

ଅଭୀପ୍ସା & ଅନୁଭବର କାହାଣୀ

ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ (ସୁହୃଦ୍)

ଅଭିପ୍ରେୟ ଓ ଅନୁଭବର କାହାଣୀ

ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ (ସୁହୃଦ୍)

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଅଭୀପ୍ସା ଓ

ଅନୁଭବର କାହାଣୀ

- ଲେଖକ : ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ (ସୁହୃଦ)
ଗ୍ରା/ପୋ: ବଳରାମପୁର ତଳଗଡ଼, ଭାୟା:ଜେନାପୁର,
ଜିଲ୍ଲା:ଯାଜପୁର, ପିନ୍:୭୫୫୦୨୩, ମୋ:୯୯୩୭୩୪୯୧୦୫
- ପ୍ରକାଶକ : ବିଶ୍ୱଲେଖା, ୮୩-ଏ, ବାପୁଜୀନଗର
ଭୁବନେଶ୍ୱର, ପିନ୍ - ୭୫୧୦୦୯
ଦୂରଭାଷ : ୯୪୩୭୭୫୬୭୪୫
- ସଂସ୍କରଣ : ଶ୍ରୀମତୀ ଗୀତାଞ୍ଜଳୀ ପଟ୍ଟନାୟକ
୧୯୭/୧୫, ଜନନୀ ବିହାର, ଖଣ୍ଡଗିରି, ଭୁବନେଶ୍ୱର
- ପ୍ରକାଶକାଳ : ମହାଳୟା, ୨୦୨୦
- ମୁଦ୍ରଣ : ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାଶନୀ, ଏନ୍.ଡି-୭, ଭି.ଆଇ.ପି. ଏରିଆ,
ଆଇ.ଆର୍.ସି. ଭିଲେଜ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ପିନ୍ - ୭୫୧୦୧୫
- ମୂଲ୍ୟ : ୧୨୦/- (ଏକଶହ କୋଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର)

ABHIPSA O ANUBHABARA KAHANI

- Written by **Subash Ch. Pattanayak (Suhrud)**
At/Po: Balarampur, Talagada, Via:Jenapur,
Dist: Jajpur, Pin-755023, Mob:9937349105
- Publishd by **Biswalekha,**
83-A, Bapuji Nagar, Bhubaneswar
- Copyright **Smt. Geetanjali Pattanayak**
Plot No.-197/15, Janani Vihar, Khandagiri,
Bhubaneswar
- 1st Publication : Mahalaya, 2020
- Printed at **Sikshapra kashani, ND-7, VIP, Area,**
IRC Village, Bhubaneswar, Pin-751015
- Price 120/-

‘ଅଭୀପ୍ସା ଓ ଅନୁଭବ’ର କାହାଣୀ ସକଳକୁ
ଦିବ୍ୟଜନନୀ ଶ୍ରୀମା ଓ ପରମପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ
ଚରଣ କମଳରେ ସମର୍ପିତ

- ସୁବାସ

ଯଦି ତୋ ଆବାହନ ବା ଅଭୀପ୍ତସାରେ ଭୟ ଥାଏ ଯେ ଭଗବାନ
ତୋ ଡାକ କାଳେ ଶୁଣିବେ ନାହିଁ, ଏବଂ ଭଗବତ୍ ଉତ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧେ ଯଦି
ତୋର ସନ୍ଦେହ ଥାଏ, ତେବେ ବିରୋଧୀ ଶକ୍ତି ସବୁ ସର୍ବଦା ଯେଉଁ
ସୁଯୋଗ ଖୋଜି ବୁଲୁଥା'ନ୍ତି, ସେହି ଭୟ ଓ ସନ୍ଦେହ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ତୋ
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିଯାଆନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଉପଦ୍ରବ
ଆରମ୍ଭ କରିଦିଅନ୍ତି ।

ସୁତରାଂ ତୁମେ ସର୍ବଦା ଯଥାର୍ଥ ଓ ଐକାନ୍ତକ ବିଶ୍ୱାସ ସହ ଆବାହନ
କର ।

— ଶ୍ରୀମା

ପ୍ରଫେସର ଡାକ୍ତର ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ମିଶ୍ର

ମହତାବ ରୋଡ଼, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ସ୍ୱାଧୀୟ ପରିବାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ତା ୦୭/୧୦/୧୯୭୦

ଅଭିମତ

ଶ୍ରୀମାନ୍ ସୁହୃଦଙ୍କର “ଅଭାପସା ଓ ଅନୁଭବର କାହାଣୀ” ଏମିତି ଅଳ୍ପ କେତେଖଣ୍ଡି ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ଯାହାକୁ ପାଠକ ହାତରେ ଧରିଲେ ଶେଷ ନ କରିବା ଯାଏଁ ଛାଡ଼ିପାରେନା । କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ନିତିଦିନିଆ ଜୀବନରୁ ସାଉଁଟି ଆଣି ଅବିକଳ ପରସିଦେଲା ପରି ଲାଗେ । ସରଳ, ସୁନ୍ଦର,.....ବେଶି ବାକ୍ସତୁରି ବା ଅଳଙ୍କାରର କୃତ୍ରିମତାରୁ ଦୂରରେ । ଚରିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଚିହ୍ନା ଚିହ୍ନା ଜୀବନ୍ତ ଲାଗନ୍ତି । ସତେ ଯେମିତି ଲେଖକଙ୍କର ସ୍ୱକଳ୍ପନାର ପୁଟ କାହାରିକୁ ରଙ୍ଗାନ କରିନାହାନ୍ତି ।

ଛୋଟ ଛୋଟ ଗଞ୍ଜଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ିଦେଲେ ତ ଖୁବ୍ କମ୍ ସମୟରେ ସରିଯାଆନ୍ତି ହେଲେ ମନନ କଲେ ସାରାଜୀବନ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦୀପ ପରି କାମରେ ଲାଗିବେ । ପାଠକ ପିଲା ହୁଅନ୍ତୁ ବା ବୟସ୍କ ସବୁରୀ ଜୀବନକୁ ଆଉ ଟିକିଏ ସରସ, ସୁନ୍ଦର, ପ୍ରେମମୟ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଖୋରାକ ଭରିରହିଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଞ୍ଜଭିତରେ ।

ପଢ଼ିସାରି ବହି ଆଲମିରାରେ ହଜେଇ ଦେଲାଭଳି ବହି ଏ ଖଣ୍ଡିଏ ନୁହେଁ । ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବା ଭିତରେ କେବେ କେମିତି ଚଉଛକିରେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ଠିକଣା ବାଟଟି ନବାଛି ପାରିଲେ, ସମସ୍ୟାର ଜାଲରେ ଛଦି ହୋଇ ଆଉଟୁପାଉଟୁ ଲାଗିଲେ, କିମ୍ବା ହାତରେ ଟିକେ ବଳକା ସମୟ ମିଳିଗଲେ “ସୁବାସଚନ୍ଦ୍ର”ଙ୍କର ଏହି ଅନନ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ନିଶ୍ଚୟ ଆମର ଆପଣାର ବନ୍ଧୁ ପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

— ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ମିଶ୍ର

ଅଧ୍ୟାପକ ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା
ମୁଖ୍ୟ ଅଧ୍ୟାପକ, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ
ମଧୁପୁର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ମଧୁପୁର, କି.ପାଳପୁର
ତା. ୦୭/୦୯/୨୦୨୦

ଅଭିମତ

ବାକ୍ୟବନ୍ଧୁ ସୁବାସ ପଟ୍ଟନାୟକ ସମୟ କ୍ରମେ ପୁନଃ ରେଭେନ୍ସା ଏମ୍.ଏ ପଢ଼ା ସାଥୀ ହେଲେ । କର୍ମମୟ ଜୀବନରେ ସମବାୟ ବିଭାଗରେ କର୍ମଚାରୀ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକରି ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରି ଏସାବତ୍ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଅବସ୍ଥାପିତ । ଜୀବନଯାତ୍ରା ପଥରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମ ଚିନ୍ତନରେ ନିଜକୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରି ନିବୃତ୍ତି ସାଧନାରେ ଚିରିଶ ବର୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକାଳ ଧରି କେତେ ମଠ, ମନ୍ଦିର, ସାଧୁ, ମହାତ୍ମାଙ୍କ ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ତାହା ତାଙ୍କୁ ହିଁ ଜଣା । ଚିନ୍ତୟ ମିଶନ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏବଂ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ-ଶ୍ରୀମାଳ ପାଠକପୁର ସଂପୃକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଭିତରର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଭାବଧାରା କ୍ରମଶଃ ପୁଷ୍ପଳ ହେବାରେ ଲାଗିଲା ।

ଧର୍ମାତ୍ମା, ସାଧୁ, ସନ୍ନ୍ୟାସୀଙ୍କ ମୁଖରୁ ପ୍ରବଚନ ଶ୍ରବଣ ଏବଂ ତଦାୟ ସତ୍ସଙ୍ଗରେ ଯୋଗଦାନପୂର୍ବକ, ନିଜ ଚରିତ୍ର, ଆଚରଣ ବହୁ ଭାବରେ ସଂସ୍କାରିତ ହେବାର ଅପୂର୍ବ ସୁଯୋଗ ପ୍ରାପ୍ତକଲେ । ତତ୍ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଧ୍ୟୟନ ତଥା ସମର୍ପଣ ସାଧକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ଭାବବିନିମୟ, ଆଳାପ ଆଲୋଚନା ତାଙ୍କୁ ବିଚାର ଚିନ୍ତନକୁ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ କରିଛି ।

ଅଧ୍ୟୟନର ଧାରାବାହିକତା, ଅଭିଜ୍ଞତାର ସାହଚରୀ, ତତ୍ ବିଷୟରେ ସତତ ଯୁକ୍ତ ହେବାର ଫଳଶ୍ରୁତି ତାଙ୍କର ଏହି ଗଛ ସଂକଳନ; ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରୁଚିବୋଧର ପରିଚ୍ଛେଦକ । ଉକ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟନମାନଙ୍କରେ ପୂର୍ବପୁରୀମାନଙ୍କ ଗ୍ରନ୍ଥଜନିତ ଜ୍ଞାନ ସହିତ ଲୋକକଥାର ଚିକ୍ତ ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞିତ ରୂପ ସୂଚିତ ହୋଇଅଛି । ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଦାର୍ଶନିକ ଜଟିଳତା ତଥା କ୍ରିଷ୍ଣତାକୁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ପରିହାର କରି ସାବଲୀଳ ରୀତିର ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଫଳରେ ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ପାଠକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତ ହେବା ସମ୍ଭବ ।

ପାଠକ ସ୍ଥାନେସ୍ଥାନେ ନିଜକୁ ସେହି ବର୍ଣ୍ଣିତ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କଠାରେ ଆବିଷ୍କାର କରିଥାଏ । ସୁତରାଂ ସେ ସବୁ ଆପଣାର ମନେ ହୁଅନ୍ତି । ସ୍କୁଲ କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନରତ କିଶୋର କିଶୋରୀ ତହିଁରୁ ଜୀବନ ଗଠନର ପ୍ରେରଣା ଲାଭ କରିପାରିବା ଆଶା କରାଯାଏ ।

ଭାଷା ସରଳ, ବୋଧଗମ୍ୟ ତଥା ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅପେକ୍ଷାକୃତ କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇଥିବାରୁ ପାଠକ ନିଜକୁ ସହଜ ମନେକରିବେ ।

ଏହା ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶିତପୁସ୍ତକ ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କଠାରୁ ଆମେ ଆଉ ବହୁତ କିଛି ଏ ଧରଣର ଆଶା କରିବା ଅଯଥାର୍ଥ ହେବନାହିଁ ।

ପରିଶେଷରେ ପୁସ୍ତକର ବହୁଳ ପ୍ରସାର କାମନା କରିବା ସହ ଲେଖକଙ୍କର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତି ତଥା ଦୀର୍ଘ ନିରାମୟ ଜୀବନ ନିମିତ୍ତ ବିଭୁ ପଦାରବିନ୍ଦରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି ।

ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ

ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା
(ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ)

ସୂଚୀପତ୍ର

୧.	ନିଜକଥା	୯
୨.	ସମର୍ପଣ	୧୫
୩.	ସତ୍ୟର ସନ୍ଧାନରେ	୧୬
୪.	ଦରଦୀ ମଣିଷ	୧୮
୫.	କର୍ମଯୋଗୀ	୨୦
୬.	ଠକିବା କାହାକୁ	୨୧
୭.	ମଣିଷର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଶତ୍ରୁ	୨୩
୮.	ସତ୍ୟରେ ଅଟଳ	୨୫
୯.	ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଶୂନ୍ୟ ଯାତ୍ରା	୨୭
୧୦.	ମାତୃ ପ୍ରସାଦ	୨୮
୧୧.	ସତ୍ସଙ୍ଗ	୨୯
୧୨.	ଆନନ୍ଦଭରା ସଂସାର	୩୧
୧୩.	ଆନନ୍ଦର ସାଗର	୩୩
୧୪.	ଆତ୍ମ ସନ୍ତୋଷର ସ୍ୱର	୩୫
୧୫.	ସ୍ନେହର ସ୍ୱର	୩୭
୧୬.	ଦେବ ଦର୍ଶନ	୩୯
୧୭.	ଦୁଃଖରେ ସୁଖରେ ତୁ	୪୧
୧୮.	ସନ୍ତୋଷ ହିଁ ଭଗବାନ	୪୩
୧୯.	ସତ୍‌କର୍ମର ଫଳ	୪୫
୨୦.	ସାଧୁର ପରୀକ୍ଷା	୪୬
୨୧.	ସାଧନାର ମର୍ମ	୪୮
୨୨.	ରଣ ପରିଶୋଧ	୫୦
୨୩.	ଧ୍ୟାନର କୌଶଳ	୫୨
୨୪.	କାମ ଈଶ୍ୱରଙ୍କର	୫୪

୨୫.	ଗୁରୁ ଖୋଜା ପଡ଼େନା ଗୁରୁ ବିଧି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	୫୬
୨୬.	ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ତୃତୀୟ ନୟନ	୫୮
୨୭.	ପାପ	୫୯
୨୮.	ଆତ୍ମା କୁଣ୍ଡଳେ ସର୍ବସିଦ୍ଧି	୬୧
୨୯.	ମା'ଙ୍କ କୃପା	୬୩
୩୦.	ଭଲ ପାଇବାର ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗ	୬୫
୩୧.	ଅମୃତ ଅନୁଭବ	୬୮
୩୨.	ସମର୍ପଣର ସାଧନ	୭୦
୩୩.	କିଏ ଏଇ ମା	୭୧
୩୪.	ଶ୍ରେୟ ଓ ପ୍ରେୟ	୭୩
୩୫.	ଯାହା ରଖିଥିବୁ ବାଟକୁ	୭୫
୩୬.	ସତ୍ୟର ପ୍ରୟୋଗ	୭୭
୩୭.	ଦୁଃଖେ ଅର୍ଜିତ ଯେତେ ଧନ	୭୯
୩୮.	ବୁଝ ନ ବୁଝ ପଡ଼ ଗାତା	୮୧
୩୯.	ତୁମ ମୃତ୍ୟୁରେ କାହିଁବ କିଏ	୮୫
୪୦.	ଜୀବନ ଓ ମୃତ୍ୟୁ	୮୮
୪୧.	ଦେଇଥିଲେ ପାଇ	୯୧
୪୨.	ସେବା ଓ କରୁଣାର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି କନିମାଉସୀ	୯୪
୪୩.	ଜୀବନରୁ ଶିକ୍ଷା	୯୭
୪୪.	ଗହନା କର୍ମଶୋ ଗତିଃ	୧୦୩
୪୫.	ସୁଖ ଓ ଦୁଃଖ କାହିଁକି ?	୧୧୦
୪୬.	ମା'ର ଅଭୟ ହସ୍ତ	୧୧୫

ନିଜକଥା

ମୋର ବାଲ୍ୟ ଓ କୈଶୋର ଜୀବନକଟିଥିଲା ଗାଁରେ । ମୋ ଗାଁ ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାର ବଳରାମପୁର ତଳଗଡ଼ ଗ୍ରାମ । ସ୍ବାଧୀନତା ପୂର୍ବରୁ ବଳରାମପୁର ଗଡ଼ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ରାଜ୍ୟ ଥିଲା । ସିଧା ସଳଖ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରାଜାଙ୍କୁ କର ପୈଠ କରନ୍ତି । ଆମ ରାଜ୍ୟକୁ ଲାଗି ଢେଙ୍କାନାଳ, ସୁକିନ୍ଦା, ଚଉଷଠି ପଡ଼ା, ମଧୁପୁର ଗଡ଼ ଓ ଦର୍ପଣାଗଡ଼ ପ୍ରଭୃତି ଛୋଟ ଛୋଟ ରାଜ୍ୟ (ଗଡ଼) ଲାଗି ରହିଛନ୍ତି । ମୋର ବଡ଼ବାପା ମଧୁସୂଦନ ପଟ୍ଟନାୟକ ବଳରାମପୁର ରାଜାଙ୍କର ବେବର୍ତ୍ତା ଥିଲେ । ମୋ ଜେଜେବାପାଙ୍କ ଅନ୍ତେ ସେ ଏହି ଦାୟୀତ୍ବ ନେଇଥିଲେ । ମୋର ବାଲ୍ୟ ଓ କୈଶୋର ଜୀବନ ମୋ ବଡ଼ବାପା ଓ ପିଉସୀଙ୍କ ତତ୍ତ୍ବାବଧାନରେ କଟିଥିଲା । ବଡ଼ବାପା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାଧୁ ସ୍ବଭାବର ଥିଲେ । ନୀତି ନିୟମ ଓ ନିଷ୍ଠାର ସେ ଥିଲେ ମୂର୍ତ୍ତିମତ୍ତ ପ୍ରତୀକ । ସାଧୁସବୁକୁ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଆମ ଘରକୁ ବୈଷ୍ଣବ ଓ ମହିମା ଧର୍ମର ସାଧୁ ସନ୍ଥମାନେ ଆସୁଥିଲେ । ତା'ଛଡ଼ା ଆମ ପରିବାରରଗୁରୁ ଗୋସାଇଁ ଅନେକ ସମୟରେ ଆମ ଘରକୁ ଆସନ୍ତି । ସେମାନେ ଆସିଲେ ବଡ଼ବାପା ସେମାନଙ୍କର ସେବା କରନ୍ତି ବିଭିନ୍ନ ଶାସ୍ତ୍ର ଶୁଣନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କର ଖାଇବା ପିଇବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଚେତନ ଭାବରେ କରନ୍ତି । ବଡ଼ବାପାଙ୍କର ଜୀବନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନୈଷ୍ଠିକ ଥିଲା । ଘରେ ଶାଳଗ୍ରାମ, ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ପ୍ରତିମା ଏଯାବତ୍ ଅଛନ୍ତି । ଭାଗବତ ଗାଦି ଅଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମର ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନନା ଆସି ଦୈନନ୍ଦିନ ପୂଜା କରି ଯାଆନ୍ତି ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଭାଗବତ ପାଠ କରନ୍ତି । ପିଲାଦିନରୁ ଏ ସବୁ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ମୋତେ ମିଳିଛି । ଆମ କୁଟୁମ୍ବର ଜଣେ (ଜେଜେବାପା) ସାଆନ୍ତ, ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ହୋଇ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ । ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶାସନର ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବିନ୍ଧାଧର କର ସନ୍ଧ୍ୟାସୀ ହୋଇ ହିମାଳୟ ଯାଇ ବହୁ ବର୍ଷ ପରେ ଗ୍ରାମକୁ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ଆସି ଗ୍ରାମର ମହାଦେବ ମନ୍ଦିରରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ । ପରେ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଏକ ଆଶ୍ରମ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ବଡ଼ବାପା ମୋତେ ସେହି ସନ୍ଧ୍ୟାସୀଙ୍କ ପାଖକୁ ବାରମ୍ବାର ସକାଳେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ପଠାଉଥିଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଯାଇ ବସୁଥିଲି । ସେ ପୁରାଣରୁ ଗପ କହୁଥିଲେ । ଏହାଛଡ଼ା ଗାଁର ପାହାଡ଼ ଉପରେ ମହାବୀରଙ୍କ ଚୂଙ୍ଗା ଗୋଟିଏ କେବେଠାରୁ ଅଛି । ଗୋଟିଏ ପ୍ରାକୃତିକ ଗୁମ୍ଫାକୁ କେତେଜଣ ଗ୍ରାମବାସୀ ବିକଶିତ କରି ସେଠାରେ ମହାବୀର ହନୁମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ

ଯାହା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ସାଧୁ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ା ତାଙ୍କ ଦେହରେ ନଯିବାରୁ ସେ ସ୍ଥାନ ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସହିତ ବହୁଦିନ କଟିଛି ।

୧୯୬୮ ମସିହାରେ ଆମ ଗାଁକୁ ବାହାହେବାକୁ ଆସିଲେ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାର କେଶଦୁରାପାଳ ଗ୍ରାମର ଶ୍ରୀ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଆରାଧ୍ୟା । ସେ ଶ୍ରୀମା' ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଅନୁଗାମୀ ଥିଲେ । ସେ ଆମ ଗାଁର ଲୋକ ହେଲେ କିନ୍ତୁ ଆମମାନଙ୍କୁ ଦେଇଗଲେ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ତାହା ହେଉଛି ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପାଠକକୁ । ବାହା ହୋଇ ଯିବାର ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ପରେ ପୁନେଇଁ ଖୁଆ (କୁଇଁ ତାକରା) ପାଇଁ ଆମ ଗାଁକୁ ଆସିଲେ ଓ ଗ୍ରାମର କେତେପିଲାଙ୍କୁ ଏକାଠି କରି ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପାଠକକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଓ ମା'ଙ୍କ ଫଟୋଟିଏ ସେ ହିଁ ପ୍ରଥମେ ଆମକୁ ଦେଖାଇଲେ । ସେ ଏପରି ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେଲେ ଯେ ପାଠକଙ୍କର ସଂଗଠକମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଗାଁକୁ ଆସିଲେ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଗୋବିନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ଓ ଭଜକୃଷ୍ଣ ସାହୁ ବହୁବାର ଗାଁକୁ ଆସିଲେ । ତେନ୍ତୁଳିନଶ୍ୱାର (ଆନନ୍ଦପୁର ସର୍ବତ୍ରିଭିଜନ)ର ଗୋବିନ୍ଦଭାଇ ବହୁଦିନ ଧରି ଆମ ଗାଁ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରଖିଥିଲେ । ଏଇ ପାଠକଙ୍କୁ ଯୋଗୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଓ ଶ୍ରୀମାଙ୍କର ବହୁ ପୁଷ୍ପକ ପଢ଼ିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଲା । ଛାତ୍ର ଜୀବନରେ ମୁଁ ଜଣେ ଉତ୍ତମ ଛାତ୍ର ଥିଲି । ସାହିତ୍ୟ, ସଙ୍ଗୀତ, ସଂସ୍କୃତି ନାଟକ, ଦାଶକାଠିଆ, ପାଲା ସବୁଥିରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲି । ଆମ ଗ୍ରାମର ପଣ୍ଡିତ ବୀରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଶତପଥୀ ଆମ ହାଇସ୍କୁଲର ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷକ । ସେ ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷକ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସବୁ ବିଷୟ ସେ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ପଢ଼ାଇ ପାରନ୍ତି । ଗଣିତ ଓ ଭୂଗୋଳ ଇଂରାଜୀ ତାଙ୍କର ଅତି ପ୍ରିୟ ଥିଲା । ସେ ପୁରୀ ରାମଦୟା ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ ଓ ରାମଚରିତ ମାନସର ଥିଲେ ଜଣେ ସଫଳ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକାର । ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଯୋଗୁ ତାଙ୍କୁ ମାନସ ଗଣେଶ ଉପାଧି ରାମଦୟା ପରିଷଦରୁ ମିଳିଛି । ସେ ମୋର ପ୍ରିୟ ଶିକ୍ଷକ ଥିଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ମୋତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ମୁଁ ରାମଚରିତ ମାନସର ଜଣେ ପ୍ରବକ୍ତା ହୁଏ । ମାତ୍ର ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପାଠକଙ୍କୁ ପ୍ରବେଶ କରି ସେଥିରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମା ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଓ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମ ବିଷୟରେ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରିବା ଦ୍ୱାରା ସେ ଦିଗରେ ଆଉ ମନ ଗଲା ନାହିଁ । ତଥାପି କେତେକେତେ ଯାଗାକୁ ସାର୍ବଜ୍ଞ ସାଙ୍ଗରେ ରାମଚରିତମାନସ ଶୁଣିବାକୁ ଯାଇଛି ଓ ଛୋଟ ଛୋଟ ସଭାରେ ପ୍ରବଚନ ଦେଇଛି । ମାତ୍ର ପରେ ତାହା ଆଉ ସ୍ଥାୟୀ ହୋଇ ରହିପାରିଲା ନାହିଁ ।

ମୁଁ ନବମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା ସମୟରେ ଆମ ସ୍କୁଲକୁ ଜଣେ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷକ ନୂଆ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇ ଆସିଲେ । ତାଙ୍କ ନାମ ନବଘନ ସାହୁ । ସେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଦର୍ଶନ ଦ୍ୱାରା

ଗଭୀର ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ଥିଲେ ଓ ମା ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଫଟୋ ରଖି ପୂଜା କରୁଥିଲେ । ଆମ ଗାଁରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପାଠକଙ୍କୁ ଥିବାର ଖବର ପାଇ ସେ କେତେଥର ଆମ ପାଠକଙ୍କୁ ଆସିଲେ ଓ ସେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଖୁବ୍ ବଢ଼େଇ ଦେଲେ । ଜଣେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କଲାପରେ କେତେକ ଲୋକ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଗୁରୁଙ୍କ ବିଷୟରେ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ସେଠାକୁ ଯିବା ତ ଦୂରର କଥା । କିନ୍ତୁ ନବଘନ ସାର୍ ଥିଲେ ତାହାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ । ସେ ସବୁ ସ୍ଥାନକୁ ଯାଆନ୍ତି ମାତ୍ର ନିଜ ଗୁରୁଙ୍କ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ଥାଆନ୍ତି । ଥରେ ସେ କହିଥିଲେ ଅନ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କ ନିଜ ନିଜ ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି କେତେ ସମର୍ପିତ ତାହା ଦେଖିବାକୁ ସବୁ ସ୍ଥାନକୁ ସେ ଯାଆନ୍ତି । ତା'ଛଡ଼ା ସେ କହନ୍ତି - ମୋ ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି ତଥା ମୋ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପ୍ରତି ମୁଁ କେତେ ସଚେତନ ତାହା ମୁଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମେଳରେ ଥାଇ କଳନା କରେ । ଏଇକଥା ମୋତେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗିଥିଲା ଓ ତାହା ମୋର ଭବିଷ୍ୟତ ଜୀବନ ଗଢ଼ିବାରେ ସହାୟକ ହେଲା । ଜଗତରେ କାହାକୁ ମୁଁ ନିନ୍ଦା କରିପାରିଲିନାହିଁ ।

୧୯୮୧ ମସିହାରେ ଏମ୍ .ଏ. ପାଶ୍ କରିବା ପରେ ଚିନ୍ମୟ ମିଶନର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଟାଇମସ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଖବରକାଗଜରେ ଦେଖିଲି । ବ୍ରହ୍ମରା ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ଆହ୍ୱାନ କରି ଏହି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ବାହାରିଥିଲା । ଚିନ୍ମୟ ମିଶନ୍ ବେଦ ଉପନିଷଦ ଗୀତା ବେଦାନ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅତେଇ ବର୍ଷ ପାଠ ପଢ଼ାଇବେ ଓ ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଦେୟ ମୁକ୍ତ । ବନ୍ୟେରେ ଚିନ୍ମୟ ମିଶନର ହେଡ଼କ୍ୱାର୍ଟରରେ ଗୁରୁଦେବ ସ୍ୱାମୀ ଚିନ୍ମୟାନନ୍ଦଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଏହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଝଲିବ ଓ ଶିକ୍ଷା ଶେଷରେ ମିଶନ, ଦେଶରେ ତଥା ଦେଶ ବାହାରେବେଦାନ୍ତର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ଶେଷ କରିଥିବା ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ନିଯୋଜିତ କରିବେ । ଏହାର ଗୋଟିଏ ଫର୍ମ ଟାଇପ୍ କରି ମୁଁ କଟକରୁ ଗାଁକୁ ଗଲି । ସେତେବେଳକୁ ଆମ ଗ୍ରାମର ରାମଗଡ଼ଠାରେ ଜଣେ ଅବଧୂତ ସନ୍ୟାସୀ ଆସି ରହୁଥା'ନ୍ତି । ଆମ ଗାଁର ସାମାରେ ଥିବା ପର୍ବତ ଶ୍ରେଣୀର ତିନିଗୋଟି ପାହାଡ଼ ସେପାଖରେ ଏଇ ରାମଗଡ଼ । ଗୋଟିଏ ଆଦର୍ଶ ବଣଭୋଜୀ ସ୍ଥାନ । ବର୍ଷସାରା ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଝରଣା ବହୁଥାଏ । ଘାଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଥିବାରୁ ସବୁ ସମୟରେ ସେଠାକୁ ଦର୍ଶନାର୍ଥୀଙ୍କ ଭିଡ଼ ଜମେ । ଆମ ଘର ତ ସାଧୁ ସନ୍ଥଙ୍କ ପାଇଁ ସଦାବେଳେ ଉନ୍ମୁକ୍ତ । ରାମଗଡ଼ର ଅବଧୂତ ବାବା ଆମ ଘରକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଆସନ୍ତି । ମୋ ମା' ତାଙ୍କର ବଡ଼ ଭକ୍ତ । ମୋର ବନ୍ୟେ ଯାଇ ଚିନ୍ମୟ ମିଶନରେ ବେଦାନ୍ତ ପଢ଼ିବା ଖବର ଶୁଣି ସେ ମୋ ହାତକୁ ଟାଣି ନେଇ ଦେଖିଲେ ଓ କହିଲେ - ତୁ ସିଆଡ଼େ ଯାଆନା ତୋର ଗୃହସ୍ଥ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ପାଇଁ ଏ ଜନ୍ମରେ ଲେଖା ଅଛି । ତୁ ଯୋଉ ଗୁରୁଙ୍କୁ ଧରିବୁ ତାଙ୍କୁ ଧରିଥା । ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଓ ଶ୍ରୀମା ତୋତେ କୁଆଡ଼େ ଛାଡ଼ିବେ ନାହିଁ । ସବୁ ପଡ଼ ମାତ୍ର ଏଇଠି ଥା, ତୋ ଗୁରୁଙ୍କ କୋଳରେ ଥା । ତାହା ହିଁ ମୋ ଜୀବନରେ ଘଟିଲା ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଝଙ୍କିରୀ କରିବା ପରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପାଠଚକ୍ରରେ ଯୋଗଦେବା ବହୁତ ବଢ଼ିଗଲା । ଦିନେ ନିଗମାନନ୍ଦ ଆସନମନ୍ଦିର (ପୁରୁଣା ଭୁବନେଶ୍ୱର) ନିକଟରେ ଜଣେ ଅଭିନବ ଯୁବକ ଶ୍ରୀମାନ ନଳିନୀକାନ୍ତ ରଥଙ୍କ ସହିତ ଦେଖାହେଲା । ସେ ମୋତେ ଜଣେ ଉଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଘରେ ନେଇ ପହଞ୍ଚାଇଲେ ଯେ'କି ଆଉ ଜଣେ ମାତ୍ର ସଦସ୍ୟ ଖୋଜୁଥିଲେ - ଯାହାହେଲେ ସେ ଗୋଟିଏ ପାଠଚକ୍ର ଆରମ୍ଭ କରିବେ । ସେ ଉଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଆଦିକନ୍ଦ ଦାସ କେଦାରଲେନ୍ ଭୁବନେଶ୍ୱରର । ମୁଁ ଓ ନଳିନୀକାନ୍ତ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ପାଠଚକ୍ର ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଆଦିକନ୍ଦବାବୁ, ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ କିରଣବାଳା ଅପା ଝିଅ ସବିତା ଓ ପୁଅକୁ ନେଇ ପାଠଚକ୍ର ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ପରେ ଏଇ ପାଠଚକ୍ରର ସଦସ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ୧୫ ରୁ ୨୦ ଜଣକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । ଭୁବନେଶ୍ୱରରଏହା ଗୋଟିଏ ନିଷ୍ଠାପର ପାଠଚକ୍ର ଓ ପାଠଚକ୍ର ନିର୍ଯ୍ୟା ଅନୁସାରେ ଏଠାରେ ପାଠଚକ୍ର ଝଲେ - ଯାହା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଝଲୁରହିଛି । ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ରହିବା ପରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପାଠଚକ୍ରରେ ଯୋଗଦେବା ଗୋଟିଏ ନିତ୍ୟନୈମିତ୍ତିକ କାମ ହୋଇଉଠିଲା । ଏଠାରେ ଝଲୁଥିବା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ପାଠଚକ୍ରରେ ବସିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଲା । ବହୁ ପୁରୁଣା ଭକ୍ତ ଓ ପୁରୁଣା ପାଠଚକ୍ର ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଯୋଡ଼ିହେଲା । ତା'ଛଡ଼ା ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସବୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଆଶ୍ରମ ଓ ସତ୍ସଙ୍ଗ ସ୍ଥାନମାନ ରହିଛି । ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ସମସ୍ତ ଶାଖା ଯଥା ଶୈବ, ଶାକ୍ତ, ବୈଷ୍ଣବ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କ ସହିତ ବହୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଆଶ୍ରମ ରହିଛି । ବୌଦ୍ଧ, ଜୈନ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ, ମୁସଲମାନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧର୍ମୀୟ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନ ମଧ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି । ବର୍ଷର ସବୁ ସମୟରେ ଏହି ଆଶ୍ରମ ବା ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର କିଛି ନା କିଛି ସତ୍ସଙ୍ଗ ହେଉଥାଏ । ଜୟଦେବ ଭବନ, ରବୀନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡପ, ଇଡ଼ିକଲ ଅଡ଼ିଟୋରିୟମ୍, ରେଡ଼କ୍ରସ୍ ଭବନ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ମିଳନୀ କକ୍ଷରେ ବର୍ଷରେ କିଛି ନା କିଛି ସଭା ସମିତି ଝଲେ । ବଡ଼ ବଡ଼ ସାଧୁ ସମ୍ମିଳନୀ ହେଲେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପଡ଼ିଆ, ଜନତା ମଇଦାନ ଇତ୍ୟାଦିର ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ । ଅଫିସ୍ ସରିବା ପରେ ଘରକୁ ଫେରିବା ବାଟରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଭବନରେ ପ୍ରତ୍ୟହ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ସହିତ ଏଇସବୁ ସଭା ସମିତିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥାଏ । କେତେ ଗୁରୁଙ୍କ ଠାରୁ କେତେ ପ୍ରବଚନ ଶୁଣିଛି ଯାହା ମୋର ବିବେକ ଶକ୍ତି ବଢ଼ାଇବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଛି ଓ ବୁଦ୍ଧିକୁ ବିକଶିତ କରିଛି ।

ଏଇସମୟ ଭିତରେ ସବୁଠାରୁ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଘଟଣା ହେଲା ଚିତ୍ରଭାଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପାଠଚକ୍ର । ତାହା ୧୯୮୭ ମସିହାରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର ସର୍କାର ପଟେଲ ହଲ କ୍ୟାମ୍ପସରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ସଂସ୍କୃତି ସଂସଦର କେତେଜଣ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ସେ ପାଠଚକ୍ର ମୋର ଆଖି

ଖୋଲିଦେଲା । ଏତେଦିନଯାଏ ପଢ଼ିଥିବା ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ସେଇଠି ଆଲୋଚନା ବିଶଦ ଭାବରେ ହେଲା ଯାହା ମୋର ବୁଦ୍ଧିକୁ ବିକଶିତ କରିଦେଲା । ଚିରଭାଇ ଥିଲେ ବହୁଶାସ୍ତ୍ରଦର୍ଶୀ । ମନୋବିଜ୍ଞାନ, ସମାଜବିଜ୍ଞାନ, ନୃତ୍ୟ, ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସଂସ୍କୃତ ସାହିତ୍ୟର ଜଣେ କୃତବିଦ୍ୟ ସମୀକ୍ଷାକାର । ପୃଥିବୀର ବହୁ ଦେଶ ତଥା ସମଗ୍ର ଇଉରୋପ ବୁଲିଛନ୍ତି ଓ ବହୁ ଭାଷା ଯଥା ଗ୍ରୀକ୍ , ଲାଟିନ୍ , ଫରାସୀ, ଡେନିସ୍ ଓ ଫିନିସ୍ ଭାଷା ସେ ପଢ଼ି ପାରନ୍ତି ଓ ଲେଖିପାରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସହିତ ପାଠଚକ୍ରରେ ବସିବା ପରେ ଜଗତଯାକର କଥା ଓ ବହୁ କଥା ଶିକ୍ଷା ମିଳିଲା । ସେହି ୧୯୮୭ ମସିହାରେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ବାମୀ ଅମେୟାନନ୍ଦ ଚିନ୍ମୟ ମିଶନର ବ୍ରହ୍ମଋଷୀ କୋର୍ସ ସାଧିପନୀ ସାଧନାକାନ୍ଦ ବମ୍ବେରେ ସମାପ୍ତ କରି ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସି ଓଡ଼ିଶା ଚିନ୍ମୟ ମିଶନ ଗଢ଼ିଲେ । ତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ତଥା ସୂଚନା କ୍ରମେ ମୁଁ ଚିନ୍ମୟ ମିଶନର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗଦେଲି । ୧୯୮୯ ମସିହାରେ ଗୁରୁଦେବ ଶ୍ରୀ ଚିନ୍ମୟାନନ୍ଦ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଗୀତାଜ୍ଞାନଯଜ୍ଞ କରିଥିଲେ ଓ ସେଥିରେ ମୁଁ ଅନେକ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରି ନିଜକୁ ଭାଗ୍ୟବାନ ମନେ କରିଥିଲି । ସେଦିନଠାରୁ ମୁଁ ଚିନ୍ମୟ ମିଶନର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗଦାନ କରିବା ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ଚିନ୍ମୟ ମିଶନ ହେଉଛି ବେଦାନ୍ତର ପାଠଶାଳା । ଯେ ଯେଉଁ ଧର୍ମର ହୁଅନ୍ତୁ ବା ଯେଉଁ ଗୁରୁଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ ହୁଅନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି, ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିଲେ ସେଠାକୁ ଯାଇପାରିବେ ଓ ନିଜର ଗୁରୁଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବା ସହିତ ବେଦାନ୍ତ ପଠନ କରିପାରିବେ । ପ୍ରବଚନ ଶୁଣି ଘରକୁ ଝଲିଆସିବା ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସେଠାରେ ଝଲେନାହିଁ । ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଧରି ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦର ବିଶଦ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସେଠାରେ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରାଚୀନ ଗୁରୁକୁଳମାନଙ୍କରେ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଯେପରି ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଥିଲା ଠିକ୍ ସେହିପରି ଧାରା ଏଠାରେ ପ୍ରଚଳିତ । ଏକାଧାରରେ ଚିନ୍ମୟ ମିଶନ ହେଉଛି ଶାସ୍ତ୍ରର ଏକ ଉଚ୍ଚତର ପାଠଶାଳା ଓ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର । ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଇନ୍ଦିଆନ୍‌ସିଟି ତାଙ୍କର ଦର୍ଶନ ବିଭାଗ ପାଇଁ ଚିନ୍ମୟ ମିଶନର ବ୍ୟାଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ରେଫରେନ୍ସ ପୁସ୍ତକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନ ସହିତ ଅନ୍ୟ ଦର୍ଶନ (ଷଡ଼ ଦର୍ଶନ) ତଥା ଭକ୍ତି ଶାସ୍ତ୍ରର ବିଶଦ୍ ଆଲୋଚନା ହୁଏ । ତେଣୁ ମିଶନରେ ବହୁ ଗୁରୁଙ୍କର ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ମୋ ବ୍ୟତୀତ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପାଠଚକ୍ରର ବହୁ ସଦସ୍ୟ ବେଦାନ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର ତଥା ପ୍ରସ୍ଥାନତ୍ରୟୀ (ଗୀତା, ଉପନିଷଦ, ବ୍ରହ୍ମସୂତ୍ର) ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ତଥା ଭାରତୀୟ ବିଦ୍ୟାର ଉପଯୁକ୍ତ ଆଲୋଚନା ନିମନ୍ତେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତି । ଏହିଭଳି ଜୀବନଯାପନ କରୁଥିବା ହେତୁ ଅନେକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗୁରୁଙ୍କର ସାକ୍ଷାତକାର ପାଇଲି ଓ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଆଶୀର୍ବାଚନ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରବଣ କଲି ।

ଏଠାରେ ଲେଖିଥିବା ଗଳ୍ପ ସଂସାରର ନିତିଦିନିଆ ଅସମାହିତ ପ୍ରଶ୍ନ । କାହିଁକି ଏପରି ଘଟେ, କାହିଁକି ଏ ବକ୍ଷ ମୋତେ ମିଳିଲା, କାହିଁକି ଏପରି ମୋ ପାଇଁ କେବଳ ହେଲା, ଏମିତି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ମନରେ ଉତ୍ପତ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଏସବୁର ସମାଧାନ ମଣିଷ କରିପାରେନା । ଦଉଡ଼େ ସାଧୁ ସନ୍ଥ ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାହା ଆତ୍ମ ପୁରାଣମାନଙ୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି । ସେହିଭଳି ବହୁ ସାମାଜିକ ଘଟଣାକୁ ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁ ମୁଖରୁ ଶୁଣିଥିବା ଅନେକ ଉଦାହରଣର ସାହାରା ନେଇଛି । ତାହାଡ଼ା କେତେକ ଗଳ୍ପ ମୋର ନିଜ ଅଙ୍ଗେ ନିଭାକଥା ଓ ଅନୁଭବର କଥା । କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ପାଇଁ ମୁଁ ନିଜେ ଉତ୍ତର ବାହାର କରିଛି । ସେହି ସବୁକୁ ଏକାଠି କରି ଏଇଠି ପରଶି ଦେଇଛି ।

ଏସବୁ ଗଳ୍ପ କହିବାବେଳେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ଷ୍ଟେଟ୍‌ବ୍ୟାଙ୍କ ଲାଇଫ୍‌ର ଅଫିସର ଶ୍ରୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ପ୍ରଧାନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ନଳିନୀକାନ୍ତ ରଥ ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ କରି କହିଛନ୍ତି ଏସବୁ ଗଳ୍ପ ଲେଖାଯାଉ ଓ ଏକ ପୁସ୍ତକ ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଉ । ମୋର ବନ୍ଧୁ ଅଧ୍ୟାପକ ଶୁଶାନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା, ଅଧ୍ୟାପକ ଗଦାଧର ମିଶ୍ର ଓ ଲେଖକ ସହଯୋଗ ସମିତିର ପରିଚାଳକ ଶ୍ରୀ ରମାକାନ୍ତ ମିଶ୍ର ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି କିଛି ସତ୍ ସଙ୍ଗର ଅଭିଜ୍ଞତା ଲେଖିବା ପାଇଁ । ମୋର ଉପରିସ୍ଥ ଅଫିସର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଅଫିସର ଜେନେରାଲ ଶ୍ରୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ସେଠୀ ଓ:ସି:ଏସ୍ (୧) ମଧ୍ୟ ମୋତେ ବାରମ୍ବାର ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ଜୀବନର ସବୁ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲେଖିବା ପାଇଁ, ଯାହାସବୁ ପଢ଼ିଛି ତାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ । ସେଇମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରେରଣା ପାଇ ଏ ବହିଟି ପ୍ରକାଶ କରିବା ଦିଗରେ ବ୍ରତୀ ହୋଇଛି । ଏହାର ଅଳଙ୍କାରଣ କରିଛନ୍ତି ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀ ରମେଶ ଗୁମାନସିଂହ ଓ ତି:ଟି:ପି: କରିଛନ୍ତି ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ୱପ୍ନା ଗୁମାନସିଂହ । ପୁସ୍ତକର ଛାପା କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ମୋ ବନ୍ଧୁ ତଥା ସମୁଦି ଦେବେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ରାଉତ । ଏମାନଙ୍କ ପାଖରେ ମୁଁ ଚିରୋକୃତଜ୍ଞ । ଏ ବହିଟି ପ୍ରକାଶିତ ହେଲେ ସବୁଠୁ ବେଶି ଖୁସି ହେବେ ମୋ ଝିଅ ଅଭିପ୍ସା ଓ ପୁଅ ଆଶୁତୋଷ । ମୁଁ ଦେଶ ବିଦେଶ ଓ ବିଭିନ୍ନ ସାଧୁ ସନ୍ଥଙ୍କ କାହାଣୀ ସେମାନଙ୍କୁ କହିବାଟେବଳେ ସେ ଯୁଇଜଣ ବିଶ୍ୱାସିତ ନୟନରେ ମୋ ଆଡ଼େ ଝାହିଁ କଥା ଶୁଣନ୍ତି ।

ଶେଷରେ ଏ ବହିରେ ଥିବା କାହାଣୀ ପଢ଼ି ଯଦି କୌଣସି ପାଠକ ତାଙ୍କ ଜୀବନକୁ ସରସ ସୁନ୍ଦର କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଉପାଦାନ ପାଇପାରନ୍ତି ତେବେ ମୋର ଶ୍ରମ ସାର୍ଥକ ହେବ ।

— ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ

ସମର୍ପଣ

ପର୍ବତ ଶିଖରରେ ମନ୍ଦିରଟିଏ । ଶିଖରକୁ ଯିବାର ରାସ୍ତା ବହୁ ଦୁର୍ଗମ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ ପୂଜାରୀ ଦେବାଳୟର ଦରଜା ବନ୍ଦ କରିଦିଅନ୍ତି । କେହି ଭକ୍ତ ପହଞ୍ଚିବାରେ ଡେରି କଲେ ପୂଜାରୀ ତାଙ୍କୁ ଦେବଦର୍ଶନର ସୁଯୋଗ ନଦେଇ ଫେରାଇ ଦିଅନ୍ତି ।

କିଶୋର ବୟସର ବାଳକଟିଏ ସବୁଦିନେ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଅନାଇ ରହେ, ମନ୍ଦିର ଉପରେ ଉଡୁଥିବା ଧ୍ବଜାକୁ ଦେଖି ଖୁସି ହୁଏ ଓ ସେଠାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ବାହାରେ । ମାତ୍ର ପରିବାରର ଗୁରୁଜନମାନେ ତାକୁ ବାରଣ କରନ୍ତି । ରାସ୍ତା ବହୁ ଦୁର୍ଗମ, ବଣ ଜଙ୍ଗଲରେ ଭରା ବିଷଧର ସର୍ପ, ଓ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ଭୟ ଦେଖାନ୍ତି । ପିଲାଟି ଦୁଇ ତିନିଥର ଚେଷ୍ଟା କରି କେତେବେଳେ ଅଧାବାଟରୁ ବା ଆଉ ଉପରୁ ଫେରିଆସେ । ଶେଷରେ ଦିନେ ପାହାଡ଼ର ଶୀର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଏ । ମାତ୍ର ଦେଖେ ପୂଜାରୀ ମହାଶୟ ଦେବାଳୟର କବାଟ ବନ୍ଦ କରୁଛନ୍ତି । ପିଲାଟି ଦୌଡ଼ିଯାଇ ତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ପଡ଼ିଯାଏ । ପୂଜାରୀ ଶିକୁଳି ଦେଉ ଦେଉ ରହିଯାଆନ୍ତି, ପିଲାଟିର ଦୁଇବୁଝା ଲୁହ ତାଙ୍କ ପାଦରେ ପଡ଼ିଯାଏ । ପୂଜାରୀ ରୋମାଞ୍ଚିତ ହୋଇ କବାଟ ଖୋଲିଦିଅନ୍ତି, ପିଲାଟି ଦେଖେ କବାଟ ସେ ପାଖରେ ଭଗବାନ ହସ ହସ ମୁଖରେ ଠିଆହୋଇ ପଚାରୁଛନ୍ତି ମୋ ପାଇଁ କଣ ଆଶିରୁ ପୁଅ ? ମୋତେ କ'ଣ ଦେବୁ ? ଆଖିରେ ଛଳ ଛଳ ଲୁହ ଓ କୋହଭରା କଣ୍ଠରେ ପିଲାଟି ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ କହିଲା ପ୍ରଭୁ ମୋ ପାଖରେ କିଛି ନାହିଁ, ଦେବି କଣ ପ୍ରଭୁ ?

ଭଗବାନ ହସି ହସି କହିଲେ ତୋ ଆଖିରେ ଏ ଯେଉଁ ଦୁଇଟୋପା ଲୁହ ଦେଇପାରିବୁନି ମୋତେ ? ମୁଁ କେବଳ ଦୁଃଖରେ ଥିବା ମଣିଷ ଆଖିରେ ଲୁହ ଦେଖିଛି । ସୁଖର ଲୁହ ଦେଇପାରିବୁନି ମୋତେ ?

ପିଲାଟି ଦେବତାଙ୍କ ପାଦତଳେ ଲୁହଭରା ଆଖିରେ ଲୋଟି ପଡ଼ିଲା । ପିଲାଟି ଆଖିରୁ ଗଡ଼ି ପଡୁଥିଲା ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ଲୁହ ବିଭ୍ର ପୟରରେ ।

ସତ୍ୟର ସନ୍ଧାନରେ

ବୋହୂ ଆନାକୁ ଫୋନ୍ କରିଦେଲା । ଆନାବାରୁ ଫୋନ୍ ଧରି ବୋହୂର ପରିଚୟ ଓ ଠିକଣା ପଚାରି ବୁଝିଲେ । ତାଙ୍କ ଉପରେ କ'ଣ ସବୁ ଯାତନା ପରିବାରବର୍ଗ ଦେଉଛନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ । ବୋହୂ କହିଲେ ସ୍ବାମୀ ଓ ଶ୍ୱଶୁର ଭଲ ଲୋକ ନୁହନ୍ତି ।

ଆନାବାରୁ ଜଣେ ମହିଳା ପୁଲିସ୍ ଅଫିସରଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଘର ଆଗରେ ଆସି ହାଜର ହୋଇଗଲେ । ସରକାର ହୁଲିଆ ଜାରି କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଘରୋଇ ହିଂସାର ଖବର ପାଇଲେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନେବେ । ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଘର ଆଗରେ ନାଲିବତୀଲଗା ପୁଲିସ୍ ଗାଡ଼ି ଦେଖି କଲୋନୀ ବାସିନ୍ଦାମାନେ ତାଙ୍କରି ଘର ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲେ । କେହି କେହି ଦୁଆରକୁ ଧାଇଁ ଆସିଲେ କଥା କ'ଣ ବୁଝିବା ପାଇଁ ।

ପଦାକୁ ବୋହୂ ବାହାରି ଗେଟ୍ ଖୋଲିଲେ ଓ ପୁଲିସ୍ ଅଫିସର ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ପାଛୋଟି ନେଇ ପୋର୍ଟିକୋ ତଳେ ଥିବା ଦୁଇଟି ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଚେୟାରରେ ବସାଇଲେ । ଲେଡ଼ି ପୁଲିସ୍ ଅଫିସର ଖାତା ବାହାର କରି ବୋହୂର ଅଭିଯୋଗ କ'ଣ ଲେଖିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲେ :-

ବୋହୂଟି କହିଲା - ମୋ ସ୍ବାମୀ ଓ ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମୋର ଅଭିଯୋଗ ଅଛି । ଆମ ପଡ଼ୋଶୀ ସଦାନନ୍ଦ ମଉସା ଜଣେ ଖୁବ୍ ଭଲଲୋକ । ଆମ ଘରେ ରେଫ୍ରିଜରେଟର ନଥିବା ଦେଖି ସେ ମୋ ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କୁ କହିଲେ କିଏ ବାରୁ ଗୋଟେ ନୂଆ ଫ୍ରିଜ୍ କିଣିବା ଘରେ କେତେ ସୁବିଧା ହେବ । ଆଜିକାଲି ତ ପଇସା ଦେବାକୁ ପଡୁନି ମାସକୁ ମାସ କିଛି ଦେଲେ ବିନା ସୁଧରେ ଜିନିଷ ମିଳିଯାଉଛି । ସଦାନନ୍ଦ ମଉସାଙ୍କ ସାଥୀରେ ମୋ ଶ୍ୱଶୁର ଯାଇ ନୂଆ ଫ୍ରିଜ୍ ଘରକୁ ଆଣିଲେ । ସଦାନନ୍ଦ ମଉସା ଗାରେଷ୍ଟର ହେଲେ ଓ ତାଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାରୁ ପ୍ରତିମାସ କିଛି କଟିବବୋଲି ଲେଖିଦେଇ ଆସିଲେ । ସେଇଅନୁସାରେ ଆମ ଶ୍ୱଶୁର ସଦାନନ୍ଦ ମଉସାଙ୍କୁ ପ୍ରତିମାସ କିଛି ମଧ୍ୟ ଦେଲେ । ମାତ୍ର ଶେଷ କିଛି ଦେବାବେଳକୁ ମୋ ସ୍ବାମୀ ବାପାଙ୍କୁ ଶିଖେଇଲେ ଯେ ଏଇ କିଛିଟା ନ ଦେବାନେଇଁ । କହିବା ଆମେ ଦେଇଦେଲୁ ଆଉ କ'ଣ ? ଏଇଟାକୁ ମୁଁ ଅତ୍ୟାଚାର ବୋଲି ଭାବୁଛି । ଅପରାଧ ବୋଲି ଭାବୁଛି । ଏ ନେଇ ପରିବାରରେ ଦୁଇ ତିନି ଥର କଞ୍ଜିଆ ହେଲାଣି, ଘରେ ଅଶାନ୍ତି ହେଲାଣି, ତେଣୁ ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଫୋନ୍ କରି ଏ ଦୁଇ ବାପ ପୁଅଙ୍କ ଅପରାଧ ଜଣାଇଲି ।

ସେତେବେଳକୁ ଶୁଣିବ ଟଙ୍କା ଧରି ଠିଆ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ସ୍ବାମୀ ବଡ଼ ନମ୍ର ଭାବରେ ଦୂରେଇ କରି ଠିଆ ହୋଇଥାଆନ୍ତି । ପୁଲିସ୍ ଅଫିସର ଶୁଣିବକୁ ଅନାଇ କହିଲେ - ମହାଶୟ, ବୋହୂ ତ ଆପଣଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ସେ ପରିବାରର କେବଳ ମଙ୍ଗଳ ଚାହେଁ - ସମାଧାନ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ।

ଶୁଣିବ କହିଲେ ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ସଦାନନ୍ଦ ବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଏଇ ଯାଉଛି ତାଙ୍କ ଟଙ୍କା ଦେଇଆସିବି ।

ସବୁ ଜ୍ଞାନେଶ୍ବର ଭିକ୍ଷା ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ । ସେଦିନ ଗ୍ରାମର ଲୋକେ ଭିକ୍ଷା ତ ଦେଲେନି, କିନ୍ତୁ ଗାଳି ଅପମାନ ଦେଲେ । ଜ୍ଞାନେଶ୍ବର ଫେରି ରାଗରେ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ ବସିଥାନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋମକୂପରୁ ଯେମିତି ଅଗ୍ନି ସୁରଣ ହେଉଥାଏ ।

ଉତ୍ତରୀ ମୁକୁତାବାଜା ଦୂରରୁ ଦେଖୁଥିଲେ । ଶାନ୍ତ କୋମଳ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ - ଜ୍ଞାନେଶ୍ବର ! ସଂସାର ଅଗ୍ନି, କିନ୍ତୁ ସବୁ, ଶୀତଳ । ସବୁ ଚିତ୍ତରୁ କ୍ରୋଧ ଆସିଲା କେଉଁଠୁ ? ଅଗ୍ନିକୁ ଅଗ୍ନି ଦ୍ବାରା କେବେ କ'ଣ ଲିଭାଇ ହୁଏ ? ତୁମେ ତୁମ ନିଜକୁ ଦେଖ । ଏହାର କାରଣ ଖୋଜିଲେ ତୁମର ମଙ୍ଗଳ ହବ ।

ସାରା ଦେହରେ ଏକ ତୁମ୍ବକ ଶକ୍ତି ପ୍ରବାହିତ ହେଲା ଉର୍ଲି ଜ୍ଞାନେଶ୍ବର ଆଲୋକିତ ହୋଇଉଠିଲେ । ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଉଦୟ ହେଲା । ଦେଖିପାରିଲେ କ୍ରୋଧର କାରଣ ବାହାରେ ନଥିଲା । ତାଙ୍କରି ଅଜ୍ଞାନତା ଥିଲା ।

ପ୍ରକୃତିର ଧର୍ମ ବାହାରେ ଶୀତ ଆଉ ଉଷ୍ମ । ବାହାରୁ ସୁଖ ଆଉ ଦୁଃଖ ଆସିବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ମନ ଯେତେବେଳେ ଏହି ଧର୍ମକୁ ବା ସତ୍ୟକୁ ବୁଝିପରେ ନାହିଁ, ତା'ର ସମତା ହଜିଯାଏ । ଫଳରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳ ହୁଏ । ନିଜ ସହିତ ଜଗତର ବହୁତ ହାନୀକରେ ।

ଜ୍ଞାନେଶ୍ବର ବାହାରକୁ ଆସି କହିଲେ ମୁକୁତାବାଜା ମୋ କ୍ରୋଧ ଅଗ୍ନିକୁ ନିର୍ବାପିତ କର, ତତ୍ପରେ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ଜ୍ଞାନେଶ୍ବର ସେବେଠାରୁ ଶାନ୍ତ ଶୀତଳ ସବୁ ଜ୍ଞାନେଶ୍ବରରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଗଲେ । ସେ ଦେଖିଲେ ଘାତପ୍ରତିଘାତ ସଂସାରର ଧର୍ମ । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଆସିବ ଓ ପୁଣି ଉଲ୍ଲିୟିବ ଏହା ତାହାର ସତ୍ୟ । ମଣିଷର ଧର୍ମ ଏହି ସତ୍ୟକୁ ବୁଝି ଅବିଚଳିତ ରହିବା, ସ୍ଥିର ରହିବା, ଫଳରେ ଜୀବନରେ ଶାନ୍ତି ସମତା ବଜାୟ ରହିବ । ଜୀବନ ଏକ ସୁନ୍ଦର ସରଳ ଜୀବନ ହୋଇଯିବ । ମଣିଷର ଜନ୍ମ ସାର୍ଥକ ହେବ ।

ଦରଦୀ ମଣିଷ

ରାଜବାଟୀରେ ଦୁଇଭାଇ ସିପାହୀ ଭାବରେ କାମ କରନ୍ତି । ଭଉଣୀ ବାହାଘର ପାଇଁ ଦୁଇଭାଇ ଛୁଟିନେଇ ଗାଁକୁ ଗଲେ । ଯେତିକିଦିନ ଛୁଟି ନେଇଥିଲେ ଠିକ୍ ସେତିକିଦିନ ପରେ ବଡ଼ଭାଇ କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଫେରିଆସିଲା । ସାନଭାଇ ଛୁଟି ବଡ଼ାଇ ବଡ଼ଭାଇ ହାତରେ ଛୁଟି ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇଦେଲା ।

କିଛିଦିନ ପରେ ସାନଭାଇ ଛୁଟିରୁ ଫେରି ହାକିମଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବାକୁ ଗଲା । ନମସ୍କାର କରି ପଚାରିଲା ହଜୁର ମୋ ଦରଖାସ୍ତ ଖଣ୍ଡକ ଭାଇ ହାତରେ ପଠାଇଥିଲି ପାଇଛନ୍ତି ତ ? ଆଜ୍ଞା କହିଲେ ହଁ ପାଇଛି । ତା'ପରେ ସାନଭାଇ ବଡ଼ ସନ୍ତର୍ପଣରେ ହଜୁରଙ୍କୁ ପଚାରିଲା ଆଜ୍ଞା ବଡ଼ଭାଇ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ରୌପ୍ୟମୁଦ୍ରା ପଠାଇଥିଲି ପାଇଛନ୍ତି ତ ? ଆଜ୍ଞା କହିଲେ ଆରେ ହଁ ହଁ ସେ କଥା ମୁଁ ଭୁଲିଯାଇଛି ତୁମେ ଏକଥା କରିବାକୁ ସାହସ କଲ କେମିତି ? ସେ ଟଙ୍କା ଆଲମାରୀ ଭିତରେ ସେମିତି ଥୁଆ ହୋଇଛି ତୁମେ ଫେରସ୍ତ ନିଅ । ଆଜ୍ଞା ମୁଦ୍ରାଟିକୁ ଆଲମାରୀରୁ କାଢ଼ି ସାନଭାଇ ହାତରେ ଦେଇଦେଲେ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସାନଭାଇ ବସାରେ ପହଞ୍ଚି ବଡ଼ଭାଇଙ୍କୁ ସବୁ କଥା କହିଲା । ଆଜ୍ଞା ଫେରାଇ ଦେଇଥିବା ଟଙ୍କାଟି ମଧ୍ୟ ବଡ଼ଭାଇଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲା । ଏ ଖବର ଶୁଣୁଶୁଣୁ ବଡ଼ଭାଇ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଉଠିଲା । ତା'ଦେହରୁ ଝାଳ ବୋହିଗଲା । ବଜାର ଯିବା ବାହାନାରେ ଦୌଡ଼ିଲା ହାକିମଙ୍କ ଘରକୁ । ହାକିମଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ହାକିମଙ୍କୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଲମ୍ବ ହୋଇ ଗୋଡ଼ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ହାକିମ ତା'କୁ ଉଠାଇ ପଚାରିଲେ କିରେ କ'ଣ ହେଲା କିରେ ? ବଡ଼ଭାଇ ତା'ର ଭୁଲ୍ ବଖାଣି ଚାଲିଲା ।

ହଜୁର ସାନଭାଇ ସେ ଅସରପିଟିକୁ ମୋ ହାତରେ ଦେଇଥିଲା ଆପଣଙ୍କୁ ଦେବା ପାଇଁ ମୁଁ ଅଧମ ଲୋଭରେ ତାକୁ ନିଜ ପାଖରେ ରଖି ଦେଇଛି ଓ ମିଛରେ ସାନଭାଇକୁ କହିଛି ହାକିମଙ୍କୁ ଦେଇ ଦେଇଛି ବୋଲି । ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ଆଜ୍ଞା, ମୋତେ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ।

ହାକିମ ହସି ହସି କହିଲେ ତୋ ଭାଇ ପଇସା ତୁ ରଖିଲୁ ଏଥିରେ ପାପ କୋଉଠି ? ତୁ ଠିକ୍ କରିବୁ । ବଡ଼ଭାଇ ଅସ୍ଥିର ରୂପା ଟଙ୍କାଟି ବାହାର କରି ହାକିମଙ୍କ ଟେବୁଲ୍

ଉପରେ ଥୋଇଦେଲା । ହାକିମ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ତାକୁ ଫେରାଇ ଦେଇ ନିର୍ଭୟରେ ଝଲିଯିବାକୁ କହିଲେ । ବଡ଼ଭାଇ ଦାଣ୍ଡଘରୁ ବାହାରି ଯାଉ ଯାଉ ହାକିମଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା- ମହୋଦୟ ବୁଝିପାରିଲି ନାହିଁ - ଆପଣ ତ ମୋ ପାଖରୁ ଟଙ୍କାଟି ନେଇ ନାହାନ୍ତି, ସାନଭାଇକୁ କେମିତି କହିଲେ ନେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ?

ହାକିମ ହସି ହସି କହିଲେ- ଆରେ ତୁମେ ପରା ଦୁଇଭାଇ । ତୋ ମିଛକୁ ସାନଭାଇ ପାଖରେ ଧରାପକେଇ ଦେଇଥିଲେ ତୁମ ପରିବାରରେ ଅଶାନ୍ତି କେତେବାଟକୁ ଯାଇଥାଆନ୍ତା ? ମୋତେ ସାନଭାଇ ଲାଞ୍ଛୁଆ ବୋଲି ଜାଣିଲା ସିନା - ତୋ ପରିବାରରେ କେତେବଡ଼ ଝଡ଼ ତୋଫାନକୁ ମୁଁ ଅଟକେଇ ଦେଲି ।

ବଡ଼ଭାଇ ପୁଣି ଥରେ ହାକିମ ପାଦ ତଳେ ଲୋଟିପଡ଼ିଲା ।

ମନୁଷ୍ୟ ଚେତନାର ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧ: -

ଜଣେ ସାଧୁଥିଲେ । ଶାନ୍ତ ସ୍ଥିର ଓ ବିନୟ ସ୍ୱଭାବର । କୌଣସି କାରଣବଶତଃ ଜଣେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ତାଙ୍କୁ ପିଟାପିଟି କଲା । ଆଘାତ ପାଇ ସାଧୁଙ୍କର ହୋସ ଝଲିଗଲା । ନିଶ୍ଚୁର ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କୁ ସେହି ଅବସ୍ଥାରେ ଛାଡ଼ି ଝଲିଗଲା ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଜଣେ ଦୟାଳୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଆସି ଏହା ଦେଖି ସାଧୁଙ୍କ ସେବାକଲେ । ପାଣି ଛିଞ୍ଚି ଲେ ଓ ତାଙ୍କର ଚେତା ଫେରିଲା । ତାଙ୍କୁ ଗରମ କ୍ଷୀର ପିଇବାକୁ ଦେଲେ ।

ତତ୍ପରେ ଆଉ ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଆସି ପଚାରିଲେ । ମହାତ୍ମା ଆପଣଙ୍କୁ କିଏ କ୍ଷୀର ପେଉଛନ୍ତି ? ଉତ୍ତରରେ ସାଧୁ କହିଲେ ଯେ ପିଟିଥିଲା ସେହି କ୍ଷୀର ପେଉଛି ।

ରାମକୃଷ୍ଣ କହିଲେ ଏ କଥା କେମିତି ? ଜଣେ ଥିଲେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଆଉ ଜଣେ ଦୟାଳୁ ।

ଉତ୍ତରରେ ସାଧୁ କହିଲେ - ନା କେହି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ନା କେହି ଦୟାଳୁ । ଯିଏ ମାରିଥିଲେ ସେହି କ୍ଷୀର ଦେଲେ ।

ମନୁଷ୍ୟ ଚେତନାର ଏ ସ୍ଥିତି କ'ଣ ?

ସାଧୁ କ'ଣ ଦୁଇ ଦେଖିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ?

ଏଇ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆମେ କ'ଣ ଦୁନିଆଁକୁ ଦେଖିପାରିବା ?

ମନୁଷ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟି ଯେପରି ତା'ର କର୍ମ ସେପରି ।

କର୍ମଯୋଗୀ

ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଶିଷ୍ୟ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିଯିବାକୁ ବାହାରରେ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟକୁ କହିଲେ ବାବୁରେ ଟିକିଏ ଅଟକି ଯା । ଯିବାପୂର୍ବରୁ ହାଟରୁ ଆଶ୍ରମ ପାଇଁ କିଛି ପରିବା ଆଣି ଦେଇ ଯା । ଏଥିପାଇଁ ସେ ଆଶ୍ରମର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ କହିଲେ ଉକ୍ତ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ଟଙ୍କା ଓ ପରିବା ବ୍ୟାଗ୍ ଦେବାପାଇଁ । ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ତତ୍ତ୍ୱକ୍ଷଣାତ୍ ଆଦେଶ ପାଳନ କଲେ ।

ଶିଷ୍ୟଜଣକ ହାଟକୁ ଗଲେ ଓ ପରିବାପତ୍ର ଆଣି ଫେରିଆସିଲେ । ଗୁରୁ ପଚାରିଲେ କି କି ପରିବା ଆଣିଛ ଦେଖି । ଗୁରୁ ସବୁ ପରିବାପତ୍ର ଦେଖିଲେ ଓ ତହିଁରୁ ୩/୪ଟି ପାଟିଲା ପୋଟଳ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ପୋକରା ବାଇଗଣ, ୪/୫ଟି ବଙ୍କା ପୋକରା ଭେଣ୍ଡି, ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟା ପତ୍ତ ତଥା ନୀଳ ରଙ୍ଗ ପତ୍ତି ଆସିଥିବା ଆଳୁ ବାହାର କରି ଫୋପାଡ଼ି ଦେବାକୁ କହିଲେ । ତତ୍ପରେ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟକୁ ପଚାରିଲେ - ତୁ କି କାମ କରୁଛୁ ? ଗୁଣ ନା ବ୍ୟବସାୟ ନା ଗୁଣିରୀ ? ଶିଷ୍ୟଜଣକ ଗୁଣିରୀ କରନ୍ତି ବୋଲି ଜଣାଗଲା । ଗୁରୁ ପୁଣି ପଚାରିଲେ କେତେ ଦରମା ପାଆ ? ପରିବାରରେ କିଏ ଅଛନ୍ତି ? ପୁଅ ଝିଅ କେତେ ? କେତେ ଜଣ ପାଠ ପଢୁଛନ୍ତି ? ଏଇମିତି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ।

ଗୁରୁ କହିଲେ ତୋର ତ ଦରମା ଟଙ୍କା ତୋତେ ଅଣୁ ନଥିବ । ପିଲାମାନେ ଚଗଲା ହେଉଥିବେ ପାଠ ଭଲ ପଢୁ ନଥିବେ । ସ୍ତ୍ରୀ ରୋଗିଣୀ ହୋଇଥିବ ଇତ୍ୟାଦି । ଏସବୁ ସତ କଥା । ଶିଷ୍ୟ ଭାବୁଥିଲେ ଗୁରୁ ସବୁ ଜାଣିବାବାଲା, ତ୍ରିକାଳଜ୍ଞ । ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ପ୍ରତିକାର କରିଦେବେ । ଗୁରୁ କହିଲେ ମୋ ଜାଣିବାରେ କିଛି ବାହାଦୁରୀ ନାହିଁ । ତୋ ପରିବା କିଣିବା କୌଶଳରୁ ମୁଁ ତୋ ସଂସାର ବିଷୟରେ ସବୁ ଜାଣିଗାଲି । ତୁ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ କିଣିବା କାମରେ ଏତିକି ବିଶୃଙ୍ଖଳ, ତୋ ସଂସାର କାମ କ'ଣ ହେଉଥିବ ବୁଝି ହେଉଛି ।

ତୁମେ ଯେଉଁ କାମ କର ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ କର ଯେପରି ତାହା ଈଶ୍ବରଙ୍କ ନିର୍ମିତ କର୍ମ । ଅନ୍ତରର ଶୃଙ୍ଖଳା ନଥିଲେ ବାହ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳା ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହେବ ନାହିଁ, କର୍ମରେ ଶୃଙ୍ଖଳା ଆସିବ ନାହିଁ ।

ଶିଷ୍ୟ ଲଜିତ ହେଲେ ଓ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ କର୍ମ ଆଜିଠାରୁ କରିବେ ବୋଲି ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟରେ ଶପଥ ନେଇ ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ଠକିବା କାହାକୁ ?

ତୀର୍ଥଯାତ୍ରାରେ ବାହାରି ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ରେଳଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବାଟରୁ ଗୋଟେ ଦୋକାନରୁ ଫଳ, ବିସ୍କୁଟ, ଖଜୁରୀ, କଦଳୀ ଆଦି କିଣିଲେ । ଚିନାବାଦାମ, କାକୁ ଓ କିଛି ପେସ୍ତା ମଧ୍ୟ କିଣି ବ୍ୟାଗରେ ରଖିଲେ । ଏଇ କିଣା କିଣି ବେଳେ କୋଉ ଦୋକାନୀ ଗୋଟେ ପୁରୁଣା ଏକଟଙ୍କିଆ ମୁଦ୍ରା ଦେଇ ଦେଇଛି ଯାହାକି ଅଚଳ, ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ଜାଣିପାରିନାହାନ୍ତି । ମନଟା ସେତେବେଳୁ ଗୁରୁଗୁରୁ ହେଉଛି । ବାବୁ ଗାଡ଼ିରେ ବସିଲେ । ଚିନ୍ତା କଲେ ସେ ମଧ୍ୟ ଟଙ୍କାଟିକୁ କାହାକୁ ହେଲେ ଦେଇ ଜିନିଷ କିଣିଦେବେ ।

ଋ ବାଲା ଆସିଲା । ମାଟି କପ୍ରେ ଋ ଧରିଲେ ଦୁଇଟି ଏକଟଙ୍କିଆ ମୁଦ୍ରା ତାକୁ ଦେଲେ; ଋ ବାଲା ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କା ଫେରେଇ ଦେଇ କହିଲା ଏଟା ଅଚଳ ଆଉ ଗୋଟେ ଦିଅନ୍ତୁ । ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ଅଗତ୍ୟା ତାକୁ ଦେଲେ । ଏଥର ଫେଲ୍ । ଏଇମିତି ଅନେକ ଜିନିଷପତ୍ର କିଣିବା ଭିତରେ ବାବୁ ସଦାନନ୍ଦ ସେଇ ଟଙ୍କାଟିକୁ କେମିତି ହେଲେ ଚଳେଇ ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ପାମଡ଼ବାଲା, ବାଦାମବାଲା, ଋ ବାଲା, ପତ୍ରିକାବାଲା କେହି ହେଲେ ନେଲେ ନାହିଁ । ବାବୁ ସବୁଠି ଫେଲ୍ । ମନରେ ଲାଗିଛି କେମିତି ଅଚଳକୁ ଚଳେଇବେ ।

ତହିଁ ଆରଦିନ ସକାଳୁ ବାବୁ ଉଠି ମୁହଁଧୋଇ ଗୋଟାଏ ଯୋଜନା କଲେ । ଖବରକାଗଜ କୋଉ ଗୋଟେ ଷ୍ଟେସନ୍‌ରୁ କିଣିବେ ଏମିତି ସମୟରେ କିଣିବେ ଯେମିତିକି ଗାଡ଼ି ଛାଡ଼ିଦେଉଥିବ । ଖବରକାଗଜବାଲା ଯେମିତି ଆଉ ତର ପାଇବ ନେଇ ଟଙ୍କାଟି ଫେରାଇ ଦେବାକୁ । ସେଇଯା ହେଲା । ଗୋଟିଏ ଷ୍ଟେସନ୍‌ରେ ଖବରକାଗଜ କିଣିବେ ବୋଲି ତୟାର ହେଲେ । କାଗଜବାଲାଠୁ ଠିକ୍ ଗାଡ଼ି ଛାଡ଼ିବା ବେଳକୁ କାଗଜଟେ କିଣି ତାକୁ ସେଇ ଟଙ୍କାଟି ଦେଇଦେଲେ । ଗାଡ଼ି ଛାଡ଼ିଲା । ସଦାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କ ମନ କୁଣ୍ଠେମୋଟ୍ । ଖୁସି କହିଲେ ନସରେ ଗୋଟେ ଚିନ୍ତା ଗଲା । ମନକୁ ମନ କହିଲେ ଯାଉଛି ବାଥ୍‌ରୁମ୍‌ରୁ ପରିସ୍ରା କରି ଫେରି ଆସେ ମନଭରି କାଗଜ ପଢ଼ିବି ।

ବାବୁ ବାଥ୍‌ରୁମ୍‌ରୁ ଫେରି କାଗଜ ପଢ଼ିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସବୁ ପୁରୁଣା ଖବର । ଏ ସବୁ ଖବର ସେ କାହିଁ କେତେଦିନ ତଳେ ଗାଁରେ ଥିବାବେଳେ ପଢ଼ିଛନ୍ତି । ପୁଣି ଆଜି

ଏସବୁ ଖବର କ'ଣ ? ଖବରକାଗଜକୁ ଭଲ କରି ଦେଖିଲେ ତା'ର ପ୍ରକାଶନ ତାରିଖ -
ଦେଖିଲେ । ତାରିଖ ଦେଖି ମନ ଖଟା ହୋଇଗଲା । ତାହା ଏକ ମାସ ତଳର ଏକ ପୁରୁଣା
ଖବରକାଗଜ ।

ସଦାନନ୍ଦବାରୁ ବିଷୟ ବଦନରେ ସାମାନ୍ୟ ହସ ଖେଳାଇଦେଲେ ଯାହା ଥିଲା ଆତ୍ମ
ଶୋଚନାର ।

ଥରେ ଭଗବାନ ବୁଦ୍ଧ ଶିଷ୍ୟ ଆନନ୍ଦଙ୍କୁ ନିକଟରେ ଥିବା ଏକ ଝରଣାରୁ ପିଇବା ପାଇଁ
କିଛି ପାଣି ଆଣିବାକୁ କହିଲେ । ଆନନ୍ଦ ଫେରିଆସି କହିଲେ ନା ଭଗବାନ ସେ ପାଣି ବହୁତ
ରୋଜିଆ, ପିଇହେବନାହିଁ ଶରତ୍ତଟିଏ ପଶିଯାଇଛି । ତଳେ ବସିଥିବା ମଇଳା ସବୁ ଉପରକୁ
ଉଠିଆସିଛି । ସେ ପାଣି ପିଇବା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଭଗବାନ୍ କହିଲେ - ନା ଆନନ୍ଦ ମୋର ସେଇ ପାଣି ଦରକାର । ତୁମେ ଯାଇଆଣ ।
ଆନନ୍ଦ ପୁଣି ଝରଣା ନିକଟକୁ ଗଲେ । ନୀରବରେ ବସିଲେ । ଝରଣାକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲେ ।
ଦେଖିଲେ ସବୁ ମଇଳା ଧିରେ ଧିରେ ବସିଯାଇଛି । ରୋଜିଆ ପାଣି ସଫା ହେବାରେ ଲାଗୁଛି ।
ସେ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । ସେଥିରୁ କିଛି ପାଣି ଆଣି ବୁଦ୍ଧଙ୍କୁ ପିଇବାକୁ ଦେଲେ ।

ତହିଁ ବୁଦ୍ଧ କହିଲେ - ମନ ରୋଜିଆ ପାଣି ଭଜି ଯଦି ଅସ୍ଥିର, ଚଞ୍ଚଳ ଥିବ ତାହା ଦ୍ଵାରା
ଯାହା କରାଯିବ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ ଅଳ୍ପକାଳ ପଳଦେବ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ସେହି ବ୍ୟସ୍ତବିବ୍ରତ ମନ
ସ୍ଥିତିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ନ କରି କିଛି ସୁଧାର ଆଣିବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ନ କରି ଅପେକ୍ଷା କରିବ ତାକୁ
ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବ ତେବେ ମନ ଧୀରେ ଧୀରେ ଶାନ୍ତ ହୋଇଯିବ । ପ୍ରସନ୍ନତା ଆସିଯିବ, ଆଉ
ସେହିମନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସଠିକ୍ ରୂପେ ଦେଖିପାରିବ ଓ ବୁଝିପାରିବ ।

ଭଗବାନ ପୁଣି କହିଲେ - ଯଦି ଜଣେ କିଛି କରିବା କିମ୍ବା କହିବା ପୂର୍ବରୁ ନିଜର
ମନସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ସଜାଗ ରହେ ଓ ଯାହା କରୁଥାଏ ତାହା ଜାଣୁଥାଏ ତେବେ ସେ ନିଜର କଲ୍ୟାଣ
ସହିତ ଜଗତରେ ଖୁବ୍ ମଙ୍ଗଳକରି ପାରିବ । ମଣିଷ ଜୀବନ ସାର୍ଥକ ହେବ । ତେଣୁ ପ୍ରତିକ୍ଷଣରେ
ମନସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ସଜାଗ ରହ ।

ସତ୍ୟପଥରେ ଯାତ୍ରା କଲେ ଜୀବନ ପ୍ରଭୁ ନାନା ଦିଗରେ, ନାନା ରୂପରେ ସହଯୋଗ
କରେ । ଜୀବନର ଏହି ମହନାୟତା ।

ମଣିଷର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଶତ୍ରୁ

ସଦାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କ ଘରଠାରୁ ତାଙ୍କ ଋଷ ଗାଁ ଦୁଇ ମାଇଲ ଦୂର । ଏ ଗାଁରୁ ସେ ଗାଁ ମଝିରେ କେବଳ ଋଷ ଜମି । ମଝିରେ କେଉଁଠି ଗଛ ବୃକ୍ଷ ନାହିଁ । ଘରଠାରୁ ପ୍ରାୟ ଅଧବାଟ ଯିବା ପରେ ଗୋଟେ ଛୋଟ ନାଳ ପଡ଼େ ଯେଉଁଥିରେ ବର୍ଷସାରା ପାଣି ଝଲୁଥାଏ; ସେଇ ନାଳ କୁଳରେ ଛୋଟ ବଡ଼ ହୋଇ ଦୁଇଟି ଶିମିଳି ଗଛ । ସେଇ ଶିମିଳି ମୂଳ ପାଖରେ ସଦାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କର ଖଣ୍ଡେ ଜମି ମଧ୍ୟ ଅଛି । ବାବୁ ତାକୁ ଶିମିଳି ମୂଳ ଜମି କହନ୍ତି । ବାବୁ ଯେବେ ଋଷ ଗାଁକୁ ଯାଆନ୍ତି ସେଇ ଶିମିଳି ମୂଳେ ଦଣ୍ଡେ ଠିଆ ହୋଇ ସେ ଜମିଟାକୁ ଦେଖନ୍ତି ଓ ନାଳ ପାରି ହୋଇ ସେ ପାଖକୁ ଯାଆନ୍ତି ।

ଦିନେ ଖରାଦିନ ଓପରଓଳି ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ଋଷ ଗାଁକୁ ବାହାରିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଲା ଋଷ ଗାଁରେ ଥିବା ବାଡ଼ିରୁ କିଛି ପରିବା ପତ୍ର ଆଣିବେ । ବାଡ଼ିରେ ବାଇଗଣ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା, କଦଳୀ ବର୍ଷ ସାରା ଥାଏ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିନରେ ରତୁ ଅନୁଯାୟୀ ଫସଲ ହୋଇଥାଏ । ଖରାଦିନେ ଜହ୍ନି, ପୋଟଳ, ପୋଇ, ତରଭୁଜ ଲାଗିଥାଏ ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ତରଭୁଜ ଗୋଟେ ଖାଇବେ, କଷି ଫୁଟିକାକୁଡ଼ି ଆଣି ତରକାରୀ କରିବାର ଭାବନା ନେଇ ହାତରେ ଛତା ଖଣ୍ଡେ ଧରି ବାହାରିଲେ । ଶିମିଳି ମୂଳ ଟପିବା ପରେ ହଠାତ୍ କଳାହାଣ୍ଡିଆ ମେଘ ଘୋଟିଆସିଲା । ଥଣ୍ଡା ପବନ ମଧ୍ୟ ବୋହିବାକୁ ଲାଗିଲା । କେତେ ଲୋକ ତାଙ୍କ ପଛରୁ ଦୌଡ଼ା ଦୌଡ଼ି ହୋଇ ସଦାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କୁ ଟପି ଗାଁ ଆଡ଼କୁ ଝଲିଲେ । ମାତ୍ର ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ଝଲୁଥା'ନ୍ତି । କାରଣ ତାଙ୍କ ହାତରେ ତ ଛତା ଅଛି ବରଷା ହେଉ ଦେଖିବା ।

ହଠାତ୍ ଟପ୍ ଟପ୍ ହୋଇ ବର୍ଷା ପଡ଼ିଗଲା । ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ଛତା ମାରିଦେଲେ । ମନଖୁସି କିନ୍ତୁ ବର୍ଷା ହେବ କ'ଣ ଖରାଦିନିଆ କୁଆପଥର ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ପଡ଼ିଗଲା ପାଞ୍ଚ ସାତ ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ସଦାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କ ଛତା ପୁରାପୁରି କଣା ହୋଇଗଲା । ଛତାଟାକୁ ପାଖରେ ଲାଗିଥିବା କପଡ଼ା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ପୁରା ଜାଲ । ସଦାନନ୍ଦବାବୁଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ କୁଆପଥର ମାଡ଼ ହୁଅନ୍ତେ ସେ ସଚେତନ ହେଲେ । ସେ ଦୌଡୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ କଥା ମନେ ପକାଇ ଦଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କୁଆପଥର ପଡୁଥାଏ । କିଛି ବାଟଯାଇ ଦେଖିଲେକେତେଜଣ ଋଷୀ ଗୋଟେ ପଲାକୁ ହାତରେ ଗିରାଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଭଳି ଟେକି ଧରିଛନ୍ତି । ତା'ତଳେ ତିନି ଝରି ଲୋକ । ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ତା'ଭିତରେ ପଶିଗଲେ । କୁଆପଥର ମାଡ଼ରେ କାନ, ନାକ, ଗାଲ ସବୁ ଫଳି ଯାଇଥାଏ ।

ରକ୍ଷା ଦୁଇଜଣ ପରସ୍ପର ଆପଣ ଆଗରୁ ଦୌଡ଼ି ଆସିଲେ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ସଦାନନ୍ଦବାବୁ କହିଲେ ମୋ ହାତରେ ଛତା ଥିଲା ତ ତାରି ଭରସାରେ ଚିନ୍ତା ନଥିଲା । ପଲା ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ପରିଚିତ ପାଟି ଶୁଭିଲା “ମୁଁ ସୁରକ୍ଷିତ” - ଏଇ ଭାବନା ମଣିଷର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଶତ୍ରୁ । ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ରାହିଁ ଦେଖିଲେ ସେ ତାଙ୍କ ଗାଁର ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ । ସଦାନନ୍ଦବାବୁ ଯୋଡ଼ହସ୍ତରେ ନମସ୍କାର କଲେ ।

ଏକଦା ଜଣେ ଜିଜ୍ଞାସୁ ଧାନ ଶିଖିବା ପାଇଁ ଜଣେ ସାଧୁଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସାଧୁ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ତୁମେ ସେ ପୋଖରୀ ପାଖରେ ଥିବା ପଥର ସବୁ ଉଠାଇ ସେ ଗଛତଳେ ରଖ । ଜିଜ୍ଞାସୁ ରତ୍ନସାରି କହିଲେ ମୋତେ ଧାନ ଶିଖାଆ । ସାଧୁ କହିଲେ ପଥର ସବୁ ଗଛ ତଳୁ ଆଣି ପୋଖରୀ ପାଖରେ ରଖ । ଶିଖ୍ୟ ତାହା କଲା । ସାଧୁ ସେହି କାମକୁ ୧୫ ଦିନ ଧରି କରାଇଲେ । ତା’ପରେ ଶିଖ୍ୟ ସାଧୁଙ୍କୁ କହିଲେ କାଲିଠାରୁ ମୁଁ ଫେରିଯାଉଛି । ଆପଣ ମୋତେ ଧାନ ନ ଶିଖେଇ ପଥର ଉଠାଇବା ଶିଖେଇଲେ । ସାଧୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଧାନ ଶିଖାଇ ସାରିଛି । ସାଧୁ କହିଲେ - ତୁମେ ଯେବେ କାମ କରୁଥିଲ, ସେଥିରେ ପଥର ଉଠାଇବା ଗୋଟେ ଅଂଶ, ତୁମ ମନରେ ଆସୁଥିବା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଆଉ ଗୋଟେ ଅଂଶ । ବାହାର ଅଂଶରେ କାମ, ଭିତର ମନରେ ଜ୍ଵଳନ । ଏ ଉଭୟକୁ ନେଇ ପୁରାକାର୍ଯ୍ୟ । ତୁମେ କେବଳ ବାହାର ଅଂଶକୁ ଜାଣୁଥିଲ । ଅତଏବ ଅଧାକୁ ଜାଣିବା ଏକ ଖଣ୍ଡିତ ଚେତନା ଯାହା ଦୃଢ଼ ସଂଘର୍ଷରେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ । ଏକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଭରା ମନ । ପୁରାତାକୁ ଜାଣିବା ଅଖଣ୍ଡ ଚେତନା । ତା ନାମ ଆନନ୍ଦ, ତାହାର ନାମ ଧ୍ୟାନ । ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବାହାର ଘଟଣା ସହିତ ଭିତର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରତି ଜାଗତ ରହିବା ଧ୍ୟାନ ।

ଶିଖ୍ୟ ଗୁରୁଙ୍କ କଥା ଶୁଣୁଥିବା ବେଳେ ଭିତରେ କ’ଣ ଘଟୁଛି ଦେଖୁଥିଲା । ମନ ନୀରବ ହୋଇଗଲା । ଧ୍ୟାନ ଅବତରଣ କଲା । ହୃଦୟ ପ୍ରେମରେ ପୁରିଉଠିଲା । ଗୁରୁଙ୍କ ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞତାରେ ଭରିଗଲା ।

ସତ୍ୟରେ ଅଟଳ

ଶ୍ରେଣୀଗୃହରେ ଶିକ୍ଷକ ଯେତେବେଳେ ପଢ଼ରନ୍ତି ପିଲାମାନେ ତୁମେ ଜୀବନରେ କ'ଣ ହେବ ବୋଲି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛ, ଜଣ ଜଣ କରି କୁହ ସେତେବେଳେ ଶଙ୍କରବାବା ଠିଆ ହୋଇ କହିନ୍ତି ମୁଁ ବାବାଜୀ ହେବି । ଛାତ୍ର ଶିକ୍ଷକ ସମସ୍ତେ ହସନ୍ତି । ଶଙ୍କରବାବା ପ୍ରାୟ ବୟସ୍କ ହୁଅନ୍ତେ ତାଙ୍କ ପିତାମାତା ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଣିଲେ ମାତ୍ର ଶଙ୍କରବାବା ସେଥିରେ ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ । କହିଲେ ମୁଁ ତ ବାବାଜୀ ହେବି ପୁଣି ବାହା ହେବି କେତେବେଳେ ? ବାପା ମାଆ କାନ୍ଦି କହିଲେ ସାନ ଭାଇ ଭଉଣୀ କେହି ପାରି ନାହାନ୍ତି ଘାଠପଡ଼ି ସାରି ନାହାନ୍ତି ତୁ ବଡ଼ ପୁଅ, ବାବାଜୀ ହେଲେ ଏମାନଙ୍କୁ ମଣିଷ କରିବ କିଏ ? ଶଙ୍କରବାବା କହିଲେ ଏମାନେ ମଣିଷ ହେବାଯାଏ ମୁଁ ପରିବାର ସମ୍ଭାଳିବି, ତାପରେ ଦେଖିବା ।

ଶଙ୍କରବାବା ଝକିରୀ କଲେ । ପରିବାରର ଭାଇ ଭଉଣୀ ସହରରେ ରହି ପାଠ ପଢ଼ିଲେ । ମଣିଷ ହେଲେ । ଘର ଭଡ଼ା ନେଇ ରହୁଥିଲେ କାଳକ୍ରମେ ଗୋଟେ ଛୋଟ ଘର ସହରରେ କିଣିଲେ ମାସକୁ ମାସ କିସ୍ତିରେ । ଭାଇ ଦୁଇଜଣ ଝକିରୀ କଲେ ଭଉଣୀଟି ବାହା ହୋଇଗଲା । ଶଙ୍କରବାବା ଆଶ୍ରମରେ ଯାଇ ଯୋଗ ଦେଲେ । ଆଉ ଘର ରଖିବେ କାହିଁକି ? ମାତ୍ର ହଠାତ୍ ଘର ବିକ୍ରି ହେଲା ନାହିଁ । ଭଡ଼ା ଦିଆଗଲା । ଭଡ଼ାଟିଆମାନେ କିଛିଦିନ ରହି ମାଲିକଙ୍କୁ ନଜଣାଇ ଘର ଛାଡ଼ିଦିଅନ୍ତି । ବିକୁଳୀ ବିଲ୍ ପାଣି ବିଲ୍ ବାଜା ପଡ଼େ । ଶଙ୍କରବାବା ଏସବୁ ନିଜେ ଦିଅନ୍ତି । ଏଇମିତି ଅସୁବିଧାରେ ଥାଇ ଘରକୁ ବିକିବେ ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲେ ।

ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଆସି ପହଞ୍ଚି କହିଲେ ମୁଁ ସେ ଘରଟି ନେବି । ଶଙ୍କରବାବା ପଞ୍ଜରିଲେ ତୁମେ କାହିଁକି ସେ ଘରଟି କିଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛ କ'ଣ ତୁମର ସୁବିଧା ହେବ ? ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି କହିଲେ - ମୋର ଝକିରୀ ସାରା ଓଡ଼ିଶା ଅଡ଼ିଟ୍ କରେ ଆପଣଙ୍କ ଘର ପାଖରେ ମୋ ଶ୍ଵଶୁର ଘର । ତେଣୁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେଇ ଘରେ ରଖିଦେଇ ଓଡ଼ିଶାସାରା ବୁଲିଲେ ମୋର ବିଶେଷ କିଛି ଭୟ ରହିବ ନାହିଁ କାରଣ ପାଖରେ ଶ୍ଵଶୁର ଘର, ସେମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ । ସେ ବାବୁ ନିଜେ ନିଜେ କହିଲେ ମୂଲ୍ୟବାବଦକୁ ଅଣାହଜାର ଟଙ୍କା ଦେବେ ବୋଲି । ଶଙ୍କରବାବା ରାଜି ହୋଇଗଲେ । ଏ ଖବର ପ୍ରଚ୍ଛର ହୋଇଗଲା ।

କେତେଲୋକ ଜାଣିଲେ ୨/୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଘର ଅଣୀ ହଜାରରେ ବିକ୍ରି ହେଉଛି । ୨/୩ ଜଣ ଲୋକ ଘରେ ଆସି ନାନା ପ୍ରଲୋଭନ ଦେଖାଇଲେ । ଘରଦାମ୍ ନିଲାମରେ ବଢ଼ିବା ଭଳି ୨ଲକ୍ଷ ୫୦ ହଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଲା । ମାତ୍ର ଶଙ୍କରବାବା କାହାରି କଥାରେ ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କଥା ଦେଇଥିଲେ ଅଣୀହଜାରରେ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ସେତିକି ଦରରେ ବିକ୍ରି କଲେ । ବିକ୍ରିଲାହ ଅଣୀ ହଜାର ଟଙ୍କା ଆଶ୍ରମକୁ ଦାନ କରିଦେଲେ ।

କଥାଦେଇ କଥା ରଖିବା ଲୋକ କଲିଯୁଗରେ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।

ତୁମେ କିପରି ଜଣଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ଭାବନା କରିବ

ସେ ଜୀବିତ ହୁଅନ୍ତୁ କି ମୃତ, ସେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହୁଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ପରିବାର, ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆମେ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରେ ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରିବା ।

ପ୍ରଥମେ ତୁମେ କିଛି ସମୟ ନୀରବ ରହିବ । ମଙ୍ଗଳ ଭାବନା ଏକ ସୁନ୍ଦର ଗୁଣ ଭାବି ଭାବି ପ୍ରସନ୍ନ ରହିବ । ତୁମ ଶରୀରର ସ୍ଥିତିକୁ ଜାଣିବ । ମନର ସ୍ଥିତିକୁ ଜାଣିବ । ଜାଣିଗଲା ଅର୍ଥ ତୁମେ ବିଶ୍ୱଚେତନା ସହିତ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଗଲା । ସେହି ଜାଣିବା ସ୍ଥିତି ବଜାୟ ରଖି, ଏବେ ଯାହା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତୁମେ ମଙ୍ଗଳ ଭାବନା କରିବ, ତାହା ନିକଟରେ ଆପେ ଆପେ ପହଞ୍ଚିଯିବ ।

- ପ୍ରଥମେ ତାଙ୍କ ସ୍ଥିତିକୁ ଆଣି ସମ୍ମୁଖରେ ରଖିବ
- ତୁମେ ଯେଉଁଠି ଥାଅ ତୁମର ଖୁବ୍ ମଙ୍ଗଳ ହେଉ, କଲ୍ୟାଣ ହେଉ - ଭାବିବ
- ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ରହନ୍ତୁ, ସୁରକ୍ଷିତ ରହନ୍ତୁ
- ତାଙ୍କର ଦୁଃଖ ଦୂର ହେଉ, ସେ ସୁଖ ପ୍ରାପ୍ତି କରନ୍ତୁ
- ତାଙ୍କ ଭିତରୁ ଦ୍ୱେଷ ଓ ଶତ୍ରୁତାବନା ଦୂରେଇ ଯାଉ
- ସେ ଚିନ୍ତାମୁକ୍ତ ରହନ୍ତୁ
- ତାଙ୍କର ବୋଧଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ ହେଉ
- ସେ ସ୍ୱର୍ତ୍ତି ମୁକ୍ତି ଲାଭ କରନ୍ତୁ
- ସେ ମୋ ପୁଣ୍ୟ ଓ ସୁଖରେ ଅଂଶୀଦାର ହୁଅନ୍ତୁ
- ତାଙ୍କର ଖୁବ୍ ମଙ୍ଗଳ ହେଉ, ଖୁବ୍ କଲ୍ୟାଣ ହେଉ
- ଏହାପରେ ତୁମେ ଯେଉଁ ଈଶ୍ୱର କି ଗୁରୁଙ୍କୁ ଭଜିପାଉଛ ତାଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରେ ସମସ୍ତଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ହେଉଛି ଭାବି ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରିବ ଏହା ବାରମ୍ବାର କରିବା ଦରକାର ।

-ଶ୍ରୀ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ

ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୂନ୍ୟ ଯାତ୍ରା

ଆଉ ସାହିର ଜଣେ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତିଦିନ ଆମ ଖେଳପଡ଼ିଆ ପାଖ ଦେଇ ତାଙ୍କ ଋଷ ଜମିକୁ ଦେଖାରଖା କରିବା ପାଇଁ ଯାଆନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ଆମେ କେତେଜଣ ସାଙ୍ଗ ସ୍କୁଲରୁ ଫେରି ସେଇ ପଡ଼ିଆରେ ଖେଳୁଥାଉ । ସେ ଉଦ୍‌ଭୋଗ ନୀରବରେ ଯାଆନ୍ତି କାହା ସହିତ କିଛି କଥା ନଥାଏ । ଆମ ଭିତରୁ ଜଣେ କିଏ ଆବିଷ୍କାର କଲା ଯେ ତା'ଙ୍କ ନାଁ ଓଲିପିଆଜ । ଏ ଶବ୍ଦ କୁଆଡୁ ଆସିଲା କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ମାତ୍ର ତାଙ୍କୁ ଚିଡ଼େଇବା ଜଙ୍ଗରେ ଜଣେ ଦୁଇଜଣ ଚଗଲାପିଲା କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଓଲିପିଆଜ ଓଲିପିଆଜ । ଓଲିପିଆଜ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ସେ ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି ଖୁବ୍ ରାଗିଯାଆନ୍ତି । ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରରେ ଗାଳିଗୁଲଜ କରନ୍ତି । କ୍ରମେ ସେ ଗାଳିଗୁଲଜ ଅସଭ୍ୟ ଭାଷାରେ ହେଲା । ପିଲାଏ ହସନ୍ତି ତାଙ୍କ ଗରିପାଖରେ ଓଲିପିଆଜ ଓଲିପିଆଜ କହି କହି ଡେଇଁ ଡେଇଁ ବୁଲୁଥାଆନ୍ତି । ଏଥରକ ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ବଗୁଲିଆ ପିଲାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପଥରଟେକା ମାରନ୍ତି ମାତ୍ର ଏ ପିଲାଙ୍କ ଦେହରେ ବଜାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଆଉ ଯଦି ବାଜନ୍ତା ତେବେ କେହି ପିଲା ଆହତ ହେବା ସୁନିଶ୍ଚିତ ।

ଏକମିତି କିଛିଦିନ ଯିବାପରେ ପିଲାମାନେ ତାଙ୍କୁ ଚିଡ଼େଇବାରେ ଆନନ୍ଦ ପାଇଲେ ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଧୀରେ ଧୀରେ ବହୁତ ଚିଡ଼ିଚିଡ଼ା ହେଲେ ।

ଏମିତି ଦିନେ ମୁଁ ଖେଳପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ସେଦିନ ମୁଁ ଖେଳୁ ନଥାଏ, ଖେଳ ଦେଖୁଥାଏ । ସେ ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କ ଋଷଜମିରୁ ଘରକୁ ଫେରୁ ଥାଆନ୍ତି । ମୁଁ ଧୀରେ ଧୀରେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲି, ଠିଆହୋଇ ନମସ୍କାର କଲି । ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲି ମଉସା ଆପଣଙ୍କୁ ଏ ପିଲାମାନେ ଓଲିପିଆଜ କହିବାରେ ଆପଣ ରାଗୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ମଉସା ଠିଆହୋଇଗଲେ ମତେ ଝୁଇଁଲେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ- ବାବୁରେ ମୋତେ ପିଆଜ କହନ୍ତୁ ବା ବିଲାତି ବାଇଗଣ କହନ୍ତୁ ମୁଁ ଆଜିଠାରୁ ଆଉ ରାଗିବି ନାହିଁ । ମୁଁ କହିଲି ଦେଖନ୍ତୁ ଆପଣ ଯଦି ନ ରାଗିବେ ତେବେ କହିବା ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ।

ତାପରେ ଦୁଇ ତିନିଦିନ ଧରି ବଗୁଲିଆ ପିଲାଏ ତାଙ୍କୁ ଟାହିଟାପରା କରି ଚିଡ଼େଇଲେ ମାତ୍ର ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି ସେଆଡ଼େ ନଜର ନଦେଇ ଝୁଲିଗଲେ । ସେ ଯେମିତି ନଚିଡ଼ିଲେ ପିଲାମାନେ ଧୀରେ ଧୀରେ ତାଙ୍କୁ ଚିଡ଼େଇବା ବନ୍ଦ କରି ଦେଲେ ।

ସଂସାରରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଚାଲିବା ଶିଖିଗଲେ ଜୀବନଯାତ୍ରା କ୍ରମେ କ୍ରମେ ସହଜ ହୋଇଯାଏ । “ସଂସାରରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୂନ୍ୟ ଜୀବନ ହିଁ ସ୍ଵାଧୀନତା, ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳ ଜୀବନ ହିଁ ବନ୍ଧନ ।”

ମାତୃ ପ୍ରସାଦ

ଗାଁକୁ ଗଲେ ମା' ହାତରନ୍ଧା ଖାଇବାକୁ ମିଳେ । ତା'ର ସ୍ବାଦ ଅଜଗା । ସେ ଯେମିତି ରାନ୍ଧୁ ତାହା ସୁଆଦ ଲାଗେ । ଦିନେ ସକାଳୁ ମା' କହିଲା ତୁ'ତ ଶାଗକୁ ଭଲ ପାଉ ଆଜି କୋଉ ଶାଗ ଖାଇବୁ କହ । ମୁଁ ଭାବୁଛି, ଏତିକିବେଳେ ମା' କହିଲା ପୁରୁଣା ଶାଗ ଖରାଦିନିଆଁ ବର୍ଷା ପରେ ଉଠିଯାଇଛି ସେଇଥିରୁ କିଛି ଖାଇବୁ କି ?

ପୁରୁଣା ଶାଗ ଗୋଟେ ସୁଆଦିଆ ଶାଗ ତା'ର ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ତାକୁ ପୁନର୍ନିବା ବୋଲି ଆୟୁର୍ବେଦରେ କୁହାଯାଇଛି । ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ସୁସ୍ଥ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜନ୍ମି ସହିତ ରାନ୍ଧି ଖାଇଲେ ଦେହରେ ନୂତନ ବଳର ସଂଚାର ହୋଇଥାଏ । ଶାଗ ତୋଳାଗଲା । ସଫା ହୋଇ ଧୁଆହୋଇ ରହିଲା ।

ଆମ ଗାଁରେ ଆମର ଲକ୍ଷଦେବଙ୍କର ଆସ୍ଥାନ ଅଛି । ମହାଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ମହାଦେବ ମନ୍ଦିରର ମୁଖ୍ୟ ପୂଜକ ଆମ ପରିବାରର ସୁକୁତ ବନ୍ଧୁ । ମୋର ଧରମ ଭାଇ । ସେ ରାସ୍ତାରେ ଯାଉ ଯାଉଁ ମୋତେ ଦେଖିଲେ ଓ ମୁଁ ତାକୁ ପ୍ରଣାମ କଲି । ସେ କହିଲେ ମହାଦେବଙ୍କ ପାଖରେ ଆଜି ମୁଁ ପ୍ରସାଦ ତିଆରି କରିବି ତୁ ପ୍ରସାଦ ଖାଇବା ପାଇଁ ଆସିବୁ । ମୁଁ ହଁ କହିଲି । ମୋ ମା'ର ବଳ ହଟିଗଲାଣି । କାମ ବଡ଼ ଟାଣିଟୁଣି ହେଇ କରୁଛି । ଯେତେ ଜଳଦା କରିବା କଥା କରିପାରୁନି । ମା' ରୋଷେଇ ଡେରି ଡେରି କରୁଛି । ରୋଷେଇ ସରିନାହିଁ, ମହାଦେବ ମନ୍ଦିରର ନନା ଆସି ଡାକିଲେ ଆସ ଯିବା ପ୍ରସାଦ ହୋଇଗଲାଣି । ମୁଁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ ମା'ରନ୍ଧା ଶାଗ ଖାଇ ମନ୍ଦିର ଯିବି ସେଠି ଅନ୍ନ ପ୍ରସାଦ ଖାଇବି ।

କେହି ଜଣେ କହିଲେ ଆରେ ମହାଦେବ ପ୍ରସାଦ ତୋ ଭାଗ୍ୟରେ ଆଜି ଅଛି, ତାକୁ ପଛରେ ପକାଇ କ'ଣ ଗୋଟେ ଖାଇବୁ ବୋଲି ଅନେଇ ବସିବୁ ? ମା'ସିଆତୁ କହୁଥାଏ ହଁରେ ପୁଅ ମୁଁ ବୁଢ଼ୀଲୋକ କ'ଣ ରାନ୍ଧି ତାକୁ ଦେବି ? ସେ ବସିଛି ।

ମୁଁ କହିଲି ମା'ର ରନ୍ଧା କୋଉ ଦେବତାର ପ୍ରସାଦ ଠାରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ? କୋଉ ଅମୃତଠାରୁ କମ୍ ସ୍ବାଦ ନୁହେଁ ?

ସତ୍ ସଙ୍ଗ

ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ପୂଜା ପାଇଁ କିଛି ପୁଲ ତୋଳିବାକୁ ଯାଉଛି ତ ଦେଖିଲି ଆମ
ଫାଟକ ପାଖରେ ୧୨/୧୪ ବର୍ଷର ପିଲାଟିଏ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ପିଲାଟି ବୈଷବ ବେଶରେ
ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥାଏ ଯେ କହିଲେ ନସରେ । ଛୋଟ ଧୋତିଟିକୁ କୁଞ୍ଚ କରି ପିନ୍ଧିଥାଏ ।
ଦେହରେ ତୋଫା ଧଳାରଙ୍ଗର ପଞ୍ଜାବୀ, କାନ୍ଧରେ ହରେକୃଷ୍ଣ ଲେଖାଥିବା ଉରରୀ, ମୁଣ୍ଡରେ
ଚନ୍ଦନଟୋପା, କଣ୍ଠରେ ଚକ୍ ଚକ୍ କରୁଥିବା ସ୍ବଟିକମାଳି । ପିଲାଟି ହାତରେ ଗୋଟିଏ
ଟିପାଖାତା, ଯୋଡ଼ହସ୍ତରେ ନମସ୍କାର କଲା । ତା ସୁନ୍ଦରପଣ କହିଲେ ନସରେ । ମତେ
ବୋଧ ହେଲା ଯେମିତି ଦୁଆରେ ବାଳକ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହସ ହସ ମୁହଁରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ।
ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଆସିବାର କାରଣ ପଚାରିଲେ ପଛରୁ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଦଳଙ୍କର ଆସିବାର ଶବ୍ଦ
ଶୁଣାଗଲା । ମୁଦଙ୍ଗ ଝାଞ୍ଜ ବଜାଇ ଆଉ ୪ ଜଣ କୃଷ୍ଣ ନାମ ଗାଇ ଗାଇ ଦୁଆରେ
ପହଞ୍ଚିଗଲେ ମୁଁ କଥା କ'ଣ ଜାଣିଗଲି । ପିଲାଟି ବଜ୍ରଭାଷୀ ଓ ବଜ୍ରଳା ଭାଷାରେ ମୋତେ
କହୁଥାଏ ଆମେ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଦଳ ନବଦୀପରୁ ଆସିଛୁ , ମାଧୁକରୀ କରୁଛୁ, କିଛି ଦାନ
କରନ୍ତୁ । ମୁଁ ଚତୁର୍ଥଶାତ୍ର ଯାହା ଦେବାକଥା ଦେଇଦେଲି । ତାପରେ ପିଲାଟି ଧୀର କଣ୍ଠରେ
କହିଲା ଆଜି ଆମକୁ ଖାଇବାକୁ ଅନୁପ୍ରସାଦ ଦିଅନ୍ତେ ନାହିଁ, ସେଥିରେ ମୁଁ ରାଜି ହେଲି ।
ପିଲାଙ୍କୁ ପଚାରିଲି ତୁମେ କ'ଣ ଖାଇବ ଓ କେତେବେଳେ ଖାଇବ ? ଏ ପିଲାଟି ଯେମିତି
ଦଳପତି । ସେ କହିଲା ଖାଇବା ଯେତେ ସରଳ ହେଲେ ଭଲ । ତାଲି, ତରକାରୀ ଯାହା
ହେଲେ ଚଳିବ, ସବୁ ସାଧା ଅରୁଆରେ ହେବ; ଦିନ ଗୋଟାଏ ବେଳେ ମାଗଣ କରିସାରି
ପହଞ୍ଚିବୁ ।

ସେଦିନ ଯୋଗକୁ ରବିବାର ଥାଏ । ଅର୍ପିଷ୍ଠ ଛୁଟି ପିଲାଙ୍କ ସ୍କୁଲ ଛୁଟି । ସମସ୍ତେ
ଲାଗିପଡ଼ିଲୁ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ । ସାଦା ବ୍ୟଞ୍ଜନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଝଲିଲା ।
ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଜିନିଷ ଘରେ ନଥିଲା ଶ୍ରୀମତୀ ତାକୁ ଆଣିବାକୁ କହିଲେ । ଘିଅଭାତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇଗଲା ସତକୁ ସତ ଦିନ ଗୋଟାଏ ବେଳେ ସେମାନେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ
ଖାଦ୍ୟ ପରସା ଗଲା । ମତେ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଖାଇବାକୁ କହିଲେ ମାତ୍ର ମୋର ସେ ଦୃଶ୍ୟ
ଦେଖିବାର ଇଚ୍ଛାଥିବାରୁ ମୁଁ ବସିଲି ନାହିଁ, ତା'ଛଡ଼ା ମୋ ପୁଅ ଝିଅ ଛୁଟି ଦିନରେ ମୋ
ସାଙ୍ଗରେ ଖାଆନ୍ତି, ସେ ନିୟମକୁ ଭାଙ୍ଗିବି କେମିତି ? ବୈଷବମାନେ କଦଳୀପତ୍ର ପକାଇ
ଖୁବ୍ ଭଲରେ ଖାଇଲେ । ଖୁଲ୍ଲିବା ପରେ ସମସ୍ତେ ସେଇ ଦାଣ୍ଡଘରେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ ।

ପିଲାଟି ଖଟ ଉପରେ ଅନ୍ୟମାନେ ତଳେ ସପ ଡକିଆ ଦେଇ ଶୋଇଗଲେ । ସେମାନଙ୍କର ମୃଦଙ୍ଗ, ଗିନିଝାଞ୍ଜି ମୁଣ୍ଡ ପାଖରେ ଥୋଇଦେଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଶୋଇବା ଠାଣି ମଧ୍ୟ ମନୋମୁଗ୍ଧକର ।

ଉପରଓଳିକୁ ଉଠିଲେ ମୁହଁ ହାତଧୋଇ ଚକ୍ରାକାରରେ ବସିଗଲେ । କୃଷ୍ଣଲୀଳା ମୃଦଙ୍ଗ, ଗିନି ବଜାଇ ସୁଲଳିତ କଣ୍ଠରେ ଗାନ କଲେ । ମୁଁ ଓ ଶ୍ରୀମତୀପିଲାଦୁଇଟିଙ୍କୁ ଧରି ମୁଗ୍ଧ ନୟନରେ ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ ବସି ରାହିଁ ରହିଥାଉ । ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଆଖିରୁ ଲୁହ ବହିଯାଉଥାଏ । ଭେର କୃଷ୍ଣକଥା ଗାନ କଲେ । ସେ ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନସରେ । ବହୁତ ଆନନ୍ଦ । ବହୁତ ଆନନ୍ଦ ଦେଲେ.....ଏ ପରିଣତ ବୟସରେ କେତେଥର ସେମାନଙ୍କ କଥା ମନେକରେ ଭାବେ ଆଉଥରେ ଆସନ୍ତେ କି ଆମଘରେ ସାତଦିନ ରହନ୍ତେ ।

ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଭ୍ରାତୃ ହେଉଛି, ମଣ୍ଡିତ ଯାହାକୁ ସ୍ମୃତିରେ ସାଜିଛି ରଖୁଛି ।
ଚେତନା ସେହି ସ୍ମୃତିକୁ “ମୁଁ” ଆଉ “ମୋର” କହୁଛି । ଅହଂକାର ସେଠୁ ଜନ୍ମ
ନେଉଛି, ସବୁଠାରୁ ନିଜକୁ ଅଲଗା କରୁଛି । ସ୍ୱାର୍ଥପରର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଗଢ଼ି “ସେ” ଓ
“ତାର” କୁ ଧ୍ୱଂସ କରୁଛି । କେଜାଣି କେବେ ହୋସ ଆସିବ, ଭାଗ୍ୟଉଦୟ ହେବ ।
“ମୁଁ” “ମୋର” “ସେ” “ତାର” ର ଲୀଳା ସରିବ । ପ୍ରେମ ସୁତ୍ରେ ସର୍ବେ ଏକ
ଅଭିନ୍ନ ବିଶ୍ୱ ହୋଇବ ।

ଆନନ୍ଦଭରା ସଂସାର

ମଣିଷ ଆନନ୍ଦ, ସୁଖ, ଶାନ୍ତି ଖୋଜି ବୁଲୁଛି । ମହାପ୍ରଭୁ ଏ ସଂସାରକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ଏଠି ଖାଲି ଆନନ୍ଦ ଆଉ ଆନନ୍ଦ । ଆକାଶ, ପୃଥିବୀ, ବହିଯାଉଥିବା ନଦୀ, ଗଛଲତା, ସୁନ୍ଦର ଫଳ, ଗଛରେ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ଉଡ଼ିବୁଲୁଥିବା ପକ୍ଷୀଦଳ, ଗୋଡ଼ାଗୋଡ଼ି ହେଲେ ଧାଇଁ ଯାଉଥିବା ପଶୁଦଳ ସମସ୍ତେ ତ ଆନନ୍ଦରେ ମଗ୍ନ । ମଣିଷ ଦେଖିପାରୁନାହିଁ କାହିଁକି ? ହାଟ ବସିଛି । ମଣିଷମାନେ ମେଲା ମେଲା ହୋଇ ଯା ଆସ କରୁଛନ୍ତି । କିଶାବିକା ଖୁଲିଛି । ଦୂରରୁ ଗୋଟେ ମଳିନ କୋଳାହଳ କାନରେ ବାଜୁଛି; ଶରତରତ୍ନର ନଈଧାର ପରି । ବେପାରୀମାନେ ନିଜ ନିଜ ଜିନିଷ ବିକ୍ରୀପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେବା ଜଙ୍ଗରେ ଡାକ ଛାଡ଼ୁଛନ୍ତି । ଲୋକେ ଦୋକାନ ପାଖକୁ ଯାଇ ଏଟା କେତେ ସେଟା କେତେ ପଚାରି ବୁଝୁଛନ୍ତି । ଥିଲାବାଲା ଲୋକେ ଟିକେ ହୁଗୁଳା ମନରେ ବୁଲୁଛନ୍ତି, ନଥିଲା ଲୋକେ ଟିକେ ସତର୍ପଣରେ ପଚାରି ପଚାରି ଯାଉଛନ୍ତି କ’ଣ ଆଉ କେତେ ନେଲେ ପରିବାର ଚଳିବ । ଆଖିରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଭଗବାନଙ୍କର ଅଞ୍ଜନ , ନଥିଲା ପିଲାଟା ବାପାଠାରୁ ୧୦ଟଙ୍କା ଆଣି ଆସିଛି ଗୋଟେ ଦି’ଟା ପରିବା ନେବା ପାଇଁ । ଛନଛନିଆ କଦଳୀ କାନ୍ଧି ଦେଖି ମନ ଖୁସି ହୋଇଗଲାକି କ’ଣ ପଚାରିଦେଲା କାନ୍ଧିଟା କେତେ ? ବେପାରୀ ଦାମ୍ କହନ୍ତେ ପିଲାଟା ସେଠୁ ଖୁଲିଯାଉଛି । ଏସବୁ ଆନନ୍ଦ ହିଁ ଆନନ୍ଦ । କେତେ ମଣିଷ ଏକାଠି ହୋଇଛନ୍ତି, କେତେ ସେମାନଙ୍କର ମନ, କେତେ ସେମାନଙ୍କର ଭାବନା, କେତେ ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରମ, ପୁଣି କେତେ ସେମାନଙ୍କର ସାହୁନା ? ପ୍ରଭୁ ଏ ବିଶ୍ୱକୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି କେତେ ପ୍ରକାରରେ, ଯେତେ ମଣିଷ ସେତେ ପ୍ରକାର । କେହି କାହା ସହିତ ସମାନ ନୁହେଁ, ସମସ୍ତେ ଅଲଗା । କର୍ଜୁଆ ଗଛରେ କେତେପତ୍ର ମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପତ୍ର ଅନ୍ୟଠାରୁ ଅଲଗା ।

ରାସ୍ତାରେ ଚାଲିଛି ବାପାଟିଏ । କାନ୍ଧରେ ଝିଅଟିକୁ ବସାଇଛି । ହାତରେ ଧରିଛି ଛୋଟ ପୁଅଟିର ହାତ । ପଛରେ ମା’ ଖୁଲି ଖୁଲି ଆସୁଛି । ମା ମୁଣ୍ଡରେ କ’ଣ ଗୋଟେ ଗଣ୍ଡିଲି, କାଖରେ ଗୋଟେ ପୁଅ । ବାପ ହାତ ଧରି ଖୁଲୁଥିବା ଛୋଟ ପୁଅଟି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଖୁଲିଛି । ବେଶି ବଡ଼ପାଟିରେ ନୁହେଁ, ଧୀରେ ଧୀରେ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଖୁଲିଛି । ତା କାନ୍ଦରେ ଅଳି ଅର୍ଦଳା ବା ଅଝଟପଣ ନାହିଁ, ବାପା ମା’ ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ବିଚଳିତ ନୁହଁନ୍ତି ଯେମିତି ମୋଟେ କିଛି ଘଟିନାହିଁ, ମଝିରେ ମଝିରେ ବାପା କହୁଛି ଖଲ୍ ଖଲ୍ । ପିଲା ଖୁଲିଛି ।

ମୁଁ ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ବାପାକୁ ପଛରିଲି କ'ଣ ହେଲା ଏ ପିଲା କାନ୍ଦୁଛି କାହିଁକି ?
 ବାପା ଠିଆ ହୋଇଗଲା କହିଲା - କାନ୍ଦିବା ତ ସେଇ ଗୋଟାଏ କାରଣ ଆଉ କ'ଣ ?
 ଖାଇବା ପାଇଁ କାନ୍ଦୁଛି ଭୋକ ହେଲାଣି । ହାତରେ ସବୁ ପକସା ସରିଗଲା । ତାକୁ କିଛି
 ଦେଇନାହିଁ । ମୁଁ କହିଲି ଟିକେ ରହ ମୁଁ ଭିତରୁ ଆସେ । ଦଉଡ଼ି ଯାଇ କିଛି ବିସ୍କୁଟ ଆଣି ତା
 ହାତରେ ଦେଲି ପିଲାଟି ଖପ୍ କରି ହାତରୁ ବିସ୍କୁଟ ନେଇଗଲା । ଆଖିରେ ଦୁଇଧାର ଲୁହର
 ଚିହ୍ନ । ତଥାପି ମୁହଁରେ ଆନନ୍ଦର ହସ । ଯେଉଁ ହସ ଟିକକ ଦେଖିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଜୀବନ
 ଯାକ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ।

ବୋଧଶକ୍ତିକୁ କ୍ରିୟାଶୀଳ ହେବାକୁ ଦେଲେ ମନର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରିବାର ସ୍ୱଭାବ
 ଭାଙ୍ଗି ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଯଥାର୍ଥ ପ୍ରତିବେଦନ ଦେଖାଦିଏ । ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏକ ଚଂଚଳ
 ମନରୁ ଆସିଲାବେଳେ ପ୍ରତିବେଦନ ବୋଧଶକ୍ତିରୁ ଜନ୍ମନିଏ । ତେଣୁ ମନ ଚଂଚଳଥିବା
 ବେଳେ କିଛି ନ କରି ଯଦି କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ମନ ନୀରବ ହୋଇଯିବ, ଯାହା
 ଯଥାର୍ଥ ହେବା ଦରକାର, ତାହା ଆପେ ଆପେ ଆସିଯିବ । ସେଥିରେ ଦୃଢ଼ କି ସଂଘର୍ଷ
 ନଥିବ । ଏକ ଅଖଣ୍ଡ ଶାନ୍ତି ଥିବ । ସେହି କର୍ମ ହିଁ ଉଚ୍ଚତାମାନ ।

ଆନନ୍ଦର ସାଗର

ଶ୍ରୀମତୀ ବଡ଼ ତାରିନ୍ କରି କହିଥିଲେ ଶୀଘ୍ର ଅଫିସରୁ ଫେରିବାକୁ । ମାତ୍ର କାମ ଏତେ ଯେ- ଉଠି ହେଉନାହିଁ । ଛୁଟିହେବା ବେଳକୁ ଗୋଟିଏ ଜରୁରୀ କାମ ଆସିଗଲା ଯେ ସବୁ ସବୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସାତ । ଘରେ ପହଞ୍ଚି ପହଞ୍ଚି ଶ୍ରୀମତୀ ରାଗ ତମ ତମ ହୋଇ କହିଲେ ଘରେ କିଛି ପରିବାପତ୍ର ନାହିଁ । ହାଟ ସରିବାକୁ ବସିଲାଣି ରାତି ନ'ଟାକୁ ହାଟକୁ ଗଲେ ମିଳିବ କ'ଣ ?

ମୁଁ କୌଣସି ଉତ୍ତର ନଦେଇ ବ୍ୟାଗ୍ ଧରି ହାଟକୁ ଚାଲିଲି । ହାଟରେ ଯାଇ ଦେଖେ ପ୍ରାୟ ହାଟ ସରିଆସିଲାଣି । ତଳତଳିଆ ପରିବା ଧରି କେତେଜଣ ବସିଛନ୍ତି । ମନ ଖରାପ ହେଲା । ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲି ଶାଗ ବିକୁଥିବା ମଉସା ମୁହଁ ଶୁଖେଇ ବସିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପାଖରେ କେବଳ କଲମ ଶାଗ ବଳିଛି । ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଠିଆହେଲି, ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର ଦୃଶ୍ୟ । ତାଙ୍କ କଡ଼ରେ ଦୁଇତିନିଟି ଖାଲି ବୋତଲ ଥିଆ ହୋଇଛି । ତାକୁ ଭଲ କରି ଦେଖିଲି । ଗୋଟେ କରାସିନି ତେଲ ବୋତଲ, ଗୋଟେ ସାନବୋତଲ ନଡ଼ିଆ ତେଲ ପାଇଁ, ଆଉ ଗୋଟିଏ ମଝି ସାଇଜର ସୋରିଷ ତେଲ ପାଇଁ । କଥାଟା ବୁଝି ହେଇଗଲା । ମୋ ପରି ମଉସା ମଧ୍ୟ ଶାଗ ବିକ୍ରୀ ପଇସାରୁ ସଉଦା କରି ଘରକୁ ଯିବେ । କିରୋସିନି ଜାଳିବା ପାଇଁ ନଡ଼ିଆ ତେଲ ମୁଣ୍ଡରେ ଲାଗିବ ଓ ସୋରିଷ ତେଲ ରୋଷେଇ ହେବ । ଗୋଟେ ଛୋଟ ପରିବାରର ଚିତ୍ର ଆଖି ଆଗରେ ନାଟିଉଠିଲା । ଘରେ କ'ଣ ସବୁ ଦରକାର, ସ୍ତ୍ରୀ ପିଲାଙ୍କର ବରାଦ ନ ନେଲେ ପରିସ୍ଥିତି କ'ଣ ହୁଏ ? ଛୋଟ ପିଲା ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ବରାଦ ମୁତାବକ ଚକୋଲେଟ୍ ମିଠେଇ ଖାତା କଲମ କେତେ କ'ଣ

ମଉସାଙ୍କୁ ପଚାରିଲି ଶାଗ କ'ଣ ଭଲ ବିକ୍ରି ହୋଇନି କି ? ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କାଲି ତ ଆଇଁଷବାର ତେଣୁ ଶାଗ ବିକ୍ରି ଟିକେ କମ୍ ଆଜି । ମୁଁ ସେଥିରୁ ବାଛି ବାଛି କିଛି ଶାଗ ବିଡ଼ା ଆଣିଲି । କେବଳ କଲମ ଶାଗ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ମୁଁ ୪ ବିଡ଼ା ଆଣିବା କଥା ମଉସା ବାଧ୍ୟ କରି ୧୦/୧୨ ବିଡ଼ା ଦେଇଦେଲେ । ମୁଁ ମନା କରି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଲୋକଟି କିନ୍ତୁ ପଇସା ପାଉ ନହେଲେ ତା'ପରିବାର ଚଳିବ କେମିତି ? ବୋତଲଗୁଡ଼ାକ କ'ଣ ଖାଲି ଫେରିଯିବ ? ମନରେ ଗୋଟେ ଆନନ୍ଦ । ମଉସା ଦୁଇ ଟଙ୍କା ଯାଗାରେ ଛଅ ଟଙ୍କା କହିଲା । ଦେଇଦେଲି । ମୁଲାମୁଲି କଲି ନାହିଁ ।

ଆଉ ଯାହା ଯେମିତି ପରିବା କିଣିବା ପାଇଁ ଜାଗାନାହିଁ । ବ୍ୟାଗଟା ଶାଗରେ ପୁରିଗଲା । ହାତରୁ ଗୋଟେ ଜରିବ୍ୟାଗ୍ କିଣି ତା' ଭିତରେ ଆଳୁ ପିଆଜ ଓ ବାଛି ବାଛି ଅଳ୍ପ କିଛି କଥା ପରିବା କିଣି ଘରକୁ ଫେରିଲି । ଘରେ ଶ୍ରୀମତୀ ସଉଦା ବ୍ୟାଗ୍ ଦେଖି ମୋ ଚଉଦ ପୁରୁଷ ଉଠି ଉଠି ଦେଲେ । ଝଡ଼ ବର୍ଷା ଯିବା ଯାଏ ନୀରବ ହୋଇ ରହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ତାପରେ ଶ୍ରୀମତୀ ହସିଲେ, କହିଲେ ନିର୍ବୋଧ ତମେ । ସଂସାର କେମିତି ଚଳେ ଜଣାନାହିଁ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ ମଉସାର ପରିବାର କଥା ଭାବି ଭାବି ସେଇଥିରେ ମଗ୍ନ ଥାଏ ।

ସାର୍ତ୍ତ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ଓହ୍ଲାଇ ପରିବାପତ୍ର ଧୋଇ ରଖିଲି ଶାଗଗୁଡ଼ା ରାତିରେ ବାଛିଦେଲି । ସେଥିରୁ ପ୍ରାୟ ସବୁ ବୁଢ଼ାପତ୍ର, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡଙ୍କରେ ୨/୩ ଟି ପତ୍ର ସବୁଜ । ସବୁ ବଛା ସରିବାବେଳକୁ ୨/୩ ବିଡ଼ା ଶାଗ ବାହାରିଲା । ତାକୁ ଧୁଆଧୁଇ କରି ରଖାହେଲା । ତହିଁ ଆରଦିନ ଭଜା ହେଲା । ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନି ସେ ଶାଗ ଏତେ ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ । ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗିଲା ।

ଶ୍ରୀମତୀ କହିଲେ - ମଉସା ବଡ଼ ଖୁସି ମନରେ ଦେଇଛି ।

ଆସନ୍ତୁ ଗୋଟେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା । କେମିତି ? ସୁଖକୁ ଯେମିତି ଦୁଃଖକୁ ସେମିତି । ଗାଳିକୁ ଯେମିତି ପ୍ରଶଂସାକୁ ସେମିତି । ଯାହା ଯେମିତି ତାକୁ ଠିକ୍ ସେମିତି ସ୍ଥାକାର କରିବା । ଏହା କ'ଣ ସମ୍ଭବ ହେବ ? ଅନେକକାର ହୋଇଛି । ଅତଏବ ଆମର ହେବ । ଜୀବନ ବଦଳିଯିବ ଯେବେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଜାରିରହିବ ।

ଆତ୍ମ ସନ୍ତୋଷର ସ୍ୱର

ଶୀତଦିନେ ଆମ ଖଜାରେ ଧାନ ଅମଳ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । କଟଡ଼ା ସବୁ ବାଡ଼ା ହୁଏ, ବେଙ୍ଗଳା ହୁଏ । ଧାନ ଅମଳ ପ୍ରାୟ ୧୫ଦିନ ଧରି ଚାଲେ । ଋଷୀମାନେ ଅମଳରେ ଲାଗିପଡ଼ନ୍ତି । ଘରେ ସେତେବେଳେ ଭାରି ଆନନ୍ଦ । ଋଷୀ ତଥା ମୂଲିଆମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଇବା ପିଇବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୁଏ । ଖଜା ପାଖକୁ ଗୁଡ଼ିଆମାନେ ମୁଢ଼ୀ, ଚୁଡ଼ା, ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ମୁଆଁ, ଖଜା ଆଣି ଆସନ୍ତି ବିକ୍ରି ପାଇଁ । ସେତେବେଳେ ଆମେ ପିଲାମାନେ ଭାରି ଖୁସି ହେଉ ।

ଦିନେ ସକାଳୁ ସବୁ ଋଷୀ ଓ ମୂଲିଆ କାମରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଲେ । ଦିନ ୧୦ଟା ବେଳକୁ ଜୋରରେ କାମ ଲାଗିଥାଏ, ମୋ ବାପା ଖଜା ପାଖକୁ ଆସି ଠିଆ ହେଇଗଲେ । ଆମ ମୁଖ୍ୟ ଋଷୀକୁ ପଚାରିଲେ କିଓ ତମେ କ'ଣ ଆଜି ରାଜଜ ଯାକର ମୂଲିଆକୁ ଆଣି ପକେଇବ ? କାମ ଯେତିକି ଥିବ ସେଇ ଅନୁସାରେ ମୂଲିଆ ନା ତମେ ଯେତେଇଛା ସେତେ ମୂଲିଆ ପକେଇବ ? ଏଠୁ ବାହାର କର ଯୋଉ ଅଧିକା ମୂଲିଆ ପକେଇବ । ସମସ୍ତେ ଦେବେଇଙ୍କ ରାଗ ଦେଖି ଟିକେ ଶଙ୍କିଗଲେ ଓ ନିଜ ନିଜ ଭିତରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁସାରେ ଜଣକୁ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟଋଷୀ କହିଦେଲେ ।

ଯାହାକୁ ବାହାର କରିବାକୁ କହିଲେ - ସେ ସେଇଦିନ ପ୍ରଥମ କରି ଆମର କାମକୁ ଆସିଥାଏ । ଟିକିଏ ରୋଗଣା ଦୁର୍ବଳ ଲୋକ । ବେଶୀ କାମଦାମ ପାଏ ନାହିଁ, କାରଣ ସେ ଲୋକଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁସ୍ଥ ନଥିବାରୁ ଯେଉଁପରି କାମ କରିବା କଥା କରିପାରେ ନାହିଁ । ସେ ଲୋକଟିର ନାମ ନରହରି । ମୁଁ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଭଲକରି ଜାଣେ । ଆମ ପଞ୍ଚାୟତର ଲୋକ । ଗରୀବ, ସ୍ଥିର ଲୋକଟିଏ । ନରହରି ନେହୁରା ହୋଇ କହୁଥାଏ - ଏ ଭାଇ ମୋତେ ନାରିହ ଦେଖି ବାହାର କରୁଛ । ଦିନ ଦଶଟା ହେଲାଣି ମୁଁ ଆଉ କୋଉଠୁ ମୂଲଟାଏ ପାଇବି । ମୋତେ ପଛେ ଅଧାଦିନର ମୂଲ ଦିଅ ମୋତେ ରଖ ମୋ ପରିବାର ଅତଳ ହୋଇଯିବ ।

ଏଇ ସମୟରେ ଖଜା ପାଖରେ ମୁଁ ପହଞ୍ଚିଗଲି । ହାଇସ୍କୁଲରେ ଏକାଦଶ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ ପଢୁଥାଏ । ଏସବୁ ଖବର ଶୁଣିବା ପରେ କଥା କ'ଣ ବୋଲି ଆମ ମୁଖ୍ୟଋଷୀ

ବାଇଆକୁ ପାଖକୁ ଡାକି ସବୁକଥା ବୁଝିଲି ଓ ବାଇଆକୁ କହିଲି ନାହିଁ ନାହିଁ ନରହରିକୁ ବାହାର କରନି, ବାଇଆ କହୁଥାଏ ବାବୁ ରାଗୁଛନ୍ତି ମୁଁ କ'ଣ କରିବି ? ମୁଁ କହିଲି ହଁ ହଁ ଏ ଧାନଖଜାରୁ ୨/୪ ଗ୍ରୋଣୀ ଧାନ ଝଲିଗଲେ (ମଜୁରୀ)ତମବାବୁ ଦରିଦ୍ର ହୋଇଯିବେ । ଏକଥା ଦେବଜୀଙ୍କ କାନରେ ପଡ଼ିଗଲା, ସେ ମୋ ପାଖକୁ ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ ଆଉ ତାରିଦ୍ କରି କହିଲେ ଦେଖ ମୋ କଥାରେ କଥା ନକହି ନିଜ କାମରେ ଯା । ମୁଁ ଦାଦାକୁ ବୁଝାଇଲି, ସେ ଲୋକଟି ଏତେ ସମୟ ଧରି କାମ କଲାଣି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବେଳରେ ତାକୁ ବାହାର କଲେ ତା'ପରିବାର ଉପାସ ରହିବ ଯେ, ତାଛଡ଼ା ସେ କାମ କଲାଣି ତା'ର ପୁଣି ମୂଲ୍ୟ ଅଛି ନା ଆମେ ତାର ଧାରୁଆ ହୋଇ ରହିବା ? ଏଇ ଧାରୁଆ ହୋଇ ରହିବା ଶବ୍ଦରେ ଦାଦା ତୁନି ପଡ଼ିଲେ । ଖଲା ମୁଣ୍ଡରେ ବାପ ପୁଅ ଡର୍କ କଲେଣି ଶୁଣି ମୋ ମା' ଦଉଡ଼ି ଆସିଲା ବୁଝିବା ପାଇଁ ।

ମା ଆସି ପ୍ରକୃତରେ ସମାଧାନ କଲା । କହିଲା ନରହରିଟା ବଡ଼ ନିରୀହ, ତା ଦେହ ବି ଭଲନାହିଁ । ତାକୁ ସହଜିଆ କାମ ଦିଅ । ତାକୁ ବାହାର କଲେ ତୁମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଧର୍ମ ହେବ । ଯାହା ମୂଲ ନେବ ନେଉ, କହି ନରହରିକୁ ଡାକିନେଲା କିଛି ଖାଇବାକୁ ଦେବା ପାଇଁ ।

ସେଦିନ ଖଲାରେ କାମ କରୁଥିବା ସମସ୍ତେ ମତେ ଖାଲି ଦେଖି ଦେଖି ହସିଲେ ।

ଜନ୍ମଠାରୁ ମୃତ୍ୟୁ । ଜୀବନର ଯାତ୍ରା । ବାଟରେ ଗଲାବେଳେ ନାମଟିଏ, ଜାତିଟିଏ, ପଦବୀ, ଜଳ ଆକାଂକ୍ଷା ଭୋଗ ବିଳାସ ସହିତ ଗୋଟେ କ'ଣ ବଡ଼ଟାଏ ହେବାର ଲାଳସା ଆମ ଆଖିରେ ପଡ଼ି ପକାଇ ଦେବାରୁ ଭଲ ମନ୍ଦ ସତ୍ୟ ଅସତ୍ୟ ଭୁଲିଯାଇ ଅନ୍ୟାୟ ଅନୀତି କରିଛୁ । ଏଥିରେ ଏମିତି ମଜ୍ଜି ଯାଉଛୁ ଓଃ କି ଖୁସି ? ହାୟରେ ଆମେ କଣ ପାଇଁ ଆସିଥିଲେ ଆଉ କ'ଣ ହେଲେ । ପ୍ରକୃତି କରୁଣାମୟୀ, ସବୁଜନରକ୍ଷାକାରୀ, ମଣିଷ ପ୍ରତି ଦୟା କରି ହୋସ ଆଣୁଛି । ମୃତ୍ୟୁ ତୋର ଆରକ୍ଷଣରେ । କରୋନା ରୂପରେ ମହାମାରୀ, କି ଭୁକମ୍ପ ରୂପରେ ।

ସ୍ନେହର ସ୍ବର

ଅନଙ୍ଗ ମୋର ଭଲ ବନ୍ଧୁ । ଅନଙ୍ଗ କୁମାର ପ୍ରଧାନ । ଘର ପ୍ରଧାନ ସାହିରେ । ଆମ ଗାଁ
ଠାରୁ ଦୁଇ ମାଇଲ ଦୂରରେ । ତାଙ୍କ ଗାଁ ଓ ଆମ ଗାଁ ଦୁଇ ଗାଁ ମଝିରେ ରାସ୍ତା ନାହିଁ । ବିଲ
ହିଡ଼ର ରାସ୍ତା । ରାସ୍ତା ବାଟେ ଯିବାକୁ ହେଲେ ବୁଲି ବୁଲି ପ୍ରାୟ ସାତ ମାଇଲ ଯିବାକୁ
ହେବ । ଅନଙ୍ଗ ଆଉ ୧୦/୧୨ ଜଣ ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କ ଗାଁରୁ ଆମ ଗାଁରେ ଥିବା
ହାଇସ୍କୁଲକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ଆସେ । ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ପିଲା ଭାରି ମେଳାପି । ଗୋରା ଡକଡକ
ଦେହରେ ଧଳା ପ୍ୟାଞ୍ଜି ଓ ଆକାଶୀ ରଙ୍ଗର ସାର୍ତ୍ତ ତାକୁ ବହୁତ ମାନେ । ମୁଁ ବେଳେ ବେଳେ
ତାଙ୍କ ଗାଁକୁ ଯାଏ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଏ । ତାଙ୍କ ବାପା ମା' ବହୁତ ସ୍ନେହୀ ଓ ମେଳାପି । ମତେ
ଭାରି ଆଦର କରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲେ ତାଙ୍କ ମା' ଅତି ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ପଖାଳ ବାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି ।
କେତେ ରକମର ଭଜା । ବିଶେଷ କରି ତାଙ୍କର ସଜନା ଶାଗ ଭଜା ବହୁତ ଭଲ ଲାଗେ ।
ବୋଇତାକୁ ଶାଗକୁ ଭଲ ଭାବେ ବାଛି ତା ଦେହରେ ମୁକ୍ତାଗୁଣ୍ଡ ପକେଇ ସେ ଗୋଟେ ଭିନ୍ନ
ସ୍ବାଦର ଶାଗ ତିଆରି କରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଘରେ ଖିଆପିଆ ହେବା ପରେ ଅନଙ୍ଗ ଗୋଟେ ମୁଦଙ୍ଗ
ଆଣେ ମୋତେ ହାରମୋନିୟମ ଦିଏ । ଗୀତର ଆସର ଖୁବ୍ ଚାଲେ ।

ଦିନେ ଅନଙ୍ଗ ଘରକୁ ଯାଇଛି ଗୋଟିଏ ବୋହୂ ଭିକ ମାଗିବାକୁ ଆସିଲା । ବୋହୂଟି
ଅଳ୍ପ ବୟସର । ଆମ ଅଞ୍ଚଳ ଋଷର ଗନ୍ତାଘର । ସବୁରି ପାଖରେ ଫସଲ, ସେମିତି ଗରାବ
ଖୁବ୍ କମ୍ । ତେଣୁ ମୁଁ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛାଲି ଏ ଭଉଣୀ କିଏ ଓ କାହିଁକି ମାଗୁଛି ? କାମ
କାର୍ଯ୍ୟ କରୁନାହିଁ କାହିଁକି ?

ଅନଙ୍ଗ ମା କହିଲେ ତାଙ୍କ ଗାଁରେ ଜଣେ ବାବାଜୀ ଥିଲେ । ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥରେ ବାବାଜୀ
ଥିଲେ, ଜଣେ ଗୃହସାଧୁ । ଜନ୍ମରୁ ଅନ୍ଧ ହୋଇଥିବାରୁ ଜଣାଣ ଭଜନ ସାଙ୍ଗକୁ ଏକତାରା
ଓ ଖଜଣି ବଜାନ୍ତି ଭକ୍ତିଗୀତ ଗାଆନ୍ତି । ଗ୍ରାମର ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କ ଭଜନରେ ମୁଗ୍ଧ
ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଗ୍ରାମରୁ ଛାଡ଼ିଲେ ନାହିଁ, ତାଙ୍କ ପାଇଁ ନଦୀବନ୍ଧ କଡ଼ର ଅନାବାଦୀ ଜାଗାରେ
ଘର ବଖରାଏ ତୋଳି ଦେଇଥିଲେ । ସେ ଅନ୍ଧବାବା ଜଣେ ଚକ୍ଷୁଷ୍ଟାନ ମହିଳାଙ୍କୁ ବିବାହ
କରିଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ପୁଅ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକୁ ପୁଅଟି ମଧ୍ୟ ଜନ୍ମରୁ
ଅନ୍ଧ ଥିଲା । ଅନଙ୍ଗର ମା'ସେ ପିଲାଟିର ଲାଳନ ପାଳନ ଦାୟିତ୍ବ ମଧ୍ୟ ନେଇଥିଲେ ।
ଏଇ ବୋହୂଟି ସେଇ ଅନ୍ଧପୁତ୍ରର ନବବିବାହାତା ସ୍ତ୍ରୀ ।

ନୁଆବୋହୁଟିକୁ ମାଗି ଖାଇବା ପାଇଁ ଜମା ମନ ନଥିଲା । ସେ ନିଜ ପରିବାର ପୋଷିବା ପାଇଁ କ୍ଷେତରେ ଶ୍ରମିକ ଭାବେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାମ ପାଇଁ ଅଣ୍ଟା ଭିଡ଼ି ବାହାରିଥିଲା । ମାତ୍ର ଅନଙ୍ଗର ବାପା ମା' ଦୁହେଁ ସେ ବୋହୁଟିକୁ ଆଦରରେ କହିଲେ - ଜୀବନଟାହାକ ପଡ଼ିଛି କାମ କରିବୁନେଇକି ? ବର୍ତ୍ତମାନ କିଛିଦିନ ଘରେ ବସି ଚଳି ଶିଖ । ତୋର ତଥା ତୋ ପରିବାରର ଖାଇବା ପିଇବା ଦାୟିତ୍ୱ ଆମେ ସାଜସାରି ନେବୁ । ତୁ ଝିଲ ଡାଲି ପରିବା ଆମ ପାଖରୁ ତଥା ଆମ କ୍ଷେତରୁ ନେବୁ । ସେଇଥିପାଇଁ ବୋହୁଟି ଝିଲ ନେବାକୁ ଆସିଛି । ଅନଙ୍ଗ ମା' ତାକୁ କ'ଣ ସବୁ ବ୍ୟାଘ୍ର ରେ ପୁରେଇ ଦେଲେ ।

ସେ ଝଲିଯିବା ପରେ ମା' ମୋତେ କହିଲେ କୁଆନ ବୋହୁଟା କୁଆଡ଼େ ଯିବ ମାଗିବାକୁ ? ଆମେ ଏତେ ଲୋକ ଥାଉ ଥାଉ । ମୁଁ ଏମିତି ମଣିଷ ର ହୃଦୟ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲି । ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜରେ ଏମିତି ଭଲ ପାଇବା ମିଳିବ କି ?

ରାଜା ପଛରିଲେ ଗୁରୁଦେବ ଆମ ରାଜ୍ୟର ଧନୀ ଲୋକଟିର ଏତେ ସଂପତ୍ତି ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଭୋଗ କରି ନପାରି କାହିଁକି ଏତେ ଅସନ୍ତୋଷରେ ମଲା ? ଗୁରୁ ତା'ର ପୁନଃଜନ୍ମର କର୍ମକୁ ଦେଖି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ସେ ପୂର୍ବଜନ୍ମରେ ବହୁତ ଦାନ କରିଥିଲା ସେଥିପାଇଁ ତାକୁ ବହୁ ଧନପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ମାତ୍ର ଦାନ ଦେବା ପରେ ଏତେ ଦାନ କରିଦେଲି ବୋଲି ଭାବି ଦୁଃଖୀ ହେଉଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଏତେ ଧନ ଥାଇ ସୁଦ୍ଧା ସେ ସେଥିରୁ ସନ୍ତୋଷ ନପାଇ ଦୁଃଖୀ ହୋଇ ମଲା ।

ଦେବ ଦର୍ଶନ

ଧରେ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ପାଖରେ ଗୋଟାଏ ବିଦେଶୀ ଗାଡ଼ି ଆସି ଲାଗିଲା । ଗାଡ଼ିର ଛାଣ୍ଟ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ପଣ୍ଡାମାନେ ତା'ପାଖକୁ ଦଉଡ଼ି ଗଲେ । ଦୁଇଜଣ ଗାଡ଼ିର କବାଟ ଟାଣି ଖୋଲିଦେଲେ । ତା'ଭିତରୁ ବାହାରିଲେ ଜଣେ ମଧ୍ୟ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି, ଗୋରା ଡକଡକ ଚେହେରା ପ୍ରାୟ ୬ଫୁଟ ଡେଙ୍ଗା, ନେହେରୁକୁ ପରି ଲମ୍ବା କୋର୍ଟ ଓ ଚୁଡ଼ିଦାର, ମୁଣ୍ଡରେ କାଶ୍ମିରୀ ଟୋପି । ପଛ ସିଟ୍‌ରୁ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ୧୫/୧୬ ବର୍ଷର ଗୋଟିଏ ଝିଅ । ମା' ଓ ଝିଅ ଦୁଇଜଣ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି । କଥାବାର୍ତ୍ତା ହିନ୍ଦି ଭାଷାରେ । ଭ୍ରାତୃଭର ଓଡ଼ିଶାର । ବୋଧହୁଏ କେଉଁ ଧନାତ୍ମ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଘରକୁ କୁଣିଆ ହୋଇ ଏମାନେ ଆସିଛନ୍ତି ଓ ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏଠି ପଦାର୍ପଣ କରିଛନ୍ତି । ଏଭଳି ଜଣେ ଯଜମାନଙ୍କୁ ପାଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦେବତାମାନେ ଖୁସିହେବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ପ୍ରାୟ ମନ୍ଦିରର ସବୁ ପଣ୍ଡା ସେଠି କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଏକାଠି ହୋଇଗଲେ । ଅତିଥିଙ୍କୁ ମନ୍ଦିର ଭିତରକୁ ପାଛୋଟି ନେଲେ । ଏ ଦୃଶ୍ୟଦେଖି ମୋ ମନରେ ମଧ୍ୟ ଜାଣିବାର ଇଚ୍ଛା ଜାଗିଲା । ମୁଁ ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ସାଇକେଲକୁ ଚାବି ପକେଇ ସେ ବିଶାଳ ପଟୁଆର ପଛରେ ଝଲିଲି ।

ପଣ୍ଡାମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ତାଙ୍କର ଠିକଣା ପଢ଼ରିଲେ । ଭଦ୍ରଲୋକ କହିଲେ ବନାରସର ବ୍ରାହ୍ମଣ । ତାଙ୍କ ବାପା ଜେଜେବାପାଙ୍କ ନାମ ସବୁ କହୁଥାନ୍ତି, ଜଣେ ପଣ୍ଡା ସେବକ ପାଞ୍ଜି ଖୋଲି ପରିଚୟ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ପାଉନଥାନ୍ତି । ଏ ଭିତରେ ମୁଁ ଟିକେ ସେ ଗହଳି ଭିତରକୁ ପଶିଯାଇ ମହାଶୟଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କଲି ଓ ପରିଚୟ ପଢ଼ରିଲି । ଭଦ୍ରଲୋକ ସଂସ୍କୃତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି । ବେଦଜ୍ଞ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ଏକମାତ୍ର କନ୍ୟା ଓ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଧରି ସାରା ଭାରତର ଶିବପୀଠକୁ ପୂଜା ପାଇଁ ବାହାରିଛନ୍ତି । ଏଠି ଆମର ରାଜ୍ୟ ଅତିଥି ଭବନରେ ରହୁଛନ୍ତି ଓ ରାଜ୍ୟର ଅତିଥି ହୋଇଛନ୍ତି ।

ପଣ୍ଡାମାନଙ୍କର ଫରମାସ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଏକଠି ଗୋଡ଼ ଧୁଅନ୍ତୁ, ଏଇଠୁ ଫୁଲ କିଣନ୍ତୁ ଇତ୍ୟାଦି । ପଣ୍ଡାମାନେ ଯାହା ଯେଉଁଠି କହିଲେ ସେ ସବୁ ମାନି କରୁଥାନ୍ତି । ଏଇଠୁ ଫୁଲ ବେଲପତ୍ର ନିଅନ୍ତୁ ବୋଲି ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ କହି ସିଆଡ଼େ ଫୁଲବାଲାଙ୍କୁ କହୁଥାନ୍ତି ସାତଟା/ ନଟା ପଦ୍ମ ୧୦୮ ବେଲପତ୍ର ଦେ । ସେ ବିକାଳୀ ମଧ୍ୟ ଚତୁର, ଜିନିଷ ଦେଇ

ଭତିତ୍ ପଇସା ନେବାରେ ବିଳମ୍ବ ନାହିଁ । ଗର୍ଭ ଗୃହକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ବାଟରେ ଯେତେ ଯେତେ ପାର୍ଶ୍ବ ଦେବତା, ସବୁ ମନ୍ଦିରରେ ମହାଶୟ ଦକ୍ଷିଣା ଦେଲେ ।

ଶେଷରେ ଗର୍ଭଗୃହ ଭିତରେ ଅଭିଳକ୍ଷିତ ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ପ୍ରବେଶକଲେ । ଲିଙ୍ଗରାଜଙ୍କ ପାଖରେ ଯୋଡ଼ ହସ୍ତରେ ଠିଆହେଲେ ନିଜେ ଫୁଲ ବେଲପତ୍ର ସମର୍ପଣ କଲେ । ନଡ଼ିଆ ବାଡ଼େଇବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ପଣ୍ଡାଏ ଅଟକାଇଲେ । ଆମେ ପୂଜା କରିବୁ ଆପଣ ପାଦୁକ ନେବେ । ମାତ୍ର ମହୋଦୟ କହୁଥା'ନ୍ତି ମୁଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ଦେବତାର ପୂଜା ମୁଁ ନିଜେ କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ମଝିରେ ମଧସ୍ତ ଦରକାର ନାହିଁ । ଦକ୍ଷିଣା ଯାହା କହିବେ ଦିଆଯିବ ମାତ୍ର ପୂଜା ନିଜର । ପଣ୍ଡା ଓ ମହାଶୟଙ୍କ ଭିତରେ ନୀତିନିୟମ ନେଇ ଦଶ ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ଜବାବ ସୁଆଲ ଖଲିଲା । ହଠାତ୍ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଭିତରୁ ବଡ଼ ପାଟିରେ କିଏ ଜଣେ କହିଲେ ଠାକୁର ଆମର ପୂଜା ଆମର । ବାହାରୁ କେହି ପୂଜା କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମହାଶୟ ଧରିଥିବା ନଡ଼ିଆକୁ ଶିବଲିଙ୍ଗ ଉପରକୁ ଜୋରରେ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ । ପୂଜା ମୋର ନହେଲେ ତୁମଠାକୁର ତୁମ ପାଖରେ ଥାଆନ୍ତୁ । ନଡ଼ିଆ ଦୁଇଫାଳ ହୋଇ ଫାଟିଗଲା । ଜଳ ମହାଦେବଙ୍କ ଶିରରେ ଖଲିଗଲା । ଭଦ୍ରଲୋକ ମନ୍ଦିରରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ । ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ମୁଁ ନମସ୍କାର କଲି । ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲି ।

ମିଛ କହିବା ପରେ ଯଦି ଜଣେ ସ୍ବାକାର କରିଯାଏ କି ମୁଁ ମିଛ କହିଛି ଏହା ସଂଗେ ସଂଗେ ସତ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । ବିନମ୍ରତା ଆସିଯାଏ । ହୃଦୟ ଶାନ୍ତିରେ ଭରିଯାଏ । ଅତଏବ ସତ୍ୟ ହିଁ କେବଳ ଶାନ୍ତିଦିଏ । ଯିଏ ସତ୍ୟରେ ଥାଏ ସେହି କେବଳ ଯଥାର୍ଥରେ ବଂଚୁଥାଏ ।

ଦୁଃଖରେ ସୁଖରେ ତୁ

ସବୁଦିନ ପରି ପିଲାଟି ଭଗବାନଙ୍କ ମନ୍ଦିର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଭଗବାନଙ୍କୁ ସଜଳ ନୟନରେ ହାତଯୋଡ଼ି ନମସ୍କାର କରନ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ସ୍ବଦେହରେ ପ୍ରକଟିତ ହେଲେ । ପିଲାଟିକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ - ଆଜି କେଉଁ କେଉଁ ସମସ୍ୟା ନେଇ ଆସିଛ ବସ ? ଏଠି କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ପିଲାଟି ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଜନଗଣଙ୍କ ଦୁଃଖ ଜଣାଏ ; ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ । କେଉଁ ଗରିବ ଲୋକର ପୁଅ ଦେହ ଖରାପ ଅଛି, କାହା ପାଖରେ ଜୀବିକା ନାହିଁ, କାହାର ପୁତ୍ର ଅହଙ୍କାରୀ, କୁର, ପାପୀ, ପରପାତ୍ରନକାରୀ, କିଏ କନ୍ୟାଦାୟରୁ ରକ୍ଷା ପାଇପାରୁ ନାହିଁ, କିଏ ବା ପୁତ୍ର ଗୋଟିଏ ପାଇଁ ଘାରି ହେଉଛି ଏମିତି ଅନେକ । ସଂସାରରୁ ଦୁଃଖ ଦୂର ହେଉ ଏହାହିଁ ପିଲାଟିର ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଭଗବାନ କହିଲେ ଆରେ ବାବୁ, ତତେ ଜଗତର ଦୁଃଖ କେବଳ ଦେଖାଯାଉଛି। ସୁଖ ତ କେବେ ଦେଖାଯାଉନାହିଁ । ମୁଁ ସଂସାରକୁ କେତେ କ'ଣ ନ ଦେଇଛି ? ସୁନାଳ ଆକାଶ, ଶୀତଳ ପବନ, ଅମୃତରୂପୀ ଜଳ, କଳ୍ପସନାଶକାରି ଅଗ୍ନି ତୁ କ'ଣ ଦେଖିପାରୁନୁ ? ଫୁଲର ସୁରଭି, ପକ୍ଷୀର କାକଳୀ, ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ରଙ୍ଗ, ଫୁଲ ଫଳର ସ୍ବାଦ ଓ ମହକ, ମଣିଷଭିତରେ ଥିବା ଭଲପାଇବା , ମଧୁର ସମ୍ପର୍କ, ପର ପାଇଁ ମଣିଷର ଆତ୍ମ ତ୍ୟାଗ ଏସବୁ କ'ଣ ତୋ ଆଖିରେ ପଡୁନାହିଁ ? ଶିଶୁର ମୁହଁରେ ହସ, ଆଦିତ୍ୟଙ୍କ ମେଳରେ ମମତା, ଭଗବାନଙ୍କ ସାନିଧ୍ୟ ପାଇ ସାଧୁ କେମିତି ପୁଲକିତ ହେଉଛନ୍ତି ତୋତେ ଦିଶୁନାହିଁ ?

ପିଲାଟି ଉତ୍ତର ଦେଲା ପ୍ରଭୁ ଆଜି ମୁଁ ଠିକ୍ ସେଇ କଥା ମାଗିବାକୁ ଆସିଛି । ଯିଏ ପୁଅ ପାଇଁ କାନ୍ଦୁଥିଲା ତାକୁ ପୁଅ ମିଳିବା ପରେ ସେ ପୁଅ ପ୍ରେମରେ ପାଗଳ, ଯିଏ ଧନ ମାଗୁଥିଲା ସେ ଧନ ପାଇବା ପରେ ଧନକୁ ନେଇ ଆନନ୍ଦିତ । ଯେ ପଦପଦବୀ ପ୍ରାରୁର୍ଯ୍ୟ ଚାହୁଁଥିଲା ତାକୁ ପାଇଗଲା ପରେ ସେ ସେଇଥିରେ ଭୋଳ । ଭଗବାନଙ୍କୁ ମନେ ପକେଇବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଆଉ ସମୟ ନାହିଁ । ଏଇ ପାଇବା ଭିତରେ ମଣିଷ କାହିଁକି ଭଗବାନଙ୍କୁ ମନେପକେଇ ପାରୁନାହିଁ ?

ଭଗବାନ କହିଲେ ମଣିଷ ଭିତରେ ସତ୍ୟ ଅଛି, ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ମାତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ନାହିଁ । ମଣିଷ ସଚେତନ ନଥିବାରୁ ଏମିତି ଘଟୁଛି । ମଣିଷର ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସକଳ ବାହାରକୁ ଥିବାରୁ ସେ ଭିତରକୁ ଦେଖିପାରୁନାହିଁ ।

ତୁ ଏଥର ଯା ମଣିଷକୁ ସନ୍ଦେଶ ଦେ ଯେ, ଯା ପାଖରେ କ୍ଷମତା ଅଛି, ସେ ତାହିଲେ ସୁଖ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଭଗବାନଙ୍କୁ ମନେ ପକେଇପାରିବ, ଦୁଃଖ ବେଳ ଅପେକ୍ଷା ସୁଖ ବେଳରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ମନେ ପକାଇବା, ସୁଖରେ ଆଖିର ଲୁହଦେବା ହେଲା ଯଥାର୍ଥ ଭଲ ପାଇବା ।

ମୁଁ କାହାରି ଉପରେ ମୋର ସଂକଳ୍ପକୁ ଲଦି ଦିଏନାହିଁ । କେହି ସାଧକ ଯେତେବେଳେ ମୋ ସଂକଳ୍ପକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ନିମିତ୍ତତାହା କ'ଣ ପ୍ରଶ୍ନ କରେ, ସେତେବେଳେ ମୁଁ ପରିଷ୍କାର ଭାବେ ମୋର ସଂକଳ୍ପ କ'ଣ ତାହା କହିଦିଏ । କିନ୍ତୁ ପରେ ଯେତେବେଳେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ମୋର ସଂକଳ୍ପ ପାଳନ କରିବାରେ ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରେ ବା ଅସ୍ପୃହୀ ବୋଧ କରେ, ମୁଁ ଆଉ ତାହା ପାଳନ କରିବାରେ ଜୋର ଦିଏ ନାହିଁ କିମ୍ବା ବାଧ୍ୟ କରେନାହିଁ । ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବେ ସେ ନିଜେ ଯାହା ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ବୋଲି ମନେ କରେ ତାହା କରିବାକୁ ଛାଡ଼ିଦିଏ ।

— ଶ୍ରୀମା

ସନ୍ତୋଷ ହିଁ ଉଗବାନ

ଆମ ଗାଁରେ ଦୁଇଟି ମନ୍ଦିର । ଗୋଟିଏ ବିଷ୍ଣୁ ମନ୍ଦିର ଓ ଗୋଟିଏ ଶିବ ମନ୍ଦିର । ମାତ୍ର ଦୁଇଟିଯାକ ମନ୍ଦିର ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ଲାଗି ଲାଗି ରହିଛି । ପାଖରେ ନଦୀ ବହିଯାଇଛି । ମନ୍ଦିରବେଢ଼ାକୁ ଘଷି ଜଙ୍ଗଲ ଦ୍ଵାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ କରିଦିଆଯାଇଛି । ଦୁଇଟି ମନ୍ଦିରରେ ଦୁଇଜଣ ପୂଜକ ଥାଆନ୍ତି । ଦୁଇଜଣଯାକ ଖୁବ୍ ଭଲ ମଣିଷ । ମନ୍ଦିରକୁ ଯିଏ ଯାଆନ୍ତି ସମସ୍ତଙ୍କର ପୂଜା ଜଳଲାଗି କରନ୍ତି । କାହାରିଠାରୁ କିଛି ମାଗିବା ଗ୍ରାମବାସୀ କେବେ ଦେଖିନାହାନ୍ତି । ଦୁଇଜଣଯାକ ମନ୍ଦିର ସେବା ପୂଜା ବ୍ୟତୀତ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଘରେ ଯେତେବେଳେ ଯାହାର ଯେଉଁ ପୂଜା, ବ୍ରତ, ଏକୋଇଶିଆ ସଂକ୍ରାନ୍ତିହୋମ, ଶ୍ରାଦ୍ଧ, ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ କରନ୍ତି ମାତ୍ର ଦକ୍ଷିଣା କଥା ପଚାରିଲେ ସେଇ ଉଗର, ଯାହା ପାରୁଛ ଦିଅ, ନାହିଁ ଯଦି ନଦିଅ । ତେଣୁ ଗ୍ରାମବାସୀଏ ବହୁତ ଖୁସି । ସେମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ ଠାରୁ ବହୁତ ଅଧିକ ମିଳେ । ଲୋକେ ନିର୍ଲୋଭୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଲି ଜାଣି ମନ ଖୁସିରେ ଦକ୍ଷିଣା ଦିଅନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଦୁଇଜଣ ନନାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁଇଟି ମନୋବୃତ୍ତିର । ଶିବ ମନ୍ଦିର ନନାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଭାବନ୍ତି ଇଏ ମାଗୁ ନାହାନ୍ତି କହୁନାହାନ୍ତି ତେଣୁ ବୋଧେ କମ୍ ପାଉଛନ୍ତି କହିଲେ ଆହୁରି ମିଳନ୍ତା । ମାତ୍ର ବିଷ୍ଣୁ ମନ୍ଦିର ପୂଜକ ନନାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ହସଖୁସି ମିଜାଜର ସେ ମଧ୍ୟ ନନାଙ୍କ ପରି ସବୁଥିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟା ।

ଏମିତି ଦିନେ ଗାଁରେ ବିପତ୍ତି ପଡ଼ିଲା । ଗାଁ ସ୍କୁଲ ପଡ଼ିଆରେ ଫୁଟବଲ ଖେଳ ହେଉଥିଲା । ହଠାତ୍ କୁଆଡୁ ବର୍ଷ ପବନ ମାଡ଼ିଆସିଲା । ଖେଳ ଦୁଇ ଗାଁର ଦୁଇ କ୍ଲବ୍ ଭିତରେ ହେଉଥାଏ ; ତେଣୁ କେହି ଛାଡ଼ିବାକୁ ନାରାଜ । ହଠାତ୍ ବିଜୁଳି ମାଡ଼ରେ ଗାଁର ଦୁଇଜଣ ଦର୍ଶକ ଓ ଦର୍ଶକଙ୍କ ପାଖରେ ଠିଆହୋଇ ଖେଳ ଦେଖୁଥିବାବେଳେ ଏଇ ଦୁଇ ନନା ବିଜୁଳି ଆଘାତରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିଗଲେ । ଗାଁରେ ଶୋକର ଛାୟା ଖେଳିଗଲା । ଦୁଇଜଣ ନନାଙ୍କ ପାଇଁ ଗାଁର ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରୁ ଲୁହ ଝରିଲା । ବିରାଟ ପଟୁଆରରେ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ଶବ ସଜ୍ଜାର କରାଗଲା । ସେମାନଙ୍କ ଦଶାହ କର୍ମରେ ଗାଁ ଲୋକେ ମୁକ୍ତ ହସ୍ତରେ ଦାନ କଲେ, କାମ ଉଠିଗଲା ।

ତା'ପରେ ଗ୍ରାମସଭା ବସିଲା । ଗ୍ରାମସଭାରେ ସ୍ଥିର ହେଲା ସେ ଦୁଇନନାଙ୍କ ପରିବାର ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଆଖିଦୃଶିଆ ଅର୍ଥାର୍ଥଶି ଗ୍ରାମ ଡରଫ୍ଟରୁ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାରକୁ ଦିଆଯିବ ଯେମିତିକି ତାଙ୍କ ପିଲାଙ୍କ ପଢ଼ା ପାଇଁ ଅସୁବିଧା ହେବନାହିଁ । କାହାକୁ ବାଧ୍ୟ କରାଯିବ

ନାହିଁ । ଯେ ଯେତିକି ପାରିବେ ଦେବେ ମାତ୍ର ଟିକେ ବେଶୀ ରାଶି ଦେବେ । ଗାଁରୁ ଡିନିଲକ୍ଷ ନବେ ହଜାର ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହେଲା । ଗାଁ ମୁଖ୍ୟ ଆସେଥିରେ ଦଶହଜାର ମିଶେଇ ଋରିଲକ୍ଷ କଲେ ଓ ତାକୁ ଦୁଇ ପୂଜକଙ୍କ ପରିବାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଦେବେ ବୋଲି ସ୍ଥିର ହେଲା । ଦୁଇପରିବାରଙ୍କ ଘରକୁ ଲୋକ ପଠାଇ ମୁଖିଆ ଦୁଇ ଲକ୍ଷଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଦେଲେ । ବିଷ୍ଣୁ ମନ୍ଦିର ପୂଜକଙ୍କ ପରିବାର ଟଙ୍କା ପାଇ ଖୁସି ହେଲେ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ପୂଜକଙ୍କ ପରିବାର ଟଙ୍କା ପାଇ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ପ୍ରକାଶ କଲେ କହିଲେ ଆମ ପାଇଁ କେତେ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହେଲା କିଏ ଜାଣିଛି ? ସବୁଦେଲେ ନା ଗ୍ରାମବାସୀ କିଛି ରଖିଦେଲେ ଆମେ ଜାଣି ପାରିଲୁନାହିଁ ଏକଥା ଶୁଣି ଗ୍ରାମବାସୀ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ ଓ କହିଲେ ଅପାତ୍ରରେ ଦାନ ହେଲା ।

ଯଥାର୍ଥ ପଥ ହେଲା ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ ସମର୍ପଣ, ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ, ଅଖଣ୍ଡ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ସମର୍ପଣ ।

ଯଦି ତୁ ନିଜକୁ ସର୍ବତୋଭାବେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଦେଇଦେଉ ଏବଂ ପ୍ରତିଦାନରେ କିଛି ବି ନ ଚାହୁଁ, ଯଦି ତୁ ତୋ ଚେତନାକୁ ଭଗବାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଶାଇ ଦେଉ, ତାହା ହେଲେ ତୋର ଦୁଃଖତାପର ଅବସାନ ଘଟିବ; କିନ୍ତୁ ସେହି ସମର୍ପଣ ହେବା ଉଚିତ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ, ଅଖଣ୍ଡ, ପ୍ରତିଦାନର ଆଶା ବ୍ୟତୀତ ଏବଂ ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ, - ଏପରିକି ତୋର ବାସନା, ଆବଶ୍ୟକତା, ଅନୁରାଗ, ବିରାଗ, ତୋର ଇଚ୍ଛା ତୋର ଦାବି, ତୋର ସଂକଳ୍ପ, ତୋର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବସ୍ତୁ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ତୋର କ୍ଷୁଦ୍ର ବକ୍ତିତ୍ୱ ଗଠିତ, ସେ ସବୁକୁ ଯଦି ସମର୍ପଣ କରିଦେଉ, ତାହା ହେଲେ ତୁ ପାଇବୁ ଶାନ୍ତି ଏବଂ ତୋର ଯନ୍ତ୍ରଣାଦି ଦୂର ହେବ

- ଶ୍ରୀମା

ସତ୍ କର୍ମର ଫଳ

ଥରେ ଜଣେ ଜମିଦାର ଆଶ୍ରମକୁ ଆସି ଗୁରୁଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ । ଗୁରୁଙ୍କ ଠାରୁ ଶାସ୍ତ୍ରୋପଦେଶ ଶୁଣିଲେ ଓ ନିଜର ବହୁବିଧ ସମସ୍ୟାର କିଭଳି ସମାଧାନ ହେବ ସେକଥା ବୁଝିଲେ । ଆଶ୍ରମରୁ ଫେରିଯିବା ବେଳେ ଜମିଦାର ମହାଶୟ କହିଲେ - ଗୁରୁଦେବ ମୋ ପାଖରେ ବହୁ ସମ୍ପତ୍ତି ରହିଛି । ସେସବୁକୁ ମୁଁ ଆଶ୍ରମକୁ ଦାନ କରିଦେବାକୁ ଚାହେଁ । ଗୁରୁଦେବ ତହିଁ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟେ ସମାଧାନର ସୂତ୍ର ଦେଲେ । ତାଙ୍କ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ଛୁଞ୍ଚିଦେଲେ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ - ଏ ଛୁଞ୍ଚି ପାଖରେ ରଖିଥା, ତୁମେ ମଲା ପରେ ମୋତେ ଫେରେଇଦେବ । ଜମିଦାର ଛୁଞ୍ଚି ନେଇ ସ୍ୱଗୃହକୁ ଫେରିଗଲେ । ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ପରେ ପୁଣି ଆଶ୍ରମକୁ ଆସିଲେ । ଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି କହିଲେ - ଗୁରୁଦେବ, ମଲାପରେ ମୁଁ ଏ ଛୁଞ୍ଚି ଆପଣଙ୍କୁ ଫେରେଇବି କିପରି ? ଏହାର ସମାଧାନ ମୁଁ ପାଇନାହିଁ, କାରଣ ମଣିଷ ମଲାପରେ କିଛି ବି ହେଲେ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଆସିଛି ଖାଲି ହାତରେ, ଯିବି ମଧ୍ୟ ସେମିତି । ତହିଁ ଗୁରୁଦେବ ହସି କହିଲେ ଏକଥୁରୁ ବୁଝ ଯେ ତୁମ ପାଖରେ ଯାହା ସମ୍ପତ୍ତି ରହିଛି ତାହା ତୁମର ନୁହେଁ, ଆଉ କାହାର । ତୁମେ ତାକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆଜି ଯାହା ତୁମର କାଲି ତାହା ଆଉ କାହାର । ତେଣୁ ସମ୍ପତ୍ତି ନେଇ ଏତେ ବିକ୍ରତ ହେବାର କାରଣ ନାହିଁ ।

ଗୁରୁଦେବ ପୁଣି କହିଲେ ତୁମେ ହାତରେ ଛୁଞ୍ଚି ଗୋଟେ ସିନା ନେଇଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ତୁମେ ତୁମ ଚେତନାରେ, ବାସନାରେ ତୁମ ସତ୍ ଅସତ୍ କର୍ମର ଫଳ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯାଇପାରିବ । କର୍ମ କଲେ କର୍ମର ଫଳ ଅବଶ୍ୟ ଅଛି ମାତ୍ର ସକ୍ର୍ମା କର୍ମଫଳକୁ ଆଶା ନକରି କର୍ମ କରିଗଲେ ତାର ଫଳ ମନୁଷ୍ୟର ବାସନାରେ ଏକନୁରୁ ଅନ୍ୟଜନକୁ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୁଏ । ମଣିଷର ଜନ୍ମ ଏକଠି ଶେଷ ହୋଇ ଯାଉନାହିଁ । ତେଣୁ ତୁମ ପାଖରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର ସଦ୍ ବ୍ୟବହାର କର ଓ ଲୋକକଲ୍ୟାଣରେ ଲଗାଇଦିଅ ଯାହାକି ତୁମକୁ ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

ଏ କଥାରେ ଜମିଦାରଙ୍କର ମନ ମାନିଲା । ସେ ସତ୍ କର୍ମରେ କେମିତି ଧନ ଲଗାଇବେ ବୋଲି ଗୁରୁଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ଗୁରୁ କହିଲେ- ଲୋକଙ୍କୁ ଦାନ ଦେଲେ ତାହା ଲୋକେ ଖାଇ ଉଡ଼େଇ ଦେବେ । ମାତ୍ର କିଛି ସତ୍ କର୍ମରେ ଲାଗୁ । କିଛି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଗରୀବ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ପାଠପଢ଼ା ହେଲେ, ତୀର୍ଥସ୍ଥାନରେ ଜଳାଶୟ ଓ ପାଦୁଶାଳା ନିର୍ମାଣ କଲେ, ରାଷ୍ଟ୍ରା କଡ଼ରେ ଗଛ ଲଗାଇଲେ, ଗରୀବ ଅସୁସ୍ଥର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଦାନ କଲେ ଖୁବ୍ ଭଲ ହେବ । ଜମିଦାର ସେହି ଅନୁସାରେ କର୍ମ କଲେ ।

ସାଧୁର ପରୀକ୍ଷା

ଆମ ପିଲା ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡଗିରିସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ ପାଠପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କଲୁ । ସେ ସ୍କୁଲରେ ସ୍ଥାନଟିଏ ପାଇବା ପାଇଁ ବହୁ ଅଭିତ୍ୟାସ କରି ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି ମାତ୍ର ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପାଠକ୍ରମର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ଅଗ୍ରାଧିକାର ଥାଏ ତଥାପି ବାପା ମାଆଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତକାର ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ଆମେ ସାକ୍ଷାତକାର ପରୀକ୍ଷାରେ ସଫଳ ହେଲୁ ଓ ଆମ ପିଲାଦୁଇଜଣଙ୍କ ନାମ ସେ ସ୍କୁଲରେ ଲେଖାହେଲା ତେଣୁ ଆମେ ଘର ବଦଳାଇ ସ୍କୁଲ ପାଖକୁ ଚାଲିଆସିଲୁ । ଆମ ପରିବାର ଯେଉଁଠି ଉଡ଼ା ନେଇ ରହିଲୁ, ସେ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଆଶ୍ରମ ଥାଏ । ଜଣେ ବୁଢ଼ା ବାବାଜୀ ଓ ଜଣେ ଯୁବକ ବାବାଜୀ ଆମ ଘର ଆଗ ରାସ୍ତା ଦେଇ ଯିବା ଆସିବା କରନ୍ତି । କେତେବେଳେ ଚାଲିକରି କେତେବେଳେ ସ୍କୁଟରରେ ଯାଆନ୍ତି । ବୁଢ଼ା ବାବାଜୀ ବସନ୍ତି ଯୁବକ ବାବାଜୀ ଚଲାନ୍ତି । ଆମେ ଯେବେ ତାଙ୍କୁ ରାସ୍ତାରେ ଦେଖୁ ପ୍ରଣାମ କରୁ ଓ ସେମାନେ ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତି । ଏମିତି ଏମିତି ସେମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆତ୍ମୀୟତା ହେଲା ଓ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ରମକୁ ଗଲୁ । ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶାମିଶିରୁ ଜାଣିଲୁ ଯେ ବୁଢ଼ା ବାବାଜୀ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚକୂଳର ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଯେଷାରେ ତାଙ୍କର ଥିଲେ । ସାନ ବାବାଜୀ IIT କାନପୁରରୁ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପାଶ୍ ଆଉଟ୍ । ତେଣୁ ସେମାନେ ବହୁ ମାର୍ଜିତ, ଉଚ୍ଚମାନର, ଜୀବନଧାରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ବହୁ ଉନ୍ନତ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି । ଆଶ୍ରମରେ ସେମିତି ଅଭାବ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷ୍ୟ ଭକ୍ତ ବହୁତ, ଦାନ ବହୁତ ମିଳେ ଇତ୍ୟାଦି ।

ମୁଁ ଦିନେ ଅଫିସରୁ ଫେରି ହାଟକୁ ଗଲି । ହାଟ ଭିତରେ ଦେଖିଲି ମୋ ଆଗରେ ଆଶ୍ରମର ବୁଢ଼ାବାବାଜୀ ଓ ତାଙ୍କ ପଛକୁ ସାନବାବାଜୀ ଓ ତାଙ୍କ ପଛକୁ ଆଉ ଜଣେ ବାବାଜୀ ଭିକ୍ଷା ମାଗୁଛନ୍ତି । ଦେହରେ ସୁନ୍ଦର ଗେରୁଆ ବସ୍ତ୍ର, ସମ୍ପାନ୍ନ ବାବାଜୀ ଭିକ୍ ମାଗିବା ଦେଖି ନଥାଏ । ମୋ ମନରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା । କଥାଟା କ'ଣ ବୋଲି ଜାଣିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଟିକେ ଦୂରେଇ କରି ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲି । ପରିବା ହାଟରେ ପରିବାପତ୍ର ପଇସା ସବୁ ଭିକ୍ଷାରେ ମିଳୁଥାଏ । ଘଣ୍ଟେ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ପରେ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ମାରୁତି ଡ୍ୟାନ୍ ପାଖକୁ ଆସିଲେ । ସେଠି ତଳେ ଗୋଟିଏ ଅଖାପାଲ ବିଛାଇ ପରିବାପତ୍ର ବାଣ୍ଟିଲେ, ଦାନରେ ମିଳିଥିବା ପୋକା କଣା ପରିବା ସବୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ ଭଲ ପରିବା ଧରି ଗାଡ଼ିକୁ

ଉଠିଲେ । ଏହାପରେ ମୁଁ ଗାଡ଼ି ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ପ୍ରଣାମ କରନ୍ତେ ବାବାଜୀମାନେ ଅଟକି
ମୋତେ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ । ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଏ ଭିକ୍ଷା ମାଗିବାର ରହସ୍ୟ ପଚାରିଲି ।
ଆଶ୍ରମରେ ତ ଅଭାବ ନାହିଁ ତାହାତା ତ ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଭିକ୍ଷା କ'ଣ
ପାଇଁ ? ବଡ଼ବାବାଜୀ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଅହଙ୍କାରର ବିନାଶ ପାଇଁ । ନିଜକୁ ପରଶୁବା
ପାଇଁ । ଭିକ୍ଷା ପାଇଁ ଲୋକେ ଯେବେ ମନା କରୁଛନ୍ତି ଆମ ମନର ଅବସ୍ଥା ସେତେବେଳେ
କ'ଣ ହେଉଛି ? ଆମକୁ ବିଭିନ୍ନ କଥା କହି ଥିବା ପରିହାସ କଲାବେଳେ ମନର ଅବସ୍ଥା
କ'ଣ ହେଉଛି, ଜାଣିବା ପାଇଁ । ଆମେ ସଂପଦ ଓ ସଂପତ୍ତିର ବୋଧ କାନ୍ଧରେ ପ୍ରକୃତରେ
ବୋହି ଝୁଲିଛୁ ନା ତାକୁ ଛାଡ଼ିଲୁଣି ତା'ର ପରୀକ୍ଷା ଦେଉଛୁ ।

ଉତ୍ତର ପାଇ ମୁଁ ପ୍ରଣାମ କଲି । ବାବାଜୀମାନେ ଝୁଲିଗଲେ ।

ଜୀବନ ଏକ ପ୍ରବାହ । ଆଜି ଆମେ ଯେଉଁ ନଦୀପାର ହେଉଛେ ତାକୁ ୨୫
ବାର ପାର ହେବାନାହିଁ । ନଦୀରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ନାନ କରୁଛି ତାକୁ ଆଉଥରେ
ଦେଖିବା ନାହିଁ ।

ସାଧନାର ମର୍ମ

ରାମାୟଣର ଶବରୀ ଉପାଖ୍ୟାନ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଶବରୀ ଥିଲେ ପରମ ଭକ୍ତ । ଶବରୀଙ୍କ ଗୁରୁ କହିଥିଲେ ଯେ ଭଗବାନ ରାମ ତ୍ରେତୟା ଯୁଗରେ ଏହିବାଟେ ଆସି କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ, ସେତେବେଳେ ତୁମେ ତାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇବ, ଗୁରୁଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ ଅସତ୍ୟ ହେବନାହିଁ ବୋଲି ଗଭୀର ବିଶ୍ୱାସ ରଖି ଶବରୀ ଜଙ୍ଗଲରେ କୁଟାର ନିର୍ମାଣ କରି ପ୍ରଭୁ ରାମଙ୍କ ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଥିଲେ । ଧ୍ୟାନରେ କେବଳ ପ୍ରଭୁ ରାମଙ୍କୁ ଦେଖୁଥିଲେ ।

ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ଜଙ୍ଗଲର ସଜପୁଟା ବାସ୍ନା ଫୁଲ ସବୁ ଆଣି ରାସ୍ତା ପାଖରୁ କୁଟାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଜାଇ ବିଛାଇ ଦେଉଥିଲେ ଯେମିତି ପ୍ରଭୁ ଆସିଲେ ସେଇ ଫୁଲଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପାଦ ଦେଇ କୁଟାରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ । ପ୍ରତିଦିନ ମିଠା ମିଠା ଫଳସବୁ ଆଣି ସଜାଇ ରଖୁଥିଲେ ଯେମିତି ପ୍ରଭୁ ଆସିଲେ ତାଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରିବେ ବୋଲି । ଏହା ଦିନକର କଥା ନୁହେଁ, ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଭକ୍ତ ଶବରୀ ଏହିପରି କରୁଥିଲେ । ରାମାୟଣରେ ଶବରୀ ଉପାଖ୍ୟାନ ପଢ଼ିସାରିବା ପରେ ଜଣେ ଭକ୍ତ ସ୍ୱାମୀଜୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଏ ଶବରୀ ସବୁଦିନେ ରାସ୍ତାରେ ଫୁଲ ବିଛେଇ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲା ? ପୁଣି ଏହା ଦୀର୍ଘ କେତେବର୍ଷ ଧରି ? ଏହାର ରହସ୍ୟ କଣ ?

ସ୍ୱାମୀଜୀ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ସାଧନା ସେହିଭଳି ହେବା ଉଚିତ୍ । ସେ ଗୋଟିଏ କାହାଣୀର ଅବତାରଣା କରି କହିଲେ - ଜଣେ ରାଜା ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ରାତିରେ ଅନ୍ଧାରୀ ବିଜେ କରନ୍ତି । ଲୁଚି ଲୁଚି ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ସୁଖ ଦୁଃଖ ଜାଣିବା ପାଇଁ । ଗୋଟିଏ କୁଟାରରେ ସବୁରାତିରେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ଦୀପ ଜାଳି ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ସବୁଥର ଏହିଭଳି ଦେଖିବା ପରେ ରାଜା ଦିନେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ମହାଭାଗ ଆପଣ କ'ଣ ଶୋଇବେ ନାହିଁ ? ଉତ୍ତର ମିଳିଲା ଶୋଇବି କେତେବେଳେ ? ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ଜାପଜାଳି କାଳେ କେତେବେଳେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଯିବେ । ତାଙ୍କୁ କିଏ ସ୍ମରଣ କରିବ ? ଏଇଥି ପାଇଁ ମୁଁ ଉଜାଗର ରହୁଛି, ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ।

ସ୍ୱାମୀଜୀ ବୁଝାଇଲେ ଜୀବନ ଏକ ଅନନ୍ତ ପ୍ରବାହ । ଜଳଧାର ପରି ଅନବରତ ବହିଚାଲିଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମୂଲ୍ୟବାନ । ଯେଉଁ ସମୟ ଝଲିଯାଉଛି ତାକୁ ଜୀବନକାଳ

ଭିତରେ ଆଉ ପାଇପାରିବା ନାହିଁ । ଅସତର୍କ ହୋଇ କେତେ ସମୟ ଆମେ ଅଳସରେ ବିତେଇ ଦେଉଛେ । ଭଗବାନ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମଣିଷ ପାଖକୁ ଆସୁଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଫେରିଯାଉଛନ୍ତି, ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିପାରୁନେ । ଆମ ହୃଦୟର ଦ୍ଵାର ସଦାବେଳେ ବନ୍ଦ ରହିଛି । କେତେବେଳେ ଶୋଇଚେତ ଓ କେତେବେଳେ ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସରେ ମାତିଛେ । କେତେବେଳେ ପ୍ରଭୁ କନ୍ୟାଙ୍କ ସାଥୀରେ ଓ କେତେବେଳେ ବିବାହ ଉତ୍ସବରେ । ଦ୍ଵାର ଖୋଲିବାକୁ ସମୟ କାହିଁ ? ପ୍ରଭୁ ଆସୁଛନ୍ତି ହାତଧରି ଟାଣି ନେଇଯିବା ପାଇଁ ମାତ୍ର ଆମେ ହାତ ବଢ଼େଇଲେ ତ, ଆମେ କୃପଣ ହୋଇ ବସିଛେ ।

ହୃଦୟର ଦ୍ଵାର ଖୋଲି ଧର ନାଁ, କେତେ ଆନନ୍ଦ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛି ତା'ର ସ୍ଵାଦ ରଖିବ ନାହିଁ ?

ସକଳ ମନୁଷ୍ୟ କାମନାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ; ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ କାମନାବାସନା ଦ୍ଵାରା ହିଁ ଗଠିତ । ମଣିଷର ସଂକଳ୍ପ କାମନାରେ ହିଁ ଗଢ଼ା, ତା'ର ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକ ବି କାମନା । ସେ ଏହିସବୁ କାମନାରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ କେବଳ ଏକ ନିରନ୍ତର ସଜାଗତା ଓ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଫଳରେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ତୁ ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତେଜନା କିମ୍ବା କ୍ରୋଧ ଅନୁଭବ କରୁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ତୁ ଯେତେବେଳେ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ୁ, ସେତେବେଳେ ନିଶ୍ଚିତରୂପେ ଜାଣିବୁ ଯେ ଏହି ବାହ୍ୟ ସ୍ଵରୂପର ପଟ୍ଟାତ୍ରେ ଏକ କାମନା ଲୁଚିରହିଛି ।

ଏକ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ଦିବ୍ୟ ଚେତନାର ଚିହ୍ନ ହେଉଛି ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମତା, ନିରନ୍ତର ସମତା ଓ ଶାନ୍ତି ।

ଉତ୍ତେଜନା, କ୍ରୋଧ, ଦୁଃଖ, ହତାଶା, ଭଗ୍ନ ମନୋରଥ ଆଦି ଭୌତିକ ଚେତନାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏବଂ ମିଥ୍ୟାକୁ ପରିହାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏ ସବୁକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ହେବ ।

— ଶ୍ରୀମା

ରଣ ପରିଶୋଧ

ମୋର ଜଣେ ସାଙ୍ଗଠାରୁ ଆଉ ଜଣେ ସାଙ୍ଗ ପାଞ୍ଚଶହ ଟଙ୍କା ଧାର ନେଇଥିଲା । ସେ ତାକୁ କହିଥିବା ମୁତାବକ ଟଙ୍କା ଶୁଦ୍ଧିଦେଲା ମାତ୍ର ଏହାର କିଛିଦିନ ପରେ ଧାର ଦେଇଥିବା ସାଙ୍ଗ ନେଇଥିବା ସାଙ୍ଗ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲା ତୁ ମୋତେ ନେଇଥିବା ଟଙ୍କା ଫେରାଇନାହୁଁ । ଦେଇଥିବା ବନ୍ଧୁ ବହୁତ ବୁଝାଇଲା ମନେ ପକାଇବା ପାଇଁ କହିଲା ଫେରେଇଥିବା ସ୍ଥାନ କାଳ ପରିସ୍ଥିତି ଯେତେ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ମାନିଲା ନାହିଁ ; ଅଗତ୍ୟା ବନ୍ଧୁ ଜଣକ ପୁଣିଥରେ ପାଞ୍ଚଶହ ଟଙ୍କା ଦେଲା । ପୁଣି କିଛିଦିନ ପରେ ସେ ସାଙ୍ଗ ତା'ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ପୁଣି ଟଙ୍କା ମାଗିଲା । ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଦୁଇଜଣଯାକ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ହେଲେ ଓ ମୋ ପାଖରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ମୁଁ ସବୁକଥା ଶୁଣିସାରି କହିଲି - ଧାର ଉଧାର ବଡ଼ ଜଟିଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା । କେହି ଠକିଥିଲେ ତାକୁ ଶୁଦ୍ଧିବାକୁ ପଡ଼େ । ଠକେଇ କରି ନେଇଗଲେ କ'ଣ ହେବ ? ଶୁଦ୍ଧିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ବଡ଼ ଜଟିଳ ଯେ - ଠକିଥିବା ଲୋକ ରଣ ଦେଇଥିବା ଲୋକର ପୁତ୍ର ହୋଇ ଜନ୍ମହୁଏ । ପୁତ୍ର ପାଞ୍ଚପ୍ରକାର ଯଥା- ନ୍ୟାସହର୍ଷା, ରଣଭୋକ୍ତା, ରଣଦାତା, ଉଦାସୀନ ଓ ସତ୍ ପୁତ୍ର ।

ନ୍ୟାସହର୍ଷା - ମନେକର ଜଣେ ତାର ସମ୍ପତ୍ତି ସବୁ ଜଣେ ବନ୍ଧୁଘରେ ରଖି ତା'ଆଁଟନରେ ଯାଇଛି, ସେ ଫେରି ଆସି ତା ସମ୍ପତ୍ତି ମାଗନ୍ତେ ରଖିଥିବା ଲୋକ ନାନା କଥା କହି ଘଉଡ଼ାଇ ଦିଏ ସମ୍ପତ୍ତି ଫେରାଇବା ବଦଳରେ ଠେଙ୍ଗା ଦେଖାଏ । ଧନ ହରେଇଥିବା ଲୋକର ମନରେ ଦୁଃଖ ଆସେ । ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ପୁତ୍ର ରୂପେ ପରଜନ୍ମରେ ଧନ ଅପହରଣକାରୀ ଗୃହରେ ଜନ୍ମହୁଏ । ସେ ପୁଅ ଶୁଣବାନ, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷିତ ଓ ପିତୃଭକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ର ଅଜ୍ଞାୟୁ ହୋଇଥାଏ । ରୋଗରେ ପଡ଼ିବେ ବାପା ଅଜସ୍ର ଧନ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ମଧ୍ୟ ପୁଅକୁ ବଞ୍ଚାଇ ପାରେନା । ପୁଅ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରେ ପଡ଼େ । ପୂର୍ବ ଜନ୍ମରେ ଯାହାର ଧନ ଅପହରଣ କରି ତାକୁ କଷ୍ଟ ଦେଇଥିଲା, ପୁତ୍ର ଶୋକରେ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ କଷ୍ଟ ପାଏ । ଏହାକୁ କୁହାଯାଏ ନ୍ୟାସହର୍ଷା ।

ରଣଭୋକ୍ତା କାହାରିଠାରୁ ରଣନେଇ ପରିଶୋଧ ନକଲେ ସେହି ରଣଦାତା ଆମର ପୁତ୍ର ହୁଅନ୍ତି । ସେ ପୁତ୍ର ପିଲାଟି ଦିନରୁ କ୍ରୋଧୀ, ପରସ୍ପରାପହରଣକାରୀ, କଳହପ୍ରିୟ,

ଅବିଦ୍ୟାବଦ୍ଧ ଓ ନିଜେ ଭଲ ଜିନିଷ ଖାଇବା ପିନ୍ଧିବାରେ ଖୁସି ହୋଇ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ନଦେଇ ଆନନ୍ଦ ପାଏ । ସେ ପୁତ୍ର ଦୀର୍ଘାୟୁ ଓ ପିତାମାତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ତର୍ପଣ କରେ ନାହିଁ । ଏପରି ପୁଅର ନାମ ରଣଭୋକ୍ତା ।

ରଣଦାତା-ଯଦି କେହି ରଣ ନେଇ ନପେରାଏ ସେ ମଧ୍ୟ ପରଜନ୍ମରେ ରଣଦାତାର ପୁତ୍ର ହୋଇ ଜନ୍ମ ନିଏ । ପିଲାଟି ଦିନରୁ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରି ଧନରୋଜଗାର କରି ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଦିଏ । ପିତାମାତାଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ବହୁଧନ ବ୍ୟୟ କରେ ଓ ସେମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ କ୍ରିୟା କର୍ମରେ ବହୁଧନ ବ୍ୟୟ କରେ । ଏ ହେଲା ରଣଦାତା ପୁତ୍ର ।

ସତ୍ ପୁତ୍ର - ପୂର୍ବଜନ୍ମରେ ଅଶେଷ ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ କୌଣସି ମହାତ୍ମା ପୁତ୍ର ରୂପେ ଜନ୍ମ ନିଅନ୍ତି । ସେ ମାତୃ ପିତୃ ଭକ୍ତ, ଗୁଣୀ, ସତ୍ ପାତ୍ର, ଧାର୍ମିକ, ପରୋପକାରୀ, ଦେବତା ଓ ସାଧୁଙ୍କ ସେବାରେ ନିଜକୁ ଲଗାଏ । ଏ ପୁତ୍ର ପିତାମାନଙ୍କୁ ଯଶ, ଧନ, ବଂଶ, ଗୌରବ ଦିଏ । ଏହା ସତ୍ ପୁତ୍ର । ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲେ ଏପରି ମିଳନ୍ତି ।

ଉଦାସୀନ ପୁତ୍ର - ଏ ପୁତ୍ର ସହିତ ପୂର୍ବଜନ୍ମରେ ସମ୍ପର୍କ ନଥିଲା । ଏ ଜନ୍ମରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଆମ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ବା ମମତା ରଖିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରେନା । ସେ ସାଧୁ ସଙ୍ଗରେ ମନବଳାଏ ନାହିଁ । ବିବାହ ବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ନହୋଇ ଉଦାସୀନ ରହେ ।

ଏସବୁ ଆଲୋଚନା ପରେ ଗୁରୁଜୀଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଶୁଣିଥିବା ଗୋଟିଏ କାହାଣୀ କହିଲି - ଗୁରୁଜୀଙ୍କ ପିଲାଦିନେ ତାଙ୍କ ଘର ଅଗଣାରେ ମନକୁ ମଞ୍ଜି ପଡ଼ି ଗୋଟିଏ ବାଇଗଣ ଗଛ ଉଠିଲା । ସେଥିରେ ପ୍ରଚୁର ବାଇଗଣ ଫଳିଲା । ଏତେ ଫଳିଲା ଯେ ଗୁରୁଜୀଙ୍କ ମା' ଗଛଟି ପ୍ରତି ବଡ଼ ଦୟା କରି ତାକୁ ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସଞ୍ଜ ଦେଇ ପ୍ରଣାମ କରି କହିଲେ ବାପା ତୋ ରଣ ଶୁଝିଗଲାଣି ତୁ ଏଥର ଯା । ତା'ପରଦିନ ଗଛଟି ଝାଉଁଳି ମରିଗଲା । ତେଣୁ ରଣ କଥା ଏତେ ଗହନ । କ'ଣ କରିବ ନକରିବ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଚାର କର ।

ଦୁଇବନ୍ଧୁ ଏସବୁ ଶୁଣି ତୁପ୍ତ ହୋଇଗଲେ । ବାରମ୍ବାର ତଙ୍କା ନେଉଥିବା ବନ୍ଧୁ କହିଲେ ହେଉ ମୋର ରଣ ଆଜିଠାରୁ ସମାପ୍ତ ହୋଇଗଲା ।

ଧାନର କୌଶଳ

ଜଣେ ସାଧୁ ଥରେ ସହରରେ ପହଞ୍ଚି ଜଣେ ଗୃହସ୍ଥଙ୍କ ଘରେ ଅତିଥି ହେଲେ । ଗୃହସ୍ଥ ସାଧୁଙ୍କର ଯଥୋଚିତ ସେବା କରିବା ସହିତ ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଘରେ ରଖାଇଲେ । ସାଧୁଙ୍କୁ ତଳ ମହଲାରେ ଏକ ସୁ-ସଜ୍ଜିତ କୋଠରୀରେ ରହିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ । ଗୃହସ୍ଥଙ୍କ ଛୋଟ ଛୋଟ ନାତି ନାତୁଣୀ ଥିଲେ ସେମାନେ ସାଧୁ ରହୁଥିବା କୋଠରୀର ଉପର ମହଲାରେ ବେଳେବେଳେ ଧାଁ ଦଉଡ଼ କରିବା ଡିଆଁ ଡେଇଁ କରିବା ଯୋଗୁଁ ସାଧୁଙ୍କର ଧ୍ୟାନ କରିବାରେ ବ୍ୟାଘାତ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । ସାଧୁ ଗୃହସ୍ଥଙ୍କୁ ଏକଥା କହିବାରୁ ଗୃହସ୍ଥ ଟିକିଏ ହସିଲେ ମାତ୍ର କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ରାତି ପାହିବା ବେଳକୁ ସାଧୁଙ୍କୁ ନେଇ ତାଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲେ । ବନ୍ଧୁ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ସହରର ମେୟର । ଦୁଇବନ୍ଧୁ ଗୁପ୍ତରେ କଥା ହୋଇଥିବା ମୁତାବକ ମେୟର ବନ୍ଧୁ ସାଧୁଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅତିଥିଶାଳାରେ ରଖାଇଲେ । ତାହା ନିକାଞ୍ଚନ କୌଶସି ଗଣ୍ଡଗୋଳ ନାହିଁ; ଝକର ପୂଜାରୀ ସେବକ ଭରପୁର । ଉତ୍ତମ ଖାଦ୍ୟ ସହିତ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପାଠାଗାର ମଧ୍ୟ ସାଧୁଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଗଲା । ପ୍ରଥମ ଗୃହସ୍ଥ ତାଙ୍କ ସ୍ୱଗୃହକୁ ଫେରିଆସିଲେ । ରାତିରେ ସାଧୁଙ୍କୁ ଅତିଥିଶାଳାରେ ଉତ୍ତମ ବିଛଣା ଦିଆଗଲା । ସାଧୁ ବିଛଣାରେ ଶୋଇ ଉପରକୁ ଦେଖିଲେ ଦେଖିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଛାତିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଗୋଟିଏ ଖଣ୍ଡା ଝୁଲୁଛି । ଏହାର ରହସ୍ୟ ସାଧୁ ବୁଝିନପାରି ରାତିରେ କେବଳ ଅନିଦ୍ରା ରହିଲେ । ସକାଳୁ ମେୟର ଆସି ଅଭିବାଦନ କରି କୁଶଳ ପଚାରିଲେ ସାଧୁ କହିଲେ ବସ କାଲି ମୋତେ ନିଦ ନାହିଁ । ପଞ୍ଜା ମଧ୍ୟ ଚଳେଇ ପାରିଲି ନାହିଁ । ମୋ ବିଛଣା ଉପରେ ଗୋଟେ ଖଣ୍ଡା ଝୁଲୁଛି, କେବଳ ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ବସି ରହିଲି ।

ମେୟର ତହିଁ କହିଲେ ମହାଭାଗ ଏହା ହିଁ ହେଉଛି ଧ୍ୟାନ । ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ସତତ କରାଯାଏ ତାହା ଧ୍ୟାନ । ଧ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ, ସମୟ ପରିବେଶର ଆବଶ୍ୟକ ନଥାଏ । ଆପଣ ସବୁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏପରିକି ଝଲିବା, ଦୌଡ଼ିବା, ପହଁରିବା ଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ କରିପାରିବେ । ଗଛ ଚଢ଼ିବା ଓ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଭଗ୍ନ ହେବ ନାହିଁ । ସାଧୁଙ୍କୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠୀ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ଓ କହିଲେ:

ମୋର ବଡ଼ ମା' ଜଣେ ମୋଟା ଓ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ମଣିଷ । ଗାଧୋଇ ସାରିବା ପରେ ଚଉରାମୂଳରେ ମୁହଁ ମାଡ଼ି ଲମ୍ବ ହୋଇ ସାଷାଙ୍ଗ ପ୍ରଣିପାତ କରିବା ଜଙ୍ଗରେ ପଡ଼ି ରହନ୍ତି ।

କ'ଣ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ନ୍ତି କି ସ୍ତୋତ୍ର ପାଠ କରନ୍ତି ଆମେ କେହି ଜାଣି ପାରୁନା । କାରଣ ତାଙ୍କ ମୁହଁ ତଳକୁ ଥାଏ । ଛୋଟ ଛୋଟ ନାତି ନାତୁଣୀ ତାଙ୍କ ଉପରେ କୁଦାକୁଦି କରନ୍ତି । ତିଅନ୍ତି । ସେ କାଠଗଡ଼ ଭଳି ପଡ଼ିଥା'ନ୍ତି, ହଲତଲ ନଥାଏ, କେତେବେଳେ ଉଠି ନିର୍ମାଳ୍ୟ ପାଆନ୍ତି । ଏ କଥା ପ୍ରତିଦିନର ଘଟଣା ।

ଏହି ସମୟରେ ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧୁ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ସାଧୁଙ୍କୁ ନିଜ ଗୃହକୁ ଫେରାଇ ନେଲେ ।

ଯଥାର୍ଥ ପଥ ହେଲା ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ ସମର୍ପଣ, ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଖଣ୍ଡ ସର୍ବାଙ୍ଗାନ ସମର୍ପଣ ।

ଯଦି ତୁ ନିଜକୁ ସର୍ବତୋଭାବେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଦେଇଦେଉ ଏବଂ ପ୍ରତିଦାନରେ କିଛି ବି ନ ଇଚ୍ଛୁ, ଯଦି ତୁ ତୋ ଚେତନାକୁ ଭଗବାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଶାଇଦେଉ, ତାହା ହେଲେ ତାର ଦୁଃଖତାପର ଅବସାନ ଘଟିବ; କିନ୍ତୁ ସେହି ସମର୍ପଣ ହେବା ଉଚିତ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ, ଅଖଣ୍ଡ, ପ୍ରତିଦାନର ଆଶାବ୍ୟତୀତ ଏବଂ ସର୍ବାଙ୍ଗାନ, - ଏପରିକି ତୋର ବାସନା, ଆବଶ୍ୟକତା, ଅନୁରାଗ, ବିରାଗ, ତୋର ଇଚ୍ଛା, ତୋର ଦାବି, ତୋର ସଂକଳ୍ପ, ତୋର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବସ୍ତୁ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ତୋର କ୍ଷୁଦ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଗଠିତ, ସେସବୁକୁ ଯଦି ସମର୍ପଣ କରିଦେଉ, ତାହା ହେଲେ ତୁ ପାଇବୁ ଶାନ୍ତି ଏବଂ ତୋର ଯନ୍ତ୍ରଣାଦି ଦୂର ହେବ ।

—ଶ୍ରୀମା

କାମ ଇଶ୍ବରଙ୍କର

ଶ୍ରୀଗୁରୁଦେବ ଗୋଟିଏ ସହରରେ ଜ୍ଞାନଯଜ୍ଞ କରୁଥାନ୍ତି । ସହରର ଅନେକ ଶ୍ରୋତା ସେ ଯଜ୍ଞମଣ୍ଡପ ନିକଟକୁ ଆସି ଶ୍ରୀଗୁରୁଙ୍କ ମୁଖରୁ ଗୀତା ଶୁଣୁଥାଆନ୍ତି । ଗୁରୁଦେବଙ୍କର ଗୀତା ପ୍ରବଚନ ସବୁଠୁ ନିଆରା । ଲୋକେ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଶୁଣନ୍ତି । କେତେକ ଭାବନ୍ତି ଗୁରୁଦେବ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ନୁହଁନ୍ତି କୌଣସି ଦେବତା । କେହି କେହି ତାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ୍ ଭଗବାନ କୃଷ୍ଣ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ନଚେତ୍ ଏଭଳି ସାରଗର୍ଭକ ପ୍ରବଚନ କିଏ ବା ଦିଅନ୍ତା ?

ଜ୍ଞାନଯଜ୍ଞ ଶେଷରେ ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ତାଙ୍କର ରୁଗ୍‌ଶପ୍ତକୁ ଧରି ଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ଆସିଲେ । ଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ପୁତ୍ରର ଅସୁସ୍ଥତା କଥା ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଓ ତା ମୁଣ୍ଡରେ ଟିକିଏ ହାତମାରି ଆଶୀର୍ବାଦ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲେ । ତାଙ୍କର ବିଶ୍ବାସ ଥିଲା ଯେ ଗୁରୁଦେବଙ୍କ କ୍ଳେପାରୁ ତାଙ୍କ ପୁଅ ଭଲ ହୋଇଯିବ । ଗୁରୁଦେବ ପିଲାଟିକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ ମାତ୍ର ପିଲାଟିକୁ ଡାକ୍ତର ଦେଖେଇବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ । ସେଠାରେ ଥିବା ଯଜ୍ଞର ପ୍ରଧାନ ଯଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁଦେବ କହିଲେ ଲୋକଟି ଏତେ ଧନୀ କିମ୍ବା ପାଠୁଆ ନୁହେଁ ବୋଲି ଜଣାଯାଉଛି ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଯେପରିକି ତା'ର ପୁତ୍ର ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଗୁରୁଦେବ ପ୍ରଧାନ ଯଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ ଏଠି ଗୋଟିଏ ଡାକ୍ତରଖାନା ଖୋଲୁନ କେତେଲୋକ ଉପକୃତ ହୁଅନ୍ତେ । ସରକାରଙ୍କୁ ଲେଖିଲେ ଜମିଖଣ୍ଡେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇପାରନ୍ତା ନାହିଁ ? ଯଜ୍ଞମାନ କହିଲେ ମୋର ଖଣ୍ଡେ ପରିତ୍ୟକ୍ତ ଜମି ଅଛି, ଋଷ ହେଉନି ତା' ପାଖକୁ ଲାଗି କିଛି ସରକାରୀ ଜମି ରହିଛି । ମୋ ଜମି ଖଣ୍ଡକ ମୁଁ ଡାକ୍ତରଖାନା ପାଇଁ ଦେଇଦେଇପାରେ ହଠାତ୍ ସରକାରୀ ଜମି ମିଳିବ ସହଜ ହୋଇନପାରେ । ତହିଁ ଗୁରୁଦେବ ସେ ଜମି ଦେଖିବା ପାଇଁ ଯଜ୍ଞମାନ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକଙ୍କ ସହିତ ଗଲେ । ଜମିଟି ପଡିତ, ଜମି ନାଗଫେଶା କଷ୍ଟ ଗଛରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଗୁରୁଦେବ କହିଲେ ହଁ ଏ ଜମିରେ ଡାକ୍ତରଖାନା ହୋଇପାରିବ । ଆରମ୍ଭ କର । ତହିଁ ଯଜ୍ଞମାନ କହିଲେ ସବୁ ଠିକ୍ ଯେ ଏଠି କାମ କରିବ କିଏ ? ତା'ଛଡ଼ା ଏତେ ଟଙ୍କା କେଉଁଠୁ ଆସିବ ?

ଗୁରୁଦେବ ସେ ଜମିର ହିଡ଼ ଉପରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇଗଲେ ଓ ଗନ୍ଧାର
କଣ୍ଠରେ କହିଲେ- ଦେଖ କେବଳ ସଂକଳ୍ପ ହେଉଛି ତୁମର । ତୁମେ ସଂକଳ୍ପ କର ବାକୀ
କାମ ଲାଗୁରକର ।

ଆଜି ସେ ଜାଗାରେ ଭାରତର ଗୋଟିଏ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଡାକ୍ତରଖାନା ଠିଆ ହୋଇଛି ।

ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବାଧା ବିପତ୍ତି ତେବେ ହିଁ ଦୂର ହୋଇପାରେ, ଯେତେବେଳେ
ସାଧକର କାମନାବାସନା ଏବଂ ସୁଖସୁବିଧା ଉପରୁ ନିଜର ଅହଂଗତ ଅଭିନିବେଶ
ଲୋପପାଏ ।

— ଶ୍ରୀମା

ଗୁରୁ ଖୋଜା ପଡ଼େନା ଗୁରୁ ବିଧି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଗୋଟିଏ ଅପିସ୍ବରେ ଦୁଇବନ୍ଧୁ କାମ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମନ ମିଶୁ ଥିବାରୁ ଦୁହେଁ ଭଲ ସାଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲେ । ଦୁଇଜଣଯାକ ମିଶି ସହରରେ ଦୁଇଟି ପ୍ଲଟ୍ କିଣିଲେ ଓ ଲାଗି ଲାଗି ରହି ପରସ୍ପରର ଦୁଃଖ ସୁଖରେ ଭାଗୀ ହେବେ ବୋଲି ଶପଥ ନେଲେ । ଦୁହେଁ ଘର କଲେ । ଘର ହୋଇଯିବା ପରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ଦୁଇଜଣଯାକ ଗୁରୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଦୁଇଜଣ ବନ୍ଧୁ ଦୁଇଜଣ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଗୁରୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧୁ ଏକଥାକୁ ସହଜରେ ଗ୍ରହଣ କରିନେଲେ ମାତ୍ର ଦ୍ବିତୀୟ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ନାନା ଉପାୟରେ ନିଜ ଗୁରୁଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଟାଣି ଆଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଲେ । କ୍ରମେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଭିତରେ ଶତ୍ରୁତା ବୃଦ୍ଧି ହେଲା । ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପୂଜାପାଠକୁ ଦ୍ବିତୀୟ ବନ୍ଧୁ ଭଣ୍ଡୁର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ନାନାପ୍ରକାର ବାଧାବିଘ୍ନ ସୃଷ୍ଟି କଲେ । କଥା ଏତେବାଟକୁ ଗଲା ଯେ ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧୁ ସକାଳୁ ପୂଜାପାଠ ଆରମ୍ଭ କରିବା ବେଳକୁ ଦ୍ବିତୀୟ ବନ୍ଧୁ ହିନ୍ଦୀ ସିନେମା ଗୀତ ସାଉଣ୍ଡ ବଜୁ ଲଗାଇ ଜୋର୍ରେ ବଜାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଦୁଇବନ୍ଧୁ ଥରେ ଦୁଇଥର ଏ କଥା ନେଇ ହାତାହାତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଲେ ଓ ପଡ଼ୋଶୀମାନେ ତା'ର ସମାଧାନ କଲେ ।

ଏହାଭଳି କିଛିଦିନ ଯିବାପରେ ଦ୍ବିତୀୟ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରେ ଜଣେ ସାଧୁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ତାଙ୍କ ଘରେ ଭିକ୍ଷା କରିବେ ବୋଲି କହିଲେ । ବନ୍ଧୁ ସେଥିରେ ଡାକି ହେଲେ ଏବଂ ଆତିଥେୟତା ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ସେ ସାଧୁ ଗୋଟିଏ ଗପ କହିଲେ - ଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ସରସ୍ବତୀ ଦେବ ଭୁବନେଶ୍ବର ଆସନ ମନ୍ଦିରରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥାଆନ୍ତି । ବାଇଆବାବା ସେତେବେଳକୁ ବି.ଏ ପାଶ୍ କରି ଝକିରୀ ନକରି ଗୁରୁ ସନ୍ଧାନରେ ଥାଆନ୍ତି । ସେ ଆସି ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ତାଙ୍କଠାରୁ ଦାକ୍ଷୀ ନେବେ ବୋଲି ଅନୁରୋଧ କଲେ । ଠାକୁର ନିଗମାନନ୍ଦ ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଟାଙ୍ଗିଆ ଦେଇ ଜାଳକାଠ ହାଣିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଶିଷ୍ୟ ଏ ଆଦେଶ ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ କରି କାଠହାଣି ଝଲିଲେ । ଖାଇବା ବେଳ ହେବାରୁ ଠାକୁର ମଂଣୋହି କରି ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ । ଶିଷ୍ୟ ଭକ୍ତମାନେ ଖାଇବାକୁ ଯିବାବେଳେ ଏ ନବଯୁବକଙ୍କୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ଡାକନ୍ତେ ଯୁବକ କହିଲେ ମତେ ଯିଏ କାଠହାଣିବାକୁ କହିଛନ୍ତି ସେ ସିନା ଡାକିଲେ ଯିବି । ବେଳବୁଡ଼କୁ ଠାକୁର ନିଦରୁ ଉଠି କାଠହଣା ଶବ୍ଦ

ଶୁଣି ପରିଚରକଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ଆରେ ସେ ପିଲାକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇତ ନା ନାହିଁ ? ପରିଚରକ ନବଯୁବକଙ୍କ କହିଥିବା କଥା କହିଲେ । ତହିଁ ଠାକୁର ନିଜେ ଆସି ଯୁବକଙ୍କ ହାତରୁ କୁରାଡ଼ୀ ଛଡ଼େଇ ନେଇ କହିଲେ ବାବୁ ତୁମେ ମୋର ଶିଷ୍ୟ ନୁହେଁ । ତୁମ ଗୁରୁ ତୁମକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଅ । ତାଙ୍କ ଠିକଣା ବତେଇଦେଲେ । ନବଯୁବକ ପ୍ରଣାମ କରି ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ଝଲିଗଲେ । ପରେ ସେ ହେଲେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବାୟାବାବା । ଏ କଥା ଶୁଣି ଦ୍ଵିତୀୟ ବନ୍ଧୁ ନିଜର ଭୁଲ ବୁଝିପାରିଲେ ଓ ସାଧୁଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ।

ଏବେ ଦୁଇବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ସକାଳୁ ଏକାଠି ଝଲିବା ପ୍ରତିଦିନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ।

ହେ ମୋର ସନ୍ତାନ, ଯୋଗସାଧନା ଦ୍ଵାରା ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇପାରିବ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ହୋଇପାରିବ । ଦିବ୍ୟ କରୁଣା ସକାଶେ କିଛି ବି ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ - ଏହା ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିର ଏପରି ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ରୂପାନ୍ତର ସାଧନ କରିପାରେ ଯାହା ଦିନେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମ୍ଭବ ବୋଧ ହେଉଥିଲା, କେବଳ ଯେ ତାହା ସମ୍ଭବ ହୁଏ ତାହା ନୁହେଁ, ବରଂ ତାହା ସାଧ୍ଵତ ହୁଏ ।

ଭଗବତ୍ କୃପା ସେହି ରୂପାନ୍ତର ନିର୍ମିତ କାର୍ଯ୍ୟକରୁଛି ।

— ଶ୍ରୀମା

ଈଶ୍ବରଙ୍କର ତୃତୀୟ ନୟନ

ଆମ ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କ ପୁଅ ଅନେକ ଦିନ ବେକାର ରହିବା ପରେ କିଛି ଗୋଟେ ବ୍ୟବସାୟ କରିବାକୁ ତାଙ୍କ ବାପା କହିଲେ । ବାପାଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ପୁଅ ଗୋଟେ ହୋଟେଲ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ । ରାଷ୍ଟ୍ରାକଡ଼ରେ ଅନାବାଦୀ ଯାଗା ଦେଖି ହୋଟେଲ ନିର୍ମାଣ ହେଲା । କିଛି ଦୂରରେ ବହୁତଗୁଡ଼ିଏ ଅର୍ପିଏ ଓ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଥିବାରୁ ହୋଟେଲ ଭଲ ଝଲିବ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଆଶା ବାନ୍ଧିଲେ । ହୋଟେଲ ଉଦ୍ଘାଟନ ହେଲା । ପଡ଼େଶୀ ହିସାବରେ ଆମ ପରିବାରକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଆମେ କହିଲୁ ହୋଟେଲ ଭଲ ଝଲୁ ଆମେ ଦିନେ ସପରିବାରରେ ଯାଇ ସେଠି ଗୋଟେ ପାର୍ଟି କରିବୁ । ଯାହା ଖାଇବୁ ପଇସା ଦେବୁ । ତା’ପଳରେ ହୋଟେଲର କିଛି କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ ।

କିଛିଦିନ ହୋଟେଲ ଝଲିବା ପରେ ପୁଅ ଯାଇ ସେଠୁ ଖାଇକି ଆସିଲା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଇସା ଦେଇ । ଖାଇସାରିବା ପରେ ହୋଟେଲର ରୋଷେଇଶାଳ ଦେଖିବାକୁ ଗଲା । ତା’ଭିତରେ ଦେଖିଲା ସବୁ ଗଡ଼ବଡ଼ । ଭଲ ଝଉଳ ନାହିଁ । ହାଟର ସବୁ ରଦି ପରିବା ଯାକ କିଣି ଥୋଇଛନ୍ତି । ପୋକା କଣାସବୁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଉପରଓଳି ବଜାର ହେଉଛି ମାତ୍ର ସବୁ ଖରାପ ଜିନିଷ ଅଳ୍ପ ଦରରେ କିଣାହୋଇ ଆସୁଛି । ପୁଅ ଦେଖିଲା ୪/୫ କିଲୋ ପୁରା ପୋକରା ବାଇଗଣ ସିଝା ହୋଇ ଥୁଆହୋଇଛି । ଜଣେ କର୍ମଝରୀ ସେ ସିଝା ବାଇଗଣକୁ ଫଟେଇ ପୋକରା ଅଂଶତକ ବାହାର କରି ଫୋପାଡ଼ି ମୁଣ୍ଡି ଛଡ଼େଇ ଗୋଟେ ଜାଗାରେ ରଖୁଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ଚକଟା ହୋଇ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ବନ୍ଦରା ହୋଇ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ବାଇଗଣ ଭରତା ଭାବରେ ପରସା ହେବ । ପୁଅ ଏକଥାକୁ ନାପସନ୍ଦ କଲା ଓ ଘରକୁ ଫେରି ସମସ୍ତ ଘଟଣା ମୋତେ କହିଲା ।

ମୁଁ ସବୁକଥା ଶୁଣିସାରି ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଲି ଯେ ଦେଖ, ହୋଟେଲ ଭାଙ୍ଗି ଯିବ, ରହିବ ନାହିଁ । ସତକୁ ସତ ୭ଦିନ ପରେ ଜଣେ ନୂଆ କଲେକ୍ଟର ସହରକୁ ଆସିଲେ ଓ ଅନଧିକୃତ ନିର୍ମାଣକୁ ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ସେଥିରେ ଏଇ ହୋଟେଲଟି ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଲା । ପୁଅ ମୋତେ କହିଲା ବାପା ତୁମେ ତା’ର ଅମଙ୍ଗଳ ପାଞ୍ଚଲ ତେଣୁ ତା’ ହୋଟେଲ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ମାତ୍ର ମୁଁ କହିଲି - ସେ ବାବୁ ତାଙ୍କର ନିଜର ଅମଙ୍ଗଳ ନିଜେ ପାଞ୍ଚିଲେ ।

କେହି ଦେଖୁ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଈଶ୍ବରଙ୍କର ଆଖି ସବୁ ଦେଖୁଛି ।

ପାପ

ବଳବାରୁ ମୋ ବାପାଙ୍କର ସହକର୍ମୀଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ପ୍ରାୟ ସବୁ କର୍ମରେ ଶନିବାର ହେଲେ ଗାଁକୁ ପଳାଇଯାଉଥିଲେ ପୁଣି ସୋମବାର ଦିନ ୧୧ଟା ବେଳକୁ ଅଫିସ୍‌ରେ ହାଜର ହୋଇଯାଉଥିଲେ । ତେଣୁ ଶନିବାର ଓପରଓକି ଓ ସୋମବାର ସକାଳ ସବୁ ବସ୍ ଓ ରେଳଗାଡ଼ିରେ ଭିଡ଼ ହେଉଥିଲା । ବଳବାରୁ ନୂଆ ନୂଆ ବାହା ହୋଇଥାଆନ୍ତି ଓ ପ୍ରତି ଶନିବାର ନିଜ ଗାଁକୁ ଯାଆନ୍ତି । ପ୍ରତି ଶନିବାର ବଳବାରୁ ଗୋଟିଏ ହାଣ୍ଡିରେ ରସଗୋଲା ନେଇ ଗାଁକୁ ଯାଆନ୍ତି । ସେ କାଳରେ ଜରି ନଥିଲା । ବିଶେଷକରି ସିରା ମିଠା ମାଟି ହାଣ୍ଡିରେ ଯାଉଥିଲା । ଯେତିକି ରସଗୋଲା ନେବେ ସେହି ଅନୁସାରେ ହାଣ୍ଡି । ଦଶଟା ନେଲେ ଛୋଟହାଣ୍ଡି । କୋଡ଼ିଏ ନେଲେ ତା'ଠୁ ଟିକେ ବଡ଼, ଏହିପରି ।

ବଳବାରୁ ରସଗୋଲା ହାଣ୍ଡିଟିକୁ ଗୋଟିଏ କନାବ୍ୟାଗ୍ ଭିତରେ ଲୁଚାଇ ରଖନ୍ତି । ହାଣ୍ଡିଟିର ମୁହଁ ଭଲ କରି କାଗଜ ଦେଇ ବାନ୍ଧି ଦିଆହୋଇଥାଏ । ତା ଉପରେ ଲୁଗା ଗାମୁଛା ଇତ୍ୟାଦି ରହିଲେ ହାଣ୍ଡି ଆଉ ଦିଶେନାହିଁ । ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚି କନାବ୍ୟାଗ୍‌ଟିକୁ ବଳବାରୁ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼େଇ ଦିଅନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୁଗାପଟା ବାହାର କରି ହାଣ୍ଡିଟିକୁ ଖଟ ତଳେ ଲୁଚାଇ ରଖନ୍ତି । ରାତିରେ ସମସ୍ତେ ଖାଇ ଶୋଇବା ପରେ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁହେଁ ତାକୁ ଖାଆନ୍ତି, କାହାକୁ ପରିବାରରେ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଏକଥା ଅଫିସ୍‌ର ପିଅନ କୋଉ ଛଟକରେ ଜାଣି ହାଲୁକା କରିଦେଲା । ସମସ୍ତେ ଜାଣିଲେ । ବଳବାରୁଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା କଲେ । ମୋ ବାପା ମଧ୍ୟ ଏକଥା ଜାଣି ବଳବାରୁଙ୍କୁ ସିଧା ସିଧା ଏକୁଟିଆ ଦେଖି ପଚାରିଲେ । ସବୁକଥା ଶୁଣିବା ପରେ ବାପା କହିଲେ ଦେଖ ତୁମେ ଏ ଯେଉଁ ପାପ କରୁଛ ଏଥିଯୋଗୁ ତୁମର ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ହେବେ ନାହିଁ । ଏ କେତେଦିନର କଥା । ମୋ ବାପା ବଦଳି ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଜାଗାକୁ ଓ ସେହିପରି ବଳବାରୁ ବଦଳି ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଅଫିସ୍‌କୁ ଝଲିଗଲେ । ଏହାର ପ୍ରାୟ ୧୦/୧୨ ବର୍ଷ ପରେ ଆମ ଗାଁ ଖୋଜି ଖୋଜି ବଳବାରୁ ଆସି ବାପାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲେ ବଡ଼ଭାଇ ଆପଣ ମୋତେଅଭିଶାପ ଦେବାରୁ ମୋର ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ହେଉନାହାନ୍ତି । ପରିବାର ତଥା ଶୁଶୁର ଘରେ ସମସ୍ତେ ମନସ୍ତାପରେ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରତିକାର କୁହ ।

ମୋ ବାପା କହିଲେ ଭାଇ ମୋର କାହାକୁ ଅଭିଶାପ ଦେବାର ଯୋଗ୍ୟତା କାହିଁ ?
ମଣିଷ ତା କୃତକର୍ମର ଫଳ ଭୋଗ କରେ । ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅବିଶ୍ୱାସ କରି ଦଣ୍ଡ ପାଏ ।
ମାତ୍ର ଅନ୍ୟକୁ ଦୋଷଦିଏ । ତୁମେ ଗହଁଲେ ନିଜକୁ ସଂଶୋଧନ କରିପାରିବ । ଗାଁକୁ ଯାଇ
ମହାଦେବଙ୍କ ଆରାଧନା କର । ଗୁପ୍ତାଭିଷେକ କର ଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମିଷାନ୍ନ ସେବନ କରାଅ ।
ବଳବାରୁ ଫେରିଗଲେ ।

ବହୁଦିନ ପରେ ଶୁଣିଲୁ ଯେ ବଳବାରୁ ବାପା ହୋଇଛନ୍ତି ।

ପୃଥ୍ବୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି, ତାହା ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ଏବଂ ଅନ୍ଧକାରରେ
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ - ଏକମାତ୍ର ଭଗବାନ ହିଁ ଜ୍ୟୋତି ଏବଂ ଭୂମା, ସତ୍ୟ ଏବଂ ଅନୁକଂପା ।
ସୁତରାଂ ଭଗବାନଙ୍କ ଚରଣରେ ଆଶ୍ରୟ ନିଅ । ପୃଥ୍ବୀର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରତି କୌଣସି
ଦୃଷ୍ଟି ଦିଅନାହିଁ । ଏହା ତୋତେ ବ୍ୟସ୍ତ ନ କରୁ । ତୋ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଭାଗବତ
ସାନ୍ନିଧ୍ୟକୁ ତାହାର ପ୍ରଶାନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ଥିରତା ସହ ବଜାୟ ରଖ ।

— ଶ୍ରୀମା

ଆତ୍ମା କୁଶଳେ ସର୍ବସିଦ୍ଧି

ଗୋଟିଏ ବାହାଘର ଭୋଜିକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇ ସପରିବାର ଯାଇଥିଲୁ । ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଝିଅ ବାହାଘର । ଖାଇବା ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଜିନିଷ କରିଥିଲେ । ଭାତ ୪/୫ ପ୍ରକାର । ଗୁଡ଼ି, ପରଟା, ପୁରୀ ସାଙ୍ଗକୁ ବହୁ ଡାଲି ତରକାରୀ, ସାଧା ତରକାରୀ ୮/୧୦ ପ୍ରକାର । ପୋଟଳରସା, ଦହି ବାଇଗଣ ଇତ୍ୟାଦି । ଗୁଡ଼ାଏ ଦେଶୀ ଜିନିଷ, ସବୁଜା ଓ ବୋଇତାକୁ ଫୁଲଭଜା ମଧ୍ୟ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ତାଉଆରୁ ବାହାରି ପରଶା ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା । ମାଛ, ମାଂସ, ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି କଥା ନକହିଲେ ଭଲ । ସେଠି ତ ଭିଡ଼ ଲାଗିଥାଏ । ଆମେ କେତେକ ସାଧା ଖାଇବା ଲୋକ ବେଶ୍ ଖୁସି ଥାଉ, କାରଣ ଆମ ପାଇଁ ବହୁପ୍ରକାରର ପରିବେଷଣ ହୋଇଛି । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଖାଇ ପଦାକୁ ଆସି ଗାଡ଼ି ଖୋଲୁରୁ, ଜଣେ ଭଦ୍ରଲୋକ ଆସିଲେ, ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବୁ ସେ ପଛରିଲେ କ'ଣ ଭଲରେ ଖାଇଲେ ତ ? ଆମେ ଖୁସି ହୋଇ କହିଲୁ ଭଲ ଭୋଜି ହୋଇଛି । ଭଦ୍ରଲୋକ ମୁହଁମୋଡ଼ି କହିଲେ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଆଇଟମ୍ କରିବା କ'ଣ ଦରକାର ? ଶହେ ପ୍ରକାର ତରକାରୀ । ମିଠା କଲେ କିଏ କ'ଣ ଖାଇବ ? ବାହାଘରରେ ଦୁଇ ତିନିଟା ଜିନିଷ ଦରକାର । ପଲଉ ଗୋଟେ, ଭଲ ମାଂସ ତରକାରୀ ଆଉ ଟିକେ ଦହିପାଚେଡ଼ି ହେଲେ ଜଣେ ଆତ୍ମାଶାନ୍ତି କରି ଖାଇବ ଘରକୁ ଯିବ, ଏତେ ତରକାରୀ ମିଠା ଏଗୁଡ଼ା ଖାଲି ଆଦୁବଡ଼ିମା । ଏକଥା କହି କହି ବାବୁ ଗାଡ଼ି ଷାର୍ଟ କରି ଝଲିଗଲେ ।

ତାପରେ ଝିଅ ମୋତେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା - ବାପା ଆତ୍ମାଶାନ୍ତି କରି କ'ଣ ଖାଇବ ? ଝିଅ ସେତେବେଳକୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥାଏ । ଝିଅ କହିଲା ଆମ ଅପା କ୍ଲାସ୍‌ରେ କହୁଥିଲେ ଆତ୍ମା ଖାଏ ନାହିଁ, ଶୁଏ ନାହିଁ, ତାର ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ । ଏ ଭଦ୍ରଲୋକ କ'ଣ ଏମିତି କହିଲେ ?

ଉତ୍ତରରେ ମୁଁ କହିଲି - ଲୋକମାନେ ଆତ୍ମା ବୋଲି ଦେହକୁ ଭାବନ୍ତି । ଆତ୍ମା ଶାନ୍ତିମାନେ ଦେହର ଶାନ୍ତି ବୋଲି ଭାବନ୍ତି । ତେଣୁ ଆତ୍ମା ଶବ୍ଦରେ ଦେହକୁ ମିଶାଇ ଆମେ ଅର୍ଥକୁ କଦର୍ଥ କରୁ । ଦେହ ଆତ୍ମା ଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ଦେହ ଆତ୍ମା ନୁହେଁ, ଆତ୍ମା ଦେହ ନୁହେଁ । ମଣିଷ ମରିଗଲା ପରେ ଦେହ ପଡ଼ିଥାଏ, ତା'ର ଆଉ ହସ, କାନ୍ଦ, କଷ୍ଟ, ଆନନ୍ଦ କିଛି ନଥାଏ । କାରଣ ଆତ୍ମା ଦେହରୁ ବାହାରି ଯାଇଥାଏ । ଏଇ ଦେହକୁ ମଣିଷ ମୁଁ

ବୋଲି ଭାବେ । ଆତ୍ମତତ୍ତ୍ୱ ଶରୀର ମନବୁଦ୍ଧି ମାଧ୍ୟମରେ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଥିବାରୁ ଆମକୁ ଜୀବନ ଗତିଶୀଳ ମନେହୁଏ । କୌଣସି ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରାଣୀକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ତାହାର ଶାରୀରିକ ମାନସିକ ଓ ବୌଦ୍ଧିକ କ୍ରିୟାକୁ ଆତ୍ମାର ବୋଲି ମନେକରୁ ।

ଆକାଶରେ ମେଘଖଣ୍ଡମାନ ପବନ ଦ୍ୱାରା ଭାସି ଯାଉଥିବାବେଳେ ଚନ୍ଦ୍ର ଆମକୁ ଭାସିଗଲା ଅର୍ଥାତ୍ ଖୁବ୍ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ଚଳାଯମାନ ହେଲାଭଳି ଜଣାଯାଏ । ସେହିପରି ସାଧାରଣ ଲୋକମାନେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଆତ୍ମା କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ।

କହନ୍ତି, ଆତ୍ମା କୁଶଳେ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ।

ମୃତ୍ୟୁ ସମାଧାନ ନୁହେଁ, କେବେ ବି ନୁହେଁ । ସତ୍ତାର ଅସରନ୍ତି ଆବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ଗୋଟାଏ ଗୋଳମାଳିଆ ଓ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ପୁନରାଗମନ । ଆଉ ତୁ ଏ ଜୀବନରେ ଯାହା ପ୍ରାପ୍ତ କରିନାହୁଁ, ତାହାକୁ ତୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜୀବନରେ ଏବଂ ସାଧାରଣତଃ ଆହୁରି କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବୁ ।

ଜୀବନରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତି ପାଇବାର କେବଳ ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ଅଛି, ଏହା ହେଲା “ନିର୍ବାଣ”ରେ ଉଲ୍ଲିସିବା; ଏବଂ ତାହା ଚରମ ଅନାସକ୍ତିର ଗୋଟାଏ କଠୋର ତପସ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରେ ।

ବାଧାବିପରିତ ମୁକ୍ତି ପାଇବା ନିମିତ୍ତ ଅନ୍ୟଗୋଟିଏ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସରଳ ଓ ସହଜ ଉପାୟ ମଧ୍ୟ ଅଛି, ତାହା ହେଲା ଭଗବାନଙ୍କର ପ୍ରେମମୟ କୋଳରେ ଆଶ୍ରୟ ନେବା ।

— ଶ୍ରୀମା

ମା'ଙ୍କ କୃପା

ମୁଁ ବର୍ଷରେ ନିଶ୍ଚିତ ଦୁଇଥର ପଣ୍ଡିତେରା ସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମକୁ ଯାଏ । ଆଶ୍ରମରେ ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହ କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ରହିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଗୋଟେ ଅନୁଭବର କଥା । ସେଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନରେ ମା'ଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ରହିଛି । ଆଶ୍ରମର ଖାଇବା ଗୋଟେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକାରର । ଜଣେ ସାଧକ ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଖାଦ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଏ ତାହା ସେଠାରୁ ମିଳେ । ମୁଁ ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ଏ ଖାଦ୍ୟକୁ ଖୁବ୍ ପସନ୍ଦ କରୁ । କାଳକ୍ରମେ ଆଶ୍ରମ ବାରମ୍ବାର ଯିବାରେ ଏ ଆଶ୍ରମର ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରତି ମୋର ଗୋଟେ ଆସକ୍ତି ଆସିଗଲା । ଯେ କୌଣସି ଜିନିଷରେ ଆସକ୍ତି ଗୋଟେ ଖରାପ ଜିନିଷ ଏହା ସାଧକକୁ ତା'ର ସାଧନାରେ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଏ । ତେଣୁ ଆଶ୍ରମର ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରତି ଆସକ୍ତି ଆସିବା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଶୁଭଲକ୍ଷଣ ନୁହେଁ । ଦେହ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ମାତ୍ର ତା'ପ୍ରତି ଆସକ୍ତି ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ମୋର ଏପରି ଅନେକବାର ହେଲା ଏପରିକି ଓଡ଼ିଶାରୁ ପଣ୍ଡିତେରା ଅଭିମୁଖେ ବାହାରିଲା ବେଳେ ଆଗେ ମନେପଡ଼ିଲା ସେଠି କେମିତି ଖାଇବା, କ'ଣ ଖାଇବା ଇତ୍ୟାଦି ।

ଆଶ୍ରମ ଡାଇନିଂ ହଲର ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ପରିବେଷଣର ମୁଖ୍ୟ ସଂରକ୍ଷିକା ମୋର ଅନେକ ଦିନରୁ ଚିହ୍ନାକଣା । ତାଙ୍କଠାରୁ ମୁଁ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ ସହାନୁଭୂତି ପାଏ । ବେଳେବେଳେ ସେ ତାଙ୍କ ସାଇକେଲ ମତେ ଦିଅନ୍ତି ପଣ୍ଡିତେରାର କୋଉ କୋଉ ଜାଗାକୁ ଯିବାପାଇଁ କିମ୍ବା ଅରୋଭିଲ୍ ଯିବା ପାଇଁ । ମୋତେ ସେ ଭାରି ଭଲ ପାଆନ୍ତି ।

ଗୋଟେ ଥର ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚି ୭ଦିନ ରହିବା ପାଇଁ ମନସ୍ଥ କରିଥାଏ । ସେଇ ଅନୁସାରେ ଗେଷ୍ଟହାଉସ୍ରେ ଟିକେଟ କରିଥାଏ । ଡାଇନିଂ ହଲରେ ପହଞ୍ଚି ଖାଇବାକୁ ଥାଳି ଧରିଲା ବେଳକୁ ଦେଖିଲି ମୋ ଆଗରେ ସେଇ ମୁଖ୍ୟ ସଂରକ୍ଷିକା ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ମତେ ସେ ସବୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ପରିବେଷଣରେ ମୋ ମନ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲାନାହିଁ । ଦୁଇ ତିନିଦିନ ଯାଏ ସେ ମୋତେ ଖାଦ୍ୟ କମେଇ କମେଇ ଦେଉଥା'ନ୍ତି କ୍ରମେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ମୋର ରାଗ ଆସୁଥାଏ । ଥରେ ଏମିତି ହେଲା ମୁଁ ଖାଦ୍ୟପାଇଁ ଲାଇନ୍ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଆଗ ଯାଇଁ ଦେଖି ଆସିଲି ଯେ ସେ ମୁଖ୍ୟ ପରିରକ୍ଷିକା କେଉଁ ଧାଡ଼ି ପାଇଁ ପରିବେଷଣ କରୁଛନ୍ତି । ତାହା ଦେଖିବା ପରେ ମୁଁ ଅନ୍ୟ ଧାଡ଼ିରେ ଠିଆ ହୋଇ

ଆଗକୁ ଝଲିଲି । ବଢ଼େ ସିଷ୍ଟମ ବାଢ଼ିବା ପ୍ରଣାଳୀ ଯେମିତି ଧାଡ଼ିରେ ସେହି ପ୍ରକାରର ପରିବେଷଣ ନିୟମ । ମୋ ପାଳି ପଡ଼ିବା ବେଳକୁ ଦେଖିଲି ଯେ ସେ ଧାଡ଼ି ବଦଳାଇ ମୁଁ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଧାଡ଼ିକୁ ଝଲିଆସି ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେ ସେଦିନ ଭାତ ବାତୁଥିଲେ ମତେ ଏମିତି ଦେଲେ ଯେ ମୋ ପେଟ ପୂରିଲା ନାହିଁ । ଖରାବେଳେ ଖାଇସାରିବା ପରେ ଆଶ୍ରମ ଯାଇ ଓ ସମାଧିରେ ପ୍ରଣାମ କରି ଗେଷ୍ଟହାଉସକୁ ଯାଇ ବିଶ୍ରାମ କରୁ । ସେଦିନ ଯାଇ ସମାଧିରେ ଜଣାଇଲି ମା' ମୋର କ'ଣ ବୋଧେ ଭାବନାରେ ଭୁଲ୍ ରହିଛି । ମୋତେ ଏମିତି ବିକଳ ହେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ମୋତେ ଜଣାଗଲା ଯେମିତି ସମାଧି ଭିତରୁ ମା' କହୁଛନ୍ତି - ଏଠାକୁ ଆସୁଥିବା ଭକ୍ତ ଓ ରହୁଥିବା ଭକ୍ତ ସମସ୍ତେ ସାଧକ । ସାଧକମାନଙ୍କ ଦେହର ପୁଷ୍ଟି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଦିଆଯାଉଛି, ଯେମିତି ସେମାନେ ସୁସ୍ଥରହି ସାଧନା କରିପାରିବେ । ତୁମେ ଖାଦ୍ୟ ସହିତ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ଯାଆନା । ମୁଁ ନିଜ ହାତରେ ତୁମକୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଉଛି, ଭଲ ମନ୍ଦ ସବୁ ସମର୍ପଣ କର ! ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ । ମୁଁ ସେଇଠି ଉତ୍ତର ଦେଲି ଆଜିଠାରୁ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ଖାଇବା ସମ୍ପର୍କରେ କରିବି ନାହିଁ ତୁମେ ଯାହା ଦେବ ତାହାହିଁ ହେବ ମୋ ପାଇଁ ପ୍ରସାଦ ।

ତହିଁଆରଦିନ ସକାଳେ ଆଠଟାରେ ଜଳଖିଆ ଖାଇବାକୁ ଗଲି । ଗରମ କ୍ଷୀର ସହିତ ଆଶ୍ରମ ତିଆରି ଅଟା ପାଉଁରୁଟି, କଦଳୀ ଓ ବଟର । ତାଜନିଂର ସେଇ ମୁଖ୍ୟ ପରିଚ୍ଛରିକା ମୋତେ ବାଢ଼ିଲେ, ସେଦିନ ସବୁଠାରୁ ଛୋଟିଆ ଖଣ୍ଡେ ବ୍ରେଡ୍, କ୍ଷୀର ସହ ଦେଲେ । ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁନି - ଶତତେଷା କରି ସବୁଯାକ ଖାଇ ପାରିଲିନାହିଁ । ଡଃକିନ୍ରେ କିଛି ପକାଇଲି ଯାହା ଆଜିଯାଏ କେବେ ହୋଇନି ବିଗତ ୩୫ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ । ଏ ମା'ଙ୍କ କୃପା ।

ଅଜ୍ଞାନତା ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ମାନବିକ ବ୍ୟାଧି ଏବଂ ଏଥିରୁ କେହି ନିଷ୍କାର ପାଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ଭଗବାନଙ୍କ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇନାହାନ୍ତି ।

— ଶ୍ରୀମା

ଭଲ ପାଇବାର ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗ

ପରିବା ଭିତରେ ବାଇଗଣକୁ ମୁଁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଏ । ବାଇଗଣ, ଆଳୁ ଓ କଅଁଳ ବିନ୍ଦୁ ଛୋଟ ଛୋଟ କରି କାଟି ତା ସହିତ ମଟରମଞ୍ଜି ପକାଇ ଅଳ୍ପ ତେଲ ଦେଇ ଭଜା ସବୁଳା କଲେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗେ । ଗୋଲ ଗୋଲ ବଡ଼ ବାଇଗଣକୁ ଚକା ଚକା କରି କାଟି ଭାଜିଲେ ସୁଆଦିଆ ହୁଏ । ଗୋଲ ବାଇଗଣରେ ଯଦି ଅଳ୍ପ ମଞ୍ଜି ହୋଇଯାଇଥାଏ ତେବେ ତାକୁ ବେସନ ଦେଇ ଭାଜିଲେ ଭଲ ଲାଗେ । ତେବେ ଝଉଲ ବଟା ଦେଇ ଭାଜିଲେ ମସମସ୍ ଲାଗେ । ପେଣ୍ଡି ବାଇଗଣଗୁଡ଼ିକୁ ଝଫାଳ କରି ଦେଇ (ମୁଣ୍ଡି ପାଖରେ ଝରିଫାଳ ଲାଗିଥିବ) ଭଲ ରକମ ସିଝାଇ ତାକୁ ଆଳୁ ସହିତ ଚମାଟୋ ଦେଇ ମସଲାରେ ରାନ୍ଧିଲେ ତା ଦେହରେ ଥିବା ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଝୋଳ ବହୁତ ଖୁସି ଲାଗେ । ପୁଣି ସେଇ ପେଣ୍ଡି ବାଇଗଣକୁ ପୁରା ଝରି ଫାଳ କରି କାଟି ଦେଇ ଆଳୁ ସହିତ ଭଜା ସବୁଳା କିମ୍ବା ଜିରାପାଣି କରାଯାଇପାରେ । ପେଣ୍ଡିବାଇଗଣ କିନ୍ତୁ ଟିକିଏ ଲମ୍ବା ବାଇଗଣ ହୋଇଥିଲେ ତାହା ଦହି ବାଇଗଣ ପାଇଁ ରେଡ଼ିଥାଏ । ସାଦା ମିଶାମିଶି ତରକାରୀରେ ବାଇଗଣ ଗୋଟେ ନପଡ଼ିଲେ ତରକାରୀ ଭଲ ହୁଏ ନାହିଁ । କଣିଲୋ କଳାପଥର ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୋଟେ ପ୍ରକାର ବାଇଗଣ ମିଳେ ତା ନାଁ କଣ୍ଢେଇମୁଣ୍ଡି । ମୋ ପୁଷ୍ପରାଜମାମୁଁ ଓ ପ୍ରମୋଦିନୀ ମାଉଁ ଯେବେ ଆମ ଘରକୁ ଆସନ୍ତି ସେଇଥିରୁ ପୁଞ୍ଜାଏ ନିଶ୍ଚୟ ଆଣିଥିବେ । ସେ ବାଇଗଣ ଆକାରରେ ଛୋଟ ଛୋଟ, ଫଳର ବୃତ୍ତ ଫଳଟିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଘୋଡ଼ାଇ ରଖିଥାଏ ଓ ବୃତ୍ତଟି ପୁରାକଣ୍ଠା, ସାବଧାନ ନହେଲେ ହାତରେ ପଶିଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ମାତ୍ର ସେ ବାଇଗଣ ଭାରି ସୁଆଦିଆ । ତାକୁ ଝଫାଳ କରି ରସୁଣ ଫୁଟଣ ପକେଇ ଭଜା ସବୁଳା କରାଯାଏ । ଆଉ ଗୋଟେ ଡା'ର ଗୁଣ ଯେ ସେ ପରିବା ଯେତିକି କାଟିଥିବ ସେତିକି ଭଜା ହେବ ମୋଟେ ସବୁଳି ଯାଇ ନସି ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଆଉ ଗୋଟେ ବାଇଗଣ ଆମର ମାଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ହୁଏ ଗଞ୍ଜାମ, ଫୁଲବାଣୀ, କନ୍ଧମାଳ ଅଞ୍ଚଳରେ । ସେ ବାଇଗଣ ବହୁ ହାଲକା ଛେନା ଭଳି କଅଁଳ । ସିଜିଲେ ତାଦେହରୁ ବେଶି ପାଣି ବାହାରେ, ତରକାରୀ ସବୁଳା ପାଇଁ ପୁରା ଫିଟ୍ । ଆମ ଆଶ୍ରମର ଭୋଜିରେ ଶାଗ ବାଇଗଣ ଗୋଟେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରାନ୍ଧଣା । କୋଶଳାଶାଗ ବାଇଗଣ, କିମ୍ବା ଶାଗ ମୁଗରେ ଅଳ୍ପ ବାଇଗଣ ପଡ଼ି ରନ୍ଧାହେବା ଗୋଟେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବନ୍ଦନ କରେ । ଆପଣ ଯଦି ମାଛ ଖାଉଥିବେ ତେବେ ଛୋଟ ମାଛ / କିମ୍ବା ବଡ଼ ମାଛ ସହିତ

ବାଇଗଣର ଅନେକ ପ୍ରକାର ରାନ୍ଧଣା ଅଛି । ମୁଢ଼ୀ ଘାଣ୍ଟରେ ତ କଟା ବାଇଗଣ ନିଶ୍ଚୟ ପଡ଼େ । ଘରଡ଼ିହରେ ହେଉଥିବା ବାଇଗଣ ଟିକେ କଅଁଳ ଦେଖିବାକୁ ଏତେ ଚକ୍ ଚକ୍ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ତା ଦେହରୁ ଘିଅ ବାହାରିବା ଭଳି ବାସ୍ନା ହୁଏ । ସଜନାଛୁଇଁ ସହିତ ସନ୍ତୁଳା ଏହାର ସ୍ବାଦ ବଢ଼ାଏ । ପ୍ରସ୍ତୁତିମାନେ ଏହାକୁ ଖାଇବା ପାଇଁ ବୈଦ୍ୟମାନେ କହନ୍ତି । କେଉଁଝର ଆନନ୍ଦପୁର ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୋଟେ ପ୍ରକାର ବାଇଗଣ ମିଳେ ସେ ବାଇଗଣ ଖୁବ୍ ଟାଣ ଉପରେ କଣ୍ଟା ସବୁଜ ରଙ୍ଗର , ଓଜନିଆ ମାତ୍ର କାଟିଲେ ତାଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ମଞ୍ଜି ବାହାରିବ ନାହିଁ, ସେ ବାଇଗଣ ଭାରି ସୁଆଦିଆ ତା'ଛଡ଼ା ତାକୁ ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ି ଭର୍ତ୍ତା କଲେ ବହୁତ ମଜା ଲାଗେ । ଯଦି ତାସହିତ ଟିକେ କ୍ଷୀର (ଦୁଧ) ପଡ଼ିଯାଏ ତା ସ୍ବାଦ ଦିଗୁଣ ହୋଇଯାଏ । ତାକୁ ଯଦି ସିଝେଇ ଭର୍ତ୍ତା କରାଯାଏ ତେବେ ସେଥିରେ ଗୁଆଘିଅ ପକେଇଦେଲେ ସ୍ବାଦ ବହୁଗୁଣିତ ହୋଇଯାଏ । ଥରେ ପିକ୍‌ନିକ୍‌ରେ ବାଣପୁର ଦେଇ ଶାଳିଆ ଡ୍ୟାମକୁ ଯାଇଥିଲୁ ସେଠି ବସରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଦେଖିଲୁ ବୋଝ ବୋଝ ବାଇଗଣ ଧରି ଋଷୀମାନେ ବିକିବାକୁ ବସିବନ୍ତି, କଣ୍ଟାବାଇଗଣ, ଓଜନିଆ, ଜଣେ ଋଷୀ ପାଖରେ ଥିବା ପାଣି ବାଲଟିରେ ଗୋଟେ ବୁଡ଼ାଇ ଦେଲେ, ତାହା ବୁଡ଼ିଗଲା । ସେ ଭାଇ କହିଲେ ଏ ବାଇଗଣ ପାହାଡ଼ ଗଡ଼ାଣିଆ ଜମିରେ ହୋଇଛି । ମୂଳରେ ପାଣି ଜମିନାହିଁ ଭାରି ସୁଆଦିଆ । ଗୋଟାଏ ପୁରା ଝୁଡ଼ି ବାଇଗଣ କିଣା ହୋଇ ଆସିଲା । ଶ୍ରୀମତୀ ଦେଖି ତମତମ ହେଲେ କହିଲେ କ'ଣ ହେବ ଏଗୁଡ଼ା ? ମୁଁ କହିଲି ଖାଇବା, କିଛି କିଛି ଆମ ପଡ଼ୋଶୀଙ୍କୁ ଦେଇ ଦେବା ସମସ୍ତେ ତ ଖୁସି ହେବେ, ତାହା ହେଲା । ମୋର ବନ୍ଧୁ ରବିନାରାୟଣ ପଣ୍ଡା ଅନେକ ସମୟରେ ସେହି ବାଇଗଣ ଆଣି ପହଞ୍ଚାନ୍ତି । ସାରା ଭାରତରେ ପ୍ରାୟ ୨୫୦ ପ୍ରକାରର ବାଇଗଣ ଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ଥାନର ବାଇଗଣ କିଛି ସ୍ବତନ୍ତ୍ର । ଆଉ କେବେ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରର ବାଇଗଣ କଥା କହିବି ।

ଏତେକଥା କହିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା- ଘରକୁ ବାଇଗଣ ସବୁଆଡୁ ଆଣିବା ଯୋଗୁଁ ସ୍ବାଳ ମନରେ ଭାରି ରାଗ । ଆଣିଥିବା ବାଇଗଣ ଭିତରୁ ଯଦି ଗୋଟେ ପୋକ ବାହାରିଯାଏ ତେବେ କଥା ସରିଲା । ପୁରା ଗଣ୍ଡଗୋଳ । ବାଇଗଣ ପୋକ ପୋକନୁହେଁ ଗେରସ୍ତକ୍ କୋପ କୋପ ନୁହେଁ ଯଦିଓ ଏକଥା ଜାଣନ୍ତି ତଥାପି ରାଗ ବହୁତ । ଯେତେ ଯାହା କଲେ ମଧ୍ୟ ଆମ ଝିଅ ବାଇଗଣ ଖାଇବନାହିଁ , କହିବ ପାଟି କୁଣ୍ଡେଇ ହେଉଛି । ପୁଅ ତ ଆଜ୍ଞାବହ, କ'ଣ କରିବ ? ବାପା ଖାଉଟି ମାନେ ସେ ସବୁ ଖାଇବ ଖୁବ୍ ହସିବ ।

ଦିନକର କଥା ଆମ ଝିଅ ସେତେବେଳେ ରାୟଗଡ଼ାସ୍ଥିତ ମାଝିଘରଆଣି ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କଲେଜରେ ବାୟୋଟେକ୍ନୋଲଜିରେ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପଢୁଥାଏ । ଗୋଟାଏ ବର୍ଷ ଶେଷ

ପରୀକ୍ଷା ଦେବା ପରେ ତାଙ୍କର କଲେଜବସ୍ ରିଜର୍ଭ କରି ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକର ସବୁପିଲା ରାୟଗଡ଼ାରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସୁଥାନ୍ତି । ଦଶପଲ୍ଲୀ ପାଖରେ ବସ୍ ରହିବାରୁ ଝିଅ ଦେଖିଲା ଗୁଡ଼ାଏ ଝୁଡ଼ିରେ ବାଇଗଣ ଧରି ଉଷାମାନେ ବିକ୍ରୀ ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଛନ୍ତି । ଆମ ଝିଅ ସେଥିରୁ ଗୋଟାଏ ଝୁଡ଼ି (ଝୁଡ଼ିସହ) କିଣି ବସ୍ରେ ରଖିଲା ସାଙ୍ଗମାନେ ଅଜ୍ଞା କରି ପଚାରିଲେ ଏଗୁଡ଼ା କ'ଣ ହେବ ? ଝିଅ ଉତ୍ତର ଦେଲା - ମୋ ବାପା ଖୁସି ହେବେ ।

ଯାହାହେଉ ଘରେ ବାଇଗଣ ଝୁଡ଼ି ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ସମସ୍ତେ ଖୁବ୍ ହସିଲେ । ମୁଁ କହିଲି ଝିଅ ତ ବାଇଗଣ ଭଲ ପାଏନି ଆଣିଲା କେମିତି ?

ପୁଅ କହିଲା ଯାହାକୁ ଯିଏ ଭଲ ପାଏନି, ତାରି ପ୍ରେମରେ ପଡ଼େ ।

ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ବାଧାବିପତ୍ତି ସମସ୍ତଙ୍କ ସକାଶେ ରହିଛି ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଣେ ଭଗବାନଙ୍କ ସହ ସଚେତନ ଭାବେ ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇନାହିଁ ।

ସୁତରାଂ, ଏକମାତ୍ର କରଣୀୟ କାର୍ଯ୍ୟହେଲା ଧୀର ଶାନ୍ତ ଭାବେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସହିଷ୍ଣୁତା ସହ ଭଲ ଓ ମନ୍ଦ ସବୁକିଛିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା — କାରଣ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଅସ୍ଥିରତା, ବାଧାବିପତ୍ତିକୁ ଆହୁରି କଷ୍ଟକର କରେ ।

— ଶ୍ରୀମା

ଅମୃତ ଅନୁଭବ

ଆମ ସ୍କୁଲ ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରକୁ ଲାଗି ଆଉ ଦୁଇଟି ସ୍କୁଲ ଅଛି । ଦୁଇଟିଯାକ ସରକାରୀ ସ୍କୁଲ । ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲରେ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ପଞ୍ଚମ ଯାଏ ଓ ଅନ୍ୟଟିରେ ଷଷ୍ଠୀରୁ ଦଶମଯାଏ । ଆମ ସ୍କୁଲରେ ହଷ୍ଟେଲ ଅଛି ଓ ସରକାରୀ ହାଇସ୍କୁଲଟିରେ ମଧ୍ୟ ହଷ୍ଟେଲ ଅଛି । କିଛିଦିନ ତଳେ ଗୋଟିଏ ଅସାଧାରଣ ଘଟଣା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା । ପ୍ରାୟ ଏମିତି ଦେଖାଯାଇନି କେବେ । ସରକାରୀ ହାଇସ୍କୁଲର ଦୁଇଜଣ ପିଲା ଆମ ସ୍କୁଲର ଡାଇନିଂ ହଲ୍‌ରେ ଆସି ଖାଇବା ପାଇଁ ପ୍ଲେଟ୍ ଆଣି ଧରି ଠିଆହେଲେ । ଏମିତି ପ୍ରାୟ ଘଟଣା ଘଟେନାହିଁ । ଆମ ସ୍କୁଲପିଲା କାହାକୁ ଅପମାନ କରନ୍ତି ନାହିଁ, ଆକ୍ରୋଶ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ ବାଟ ଛାଡ଼ିଦିଅନ୍ତି । ଆମ ସ୍କୁଲର ଅପା ଡାଇନାମେନ୍ ତ ଦୟାର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି, କରୁଣାରେ ଏମାନଙ୍କ ଅନ୍ତର ଭରପୁର । ସେମାନେ ତ ମୋଟେ କିଛି କହିବେ ନାହିଁ, ଦୁଇଟା ପିଲା ତ ଖାଇବେ, ଖାଆନ୍ତୁ । ସେମାନେ ଖାଇ ଚାଲିଗଲେ । ଦେଖାଗଲା ଯେ ସେମାନେ କେବେ କେବେ ରବିବାର ଦିନ ହିଁ ଆସୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଦିନେ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ପଚାରିଲି । ଜାଣିଲି ଯେ ସେମାନେ ଗରୀବ ଘର ପିଲା ନୁହଁନ୍ତି ବେଶ୍ ଥିଲାବାଲା ଘରର ପିଲା । ତାଙ୍କ ହଷ୍ଟେଲରେ ରବିବାରଦିନ ମାଛ ମାଂସ ପ୍ରଭୃତି ହେଉଛି । ତେବେ ଏମାନେ ସାଧା ଖାଇବାକୁ ଏଠିକି କାହିଁକି ଆସୁଛନ୍ତି ? ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଅନିସନ୍ଧିସ୍ତୁ ମନ ନେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲି ।

ଦେଖିଲି ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଟେବୁଲରେ ଖାଇ ବସୁଛନ୍ତି । ସେଇ ଟେବୁଲ ଆଗରେ ଗୋଟେ ଛୋଟ (ଅଳ୍ପ ଉଚ୍ଚର) ଟେବୁଲ । ସେଇ ଟେବୁଲରେ ଶିଶୁମାନେ(୫ମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)ଖାଇବସନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଆମ ସ୍କୁଲର ସବୁଠାରୁ ବୟସ୍କା ଅପା ଖୁଆଇ ଦିଅନ୍ତି । ବେଳେବେଳେ ଶିଶୁଟି ମାନେ ତାଙ୍କ କୋଳରେ ବସି ଖାଆନ୍ତି । ଘରେ ମା'ମାନେ ଅଝଟିଆ ପିଲାଙ୍କୁ ଖୋଜିବା ଭଳି ଦୃଶ୍ୟ ସେଠାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଆମର ଏ ପିଲାମାନେ ଦୁଇଜଣ ଚାକିରୀଆ ବାପା ମା'ଙ୍କ ଛୁଆ । ନ ହେଲେ ମା'ନଥିବା ପିଲା । ତେଣୁ ବାପା ମା' ତାଙ୍କୁ ଏଠି ହଷ୍ଟେଲରେ ଛାଡ଼ିଚାନ୍ତି । ଏଇ ଦୃଶ୍ୟ ଆମ ପାଇଁ ସିନା ଦେହ ଘଷା ହୋଇଗଲାଣି । ମାତ୍ର ମାତୃହରା ପିଲାର ହୃଦୟରେ ତ ଏ ଗାରଭାଳି ରହିଯିବ । ଏ

ପିଲା ଦୁଇଟି ନିଜର ଆଡ଼ୁ ସମ୍ମାନ ଭୁଲି ଆଉ ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲରୁ ଏଠିକି ଆସୁଛନ୍ତି ! ଏ କିଛି କମ୍ କଥା ନୁହେଁ ।

ଏ କଥା ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି । ପିଲା ଦୁଇଟି ଖାଇବା ଅପେକ୍ଷା ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାରେ ବେଶି ମଗ୍ନ ରହୁଛନ୍ତି । ଥରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ମୁଁ ବସିଲି ଓ ସେମାନଙ୍କ ମା'ଙ୍କ କଥା ପଚାରିଲି । ଜଣେ କହିଲା ତାର ମା' ନାହିଁ । ଆଉ ଜଣେ କହିଲା ତା'ର ସାବତ ମା' । ଏମାନେ ଯଥେଷ୍ଟ ମାତୃସ୍ନେହ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ଗେହ୍ଲା କରି କାଖେଇବା ବା ଖୁଆଇଦେବା ଏମାନଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ଯୁଟିନାହିଁ ।

ଆମ ଶ୍ରୀମା ଦୟା, କରୁଣା, ମମତା, ସ୍ନେହ ଓ ସହାନୁଭୂତିର ମୂର୍ତ୍ତିମତ୍ର ଦେବୀ । ତାଙ୍କୁ ଯିଏ ଦେଖିଛି ତ ସେ ଭାଗ୍ୟବାନ ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ଦେଖିନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ତାଙ୍କ ଫଟୋ ଆଗରେ ନମ୍ର ଭାବରେ ଠିଆହୋଇ ମା' ମା' ବୋଲି ଡାକନ୍ତୁ ତ, ଦେଖିବେ ଓ ଅନୁଭବ କରିବେ ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ତର କେମିତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଉଛି । ମା'ବୋଲି ଡାକିଦେଲେ ଆଖିରୁ ଦୁଇଧାର ଲୁହ ଝରି ଆସୁଛି । ଯେକେହି ସାଧାରଣ ଲୋକ ଏହାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିପାରେ ।

ଅନ୍ୟ ସ୍କୁଲର ଏ ଦୁଇଟି ପିଲା ଏ ଅନୁତ ଅନୁଭବ ପାଇଁ ଏଠିକି ଆସୁଛନ୍ତି ଯଦିଓ ମାନ ସମ୍ମାନର ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି । କାରଣ ଅନ୍ୟ ଗୋଟେ ହଷ୍ଟେଲରେ ଅପରିଚିତ ମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ଥାଳି ଦେଖେଇ ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହଜ କଥା ନୁହେଁ । ଏକଥା ମୁଁ ମଧ୍ୟ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ପିଲା ଦିଜଣଙ୍କୁ ସେଇ ରବିବାର କହିଲି - ରୁହ ତୁମକୁ ଆମ ବଡ଼ଅପା ଖୋଇଦେବେ । ମୁଁ ବଡ଼ଅପାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲି - ଅପା ଏ ପିଲା ଦିଜଣଙ୍କୁ ଆପଣ ଖୋଇଦିଅନ୍ତୁ । ବଡ଼ଅପା ହସିଲେ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ନାହିଁ । ମୋ କଥା ମାନି ପିଲା ଦୁଇଟିଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସି ଜଣକୁ ଖୋଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଦୁଇଜଣ ଯାକ ଭେଁ ଭେଁ ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ । ମୁଁ ଦେଖେଣାହାରୀ, ମୋ ଆଖିରୁ ଅନର୍ଗଳ ଲୁହ ବହିଝୁଲିଲା । ବଡ଼ଅପାଙ୍କ ମୁହଁରେ ସମର୍ପଣର ଆନନ୍ଦ ଓ ହସ । ଆମ ହଷ୍ଟେଲର ସବୁ ପିଲା ଏ ପିଲାଙ୍କ କାନ୍ଦ ଶୁଣି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଚାଲି ଆସିଲେ । ସେ ଦିନରୁ ଏ ଦୁଇଟି ପିଲାଙ୍କୁ ଆଉ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

ଏ ବର୍ଷ ଜୁଲାଇ ମାସରେ ସେଇ ଦୁଇଜଣ ପିଲା ସେମାନଙ୍କ ଅଭିଭାବକଙ୍କୁ ଧରି ଆମ ସ୍କୁଲରେ ଆଡ଼ମିସନ ପାଇଁ ହାଜର ହେଲେ । ଆମେ ତାଙ୍କ ନାମ ଆମ ସ୍କୁଲରେ ଲେଖାଇଦେଲୁ ।

ସମର୍ପଣର ସାଧନ

ଗୋଟିଏ ସାଧନା ଶିବିରରେ ଥରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲି । ଶିବିର ଦଶଦିନ ପାଇଁ ଚାଲିବାର ଥିଲା । ଶିବିରକୁ ଯିବା ସମୟରେ ଶିବିରର ସଂରକ୍ଷକ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ (ଚିତ୍ତଭାଇ) ଯେତେ କମ୍ ସଂଖ୍ୟକ ଆସବାବପତ୍ର ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଶୀତଦିନିଆ ଶିବିର ହୋଇଥିବାରୁ ମୁଁ ସାଙ୍ଗରେ ଗରମ ପୋଷାକ ସହିତ ରେଜେକ ନେଇଥିଲି । ପିନ୍ଧିବା ପାଇଁ ଦାମିକା ଶାନ୍ତିପୁରୀ ଲୁଗା ଓ ଧଳାପୋଷାକ ସବୁ ନେଇଥିଲି । ଶିବିରରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ସମୟରେ ଚିତ୍ତଭାଇ ମୋର ଓସାରିଆ ଧଡ଼ିଯୁକ୍ତ ଦାମିକା ଲୁଗା ଓ ଧଳାସାର୍ଟ ସବୁ ଦେଖି ପାଖକୁ ଡାକି କହିଲେ - ଏତେ ଦାମିକା ପୋଷାକ ଆଣି ଶିବିରକୁ ଆସିଛନ୍ତି ? ଏଠିକାର ଅନ୍ୟମାନେ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ମିଶିବାକୁ ଡରିବେ । ଆଗାମୀ ଶିବିରରେ ସତର୍କ ହେବେ । ଏକଥାଟି ମୁଁ ବୁଝି ପାରିଥିଲି ଯଦିଓ ଭଲଭାବରେ ବୁଝିପାରି ନଥିଲି ।

ଥରେ ଶିରିଡ଼ିର ସାଇକାବାଙ୍କ ଜୀବନଚରିତ ପଢୁଥିଲି । ସେଥିରେ ଦାସଗଣୁଙ୍କ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବା ଉପାଖ୍ୟାନ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି । ଦାସଗଣୁ ମହାଶୟ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଲମ୍ବାକୁର୍ତ୍ତା ସୁନ୍ଦର ଜରିଲଗା ଟୋପି, କୁର୍ତ୍ତା ଉପରେ ଦାମୀ ଉତ୍ତରୀ ପକାଇ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ବାହାରିଥିଲେ । ସାଇକାବା ତାକୁ ଦେଖି ଦାସଗଣୁଙ୍କୁ କହିଲେ - ତୁମେ ଏତେ ଦାମୀ ତଥା ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗ ଜରିଲଗା ପୋଷାକ ପଗଡ଼ି, ଉତ୍ତରୀ ପିନ୍ଧି କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉତ୍ତୁରିଲେ ସାଧାରଣ ଲୋକେ ତୁମକୁ କ'ଣ ଭାବିବେ ? ଭାବିବେ ଏ କେତେ ବଡ଼ ଲୋକ ? ଏ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଛନ୍ତି ? ପୋଷାକ କେତେ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଛି ? କେହି କେହି ଭାବିବେ ଏମିତି ପୋଷାକ ମୋର ଆଖାଡ଼ା କି ? ଏମିତି ଭାବନାରେ ସେମାନଙ୍କ ମନ କାର୍ତ୍ତବ୍ୟରୁ ହଟିଯାଇ ବିଷୟବାସନାରେ ଲାଗି ରହିବ ତେଣୁ କୃଷ୍ଣ ଆରାଧନା ସେମାନେ କରିବେ କେମିତି ? ଦାସଗଣୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପିନ୍ଧିଥିବା ପୋଷାକ ଓହ୍ଲାଇ ଦେଇ ସାଧାରଣ ଜନତାର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ କଲେ ।

ଏତେଦିନ ପରେ ଚିତ୍ତଭାଇ ମୋତେ ବାରଣ କରିଥିବା ପୋଷାକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୋର ଜ୍ଞାନ ହେଲା ।

କିଏ ଏଇ ମା

ପବିତ୍ର ମହାଶିବରାତ୍ରୀ ଅବସରରେ ଚିନ୍ମୟମିଶନ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଗୋଟିଏ ସମର୍ପଣ ଭିତ୍ତିକ ସଙ୍କଳନ “ମାତୃଦେବୋଭବ ପିତୃଦେବୋଭବ” ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ସମସ୍ତ ମିଶନ ସଦସ୍ୟ / ସଦସ୍ୟା ସେମାନଙ୍କର ବାପା ମା’ଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଭଲଗୁଣ ଲେଖିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେଥିରୁ ଅଧେ ମା’ଙ୍କ ବିଷୟରେ ଓ ଆଉ ଅଧେ ବାପାଙ୍କ ବିଷୟରେ ।

ସେଥିରେ ଜଣେ ସଦସ୍ୟା ତାଙ୍କ ବାପାଙ୍କ ଭଲଗୁଣ ବିଷୟରେ ଲେଖିଥିଲେ ଯେ, ତାଙ୍କ ବୁଢ଼ାମା ଥରେ ତରକାରୀ ରାନ୍ଧିବା ବେଳେ ସେଥିରେ ଭୁଲ କ୍ରମେ ଦୁଇ ତିନିଥର ଲୁଣ ପକାଇଦେବା ଯୋଗୁତରକାରୀ ପୁରା ଲୁଣିଆ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ପରିବାରର କେହି ଖାଇଲେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ବାପା ଜମିରୁ ଫେରି କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ବିନା ସବୁଯାକ ତରକାରୀ ଖାଇଲେ ; ତାଙ୍କ ପିଲାମାନେ ଲୁଣିଆ ତରକାରୀ ବିଷୟରେ କହିବାରୁ ବାପା କହିଲେ ଯାହାତ ଗୋଟାଏ ହୋଇଛି ପୁଣି ମା, ରାନ୍ଧିଛି ଖରାପ କ’ଣ ?

ଏମିତି ଅଭିଜ୍ଞତା ମୋର ଅନେକଥର ହୋଇଛି ମୋତେ ମୋ ଭାଇ ଭଉଣୀମାନେ ଉପହାସ କରି କହନ୍ତି ଭାଇ ମା’କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଖାଉଛି ନ ହେଲେ କ’ଣ ସତରେ ତାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଛି ? ସତ କହୁଛି ଯେଉଁ ଭାଇ ଭଉଣୀମାନେ ସେ ଖାଦ୍ୟକୁ ଖରାପ ବୋଲି କହୁଥାନ୍ତି ମତେ ପ୍ରକୃତରେ କିଛି ଖରାପଲାଗେ ନାହିଁ, ମୁଁ ମୋଟେ ଖରାପ ବୋଲି ଅନୁଭବ କରିପାରେନା ।

ଦିନେ ସତ୍‌ସଙ୍ଗରେ ଗୁରୁଜୀ ତାଙ୍କ ଗୁରୁଙ୍କ ମହାନତା ବିଷୟରେ କହୁ କହୁ କହିଲେ - ଆଶ୍ରମଠାରୁ ବହୁତ ଦୂରରେ ଥିବା ଜଣେ ଶିଷ୍ୟା ଥରେ ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ଯେବେ ଆଶ୍ରମ ଆସନ୍ତି ଗୁରୁଙ୍କ ପାଇଁ ପିଠା ଆଣିଆସନ୍ତି । ସେଥର ମଧ୍ୟ ସେ ପିଠାଗୋଟେ ଷ୍ଟିଲଟିଫିନ୍ କ୍ୟାରିୟରରେ ପୁରାଇ ଆଣିଥାନ୍ତି । ଗୁରୁଦେବ ପଚାରିଲେ ମା’କ’ଣ ଆଣିବୁ ? କହୁ କହୁ ଗୁରୁଦେବଙ୍କ ହାତକୁ ସେ ଟିଫିନ୍ କ୍ୟାରିୟର ବଢ଼ାଇଦେଲେ ଓ ଗୁରୁଦେବ ଟିଫିନ୍ ଖୋଲିଲେ ଦେଖାଗଲା ପିଠା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଖରାପ ହୋଇଯାଇଛି । ନାଳ ଉଠିଯାଇଥିବାରୁ ଖାଇବା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ଗୁରୁଦେବସେଥିରୁ ଖଣ୍ଡେ ଖାଇଲେ, ପାଖରେ ଠିଆ

ହୋଇଥିବା ଶିଷ୍ୟ ହାତରୁ ଛଡ଼େଇ ନେବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଗୁରୁଦେବ ଦେଲେନାହିଁ । ସେ ମା' ଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଆଗରେ ବସି ତା' ପରିବାରର ଦୁଃଖ ସୁଖ କହୁଥାଏ, କାନ୍ଦୁଥାଏ, ହସ୍ତୁଥାଏ । ଗୁରୁଦେବ ମଧ୍ୟ କେତେ କେତେ ପରିବାରର କଥା ପଚାରୁଥାନ୍ତି । ଏମିତି ଏମିତି ଗୁରୁଦେବ ସେ ସବୁଯାକ ପିଠା ଖାଇଲେ । ଗୁରୁଦେବଙ୍କର ବୟସ ହୋଇଯାଇଥାଏ, ପାଖରେ ଥିବା ଶିଷ୍ୟମାନେ ବାରମ୍ବାର ବାରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ହେଲାନାହିଁ । ସବୁ ଖାଇବା ଘରେ ଜଣେ ଶିଷ୍ୟ ଟିଫିନ୍ କ୍ୟାରିୟରକୁ ନେଇଗଲେ । ସେ ମା' ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ରାମ ପାଇଁ ଚାଲିଗଲା ।

ଜଣେ ଶିଷ୍ୟ ଗୁରୁଦେବଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ- ଗୁରୁଦେବ, ଏ ଅଖାଦ୍ୟଗୁଡ଼ା ଖାଇଲେ ଦେହ ଖରାପ ହେବନି ? ଗୁରୁଦେବ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଏ ଅଖାଦ୍ୟ ନୁହେଁ, ଏ ପ୍ରେମର ଖାଦ୍ୟ । ସେ ମା' ଯେତେବେଳେ ଏ ପିଠା ଡିଆରି କରିବାକୁ ମନ କରିଥିବ ସେତେବେଳେ ସେ କେତେ ଭାବିଥିବ ମୋ କଥା । କେତେ ଦାୟିତ୍ୱରେ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ହୋଇ ଗୁରୁ ଖାଇବେ ବୋଲି ସେ ପିଠାଟିକୁ କରି ନଥିବ ? ଏଥିରେ ତା'ର ଦେହର ପରିଶ୍ରମ ସହିତ ମନର ସମର୍ପଣ ଭାବ ମଧ୍ୟ ମିଶି ରହିଛି । ତେଣୁ ଏଥିରେ ଦେହ ମୋଟେ ଖରାପ ହେବ ନାହିଁ । ଖୁସିରେ ଯେ କୌଣସି ଖାଦ୍ୟ ଦେଲେ କିମ୍ବା ଖାଇଲେ ଦେହ ଖରାପ ହୁଏନି, ଅସୁଆଦ ଲାଗେନାହିଁ । ଅତି ନାରାଜ ହୋଇ ଦେଲେ ଦେହ ଖରାପ ହୁଏ ।

ତେଣୁ ଯେ ସମର୍ପିତ ହୋଇ ଖାଦ୍ୟ ରାନ୍ଧେ ସେ ହେଉଛି ମା' । ମା' ରନ୍ଧା ଖାଦ୍ୟ ସଦାବେଳେ ଅମୃତ ।

ଯୋଗଦୃଷ୍ଟିରୁ କ୍ଷୁଦ୍ର କ୍ଷୁଦ୍ର ବ୍ୟାପାର ପ୍ରତି କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱ ନଦେବା, ଆନ୍ତର ସମତା ଓ ଏକ ଶାନ୍ତ ମନ ବଜାୟ ରଖିବା, ଭଗବତ୍ ଚରଣରେ ଶରଣ ନେବା ଏବଂ ଭଗବାନଙ୍କ ସହ ନିଜର ଯଥାର୍ଥ ସଂପର୍କ ଉପରେ ଜୋର ଦେବାହିଁ ସର୍ବଦା ମଙ୍ଗଳକର ।

— ଶ୍ରୀମା

ଶ୍ରେୟ ଓ ପ୍ରେୟ

ସହରର ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ବିଜ୍ଞବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସମାଜସେବୀଙ୍କରଦେହାନ୍ତ ହେଲା । ଦେହାନ୍ତ ହେବାର ଏକାଦଶ ଦିବସରେ ନଗରବାସୀ ତାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏକ ସ୍ମୃତିସଭାର ଆୟୋଜନ କଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସ୍ମୃତିଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିର ହେଲା ଓ ଖବରକାଗଜରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦିଆଗଲା । ଆମେ କେତେଜଣ ବନ୍ଧୁ ସେଥିନିମନ୍ତେ ଲେଖା ପଠାଇଲୁ । ସେ ସଂକଳନରେ ଆମଲେଖା ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ଓ ଏକଥା ଏହାର ସମ୍ପାଦକ ଫୋନ୍ କରି ଆମକୁ ଜଣାଇଲେ । ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା ନିମନ୍ତେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ । ଆମେ ତିନିବନ୍ଧୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ସଭାସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲୁ । ସ୍ମୃତିଗ୍ରନ୍ଥଟି ରାଜ୍ୟର ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉନ୍ମୋଚିତ ହେଲା । ପୁସ୍ତକ ଉନ୍ମୋଚିତ ହେବା ପରେ ଦେଖାଗଲା ତାହା ସଂପାଦକଙ୍କ ହାତରେ ନରହି ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ରାଜନେତାଙ୍କ ହାତରେ ରହିଲା । ସେ ତାହା ବାଣ୍ଟିବାର ଦାୟିତ୍ଵ ସ୍ଵତଃ ବହନ କଲେ । ତାଙ୍କର ଯେଉଁମାନେ ଜଣାଶୁଣା ଯେଉଁମାନଙ୍କଠାରୁ ସେ ଲାଭ ପାଇବେ ବା ଯେଉଁମାନଙ୍କ ନିକଟରୁ ସେ ବାହା ବାହା ପାଇବେ କେବଳ ସେଇମାନଙ୍କୁ ହିଁ ଦେଉଥାଆନ୍ତି । ଆମେ ତିନିବନ୍ଧୁ ତିନିଲେଖକ ସେମିତି ସେଠାରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଉଁ । ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଯାହାଙ୍କର ସେ ରାଜନେତାଙ୍କ ସହ ପରିଚିତ ଥିଲା ସେ ମଧ୍ୟ ଯାଇ ଆମ ପରିଚୟ ଜଣାଇ ପୁସ୍ତକ ଆମକୁ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ତଥାପି କିଛି ଫଳ ହେଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମେ ତିନିଜଣ ସେଠାରୁ ଖୁଲି ଆସିବୁ ବୋଲି ବାହାରିଲୁ । ସଭାସ୍ଥଳର କିଛି ଦୂରରେ ଠିଆହୋଇ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲୁ ।

କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆମ ଚିନ୍ତାଭାଙ୍ଗ ଆଲୋଚନାତଳ କଥା ମନେପଡ଼ିଲା । ଚିନ୍ତାଭାଙ୍ଗ ଥରେ କହୁଥିଲେ ରାମକୃଷ୍ଣ ପରମହଂସଙ୍କ କଥା । ଥରେ କେଶବଚନ୍ଦ୍ର ସେନ୍ ଏକ ଭୋଜି ସଭାର ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ । ନିମିତ୍ତକ'ଣ ଥିଲା ଜଣାନାହିଁ, ବାହାଘର କି ଅନ୍ୟ କେଉଁ ଧର୍ମସଭା । ସେ ଭୋଜିକୁ ରାମକୃଷ୍ଣଦେବଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣଦେବ ତାଙ୍କର ୪/୫ଜଣ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ସହିତ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ନଗରର ବନ୍ଧୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି, ରାଜା ମହାରାଜ, ବ୍ରିଟିଶ୍ ଶାସନର ବନ୍ଧୁ ଖ୍ୟାତନାମା ବ୍ୟକ୍ତି, ଧନାଦ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି, ଶ୍ରେଷ୍ଠୀ ଓ ଉଚ୍ଚ ପଦପଦବୀରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ମହାଜନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶଂଖୋଳି ନେଇ ଖାଇବା ପିଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ବିଦାୟ ଦେଉଥାନ୍ତି ।

କେତେ କେତେ ମଝରଗାଡ଼ି, ଘୋଡ଼ାଗାଡ଼ିରେ ଆସୁଥିବା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲୋକେ ଖାଇପିଇ
 ଫେରିଯାଉଥାଆନ୍ତି । ରାମକୃଷ୍ଣଦେବଙ୍କ କଥା କିଏ ବୁଝୁଛି ? ଏତ ମଳିମୁଣ୍ଡିଆ, ଦାଙ୍ଗୀ
 ରଖିଥିବା ମଣିଷ । ପୋଷାକ ପରିଚ୍ଛଦ ତ ଆଖିଦୃଷିଆ ନୁହେଁ ସାଧାରଣଙ୍କ ଭିତରେ ସାଧାରଣ ।
 ଏମିତି ରାତି ୧୦ଟା ଯାଏ ବସିରହିଲେ । ଶିଷ୍ୟମାନେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ କହିଲେ - ଠାକୁର,
 ଆମକୁ ତ କେହି ପଚାରୁ ନାହାନ୍ତି କେହି ସଂଖ୍ୟାଳି ନେଉନାହାନ୍ତି, ଝଲନ୍ତୁ ପଳେଇବା ।
 ଠାକୁର କହିଲେ ଆରେ ପଳେଇବା ? ରାତିରେ ଖାଇବା କ'ଣ ? ତୁମେମାନେ କ'ଣ
 ରାତିରେ ଓପାସରେ ଶୋଇବ ? ଏତେବେଳେ ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଆମ ପାଇଁ ରାନ୍ଧିବ
 କିଏ ? ଜଣେ କିଏ ଯାଅ ଭିତରକୁ ନିଜେ ନିଜେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କର । ଖାଇ ପିଇ
 ପଳେଇବା । ଜଣେ ଶିଷ୍ୟ ଯାଇ ରୋଷଶାଳାରେ ପହଞ୍ଚି ପଛପଟିଆ କରି ୪/୫ଟା ଖଲି
 ଓ ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥ ଯେନ ତେନ ପ୍ରକାରେ ଟେକି ଆଣିଲେ । ସେଇ ଖନ୍ଦାଶାଳ କଡ଼ରେ
 ଗୋଟାଏ ଦୁଇଟା ଆସନ ପକେଇ ରାମକୃଷ୍ଣଦେବଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ଶିଷ୍ୟମାନେ
 ଖାଇ ଝଲିଆସିଲେ । ରାମକୃଷ୍ଣଦେବଙ୍କ ପ୍ରିୟଖାଦ୍ୟ ପୁରି, ବୁଟଆଳୁ ତରକାରୀ, ସୁଜିଖିରୀ
 ଓ ତହିଁ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ବୁଦିଆ ଦାନା ମନଖୁସିରେ ଖାଇ ଆଶ୍ରମକୁ କାହାକୁ କିଛି
 ନକହି ଫେରିଆସିଲେ ।

ବାଟରେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଦେବ କହିଲେ ପିଲେ ତମେମାନେ ବୁଝିଲଟି ଶ୍ରେୟ ଆଉ
 ପ୍ରେୟ କ'ଣ ? ଚିତ୍ତଭାଇ ଏ କାହାଣୀ କହି ଗୁରାଏ ହସନ୍ତି ଓ ତଥାକଥିତ ବଡ଼ଲୋକ
 ମାନଙ୍କୁ ଇଚ୍ଛିତ କରନ୍ତି ।

ଆମ ତିନିବନ୍ଧୁଙ୍କ କଥୋପକଥନ ଭିତରେ ରାଜନେତାଙ୍କର ଜଣେ ବରକନ୍ଦାଜ
 ଖଣ୍ଡିଏ ବହି ଆଣି ମୋ ହାତରେ ଧରାଇଦେଇ ସେଠୁ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇଲେ ।

ଭଗବତ୍ କୃପା ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌରବି ବିରୋଧୀ ଶକ୍ତି ସ୍ଥାୟୀ ହୋଇ ରହି ନପାରେ ।
 ଦିନେ ନା ଦିନେ ବିଜୟ ସୁନିଶ୍ଚିତ ।

— ଶ୍ରୀମା

ଯାହା ରଖିଥିବୁ ବାଟକୁ.....

ଶୀତଦିନ, ମାଘମାସର ଶିତୁଆ ସକାଳରେ ମୋହନବାବୁ ପ୍ରାତଃ ଭ୍ରମଣରେ ବାହାରିଆସନ୍ତି । ପିଣ୍ଡାରେ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ପୁରା କାନ୍ଥାସ୍ ଜୋଡା ପିନ୍ଧୁବାବେଳେ ପୁଅ ସନ୍ତୋଷ ଫାଟକ ଝୁକି ଖୋଲୁଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଫାଟକ ସାମ୍ନା ରାସ୍ତାଦେଇ ଜଣେ ବାବାଜୀ ଫୁଙ୍ଗୁଳା ଦେହରେ ଝୁଲି ଝୁଲି ଯାଉଥିବାର ଦେଖାଗଲା । ବାବାଜୀଙ୍କ ପାଦରେ ଜୋଡାନାହିଁ । ଦେହରେ କେବଳ ଖଣ୍ଡେ ଗାମୁଛା ଭଳି ଗେରୁଆବସ୍ତ୍ର । ବାକୀ ଦେହଟା ଫୁଙ୍ଗୁଳା । ମୋହନବାବୁ ପୁଅ ସନ୍ତୋଷକୁ କହିଲେ ହେ ଡାକ ଡାକ ସେ ସ୍ବାମୀଜୀଙ୍କୁ ଅଟକା । ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଦଉଡ଼ି ଯାଇ ପ୍ରଣାମ କର ଯେ ସେ ଅଟକି ଯିବେ, ତାପରେ ତାଙ୍କୁ ଘରକୁ ଡାକ । ପୁଅ ସେଇଯା କଲା, ଗେଟ୍ ଭିତରୁ ଦଉଡ଼ି ଯାଇ ବାବାଜୀଙ୍କ ଆଗରୁ ରାସ୍ତା ଉପରେ ଆଣ୍ଟେର ପଡ଼ି ପ୍ରଣାମ କରନ୍ତେ ସାଧୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହସ ହସ ମୁହଁରେ ପୁଅର ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ରଖି ଆଶୀର୍ବାଦ କଲେ । ପୁଅ କହିଲା ଆମ ଘରକୁ ଟିକିଏ ଆସନ୍ତୁ ମୋ ମା' ବାପା ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରିବେ । ଅଗତ୍ୟା ସାଧୁ ଘରକୁ ଆସିଲେ । ମୋହନବାବୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ ଓ ବାବାଙ୍କୁ ଜଳଯୋଗ ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ । ବାବାଜୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଚର୍ପଣରେ ନଦୀକୁ ବାହାରିଥିବାରୁ ଜଳଯୋଗ ପାଇଁ ମନାକଲେ ।

ମୋହନବାବୁ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ସାଧୁ ଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଯାହାହେଲେ ତ ଦେବାକୁ ହେବ, ଖାଲି ଫେରେଇବେ କେମିତି ? ଏସବୁ କଥୋପକଥନ ଭିତରେ ଘରୁ ଝିଅ ବାହାରି ଆସି ବାବାଙ୍କୁ ପ୍ରଣିପାତ କଲା ବାବାଙ୍କ ଖାଲି ଦେହ ଦେଖି ଘରଭିତରକୁ ଦଉଡ଼ି ଯାଇ ଗୋଟେ ହଳଦୀ ରଙ୍ଗର ସାଲ ଆଣି ବାବାଜୀଙ୍କୁ ଘୋଡ଼େଇଦେଲା । ସମସ୍ତେ ହସ ହସ ଓ କୃତଜ୍ଞତାର ମୁଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବାବେଳେ ମା' ମଧ୍ୟ ଘର ଭିତରୁ ଝୁଲିଆସିଲେ ଓ ସାଧୁଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ସାଧୁ ଆଉ ଘରଭିତରକୁ ନ ଆସି ସେଇଠୁ ଫେରିଯିବାକୁ ବାହାରିଲେ ।

ସାଧୁ ଫେରି ଯାଉଛନ୍ତି । ପରିବାରର ବାପା ମା' ପୁଅ ଝିଅ ଝରିଜଣ ଯାକ ଗେଟ୍ ଯାଏ ସାଧୁଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଝୁଲିଛନ୍ତି ; ଏହି ସମୟରେ ମା' ଅତି ଧୀର ସ୍ବରରେ କହିଲେ - ବାବା ମୋ ଝିଅ ଆପଣଙ୍କୁ ବସ୍ତ୍ର ଦାନ କରିଛି - ତାକୁ ଟିକେ ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତେ ନେଇଁ ? ବାବା ଯାଉଥିଲେ ପଛକୁ ବୁଲି ପଡ଼ି ଠିଆ ହୋଇଗଲେ ଓ କହିଲେ - ମା, ମୁଁ କ'ଣ ଆଶୀର୍ବାଦ କରିବି ? ମୁଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେବାକୁ କିଏ ?

ଭଗିଆ ବ୍ୟାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଫିକ୍ସଡ୍ ଡିପୋଜିଟ୍ ଷ୍ଟିକ୍ ଅଛି । ସେ ଷ୍ଟିକ୍ରେ ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ କଲେ ଏକ ଟଙ୍କା ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ ପରିଣତ ପରିଣତ ହୁଏ । ଏମିତି ଷ୍ଟିକ୍ କୋଉ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଅଛି ? ପୃଥ୍ବୀର କୌଣସି ବ୍ୟାଙ୍କର ଏ ଷ୍ଟିକ୍ ନାହିଁ । କେବଳ ଭଗିଆ ବ୍ୟାଙ୍କର ।

ତୋ ଝିଅ ସେଇ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଟଙ୍କା ଜମା ରଖିଲା । ଟଙ୍କାଟା ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ହେବ । ତୁ ଚିକିଏ ଭୁଲ୍ କରିଦେଲୁ ମା’ , ଯଦି ଆଶୀର୍ବାଦ ମାଗି ନଥାନ୍ତୁ ତେବେ ତା’ ଟଙ୍କାଟା ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା ହାରରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାନ୍ତା । ସମସ୍ତେ ହସି ଉଠିଲେ । ବାବା ଶାଳ ଘୋଡ଼େଇ ହୋଇ ବିଦାୟ ନେଲେ ।

-X-

କେତେବେଳେ କ’ଣ ତ୍ୟାଗ କରିବା ଉଚିତ୍ -

ବ୍ରାହ୍ମ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଶେଜ, ତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟା କାଳରେ ଆଳସ୍ୟ, ଦାନଦେବା ସମୟରେ ଲୋଭ, ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରତି ଲାଳସା, ପିତାମାତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଅବହେଳା, ନ୍ୟାୟ କଥା କହିବାବେଳେ ଭୟ, ପୂଜା ସମୟରେ କାମନା, ପହରା ଦେଉଥିବାବେଳେ ନିଦ୍ରା, ସନ୍ତାନ ଅବାଧ୍ୟ ହେଲେ ମମତା, ବିପଦ ସମୟରେ କାତରତା, ସୁଖୀ ଜୀବନ ଚାହୁଁଥିଲେ ଗର୍ବ ଅହଙ୍କାର, ଓ ଆଦର୍ଶ ଜୀବନ ଚାହୁଁଥିଲେ ସ୍ୱାର୍ଥ ତ୍ୟାଗ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ସତ୍ୟର ପ୍ରୟୋଗ

ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଆସି ଆମ ଅଫିସ୍‌ରେ ହଠାତ୍ ପହଞ୍ଚିଲେ । ବାହାରେ ବୈଶାଖ ମାସର ଟାଙ୍କି ଟାଙ୍କି ଖରା । ତାଙ୍କର ଶୁଖିଯାଇଥିବା ମୁହଁ ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଆଗେ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଦେଇ ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗ କରି ଓ ତାଙ୍କର ଆସିବାର କାରଣ ପଚାରିଲି । ସେ ଆସିବାର କାରଣ କହିଲେ ଯେ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ତାଙ୍କ ଝକିରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟକିଯାଇଛି, ବନ୍ଧୁ ଚିଠିପତ୍ର ଦେବାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରିନାହିଁ, ତେଣୁ ସେ ଅଫିସ୍‌ରେ ଯଦି ମୋର କେହି ଅଫିସର ଚିହ୍ନା ଥାଆନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ କହି ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ କରିବାକୁ ହେବ । ମୋର ସେ ଅଫିସ୍‌ରେ କେତେଜଣ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହିତ ପରିଚୟ ଥାଏ ବୋଲି ମୋର ମନେପଡ଼ିଲା ଓ ସେଠାକୁ ଗଲୁ ।

ସେ ଅଫିସ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚି ପହଞ୍ଚି ମୋର ଜଣେ ଗୁରୁଭାଇଙ୍କୁ ଦେଖାହେଲା । ପରସ୍ପର ଅଭିବାଦନ କଲୁ ଓ ମୁଁ ତାଙ୍କ ଅଫିସ୍‌କୁ କାହିଁକି ଆସିଛି ବୋଲି ପଚାରିଲେ । ବନ୍ଧୁଙ୍କର କାମ କଥା ତାଙ୍କୁ କହନ୍ତେ ଜଣାଗଲା ଯେ ସେ କାମଟି ସେଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପାଖରେ ହିଁ ଅଛି ତେଣୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇଥିବା ବନ୍ଧୁ ବଡ଼ ଖୁସି ହେଲେ ଓ କାମଟି ହୋଇଯିବ ବୋଲି ଆଶା କଲେ । ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଟେବୁଲ୍ ପାଖକୁ ଗଲୁ । ସେ ପାଖରେ ବସାଇ ପାଣି ପରେ ‘ଝ’ ପିଇବାକୁ ଦେଲେ । କେତେଆତୁ କେତେ କଥା ପଡ଼ିଲା । ଏଇ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଭିତରେ ବନ୍ଧୁଙ୍କର ସବୁ ବିବରଣୀ ସେ ବୁଝିନେଲେ । ଘର କୁଆଡ଼େ, କେବେ ଝକିରୀ ଆରମ୍ଭ, ପରିବାର ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି । ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇଥିବା ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘର ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ଯଶୀପୁର ପାଖରେ । ଏକଥା ଜାଣିବା ପରେ ଅଫିସର ଜଣକ ବଡ଼ ଖୁସି ହେଲେ ଓ ମୋତେ ନିର୍ଭର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲେ ଯେ ସର୍ବାଧିକ ସାତଦିନ ଭିତରେ କାମଟି କରିଦେବେ । ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଅସମ୍ଭବ ଜିନିଷ ସେ ମାଗିଲେ । ମତେ କହିଲେ ଭାଇ ଏ ତ ଯଶୀପୁର ପାଖର ଲୋକ, ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଅଭୟାରଣ୍ୟ, ସେ ଗୋଟିଏ ବାଘଛାଇ ଦିଅନ୍ତେ ନାହିଁ ? ମୁଁ ପଚାରିଲି ସେଇଟା କ’ଣ କରିବେ ? ସେ କହିଲେ ତା ଉପରେ ବସି ଧ୍ୟାନ କରନ୍ତେ । ମୁଁ ହସି କହିଲି ଓହୋ ତାଉପରେ ବସି ଧ୍ୟାନ କଲେ ଧ୍ୟାନ ଖାଲି ମାଡ଼ି ଆସିବ । ତେବେ ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ବାଘଛାଇ ଦେଇଦେବା । ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇଥିବା ବନ୍ଧୁ ମୋତେ ଖାଲି ଚିମୁଟିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଜଘରେ ହାତମାରି ସବୁର କର ସବୁର

କର ବୋଲି ସୂଚନା ଦେଇଦେଲି । କଥାବାର୍ତ୍ତା ପରେ ପଦାକୁ ଆସିଲୁ । ବନ୍ଧୁ ମୋତେ କହିଲେ ଆଜ୍ଞା ଆପଣ କି କଥା କହିଲେ - ବାଘ ଚମଡ଼ା ମୁଁ କୋଉଠୁ ଆଣିବି ? ବାଘଚମଡ଼ା ଧରିଲେ ମାନେ ଗିରଫ ହେବେ ଜେଲ ଯିବେ । ବାଘଚମଡ଼ା ବ୍ୟାଗ୍ ରେ ପୁରେଇ ଧରିଲେ ତାହା ଏମିତି ଦୂର୍ଗନ୍ଧ ହେବ ଯେ ଲୋକେ ତାକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜାଣିଯିବେ । କାମ ନହେଉ ପଛେ ବାଘଚମଡ଼ା ଦିଆଯାଇ ପାରିବନାହିଁ । ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେଲି ବାଘଚମଡ଼ା ଆଣିବାକୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ କହିଲି କି ? ମଜା ଦେଖନ୍ତୁ କ'ଣ ହେଉଛି । ବନ୍ଧୁ ମୋ ଇସାରା ବୁଝିଗଲେ ।

ଏପଟେ ଯାହାଙ୍କ ପାଖରେ କାମ ଅଛି ସେ କାମଟିକୁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ମୁଁ ମଝିରେ ଥରେ ଦୁଇଥର ଟେଲିଫୋନ୍‌ରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରୁଥାଏ । ଠିକ୍ ସାତଦିନ ପରେ ସେ କାମଟି ଶେଷ କରିଦେଇ ମୋତେ ଖବର ଦେଲେ । ମୁଁ ଯଶୀପୁର ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଖବର ଦେଇ ତକାଇଲି ସେ ଆସିଲେ ଓ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ସେ ଅଫିସ୍‌କୁ ଗଲୁ । ବନ୍ଧୁଜଣକ କାମ କରିଦେଇ ଅନୁମତିପତ୍ର ଗୋଟେ ଲଫାଫାରେ ପୁରାଇ ଆମକୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

କାମ କରିଦେଇଥିବାରୁ ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲି ମାତ୍ର ବାଘଛାଲ ମିଳିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଜଣାଇଦେଲି । ସେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପଢ଼ିଲେ କାହିଁକି ? ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି କ'ଣ ଖବରକାଗଜ ପଢ଼ୁନାହାନ୍ତି ? ନାଟି.ଭି ଦେଖୁନାହାନ୍ତି ? ଶିକାରୀ କେମିତି ଗିରଫ ହେଉଛନ୍ତି ଜାଣୁନାହାନ୍ତି ? ଯଦି ନେବେ ଗୋଟେ ଖାସି ଚମଡ଼ା ଦେଇ ଦେଇପାରେ । ତିନିଜଣ ଯାକ ବହୁତ ହସିଲୁ ଓ ସେଠୁ ବିଦାୟ ନେଲୁ ।

ବାଟରେ ଯଶୀପୁରିଆ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ - ଆପଣ ତାଙ୍କୁ ମିଛ କହିଲେ କାହିଁକି ? ମୁଁ କହିଲି ଏହା ମିଥ୍ୟା ଆଚରଣ ନୁହେଁ- ସତ୍ୟପାଳନ । ଦେଶର ନିୟମ ପାଳନ କରିବା ନା ନାହିଁ ? ଚୋର ଘରେ ପଶି ଛୁରୀ ଦେଖାଇ ଧମକେଇବ କୋଉଠି ସୁନା ରଖିବ ବୋଲି ପଢ଼ରିବ, ତାକୁ କ'ଣ ସୁନାଥିବା ପେଡ଼ି ଦେଖାଇଦେବେ ? ତାକୁ ଭୁଲେଇବେ ନେଇ ?

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତରେ କୁହାଯାଇଛି - ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସନ୍ନ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ, ଥଙ୍ଗା ପରିହାସ ବେଳେ, ବିବାହ ବେଳେ ବରକନ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରଶସ୍ତି ଗାନରେ, ନିଜର ଜୀବିକା ରକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ପ୍ରାଣ ସଙ୍କଟ ବେଳେ, ଗୋ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ହିତରେ କିମ୍ବା କାହାରିକୁ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରୁ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ଅସତ୍ୟ ଭାଷଣ ସେପରି ନିନ୍ଦନୀୟ ନୁହେଁ ।

ଦୁଃଖେ ଅର୍ଜିତ ଯେତେ ଧନ

ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ କର୍ମରେ ଭାରି ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମତରେ କର୍ମର ଫଳ ହେଲା ସଫଳତା । ସଫଳ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା । ସେ ସଫଳତା ନ୍ୟାୟ ମାର୍ଗରେ ଯାଇ ହେଉ ବା ଅନ୍ୟାୟ ମାର୍ଗରେ ହେଉ କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ ବିଶେଷ କରି ଲାଞ୍ଜ ନେଇ ସମ୍ପତ୍ତି କରିଯାଉଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ବଡ଼ ପ୍ରଶଂସା । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏତେ ଜାଗା କିଣିଛନ୍ତି, ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏତେ ଗାଡ଼ି ଘୋଡ଼ା କଲେ, ତାଙ୍କର ଏତେ ସୁନା ରୂପା । ଏମିତି ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା ସେ କରନ୍ତି । ଦରମା ପରେ ମାସକୁ ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅନେକ ସମ୍ମାନ । ଏକଥା ଥରେ ଗୁରୁଜୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଗଲା ଯେ ଅନ୍ୟାୟ ଉପାୟରେ ଅର୍ଥ ରୋଜଗାର କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଏତେ ପ୍ରଶଂସା କାହିଁକି କରୁଛନ୍ତି ?

ଉତ୍ତରରେ ଗୁରୁଜୀ କହିଲେ - ଏ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ମୋଟେ କର୍ମୀ ନୁହଁନ୍ତି, ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜେ ଅନ୍ୟାୟ ଉପାୟରେ ରୋଜଗାର କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାନ୍ତି । ସେ ସେଭଳି ପରିବେଶ ପାଇ ନଥିବାରୁ ସେତେ ଧନୀ ହୋଇଯାଇନାହାନ୍ତି, ମାତ୍ର ମନରେ ଅନବରତ ପାପ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ତାଙ୍କ ଚିନ୍ତାର ବାହାରେ । ଯେତିକି ସୁବିଧା ପାଇଥିବେ ସେଥିରେ ସେ ଅନ୍ୟାୟ ଉପାର୍ଜିତ ସମ୍ପତ୍ତି ଠୁଳ କରିଥିବେ । ତାହାର ପରିଣତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟାବହ ।

ଗୁରୁଜୀ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋଟିଏ କାହାଣୀ କହିଲେ - ପୁରାତନ କାଳରେ ଜଣେ ଧନୀ ଜମିଦାର ମନ୍ଦିରଟିଏ ଗଢ଼ିବେ ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲେ । ସେହି ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ଥିବା ଜମି ମନ୍ଦିର ପାଇଁ ଦାନ କଲେ ତା ପାଖକୁ ଲାଗିଥିବା ପ୍ରଜାଙ୍କ ଜମିକୁ ଦଖଲକୁ ନେଲେ । ପ୍ରଜା ପ୍ରତିବାଦ କରନ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିଦେଲେ । ତାଙ୍କ ଜମିଦାରୀର ପ୍ରଜାମାନେ ବେଠି ଖଟି ପଥର ଖଣିରୁ ପଥର, ବାଲି ବୋହି ଆଣିଲେ । ଜମିଦାରଙ୍କ ଶ୍ରମିକମାନେ ବିନା ପାରିଶ୍ରମିକରେ କାମ କଲେ । ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ କିଛି କାଠ ଦରକାର ହେଲା । ସେତେବେଳେ ନଦୀର ଉପର ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଠକାଟି ତାକୁ ଭେଲା କରି ନଦୀ ସ୍ରୋତର ଅନୁକୂଳରେ ଲୋକେ ଭସାଇ ଦିଅନ୍ତି । ତଳମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ପହଁରାଳି ତାକୁ ଧରନ୍ତି । ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍ ନଥିଲା ତଥାପି ସେମାନେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ଉପରମୁଣ୍ଡରୁ

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ କାଠ ଭସାଇଦିଅନ୍ତି ଯେମିତିକି ତଳମୁଣ୍ଡରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚିଯିବ । ଏ ମନ୍ଦିର ଗଡୁଥିବା ଜମିଦାର ହେଲେ ବଡ଼ ଜମିଦାର । ତାଙ୍କ ସାମାକୁ ଲାଗି ଆଉ ଜଣେ ଛୋଟ ଜମିଦାର ଉପରମୁଣ୍ଡରୁ କାଠ ମଗାଇଥା'ନ୍ତି । କାଠ କୁଳରେ ଲାଗିଲା । ଜମିଦାରଙ୍କ ନାମର ପ୍ରଥମ ଅକ୍ଷର “ଚ” ସେ କାଠରେ ଖୋଦେଇ କରି ଲେଖିଦିଆଗଲା । ବଡ଼ ଜମିଦାରଙ୍କ ଲୋକେ ଖବର ପାଇ ନଦୀକୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ଓ ସାନ ଜମିଦାରଙ୍କ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଭୟଭୀତ କରି ସେ କାଠଗଣ୍ଡି ସବୁକୁ ନିଜ ଅକ୍ତିଆରକୁ ନେଇଗଲେ । ବଡ଼ ଜମିଦାରଙ୍କ ନାମର ପ୍ରଥମ ଅକ୍ଷର ହେଲା “ପ” । ତେଣୁ “ଚ” କୁ ବଦଳାଇ ସେ କାଠରେ “ପ” ଲେଖିଦିଆଗଲା । ବଡ଼ ଜମିଦାର କହୁଛନ୍ତି ମାନେ ସାନ ଜମିଦାର ସେ କଥା ସହିଲେ ଓ ମନ୍ଦିର ପାଇଁ ସେ ସବୁ କାଠ ବୁଝା ହୋଇ ଆସିଲା । ଏଭଳି ଅନେକ ଉପାୟରେ ମନ୍ଦିରଟି ନିର୍ମିତ ହୋଇଗଲା । ଶେଷରେ ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବାର ସମୟ ଆସିଲା ଓ ତହିଁରେ ବିଗ୍ରହ ସ୍ଥାପନା ହେବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା ।

ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଗୁରୁଦେବ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ମାତ୍ର ମନ୍ଦିର ପାହାଚରେ ଗୋଡ଼ ଦେଉଁ ଦେଉଁ ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ ତାତି ଉଠିଲା । ସେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ । ଦୁଇ ଡିନିଅର ମନ୍ଦିରର ପାହାଚ ଦେଇ ଉପରକୁ ଉଠିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ମାତ୍ର କିଏ ଯେମିତି ତାଙ୍କୁ ତଳକୁ ଟାଣି ଆଣୁଛି । ଦେହ ହାତ ନିଆଁ ଧାସରେ ପୋଡ଼ିଯାଉଛି । ଗୁରୁଦେବ ଧ୍ୟାନରେ ବସିଲେ ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ ପାରିବାପଣର ସବୁ ଖବର ଧ୍ୟାନରେ ଜାଣି ଜମିଦାରଙ୍କୁ କହିଲେ - ବାବୁରେ କେବଳ ସତ୍ ଉପାର୍ଜିତ ଧନରେ ହିଁ ସତ୍‌କର୍ମ ହୋଇଥାଏ । ଧନ ଅର୍ଜନ କରିବାରେ ଆପଣ ନାହିଁ, ମାତ୍ର ତା'ର ଅର୍ଜନର ଉପାୟ ହେଉଛି ବଡ଼ କଥା । ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ କନ୍ଦେଇ ଯେଉଁ ଧନ ଉପାର୍ଜନ କରାଯାଏ ତାହା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ମଙ୍ଗଳକାରକ ନୁହେଁ । ସେ ଧନରେ ଯେଉଁ ଖାଦ୍ୟ ରନ୍ଧନ ହୁଏ ତାହା ରୋଗକାରକ, ଯଦି ବିଦ୍ୟା ଅର୍ଜନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ତାହା କୁଟୁମ୍ବ ପ୍ରତିପୋଷଣରେ ଲାଗିପାରେନା । କେବଳ ଅଶାନ୍ତି ହିଁ ଅଶାନ୍ତି । ସେ ଧନକୁ ଦାନ ଆକାରରେ ଦିଆଯାଇ ପାରିବନାହିଁ । ସେ ଧନର ଦାନ, ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ନିରର୍ଥକ । ଜଳାଶୟ ଖୋଳିଲେ ତାର ଜଳ ମଧୁର ହୋଇ ନଥାଏ । ଲୋକେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏମିତି ଅନେକ କଥା - ତେଣୁ କୁହାଯାଇଛି -

ଦୁଃଖେ ଅର୍ଜିତ ଯେତେ ଧନ

ସେ ସୁଖେ ନହେଁ ପ୍ରୟୋଜନ ॥

ବୁଝ ନ ବୁଝ ପଡ଼ ଗୀତା

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପାଠକରେ ବେଳେବେଳେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଲିଖିତ ସାବିତ୍ରୀ ମହାକାବ୍ୟ ପାଠ ହୁଏ । ମହାଯୋଗୀ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ଏହା ସାଧନାର ଫଳ । ଉଚ୍ଚଧରଣର ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଆମେ କେହି ବୁଝିପାରୁନା । ସମୟେ ସମୟେ କେହି କେହି ପାଠକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ସାବିତ୍ରୀ ପାଠ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ରମର ସାଧକମାନେ କହନ୍ତି ଏହାର ପଡ଼ା ଝଲୁ ରଖ ଦିନେନା ଦିନେ ବୁଝିପାରିବ । ସାବିତ୍ରୀ ସିନା ପଢ଼ିବା ପାଇଁ କଷ୍ଟ ହୁଏ ମାତ୍ର ମନରେ ଗୋଟେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ନୀରବତା, ଗୋଟେ ଅପୁରନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଏ ଭରିଦିଏ । ସେହିପରି ଶ୍ରମଦ୍ଭଗବତ୍ ଗୀତା । ହଠାତ୍ ବୁଝା ପଡ଼େନାହିଁ । ମାତ୍ର ଗୁରୁ କହନ୍ତି - ବୁଝ ନ ବୁଝ ପଡ଼ ଗୀତା । ଆମର ଗୀତା କିମ୍ବା ଉପନିଷଦ କ୍ଲାସ୍ରେ ଏକାଦିକ୍ରମେ ଏକଘଣ୍ଟା ଆଲୋଚନା ଶୁଣିବା ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନଥାଏ । ଯେଉଁମାନେ ନୂଆ ନୂଆ କ୍ଲାସ୍କୁ ଆସନ୍ତି ସେମାନେ ଅଧଘଣ୍ଟା ଶୁଣିବା ପରେ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ନ୍ତି । ଏହାର କାରଣ ପରଋତ୍ତେ ଗୁରୁଜୀ ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ଗୋଟିଏ କାହାଣୀ କହିଲେ ; କାହାଣୀଟି ଏଇପରି -

ସଂସାରରେ ପେଶି ହୋଇ ଯିବାପରେ ଜଣେ ଗୃହସ୍ଥ ସନ୍ଧ୍ୟାସ ନେବାକୁ ମନ କରି ଦିନେ ରାତିରେ ଗୃହତ୍ୟାଗ କରି ପଳାୟନ କଲେ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହିମାଳୟର ଗୁରୁ ଆଶ୍ରମ । ଗୋଟିଏ ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚି କିଛିଦିନ ସେଠାରେ ରହିଲେ ଓ ସାଧୁଙ୍କର ସେବା କଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ ସାଧୁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରୀତ ହୋଇ କହିଲେ ବସ ତୁମେ ମୋର ଶିଷ୍ୟ ନୁହେଁ ମୁଁ ତୁମର ଗୁରୁ ନୁହେଁ । ତୁମ ଗୁରୁ ତୁମ ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଧିକ ସେଠାକୁ ଯାଅ । ତହିଁ ସେ ଗୁରୁଙ୍କ ଠିକଣା ଓ ଆଶ୍ରମ ବତାଇ ଦିଅନ୍ତେ ଶିଷ୍ୟ ସେଠାକୁ ଯାଇ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏ ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲେ ଗୁରୁ ଧ୍ୟାନରତ । ଏ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖେ ଧ୍ୟାନ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଯଦିଓ ଶିଷ୍ୟଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ହେଉ ନଥାଏ ତଥାପି ଯୈର୍ଯ୍ୟର ସହ ବସି ରହିଲେ ତିନିଦିନ । ତିନିଦିନ ପରେ ଗୁରୁ ଆଖି ଖୋଲି ଶିଷ୍ୟଙ୍କର ଭଲ ମନ୍ଦ ବୁଝିଲେ ଓ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଶିଷ୍ୟ କହିଲେ ମୁଁ ମୁକ୍ତି ଚାହେଁ ମୋତେ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରାନ୍ତୁ - ମନ୍ତ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ । ତହିଁ ଗୁରୁ କହିଲେ ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧ ହୋଇଗଲିଣି ମୋର ପ୍ରାୟ କିଛି ମନେ ପଡୁନାହିଁ ; ତୁମ ପାଇଁ କେଉଁ ମନ୍ତ୍ର ଦରକାର ତାହା ମୋତେ

ଧରାଦେଉନାହିଁ, ମୋ ମାନସପଟରେ ଏହା ପ୍ରତିଭାତ ହେଲେ ତୁମକୁ ମୁଁ ମନ୍ତ୍ର ଦେଇଦେବି । ଏପରି ସ୍ଥଳେ ଶିଷ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲେ । ସେ ଆଶ୍ରମକୁ ଜଣେ ସେବିକା ସବୁଦି ସକାଳେ ଆସନ୍ତି । ସେ ଆଶ୍ରମ ନିକଟରେ ଏକ କୁଡ଼ିଆରେ ତା ସ୍ବାମୀ ଓ ପୁତ୍ର ସହିତ ରହନ୍ତି । ଆଶ୍ରମର ନିତିଦିନିଆ କାମ ଯଥା ଘରସଫା, କିଛି ଖାଦ୍ୟ ରନ୍ଧନ କରି ନିଜ କାମରେ ଝଲିଯାଆନ୍ତି । ସେ ପରିବାର ବାଉଁଶରାଣୀ ଖେଳ ଦେଖାଇ ନିଜ ପରିବାର ପାଇଁ ଅନ୍ନ ଯୋଗାଡ଼ କରୁଥା'ନ୍ତି । ଶିଷ୍ୟ ଦିନସାରା ଆଶ୍ରମର ବିଭିନ୍ନ କାମ କରନ୍ତି ଓ ଧ୍ୟାନ / ଜପରେ ସମୟ ଅତିବାହିତ କରୁଥା'ନ୍ତି । ଗୁରୁଙ୍କୁ ମଝିରେ ମଝିରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥାଆନ୍ତି ମନ୍ତ୍ର ପାଇଲେ କି ନାହିଁ ? ଏମିତି କିଛିଦିନ ଯିବାପରେ ଗୁରୁ ଜାଣିପାରିଲେ ଯେ ତାଙ୍କର ଶେଷ ସମୟ ଆସିଗଲାଣି ତାଙ୍କୁ ସଂସାରରୁ ବିଦାୟ ନେବାକୁ ହେବ । ତହିଁ ସେ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ ତୁମେ ନଦୀକୂଳକୁ ଆସ ସେଠାରେ ଆଜି ତୁମକୁ ମନ୍ତ୍ର ଦେବି । ଶିଷ୍ୟ ସେତେବେଳକୁ ଆଶ୍ରମର ଗୋ ଶାଳା ସଫେଇ କାମରେ ଥିଲେ । ସେ ଗୁରୁଙ୍କୁ କହିଲେ ମହୋଦୟ ମୁଁ ସଫେଇ ଶେଷ କରି ଯାଉଛି । ନଦୀରେ ସ୍ନାନ ପରେ ମନ୍ତ୍ର ନେବି । ଗୁରୁ ଆଗେ ଆଗେ ନଦୀକୂଳକୁ ଝଲିଗଲେ ମାତ୍ର ଶିଷ୍ୟ ପହଞ୍ଚିବା ତେରି ହେଲା । ନଦୀକୂଳରେ ଗୁରୁ ଦେହତ୍ୟାଗ କରିଦେଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଆଶ୍ରମର ପରିଚ୍ଛରିକା ଯେ ବାଉଁଶରାଣୀ ଖେଳ ଦେଖାନ୍ତି ସେ ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ ଯାଇ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଗୁରୁ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ - ଶିଷ୍ୟ ଆସିବା ତେରି କଲାଣି ମୁଁ ଆଉ ରହିପାରିବି ନାହିଁ ; ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ରଟି ପାଇଁ ଏତେଦିନ ସେ ଶିଷ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ତାକୁ ଏଇ ମନ୍ତ୍ରଟି ଦେଇଦେବ । ଏହା କହି ଗୁରୁଦେବ ନଦୀବାଲିରେ ମନ୍ତ୍ରଟି ଲେଖିଦେଇ ଦେହତ୍ୟାଗ କରିଦେଲେ ।

ଆଶ୍ରମର ପରିଚ୍ଛରିକା ବଡ଼ ଚତୁରୀ ଥିଲା ସେ ମନ୍ତ୍ରଟିକୁ ଖଣ୍ଡେ କାଗଜରେ ଲେଖିପକାଇ ତାକୁ କାନରେ ଖୋସିଦେଲା । ବାଲିରେ ଲେଖାଥିବା ମନ୍ତ୍ରକୁ ଲିଭେଇ ଦେଲା । ନଦୀକୂଳରେ ଥିବା ଏକ ପାଠଶାଳାରୁ କଲମ କାଗଜ ମାଗି ଆଣିଥିଲା । ତାପୁଅକୁ ନଦୀକୂଳରେ ଠିଆ କରାଇ ପାଠଶାଳାକୁ କଲମ ଫେରାଇବାକୁ ଯାଇଛି - ଏଇ ସମୟରେ ଶିଷ୍ୟ ଆସି ନଦୀକୂଳରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲା ଯେ ଗୁରୁଦେବ ଦେହତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି । ନଦୀବାଲିରେ ସାଷାଙ୍ଗ ପ୍ରଣିପାତ ମୁଦ୍ରାରେ ପଡ଼ିରହିଛନ୍ତି । ଏହାଦେଖି ଶିଷ୍ୟ କାନ୍ଦିବା ସହିତ ନିଜକୁ ଧକ୍କାକାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏତେଦିନ ପରେ ଏତେଟିକିଏ ସମୟ ଦେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ଯେ ଗୁରୁ ମନ୍ତ୍ର ନଦେଇ ଦେହ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ । ସେ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ଆଶୁ ମାଡ଼ି ବଡ଼ ଜୋରରେ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଏତିକିବେଳେ ସେ କାହାର ହାତର ସ୍ପର୍ଶ ତା କାନ୍ଧ ଉପରେ ଅନୁଭବ କରି ପଛକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ସେଇ ବାଉଁଶରାଣୀର ପୁଅ । ପୁଅଟି ହସି ହସି କହିଲା ମହାପ୍ରଭୁ ବ୍ୟସ୍ତ

ହୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ, ଗୁରୁଜୀ ମନ୍ତ୍ରଟି ବାଲିରେ ଲେଖିଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି, ମା' ଜାଣି କାଗଜରେ ଚିପି ରଖିଛି, ପାଠଶାଳାକୁ କଲମ ଫେରନ୍ତୁ ଦେବାକୁ ଯାଇଛି ଆସିଲେ ସେ ଗୁରୁ ଦେଇଥିବା ମନ୍ତ୍ରଟି ଦେଇଦେବ ।

ଜତ୍ୟବସରରେ ପରିଭ୍ରମିକା ଜଣକ ଫେରି ଆସିଲା ଓ ଶିଷ୍ୟକୁ କହିଲା ଗୁରୁ ଲେଖିଦେଇ ଯାଇଥିବା ମନ୍ତ୍ରକୁ ସେ ବାଲିରୁ ଲିଭେଇ ଦେଇଛି ଓ କାଗଜରେ ଲେଖି ରଖିଛି ମାତ୍ର ତା'ର ସର୍ବ ପୁରଣ ନହେଲେ ସେ ତାହାକୁ ଦେବନାହିଁ । ସର୍ବ ଏଇଯା ଯେ ସେ ବାଉଁଶରାଣୀ ଖେଳ ଦେଖାଇବାବେଳେ ଶିଷ୍ୟ ବାଜା ବଜାଇବ ଓ ତା'ପୁଅକୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବ । ବାଉଁଶରାଣୀର ସ୍ବାମୀ ପଞ୍ଜୁ ଓ ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ତେଣୁ ତାକୁ ଏମିତି ସାହାଯ୍ୟ କରି ତା ରୋଜଗାରରେ ସହାୟକ ହେବ । ଶିଷ୍ୟ ରାଜି ହେଲେ । ବାଉଁଶରାଣୀ ଖେଳ ଝଲିଲା । ତାସହିତ ଶିଷ୍ୟ ତାର ନିତ୍ୟନୈମିତ୍ତିକ ଧ୍ୟାନ ଧାରଣା, ସେବା, ପୂଜା ଜପ ଇତ୍ୟାଦି ଝଲୁ ରଖିଥାଏ ।

ଏମିତି କିଛିଦିନ ଯିବାପରେ ସେ ରାଜ୍ୟରେ ମରୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ବାଉଁଶରାଣୀ ଖେଳ ଦେଖି ଲୋକେ ପଇସାଟିଏ ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ ନାହିଁ । ତହୁଁ ଏମାନେ ଏ ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ି ପାଖ ରାଜ୍ୟକୁ ପଳାୟନ କଲେ ।

ପାଖ ରାଜ୍ୟର ରାଜା ଅପୁତ୍ରିକ ଥିଲେ । ସେ ପୁତ୍ର କାମନା କରି ତାଙ୍କ ଗୁରୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମତେ ପୁତ୍ରେଷି ଯଜ୍ଞକଲେ ଓ ଅନ୍ନଛତ୍ର ଖୋଲିଦେଲେ । ଗୁରୁ କଥା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ସେ ଅନ୍ନଛତ୍ରକୁ ଜଣେ ମହାପୁରୁଷ ଆସିବେ ଓ ସେ ଅନ୍ନ ଗ୍ରହଣ କରିବାମାତ୍ରେ ଯଜ୍ଞଶାଳାର ନିକଟରେ ଥିବା ମହାଦେବ ମନ୍ଦିରର ଘଣ୍ଟି ବାଜିଉଠିବ । ଏହାହେଲେ ରାଜ୍ୟର ରାଣୀ ପୁତ୍ରବତୀ ହେବେ । ଅନେକଦିନ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ପରେ ଅନ୍ନଛତ୍ରକୁ ସେପରି ମହାପୁରୁଷ ଆସିଲେ ନାହିଁ । କିମ୍ବା ମନ୍ଦିରର ଘଣ୍ଟି ବାଜିଲା ନାହିଁ । ଏକବର୍ଷ ପରେ ରାଜା ଅନ୍ନଛତ୍ର ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ସକାଳେ ସମସ୍ତେ ଖାଇ ଯିବାପରେ ରାତ୍ରୀ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲାନାହିଁ । ଏଇ ସମୟରେ ବାଉଁଶରାଣୀ ମା' ପୁଅ ସହ ଶିଷ୍ୟ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିଛି ଅନ୍ନ ଗ୍ରହଣ । ମାତ୍ର ସେତେବେଳକୁ ସବୁ ଶେଷ ହୋଇଗଲାଣି । ଜଣେ ପରିଭ୍ରମକ ହସ୍ତୀରେ ବଳିଥିବା କିଛି ଖାଦ୍ୟ ଶିଷ୍ୟକୁ ଦେଲେ ଓ ଶିଷ୍ୟ ତାକୁ ଖାଇବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଏତିକିବେଳେ ମନ୍ଦିରର ଘଣ୍ଟି ବାଜି ଉଠିଲା । ତହୁଁ ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ସେଠାକୁ ଧାଇଁ ଆସିଲେ ଓ ମହାପୁରୁଷଙ୍କୁ ଧରିନେଲେ । ରାଜା ତାଙ୍କୁ ସକାର କରି ତାଙ୍କ କୁଶଳ ପଚାରିତେ ଶିଷ୍ୟ କହିଲେ ବାଉଁଶରାଣୀ ଖେଳ ଦେଖାଉଥିବା ମା' ପୁଅ ଉପାସରେ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ଖାଦ୍ୟ ଦିଆଯାଉ । ତାହା ହେଲା । ରାଜଉଆସ ପାଖରେ ଏ ସମସ୍ତେ ରହିଲେ । ରାଣୀ ଗର୍ଭବତୀ ହେଲେ ।

ରାଣୀଙ୍କ ମନୋରଞ୍ଜନ ପାଇଁ ନାନା ନାଚ, ଗୀତ, ଧର୍ମ ପ୍ରବଚନର ଆୟୋଜନ ହେଲା । ମନୋରଞ୍ଜନ ପାଇଁ ବାଉଁଶରାଣୀ ଖେଳ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ବରାଦ ହେଲା । ଶିଷ୍ୟ କିନ୍ତୁ ସଦାବେଳେ ମନସ୍ଥାପରେ ଥାଆନ୍ତି । ସେ ମନ୍ତ୍ରି ପାଠନାହାନ୍ତି ଯାହାକୁ ବାଉଁଶରାଣୀ ଲୁଚାଇ ରଖିଛି । ସେତେବେଳକୁ ବାଉଁଶରାଣୀ ସେ ମନ୍ତ୍ରଲେଖା କାଗଜକୁ ତା'ର କାନରେ ଲଗେଇଥିବା ପେଣ୍ଡି ଭିତରେ ବନ୍ଦକରି ରଖିଦେଇଥାଏ । ଶିଷ୍ୟ ତାକୁ ବଳପୂର୍ବକ ଅପହରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ ମାତ୍ର ସେପରି କଲେ ମନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାରୁ ସେଥିରୁ ସେ ନିବୃତ୍ତ ହେଉଥାଏ ।

ଏମିତି ଦିନେ ବାଉଁଶରାଣୀ ଖେଳ ଶେଷରେ ବାଉଁଶରାଣୀକୁ ମହାରାଜ ଏକ ସୁନାର କାନଫୁଲ ପୁରସ୍କାର ଦେଲେ ଓ କହିଲେ ଗୋଟାଏ ପିତଳର କାନଫୁଲ ପିନ୍ଧିବା ତୋତେ ଭଲ ସାଜୁନାହିଁ । ତୋର ଗରାବୀ ଏଥର ଯାଉ ସୁନା ପିନ୍ଧ । ରାଣୀଙ୍କ ମନୋରଞ୍ଜନ କର । ବାଉଁଶରାଣୀ କାନଫୁଲ ଦୁଇଟି କାନରୁ ବାହାର କରି ଫୋପାଡ଼ିଦେଲା ଓ ସୁନାର କାନଫୁଲ ପିନ୍ଧି ପକେଇଲା ।

ଶିଷ୍ୟ ଏହାର ଅପେକ୍ଷାରେ ଥିଲା ସେ ପିତଳ କାନଫୁଲ ଭିତରୁ କାଗଜଖଣ୍ଡକ ବାହାର କରି ମନ୍ତ୍ରି ପାଠ କରୁ କରୁ ତା'ର ଜୀବନ ଝଲିଗଲା ଓ ସେ ସେଠାରେ ମୁକ୍ତି ପାଇ ଝଲିଗଲା ।

ଏଭଳି ଏକ ରହସ୍ୟମୟ କାହାଣୀର ଅବତାରଣା କରି ଗୁରୁଜୀ କହିଲେ - ବାସ୍ତବିକ ମନ୍ତ୍ର ଥିଲା ତାର ସାଧନା । ଏତେଦିନ ଧରି ମନ୍ତ୍ର ପାଇବା ପାଇଁ ସେ ଯେଉଁ ଏକାଗ୍ରତା ସହ ସାଧନା ଜାରି ରଖିଲା ତାହା ତାକୁ ମୁକ୍ତି ଆଡ଼କୁ ବାଟ କଢ଼େଇନେଲା । ତେଣୁ ସାଧନା ଏହିଭଳି । ତୁମେ ସାବିତ୍ରୀ ପଢ଼ ବା ଗାୟତ୍ରୀ ଜପ କର ଗୀତା ପଢ଼ କିମ୍ବା ମନ୍ତ୍ର ଜପ କର ତା'ର ଫଳ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଫଳି ନଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଏଇ ଅପେକ୍ଷା ଯେତେବେଳେ ସିଦ୍ଧି ଆଣେ ସେତେବେଳେ ସେ ଶାସ୍ତ୍ର ମାନକୁ ମନ ବୁଝି ହୋଇଯାଏ । ତାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶବ୍ଦ ମନ୍ତ୍ର ଭଳି କାମ କରେ । ଏଇ ସାଧନା କରୁଥିବାବେଳେ ସମୟକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେବା ଭଳି ବୋଧହୁଏ, ମାତ୍ର ଏହା ନଷ୍ଟ ଯାଏନା । ଏହା ଦୁଧରେ ସର ପଡ଼ିବା ଭଳି ଧିରେ ଧିରେ ସର ମୋଟା ହେଉଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ କହିଛନ୍ତି - You have to loose sometime for Psychicisation and spiritualisation ଆମ ଶାସ୍ତ୍ରରେ କୁହାଯାଇଛି -

“ଭୁଞ୍ଜ ନ ଭୁଞ୍ଜ ଖା ପିତା
ବୁଝ ନ ବୁଝ ପଢ଼ ଗୀତା”

ତୁମ ମୃତ୍ୟୁରେ କାନ୍ଦିବ କିଏ

ସେଦିନ ସତ୍ସଙ୍ଗରେ ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ହେଉଥିଲା । ଆମ ଅନ୍ତକରଣର ଚାରିଟି ଅଂଶ ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଚିତ୍ତ ଓ ଅହଙ୍କାର । ମନୁଷ୍ୟର ଚିତ୍ତରେ ଜୀବନରେ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଥିବା ଓ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଧାରଣା, ଅନୁଭବ ଓ କର୍ମଗତ ଅଭ୍ୟାସ ସବୁ ଜମା ହୋଇ ରହେ ଓ ଚିତ୍ତକୁ ଚଞ୍ଚଳ କରିଥାଏ । ଏଥିରେ ଲଗାମ ଲଗାଇବାକୁ ହେଲେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସଜାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼େ ଓ ବିଚାର, ବିବେକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ବାଛିବାର କାର୍ଯ୍ୟଟିଏ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଏହି ଚିତ୍ତଶୁଦ୍ଧି ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତ ହେଲା ସେବା କରିବା । ସେବା କରିବା ଦ୍ଵାରା ଅହଂବୃତ୍ତି କମେ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଧାରଣାସବୁ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ, ଯେମିତି ଗୁରୁବାର ଦିନ ଟଙ୍କାପଇସା ନଦେବା, ବିଲେଇ ରାସ୍ତାରେ ପାରିହେଲେ ପଛକୁ ଫେରିବା ଇତ୍ୟାଦି ।

ଏହା କହୁ କହୁ ସ୍ଵାମିଜୀ କହିଲେ ସେବାର ମହିମା ଅପାର । ଅନବରତ ସେବା ଜାରି ରଖିବା ଦ୍ଵାରା ଚିତ୍ତ ଶୁଦ୍ଧ ହୁଏ ଓ ଏହି ଶୁଦ୍ଧ ମଣିଷକୁ ସଂସାର ମନେ ରଖେ । ଯଦିଓ ସଂସାର ଆମକୁ ମନେରଖୁ- ଏହା ଆମ ସାଧନାର ଶେଷକଥା ନୁହେଁ ତଥାପି ସାଧାରଣ ଲୋକେ ଜଣେ ଶୁଦ୍ଧ ମଣିଷକୁ ଉଦାହରଣ ଭାବେ ନେଇ ସମାଜରେ କାମ କରନ୍ତି । ସେହି ଅନୁସାରେ ସମାଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଲୋକେ ପୁଷ୍କରିଣୀ ଖୋଳାନ୍ତି, କୂପ ଖନନ କରାନ୍ତି, ବିଦ୍ୟାଳୟ ବସାନ୍ତି, ଦାତବ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଖୋଲନ୍ତି ଯାହା ଫଳରେ ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ମନେ ରଖନ୍ତି ଓ ସେ ଲୋକଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁରେ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ଆଖିରୁ ଲୁହ ଝରିପଡ଼େ । ଏଥିରୁ ଆମେ ମନେ ରଖିବା ଦରକାର ଯେ, ଆମର ମୃତ୍ୟୁରେ କିଏ କିଏ କାନ୍ଦିବେ ? ପୁତ୍ର କନ୍ୟା ସ୍ତ୍ରୀ ତ କାନ୍ଦିବେ ମାତ୍ର ସମ୍ପର୍କ ନଥିବା କେତେ ଲୋକ ଆମ ପାଇଁ କାନ୍ଦିବେ ?

ଏହାପରେ ଜଣେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ସ୍ଵାମିଜୀ, ସମାଜରେ ଯେଉଁମାନେ ଧନୀ ଲୋକ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପଇସା ଅଛି ସେମାନେ ମଠ ମନ୍ଦିର ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଦାନ ଦେଇ ପାରିବେ ଓ ଭଲ କାମ ବୋଲି ତାହା ପରିଗଣିତ ହୋଇ ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ମନେ ରଖିବେ ମାତ୍ର ଆମେ ତ ଗରିବ ଲୋକ ଆମ ପାଖରେ ଧନ ଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନାହିଁ ତେଣୁ ଆମକୁ କେମିତି ଲୋକେ ମନେ ରଖିବେ ? ତହିଁ ଗୁରୁଜୀ ଜଣେ ଶାଗ ବିକାଳାର ଜୀବନ ସମ୍ପର୍କରେ ଉଦାହରଣ ଦେଲେ ।

ସେ ରହିଥିବା ସହରରେ ଜଣେ ଶାଗ ବିକାଳୀ ଥିଲେ । ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ସାଇକେଲ ପଛରେ ଗୋଟେ ବଡ଼ ଟୋକେଇରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଶାଗ ଆଣି କଲୋନୀ ମଧ୍ୟକୁ ଆସୁଥିଲେ । ଶାଗଗୁଡ଼ିକ ସଜ, ପରିଷ୍କାର ଓ ଠିକ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ଦେଉଥିଲେ । କେତେ ପ୍ରକାରର ଶାଗ ଆଣନ୍ତି ସୁନୁସୁନିଆ, ମଦରଙ୍ଗା, ପିତା ଗହମ, ପୁରୁଣା, କାନସିରି, କଳମ, ସଜନା କେତେ କଣ, ଲେଉଟିଆ, କୋଶଳା, ଖଡ଼ା, ପୋଇ ତ ତା ଭିତରେ ନିଷ୍ପନ୍ନ ଥାଏ ତା ଛଡ଼ା ଯୁବକଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ଅତ୍ୟନ୍ତ କୋମଳ, ମଧୁରଭାଷୀ, ହସ ହସ ମୁହଁ, ସଦା ପ୍ରସନ୍ନ । କାହାର କେଉଁ ଶାଗ ଦରକାର ବରାଦ ଦେଲେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆଣି ଦେବେ । ବିଭିନ୍ନ ରତ୍ନରେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବରେ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଶାଗ ଦରକାର ଯଥା ଅଗସ୍ତି, ଝୁମୁରୀ ଏ ସବୁ ବରାଦ ଦେଲେ ସେ ନିଷ୍ପେ ଆଣିଦେବେ । ଥରେ ସେ ତାଙ୍କ ମାମୁଁଙ୍କ ଚାକିରୀ ଜାଗା ଗାଙ୍ଗୁଟକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଗାଙ୍ଗୁଟକ ସିକିମ୍ ରାଜ୍ୟର ରାଜଧାନୀ । ହିମାଳୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ । ତାର ଗଛ ଲତା ଭିନ୍ନ, ଫୁଲ ଫଳ ଭିନ୍ନ । ସେଠାରେ ବହୁ ପ୍ରକାରର ଶାଗ ମିଳେ ଯାହା ଆମ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଅଞ୍ଚଳରେ ମିଳେ ନାହିଁ । ସେ ସବୁ ଶାଗ ସେଠାରେ ମାମୁଁଘରେ ଭାଜି କେଉଁ କେଉଁଟା ରାନ୍ଧି ଖାଇ ସେଥିରୁ କିଛି କିଣି ଆଣିଥିଲେ । ଏଠାରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ତାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପ୍ରଣାଳୀ ମଧ୍ୟ ବତାଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେହିପରି ସେ ଥରେ ଯାଇଥିଲେ ନାଗପୁର ସେଠାରୁ ମଧ୍ୟ ସେ ବହୁ ପ୍ରକାରର ଶାଗ ଆଣିଥିଲେ । ତାକୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଏଠି ବାଣ୍ଟିଥିଲେ ଓ ତାର ରନ୍ଧନ ପ୍ରଣାଳୀ ଶିଖାଇଥିଲେ । କଲୋନୀରେ ତାର ବ୍ୟବହାର ଏତେ ଚମତ୍କାର ଥିଲା ଯେ ସମସ୍ତେ ତାକୁ ସକାଳେ ଭେଟିବେ ଯାହାର ଶାଗ ଦରକାର ନାହିଁ ସେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଭେଟି ତାର କୁଶଳ ବାର୍ତ୍ତା ପଚାରିବେ । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ଯୁବକ ଜଣକ କେବଳ ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭଲପାଇବା ଅକାତରରେ ବାଣ୍ଟି ଚାଲିଥିଲେ ।

ଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ବଜାରରୁ ଶାଗ ଆଣି ନିଜ ଘରକୁ ଫେରୁଥିଲେ । ରାତିରେ ଶାଗ ସଜାଇ ରଖିଥାଆନ୍ତେ ସକାଳକୁ କଲୋନୀକୁ ବିକ୍ରୀ କରିବାକୁ ଆଣିଥାନ୍ତେ, 'ରାସ୍ତାରେ ଆସୁଥିବା ବେଳେ କେଉଁ ଏକ ଅଜଣା ଗାଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ଧକ୍କା ଦେଲା । ଯୁବକର ଶାଗ ଟୋକେଇ ଛିନ୍ନଛତ୍ର ହୋଇ ରାସ୍ତାରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ତାକୁ ସାଇକେଲ ସହ ଗାଡ଼ି କିଛିବାଟ ଚାଣି ନେଇଥାଏ । ରାସ୍ତାରେ ତାର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଯାଇଥାଏ । କଥାଟା ବିଜୁଳୀ ବେଗରେ କଲୋନୀରେ ପ୍ରଚାର ହୋଇଗଲା । ଲୋକେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ପହଞ୍ଚି ତାହାର ଖାନା ନେଲେ ଓ ତାହାର ତାଙ୍କୁ ମୃତ ବୋଲି ଘୋଷଣା କଲେ । ସବୁଆଡ଼େ ଶୋକର ଛାୟା । ଲୋକେ କାନ୍ଦିଲେ, ରୋଷେଇ ଘରେ ଘରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ଯୁବକ ଅବିବାହିତ ଥିଲେ । ଗାଁରୁ ଭାଇବନ୍ଧୁ ଆସିଲେ । ଗାଁକୁ ଶବ ନେଇଗଲେ, ଦାହ କରିବାକୁ -ଏ କଥା କହିବା ପରେ ସ୍ବାମିନୀ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ- ଏବେ କୁହନ୍ତୁ ସେ କଣ ଧନୀ ଥିଲା ? ସେ କଣ

ଗୁଡ଼ାଏ ଧନ ପରୋପକାର ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଥିଲା ? ପୋଖରୀ ଖୋଳିଥିଲା ନା ମନ୍ଦିର
ଗଢ଼ିଥିଲା ? ଏତେ ଲୋକ ତା ପାଇଁ କାନ୍ଦିଲେ କାହିଁକି ? ସେ କଣ କାହାର ପୁତ୍ର ବା
ଭାଇ ଥିଲା ?

ସେ ସବୁ ମଣିଷଙ୍କ ହୃଦୟରେ ନିବାସ କରିଥିଲା । ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦେଇଥିଲା,
ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଭଲପାଉଥିଲା । ବ୍ୟବସାୟ ତ ସମସ୍ତେ କରୁଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେ ବ୍ୟବସାୟର
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବକୁ ଉଠି ଯାଇଥିଲା । ଆତ୍ମା ସହିତ ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ବାସ୍ତବରେ
ଧନୀ ଥିଲା; ସୁନା ରୂପା ଟଙ୍କାର ନୁହେଁ- ମନର, ଭଲ ପାଇବାର ।

ଦୁଇ ଭାଇଙ୍କ ଭିତରେ ୩୦ ବର୍ଷର ଶତ୍ରୁତା । ବଡ଼ ଭାଇର ପୁଅ ବାହାଘର । ସାନଭାଇ
ଅନୁପସ୍ଥିତ । ସାନଭାଇର ପୁଅ ଝଡୁଥିଲା ସମାଧାନ । ସେ ବାଡ଼ିରୁ ଏକ କବଳା ପତ୍ର କାଟି
ନେଇ ଭୋଜିରେ ଅଲଗା ବସିଲା । ପରିବାର ସାରା ଧାଇଁ ଆସିଲେ । ପୁଅକୁ ପାନ୍ଧୋଟି ନେଲେ ।

ନିଜର ‘ମୁଁ’ ବୁଲୁ ଗୁରୁତ୍ବ ହଟିଗଲେ - ମୁଁ କିଛି ବୋଲି ଆମ୍ଭ ଅଭିମାନ ଝଲିଗଲେ ଯାହା
ଆସିଥାଏ, ତାହା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ସମ୍ପର୍କ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ ।

ଭୁଲଟିଏ ହୋଇଗଲା - ଦୌଡ଼ିଯାଇ ଅନ୍ୟର ହାତକୁ ଧରି ଜଣେ ଯେବେ କହିଦିଏ ଭୁଲ
ହୋଇଗଲା ତିନି ସେକେଣ୍ଡରେ ସବୁ ସମାଧାନ ହୋଇଯାଏ ।

ସାହସୀ କେବଳ ଏ କଥା କରିପାରେ । ଗୋଟାଏ ଭାରୁ ଏହା ଦ୍ଵାରା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ଜୀବନ ଓ ମୃତ୍ୟୁ

ଆମ ଅଫିସର ବଡ଼ବାବୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଗୋଟିଏ ଘର ତୋଳିଲେ । ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟାକୁ ଶୁଭଦିନ ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ । ସେ କୌଣସି ପୂଜା / ଯଜ୍ଞ ଅନ୍ୟଦାନ ସହିତ ଶେଷ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଆହ୍ଲାନ୍ଦସ୍ୱଜନ, ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ, ଗୁରୁଗୁରୁଜନମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଏ । ବଡ଼ବାବୁ ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଆମ ଅଫିସର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବସର ନେଇସାରିଥିଲେ । ତଥାପି ସେ ଜଣେ ମେଳାପି ଓ ଭଲ ମଣିଷ ହୋଇଥିବାରୁ ବଡ଼ବାବୁ ତାଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ । ତାଙ୍କ ଟେଲିଫୋନ୍ ନମ୍ବର ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ସେ ମୋତେ ପଚାରିଲେ ଓ ମୁଁ ତାହା ଦେଲି । ତାଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ହେଲା । ଅକ୍ଷୟତୃତୀୟାଦିନ ଆମର ପୂର୍ବତନ ନେତା ଯାହାଙ୍କୁ ଆମେ ସମସ୍ତେ ବଡ଼ଭାଇ ବୋଲି କହୁ ଷ୍ଟୁଟଗରରେ ବଡ଼ବାବୁଙ୍କ ନୂଆ ଘରକୁ ବାହାରିଲେ । ଗୋଟାଏ ଦି'ଟା ବେଳ, ରାସ୍ତା ପୁରାପୁରି ଫାଙ୍କା ସେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଖଲିଛନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କ କଣ୍ଠରେ ଗୋଟାଏ ମଟରସାଇକେଲ ଖୁବ୍ ବିକଟାଳ ଶବ୍ଦକରି ଆଗକୁ ଖଲିଗଲା । ଏ ବୋଧେ ଟିକେ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ, ତେଣୁ ବଗୁଲିଆ ପିଲାଟି ବିକଟାଳ ମଟରସାଇକେଲ ଶବ୍ଦରେ ଚମକି ପଡ଼ି ରାସ୍ତାରେ ଷ୍ଟୁଟର ସହ ପଡ଼ିଗଲେ, ଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଗଲା, ଦେହରେ କୌଣସି ଖଣ୍ଡିଆ ଦାଗ ନାହିଁ । ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଅପରେସନ ହୋଇ ଗୋଡ଼ ବ୍ୟାଣ୍ଡେଜ୍ ହେଲା । ମାତ୍ର ତାଙ୍କର କିଛି ପୁରୁଣା ରୋଗ ଥିଲା, ଏ ଗୋଡ଼ ଅପରେସନ ଯୋଗୁ ଔଷଧର ଚିକିତ୍ସା ନହେବା ଫଳରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଗଲା ।

ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ଏ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ କିଏ ଦାୟୀ ? ଲୋକଟା ଘରେ ବସିଥିଲା, ଉକ୍ତିରାଶୁ ଅବସର ନେଇଥିବାରୁ ରାସ୍ତାକୁ ମୋଟେ ଯିବାର ନଥିଲା ତଥାପି ଏଭଳି ଭାବେ ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା କାହିଁକି ? ଦାୟୀ କିଏ ? ପ୍ରଥମେ ଆଗକୁ ଆସିଲେ ବଡ଼ବାବୁ ସେ କାହିଁକି ଜଣେ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ ? ସେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ନକରିଥିଲେ ଏ ଯାଇ ନଥାନ୍ତେ କି ମରି ନଥାନ୍ତେ । ପୁଣି ଆଉ ଦଳେ କହିଲେ - ବଡ଼ବାବୁ ତାଙ୍କିଲେ କେମିତି ? ବଡ଼ବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ଟେଲିଫୋନ୍ ନମ୍ବର ନଥିଲା- ଏ ସାନବାବୁ ତାଙ୍କୁ ଟେଲିଫୋନ୍ ନମ୍ବର ଦେବାରୁ ସେ ତାଙ୍କିଲେ, ନଚେତ୍ ତାଙ୍କିପାରି

ନଥାନ୍ତେ, ତେଣୁ ଦାୟୀ ଏଇ ସାନବାବୁ । ମୋ ମନରେ ମଧ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସନ୍ଦେହ ଆସିଲା । ସତକଥା ତ, ଯଦି ମୁଁ ଟେଲିଫୋନ ନମ୍ବର ଦେଇ ନଥାନ୍ତି ସେ କ'ଣ ବଡ଼ ଭାଇଙ୍କୁ ଡାକି ପାରିଥାନ୍ତେ, ତାକି ନଥିଲେ ସେ ଯାଇନଥାନ୍ତେ, ଯାଇ ନଥିଲେ ଏ ଦୁର୍ଘଟଣା ହୋଇ ନଥାନ୍ତା କି ମରି ନଥାନ୍ତେ । ଏମିତି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ମନକୁ ଆନ୍ଦୋଳିତ କଲା ।

ଏ କଥା ଆମ ପାଠକଙ୍କୁରେ ପଡ଼ିଲା । ପାଠକଙ୍କର ସଂରକ୍ଷକ ଆମ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମର ଗୋଟିଏ କାହାଣୀ କହିଲେ । ଗୁଜୁରାଟର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମରେ ସାଧକ ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି, ସେ ଯୋଗ ସାଧନାରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସାନଭାଇ ପାଇଁ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ଥା'ନ୍ତି । ତାର କାରଣ ହେଲା କେହି ଜଣେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜ୍ୟୋତିଷ କହିଥା'ନ୍ତି ଯେ - ଏହାର ମୃତ୍ୟୁ, କୌଣସି ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଯିବ, ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି କାରଣରୁ ବଚସା ହେଉ ବା ଜମିବାଡ଼ି ଗଣ୍ଡଗୋଳରୁ ହେଉ କେହି ତାଙ୍କୁ ଆଘାତ କରି ମାରିଦେବ । ଏଇ କଥା ସାଧୁଙ୍କୁ ବଡ଼ ଘାବୁଥାଏ । ଦିନେ ସ୍ଥିର କଲେ ସାନଭାଇ ସିନା ଜନ୍ମସ୍ଥାନରେ ରହିଛି ବୋଲି ସେଠାରେ ଆତ୍ମୀୟସ୍ୱଜନ ଅଛନ୍ତି ଜମିବାଡ଼ି ଅଛି, ବ୍ୟବସାୟ ଅଛି ତେଣୁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ମନମନାନ୍ତର ଅଛି ତାଙ୍କୁ ଯଦି ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମକୁ ଅଣାଯାଏ - ଏଠି ତାର ଶତ୍ରୁ କିଏ ଅଛି ? ତେଣୁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ / ମାଡ଼ଗୋଳ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ସ୍ୱଦେହରେ ଥିଲେ ଓ ଆଶ୍ରମକୁ କେହି ଆସିବାକୁ ହେଲେ ଅନୁମତି ନେବାକୁ ହେଉଥିଲା । ତେଣୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ କାନକୁ ଏକଥା ଗଲା ଓ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ରମ ଆସିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଲେ । ସାଧକ ଭାଇ ଖୁସିହୋଇ ସାନଭାଇଙ୍କୁ ପଣ୍ଡିତେରୀ ଡକାଇଲେ । ସାନଭାଇ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ଭାଇଙ୍କ କଥା ମାନି ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ପଣ୍ଡିତେରୀ ଆସିଲେ । ଆଶ୍ରମରେ ଦୁଇଦିନ ରହିବା ପରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଏକ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସାନଭାଇଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ ଦେବା ପାଇଁ ସମୟ ଦେଲେ । ସେତେବେଳେ ଆଶ୍ରମରେ କେତେକ ସାଧକ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲେ । ତାହା ଏବେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା (Evening talks with Sri Aurobindo) ଶିରୋନାମାରେ ଉପଲବ୍ଧ । ଏଇକଥା ବାର୍ତ୍ତା ପରେ ସାନଭାଇ ସହ ଦେଖାହେବାର ସମୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ସାନଭାଇଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ରହିବା ସ୍ଥାନରୁ ବାହାରିଲେ । ଫରାସୀ ଉପନିବେଶ ସହର ପଣ୍ଡିତେରୀ । ସେତେବେଳେ ସବୁ ରାସ୍ତା ଆଜିକାଲି ଆଲୋକିତ ନଥିଲା । କେହିଜଣେ ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧ ଝପଟି ଆସି ସାନଭାଇଙ୍କୁ ଛୁରି ଭୁଷିଦେଇ ପଳାଇଗଲା । ସାନଭାଇ ସେଇଠି ପଡ଼ିଗଲେ । ଚିକ୍ତାର ଶୁଣି କିଏ ଆସି ତାଙ୍କୁ ଡାକ୍ତରଖାନା ନେଲେ ଓ ଆଶ୍ରମ ତଥା ସାଧକ ବଡ଼ଭାଇଙ୍କୁ ଖବର ଦେଲେ ।

ତାଙ୍କର ଖାନ୍ନା ନେବା ବାଟରେ ସାନଭାଇଟିର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଗଲା । ଏ ବାବଦରେ ପୋଲିସ୍ କେସ୍ ହେଲା ଓ ହତ୍ୟାକାରୀ ଧରାପଡ଼ିଲା । ହତ୍ୟାକାରୀକୁ ପୋଲିସ୍ ପଚାରିଲା - ଏହାକୁ ମାରିବାର କାରଣ କ'ଣ ? ହତ୍ୟାକାରୀ କହିଲା - ଜାଏ କିଏ ସେ ତାଙ୍କୁ ଜାଣେନା, ଚିହ୍ନେନା । ମାତ୍ର ତାର ଶତ୍ରୁ ଯିଏ ସେ ତାଙ୍କୁ ଛକି ରହିଥିଲା ମାରିବା ପାଇଁ । ଏଇଲୋକଟି ତାଙ୍କରି ଶତ୍ରୁତା ଚଳୁଥିବାର ବୋଧହେଲା । ସେଇ ରଙ୍ଗର ଜାମା ମଧ୍ୟ ସେ ପିନ୍ଧି ଥିଲା । ସେ ତାଙ୍କ ଶତ୍ରୁ ବୋଲି ଭାବି ତାଙ୍କୁ ଛୁରିକା ଘାତ କଲା । ମାତ୍ର ଏ ଲୋକ ସେ ଲୋକ ନୁହଁନ୍ତି ବୋଲି ପରେ ଜଣାଗଲା । ଯାଙ୍କ ସହିତ ତାର କିଛି ଶତ୍ରୁତା ନଥିଲା ।

ଏକଥା ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କୁ ପଚରାଗଲା । ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ କହିଲେ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଛୁରାମାଡ଼ ହୋଇଗଲା ସେଇ ସମୟ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ଆଉ ହୁଏତ ଏ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କରିବାକୁ ହୋଇ ନଥାନ୍ତା । ସେଥିପାଇଁ ସେଇ ସମୟକୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ତାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ ପାଇଁ ଡାକିଥିଲେ । ମାତ୍ର ବିଧିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବଡ଼ ବଳବାନ୍ । ତାଙ୍କୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପାଇଁ ସାଧନା ଦରକାର । ଯାହା ହେବାର ଥିଲା ତାହା ହୋଇଗଲା । ଜୀବନ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ହୋଇଥାଏ । କେହି କାହାର ଜୀବନ ନେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ଜୀବନ ହେଉଛି ଇଶ୍ଵରଙ୍କର, ସେ କେବଳ ଦେଇପାରିବେ ଓ ନେଇପାରିବେ । କାହାର ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ କେହି ଦାୟୀ ନୁହେଁ । ଯେତିକି ଦିନ ଦିଆଯାଇଛି ଭୋଗ କେବଳ ସେତିକି ଦିନ ।

ସାଧକ ଭାଇ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ ମାତ୍ର କୋର୍ଟରେ କେସ୍ ଚାଲିଲା । ହତ୍ୟାକାରୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ କ'ଣ କହିବାର ଅଛି ବୋଲି ଜଜ୍ ପଚାରିଲେ । ସାଧକ ଭାଇ କହିଲେ - ଦୋଷୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ ।

ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରୁ ମୁଖ୍ୟ ଫେରାଇ ନେବା ଏବଂ ଦିବ୍ୟ କୃପାକୁ ବର୍ଜନ କରିବା ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପକ୍ଷରେ ଅତି ନିର୍ବୋଧତାର କାର୍ଯ୍ୟ । ଦିବ୍ୟକରୁଣା ଓ ଦିବ୍ୟପ୍ରେମ ତୋ ସହିତ ରହିଛି - ତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କର ନାହିଁ ।

- ଶ୍ରୀମା

ଦେଇଥିଲେ ପାଇ

କୁହାଯାଏ, ପରିବାରର ଝିଅ ସାରା ଜନ୍ମ ପାଇଁ ଝିଅ ହୋଇ ରହେ, ପୁଅ କିନ୍ତୁ ସେ ଯାଏଁ ପୁଅ ହୋଇ ରହେ ଯେ ଯାଏ ବିଭା ନ ହୋଇଛି । ବିଭା ହେବାପରେ ପୁଅ ଜଣା ପଡ଼େ ସେ କାହାର । କିନ୍ତୁ ପରିବାରକୁ ଯେଉଁ ବୋହୂ ଆସେ ସେଥିରୁ ମଧ୍ୟ କେତେକ ବୋହୂ ଭାଲି ବୋହୂ ହୋଇ ନଥାନ୍ତି । ବଡ଼ ଖାପ ଛଡ଼ା ଭାବରେ ସମ୍ପର୍କ ରଖନ୍ତି ମାତ୍ର କେତେକ ବୋହୂ ବହୁତ ଦରଦୀ । ସେମାନେ ସ୍ବାମୀ ସହ ଶାଶୁ ଶ୍ୱଶୁର ଓ ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ସେବା ଏଭଳି କରନ୍ତି ଯେ ତାହା ବେଳେ ବେଳେ ଉଦାହରଣ ହୋଇଯାଏ ।

ଆମ ପୁରୋହିତଙ୍କ ବୋହୂଟି ସେହିଭଳି । ପୁରୋହିତଙ୍କର ଦୁଇପୁଅ, ଦୁଇ ବୋହୂ । ପୁରୋହିତ ପରିବାରର ମୁଖ୍ୟ । ଅଞ୍ଚଳରେ ନାଁ ତାଙ୍କ ଅଛି, ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ ଅଗାଧ ଜ୍ଞାନ । ପୁରୋହିତଙ୍କର କର୍ମକାଣ୍ଡ ମୁଖସ୍ଥ । ଯଜମାନଙ୍କଠାରୁ ମାଗିବା ତାଙ୍କ ଜାତକରେ ନାହିଁ । ବଡ଼ ପୁଅ ବାପାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଥାଏ, ବାପାଙ୍କଠାରୁ ସବୁକିନ୍ୟା ହାସଲ କରିବା ସହିତ ଯଜମାନଙ୍କ ସହିତ ଉତ୍ତମ ସମ୍ପର୍କ ଯୋଗୁ ତାଙ୍କର ସମ୍ମାନ ବଢ଼ି ଯାଇଥାଏ । ସାନ ପୁଅ ଗାଁ ସ୍କୁଲରେ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଋଷକାର୍ଯ୍ୟ ବୁଝେ । ବଡ଼ ପୁଅ ଅପେକ୍ଷା ସାନ ପୁଅ ପାଖରେ ବେଶି ନଗଦ କାରବାର ଥାଏ ।

କିଛିଦିନ ପରେ ସାନପୁଅର ଗାଁ ସ୍କୁଲରୁ ବଦଳି ହେଲା । ସାନପୁଅ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସହରରେ ରହିଲା । କ୍ରମେ ଗାଁର ଋଷକାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼ପୁଅ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ଭଲରେ ମନ୍ଦରେ ବଡ଼ପୁଅକୁ ବାପା ଜୋର ଦେଇ କିଛି କାମ କରିବାକୁ କହନ୍ତି । ପୁରୋହିତ ବୁଢ଼ା ହୋଇଯିବାରୁ ଆଉ ଦୂର ଯାଗାକୁ ପୁରୋହିତୀ କରିବା ପାଇଁ ଯାଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ବଡ଼ପୁଅ ମନରେ ଧିରେ ଧିରେ ଭାବନା ଆସିଲା ଯେ ସାନଭାଇ ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଝୁଲିଗଲା । ଏଇ ପୁଅଟା ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ନେବ ? ତେଣୁ ସେ ଠିକ୍ କଲା ପାଖ ଗାଁରେ ଯାଇ ରହିବ । ସେ ଗାଁର ମନ୍ଦିର ପୂଜା କରିବ ଓ ସବୁ ଜଞ୍ଜାଳରୁ ମୁକ୍ତ ହେବ । ବଡ଼ବୋହୂ ଉପରେ ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଥାଏ । ଶାଶୁ ଶ୍ୱଶୁର ବୁଢ଼ା ହେଲେଣି ତେଣୁ ଘରର ସମସ୍ତ କଥା ବଡ଼ ବୋହୂ ଉପରେ । ଏମିତି ଦିନେ ବଡ଼ ପୁଅ ତା ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା - ଆଉ ଘର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇ ହେବନି । ସାନ ଭାଇ ତା ସୁଖରେ ଝୁଲିଗଲା । ଆମେ ଏଠି ବୁଢ଼ା ବାପା ବୁଢ଼ୀ

ମା'ଙ୍କ ଦାୟିତ୍ବ ନେଇତେ, ଖଟି ଖଟି ମରୁତେ । ଆମେ ଚଳ ଚାଲିଯିବା ପାଖ ଗାଁରେ ରହିବା । ସମୟ ମିଳିବ ଅନ୍ୟ କ'ଣ କରିବା । ବିଶ୍ରାମ ମିଳିବ । ବଡ଼ ବୋହୂ ଏ କଥାରେ ରାଜି ହେଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ବଡ଼ପୁଅ ତା ପେଡ଼ି ପୁରୁଳା ଧରି ଠିକ୍ କରିଥିବା ଗ୍ରାମ ଅଭିମୁଖେ ବାହାରନ୍ତେ କଥା ଜଣାପଡ଼ିଲା । ବଡ଼ବୋହୂ କହିଲା - ବାପା ବୁଢ଼ା ହେଲେଣି, ମା'ଙ୍କ ଦେହ ଭଲ ରହୁନାହିଁ, ଏପରି ସ୍ଥଳେ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ମା' ବାପାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି କୋଉ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଚାଲିଯିବି ? ତୁମେ ଯଦି ପାରୁଛ ଏକୁଟିଆ ଯାଇ ଆଉ ଗାଁରେ ରୋଜଗାର କର - ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଘର ଛାଡ଼ି ହେବ ନାହିଁ । ଗାଁରେ ସମସ୍ତେ ଏକଥା ଜାଣିଲେ, ବୋହୂଟିକୁ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଶଂସା କଲେ । ଭଲ ବୋହୂ ବୋଲି ନାଁ ପଡ଼ିଲା ।

ମୋ କାନରେ ଏ କଥା ପଡ଼ନ୍ତେ ମୁଁ ଭଗବାନଙ୍କ ନାମ ନେଲି ଓ ପ୍ରଶ୍ନ କଲି ଏମିତି ଭଲ ବୋହୂ କେମିତି ପୁରୋହିତଙ୍କୁ ମିଳିଲା ? ତାଙ୍କ ପୁଣ୍ୟରୁ ତାଙ୍କର ଝିଅ / ପୁଅ ଭଲ ହେବା ସ୍ଵାଭାବିକ । ମାତ୍ର କ'ଣ କର୍ମ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଏପରି ଗୁଣର ବୋହୂ ମିଳିଲା ।

ଗାଁ ଧାରରେ ଥିବା ପର୍ବତ ସେପାଖରେ ରାମଗଡ଼ ଆଶ୍ରମ । ଆଶ୍ରମରେ ଅବଧୂତବାବା ତ୍ରିକାଳଦର୍ଶୀ । ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ଏ ପ୍ରଶ୍ନଟି ପଚାରିଲି । ସେ କାହାଣୀଟିଏ କହିଲେ - ବହୁଦିନ ପୂର୍ବେ ଗୋଟିଏ ପୁଅ ତାର ପିତା ମାତାଙ୍କ ଅସ୍ଥି ନେଇ ତ୍ରିବେଣୀକୁ ପିଣ୍ଡଦାନ ନିମନ୍ତେ ଯାଇଥିଲା । ସାଙ୍ଗରେ ଥିଲା ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ । ଏହାବାଦରେ ପିଣ୍ଡଦାନ ସାରି ଫେରିବା ବାଟରେ ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ ଚଟିଘରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିଲେ । ଚଟିଘରେ ଏମାନେ ରହିବା ପରେ ଆଉ ଜାଗା ନଥିଲା ମାତ୍ର ରାତି ୨ ଘଡ଼ି ବେଳକୁ ଜଣେ ତୀର୍ଥଯାତ୍ରୀ ଆସି ବିଶ୍ରାମ ପାଇଁ କହନ୍ତେ ଚଟିଘରର ମାଲିକ ଏଇ ଦୁଇଜଣ ରହୁଥିବା କୋଠରୀରେ ତାଙ୍କୁ ରଖାଇଦେଲେ । ତୀର୍ଥଯାତ୍ରୀ ଜଣକ ଛୋଟା ଥିଲେ ଓ ବହୁ ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ । କବିରାଜଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଅନୁସାରେ ଗଙ୍ଗାସ୍ନାନ ନିମନ୍ତେ ତ୍ରିବେଣୀକୁ ଆସିଥିଲେ । ଯାହାହେଉ କଥୋପକଥନରେ ତିନିଜଣ ଯାକ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ହୋଇଗଲେ ଓ ରାତି ଅନେକବେଳକୁ ଶୋଇବାକୁ ଗଲେ । ରାତି ୨ଟା ବେଳକୁ ସେଇ ଚଟିଘରେ ଦଳେ ଚୋର ପଶିଲେ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭୟଭୀତ କରି ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବସ୍ୱ ଅପହରଣ କରିନେଲେ । ଏଇ ତିନିଜଣ ଶୋଇଥିବା କୋଠରୀରେ ପହଞ୍ଚି ଯୁବତୀ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଦେଖି ତା ଉପରେ ଅତ୍ୟାଚାର କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲେ । ସ୍ତ୍ରୀକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ସ୍ଵାମୀ ତକାୟତଙ୍କ ଖଣ୍ଡାଚୋଟରେ ପ୍ରାଣ ଦେଲେ । ତତ୍ପରେ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ନେଇଯାଉଥିବାବେଳେ ଛୋଟା ପରିବ୍ରାଜକ ନିଜର ଛତା ଦ୍ଵାରା ତକାୟତର ଆଖିକୁ ଖେଚିଦେଲେ ଫଳରେ ତକାୟତର ଆଖିରୁ ଧାର ଧାର ରକ୍ତ ବହିଗଲିଲା । ଆଉ ଜଣେ ତକାୟତ ଛୋଟାଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡାରେ ହାଣିବାକୁ ଯିବାବେଳେ ଏ ସ୍ତ୍ରୀ

ତାକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ଖଣ୍ଡା ଗୋଟ ଖାଇ ସେଇଠି ଟଳି ପଡ଼ିଲା । ପରେ ଆଖି ଖଣ୍ଡିଆ ହୋଇଥିବା ଡକାୟତ ଛୋଟାକୁ ମଧ୍ୟ ହାଣି ମାରିଦେଲା । କୌଣସି ରକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ନଥାଇ ବୋହୂକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ଛୋଟା ଯେଉଁ ପ୍ରାଣ ଦେଲା ତାହା ନିସ୍ୱାର୍ଥ ଥିଲା । କନ୍ୟାକୁ ରକ୍ଷା କରି ସେ ବାପାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଲାଭ କଲା । ସେ ମରିଥିବା ବୋହୂ ଓ ଛୋଟା ଏଠି ଶୁଶ୍ରୁର ବୋହୂ ହୋଇ ଜନ୍ମ ନେଇଛନ୍ତି । ଝିଅ, ବୋହୂ, ଭଉଣୀ ଓ ଭାଇବୋହୂ ଏମାନେ କନ୍ୟା ପଦବାଚ୍ୟ । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଝିଅ ଯାହା ବୋହୂ ତାହା, ଭଉଣୀ ଯାହା ଭାଇବୋହୂ ତାହା । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ସ୍ନେହ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ପାତ୍ର ।

ଅତୀତରେ ସେହି ଡକାୟତଙ୍କ କବଳରେ ପଡ଼ି ପ୍ରାଣ ଦେଇଥିବା ବୋହୂ ଏଠାରେ ପୁରୋହିତଙ୍କର ବୋହୂ ହୋଇଛନ୍ତି ଓ ସେହି ଛୋଟା ତୀର୍ଥଯାତ୍ରୀ ଏ ବୋହୂର ଶୁଶ୍ରୁର (ପୁରୋହିତ) ହୋଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଏଇଭଳି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସମ୍ମାନ ରହିଛି । ତେଣୁ ପୁରୋହିତଙ୍କର ବୋହୂ ପୁରୋହିତଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଯାଉନାହିଁ ।

କାହାଣୀ କହିସାରି ଅବଧୂତବାବା ପୁଣି କହିଲେ - ଜୀବନ ଏକ ସ୍ରୋତ । ମୃତ୍ୟୁରେ ତାହା ସମାପ୍ତ ହୁଏନା । କର୍ମ ଓ କର୍ମଫଳ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମ ଧରି ଝଲିଥାଏ - ମଣିଷ ସେଇଠୁ ପୁଣ୍ୟଫଳ କିମ୍ବା ପାପଫଳ ଭୋଗ କରେ ।

ତେଣୁ ଏ ଜନ୍ମରେ ଯେତେ ପାରୁଛ ସେବା କରିଛଲ, ପରୋପକାର କରିଛଲ । କାହାପାଇଁ ଜୀବନଦେଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ବ୍ୟର୍ଥ ଯିବ ନାହିଁ ।

ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରୁ ମୁଖ୍ୟ ଫେରାଇ ନେବା ଏବଂ ଦିବ୍ୟ କୃପାକୁ ବର୍ଜନ କରିବା ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପକ୍ଷରେ ଅତି ନିର୍ବୋଧତାର କାର୍ଯ୍ୟ ।

ଦିବ୍ୟକରୁଣା ଓ ଦିବ୍ୟପ୍ରେମ ତୋ ସହିତ ରହିଛି - ତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରନାହିଁ ।

— ଶ୍ରୀମା

ସେବା ଓ କରୁଣାର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି କନି ମାଉସୀ

କନି ମାଉସୀଙ୍କୁ ଠିକ୍ କେବେ ପ୍ରଥମେ ଦେଖାହୋଇଥିଲା ମନେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କୁ ଯେବେ ପଣ୍ଡିତେରୀରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମରେ ଦେଖିଲି ସେବେଠାରୁ ମନେ ରହିଗଲା । ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଝକିରୀ କରିବା ପରେ ପ୍ରତିଦିନ ତ ଅଫିସକୁ ଯାଏ, ପୁଣି ଅଫିସ ସରିବା ପରେ ତଥା ପାଞ୍ଚଟା ପରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଭବନକୁ ଯାଏ । ସେଠାରେ ଯାଇ କିଛି ସମୟ ବସେ । ମୋ ଭଳି ଆଉ କେତେ ଲୋକ ସେଠାକୁ ଆସନ୍ତି । ଏମିତି ରୁଟିନ୍ ଦର୍ଶନାର୍ଥୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପଞ୍ଚଶତରୁ ଅଧିକ । ଦେଖାହେଲେ କେତେ କେତେ କଥା ପଡ଼େ । କିଏ ମା'ଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶନରେ କ'ଣ ଅନୁଭବ କରିଛି, କିଏ କେଉଁ ବହି ପଢ଼ିଛି ଏମିତି ଅନେକ କଥା । ରାଜଧାନୀର ପ୍ରଥମ ପାଠକକୁ କେବେ କେଉଁଠି ହୋଇଥିଲା ସେଠି କିଏ କିଏ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ ସେ ସବୁ ପୁରୁଣା କଥା ଆଲୋଚନା ହୁଏ । ମୁଁ ସେସବୁ ଆଗ୍ରହରେ ଶୁଣେ । ମୋ ଜୀବନର ପୁରୁଣା କଥା ମଧ୍ୟ ବେଳେ ବେଳେ କହେ ମୁଁ କେମିତି ପାଠକକୁ ଭିତରକୁ ଆସିଲି । ସେଇଠି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତିନିଜଣ ଦେଖାହୁଅନ୍ତି । ସେମାନେ ହେଲେ ପ୍ରଭାତ ନନ୍ଦ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାନ୍ତି ଓ କନି ମାଉସୀ । ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଭବନରେ ସମାଧିରେ ପ୍ରଣାମ କରିବା ପରେ ବାହାରେ ପିଣ୍ଡାରେ କିଛି ସମୟ ବସୁ, ପିଣ୍ଡା ତଳେ ଛୋଟ ଘାସର ଲନ୍ ; ଛୋଟ ଛୋଟ ଫୁଲଗଛ । ପାଚେରୀକୁ ଲାଗି ଧାଡ଼ିଏ ଉଚ୍ଚା ଉଚ୍ଚା ସିଧା ଦେବଦାରୁ ଗଛ, ବେଳେ ବେଳେ ଲନ୍ ଭିତରେ ବସିଗଲେ ଖୁବ୍ ଶାନ୍ତି ଲାଗେ । ମୋଟାମୋଟି ଭାବରେ ସେ ତିନିଜଣ ଓ ମୁଁ ଏକାଠି ହେଉ କ୍ଲବ୍ ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ । ଅଫିସରେ କେତେ ପ୍ରକାରର କାମ, କେତେ ପ୍ରକାରର ବରାଦ, ଦିନସାକର ଝାଲବୁଝା ଖଟଣି ପରେ ସେଇଠି ବସିଗଲେ ମନର କ୍ଲବ୍ ଦୂର ହୋଇଯାଏ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ କଥୋପକଥନ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ କନି ମାଉସୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସେମିତି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଏନା । ଭାବୁଥିବେ ଝିଅପିଲା ତ ସେଥିପାଇଁ ହୋଇଥିବ । ତାହା ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ । କାରଣ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ମହାପାତ୍ର, ଆଶାଅପା, ଛବିଅପା, ପୁଷ୍ପାଅପା ବେଳେ ବେଳେ ଅର୍ଜୁନା ନାୟକଙ୍କ ସହିତ ମା'ଙ୍କ ବିଭୂତି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ହୁଏ, ଯାକ ସାଙ୍ଗରେ କାହିଁକି ନୁହେଁ ? ମାଉସୀ ଟିକେ ତୁପୁଷ୍ପ । ଆମ ଝିଅ ଦଶମାସର ହୋଇଥିଲା । ଆମେ ଦି'ଜଣ ତାକୁ ନେଇ ପଣ୍ଡିତେରୀ ଯାଇଥିଲୁ । ଏହା ୧୯୮୭ ମସିହା ଦଶହରା ଛୁଟିର

କଥା । ସେଇଠି ଦେଖାହେଲେ କନି ମାଉସୀ ଓ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଭାଇ । ଆମ ଝିଅ ଭାରି ଡଉଲ ଡଉଲ ହୋଇଥାଏ, ଆଶ୍ରମର ଯିଏ ପାରେ ସିଏ ତାକୁ ଟେକି ନେଇ ଗେଲ କରନ୍ତି । ଆମେ ତାକୁ କାନ୍ଧରେ ପକାଇ ବୁଲୁଥାଉ । ଯେଉଁ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟକୁ ଗଲେ ଆମ ଝିଅ ସେଠି ଆଦର ପାଏ । ଆମେ ଓଡ଼ିଆ ନିଲୟନ ଅତିଥି ଭବନରେ ରହୁଥାଉ । ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ଆଶ୍ରମକୁ ଯିବାକୁ ହୁଏ । ଆଶ୍ରମରେ ଶ୍ରୀମା, ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ସମାଧି ପାଖରେ କିଛି ସମୟ ଧ୍ୟାନ କରବା ପାଇଁ । ଆଶ୍ରମକୁ ଯିବା ବାଟରେ ପଡ଼େ ଭୋଜନ ଗୃହ (Dinning Hall) । ଆଶ୍ରମକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତେ ଏଇଠି ଜଳଖିଆ ଖାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଡାପରେ ଆଶ୍ରମକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଆମ ଝିଅ ଅତି ଛୋଟ ହୋଇଥିବାରୁ ତାକୁ ମା ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ମନା । ଆଠବର୍ଷରୁ କମ୍ ପିଲା ସମାଧି ଛୁଇଁବା ଉପରେ କଟକଣା ଥାଏ । ତାଜନିଂରେ ଆମେ ଦୁହେଁ ଖାଇବା ଆଳି ଆଶୁ । ଝିଅକୁ ଲନରେ ଛାଡ଼ି ଦେଉ ସେ ଗୁରୁଣ୍ଡି ଗୁରୁଣ୍ଡି ବୁଲେ । ଆମେ ତର ତରରେ ଖାଇଦେଉ । ଲନ୍ ମଝିରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ପାଣିକୁଣ୍ଡ ଥାଏ । ସେ କୁଣ୍ଡରେ ନାଲି ଧଳା କଇଁଫୁଲ ଫୁଟେ । କଇଁ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ କୁଣ୍ଡର ପାଣି ଉପରେ ଭାସୁଥାଏ । ଆମ ଝିଅ ସେଇ ଆଡ଼କୁ ବେଶୀ ଗଲେ । ପତ୍ର ଟାଣିବ ବୋଲି । ତାଜନିଂରେ ଶହ ଶହ ଲୋକ, ଏ ଅପୂର୍ବ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଖୁସି ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ । ଆଶ୍ରମର ସନ୍ଧ୍ୟାସିନୀମାନେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଟେକି ନେଇ କୋଳକରି ଗେଲ କରନ୍ତି । କେହି କେହି ମଜାରେ କହନ୍ତି ତୁମ ଝିଅକୁ କିଏ ନେଇ ପଳାଇବ ଜାଣିପାରିବନାହିଁ । ଆଉ କେତେକ ପିଲା କୁଣ୍ଡରେ ପଡ଼ିଯିବ କହି ସତର୍କ କରାନ୍ତି ।

ଏଇମିତି ଏକ ଆନନ୍ଦ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଦେଖାଦିଅନ୍ତି କନି ମାଉସୀ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ଭାଇ । ସେ ଦୁଇଜଣ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ କରି ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମକୁ ଯାଇ ଥାଆନ୍ତି । ଆମେ ବେଶୀ ବୁଲାବୁଲି କରି ପାରୁ ନଥାଉ କାରଣ ଆମ ଛୋଟଝିଅ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ ଥିବାରୁ ବହୁତ ଆଡ଼େ ଯାଇ ହୁଏନା । କାରଣ ଆଶ୍ରମର ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଶାନ୍ତ ନୀରବତା । ତାକୁ ଭଙ୍ଗକରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଆମର ନଥାଏ । କନି ମାଉସୀ ବହୁତ ସ୍ନେହୀ । ଆମ ଝିଅକୁ ବହୁତ ସ୍ନେହ କରନ୍ତି । ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି ।

ପଣ୍ଡିତେରାରୁ ଫେରିବା ପରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଭବନରେ ଦେଖା ହୁଅନ୍ତି ପ୍ରଶାନ୍ତ ଭାଇ ଓ କନି ମାଉସୀ । ଆଶ୍ରମରୁ ଫେରିବା ପରେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଗୋଟେ ସତେଜତା ବହୁଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହେ । ସେ ଅରକ ମଧ୍ୟ ସେ କଥା ଘଟିଲା । ସେଇବର୍ଷ ଚିତ୍ତଭାଇଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରର କେତେକ ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ବହି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲେ । ଭିକାରୀବାବୁ ଓ ଧୃବଚରଣ ହୋତା ତା'ର

ମୁଖ୍ୟ ପୁରୋଧା ଥିଲେ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେ କ୍ଲାସକୁ ଗଲି । ପ୍ରଶାନ୍ତ ଭାଇ ଓ କନି ମାଉସୀ ମଧ୍ୟ ସେଠାକୁ ଆସିଲେ । ପ୍ରଶାନ୍ତ ଭାଇ କନି ମାଉସୀଙ୍କୁ ମାଉସୀ ବୋଲି ଡାକନ୍ତି ସେଇଠୁ ମୁଁ ମଧ୍ୟ କନି ମାଉସୀ ବୋଲି ଡାକିଲି । ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପାଠକ ପରେ ଚିନ୍ମୟ ମିଶନର ଉପନିଷଦ ଆଲୋଚନା କ୍ଲାସ୍ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ସେଇ ୧୯୮୭ ମସିହା ଶେଷ ବେଳକୁ । ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଚିନ୍ମୟ ମିଶନର ମୂଳଦୁଆ ଯେ ପକାଇଥିଲେ ସେ ଆମ ପରିବାରର ବନ୍ଧୁ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ସହପାଠୀ ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ମୁଁ ମିଶନକୁ ଆସିଥିଲି । ମିଶନର ଉପନିଷଦ ଓ ବେଦାନ୍ତ ଆଲୋଚନା ବହୁତ ଉପାଦେୟ ଅଟେ ଓ ଏହା ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ସାହିତ୍ୟ ବୁଝିବା ପାଇଁ ବହୁତ ସହାୟକ ହେଲା । ସେଠାକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଭାଇ ଓ କନି ମାଉସୀ ଆସିଲେ । କ୍ରମେ ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସହିତ ମୋର ଅନ୍ତରଙ୍ଗତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । କ୍ରମେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲି ଓ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟ / ସଦସ୍ୟାଙ୍କ ସହିତ ମିଶିଲି ।

ତାଙ୍କ ସହିତ ତଥା ପରିବାର ସହିତ ମିଶିବା ପରେ ଜାଣିଲି କନି ମାଉସୀ ଜଣେ ଉଚ୍ଚଧରଣର ସାଧୁକା । ଯେ ନିଜର ସୁଖ, ନିଜର ଆନନ୍ଦକୁ ନଦେଖି ପରିବାର ଭିତରେ ତାକୁ ଦେଖେ, ଯେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ ପୁଟାଏ, ଯେ ନିଜେ ସୁଖରେ ନରହି ଆତ୍ମତ୍ୟାଗ କରେ ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଦେବତା । ଭଗବାନ ତା ହୃଦୟରେ ବିରାଜମାନ କରନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସେ ସଦା ପ୍ରସନ୍ନ ରହେ, ହସ ହସ ମୁହଁରେ ରହେ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଦୁଃଖ ଦୂର ହୋଇଯାଏ । କନି ମାଉସୀ ତାଙ୍କ ୪ ଭଉଣୀ ଓ ୩ ଭାଇଙ୍କ ଭିତରେ ସବୁଠୁ ସାନ । ସବୁ ଭାଇ ଭଉଣୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସମସ୍ତେ ଝକିରୀ, ଭଜ ଝକିରୀ । କନି ମାଉସୀ ବାପା ମା'ଙ୍କର ସେବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ସମର୍ପି ଦେଇଥିଲା ନିଜେ ବିବାହ ନକରି ଏ ପରିବାରର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ବାପା ଯାହାକୁ ମୁଁ ଅଜା ବୋଲି ଡାକେ ସେ ୯୮ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଦେହତ୍ୟାଗ କଲେ । ମା ମଧ୍ୟ (ଆଜ୍ଞା) ସେମିତି ୯୫ ବର୍ଷ ବୟସରେ ଦେହତ୍ୟାଗ କଲେ । ସେମାନଙ୍କର ସେବା ଯେମିତି କନି ମାଉସୀ କଲେ ଯେ ଦେଖିଛି ସେ ହିଁ କହିପାରିବ ।

ବାପା ମା' ଦୁଇଜଣ ଝଲିଯିବା ପରେ କନି ମାଉସୀ ଝକିରୀ ସହିତ ସଦ୍‌ଗୁରୁ ପଠନରେ ନିଜକୁ ବ୍ରତୀ କରିଛନ୍ତି । ଆଶ୍ରମକୁ ତଥା ଚିନ୍ମୟ ମିଶନ ସହିତ ନିରନ୍ତର ଯୋଗାଯୋଗ ରଖିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଆଗାମୀ ଜୀବନ ସୁଖମୟ ହେଉ ଓ ସେ ଆତ୍ମ ସାକ୍ଷାତକାର ଲାଭ କରନ୍ତୁ ଏହା ମା'ଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଜୀବନରୁ ଶିକ୍ଷା

ଆମ ଅର୍ପିସର ମୋନ, ଗେଟ୍ ପାଖରେ ଏଇ କେତେଦିନ ହେଲା ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ବସି ଭିକ୍ଷା ମାଗୁଛି । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଖଣ୍ଡିଏ ଅଖା ପକାଇ ବସିଛି ଓ ପାଖରେ ଦୁଇ ବର୍ଷର ଝିଅଟିଏ ଖେଳୁଛି । ଛୁଆଟି ଡଉଲ ଡାଉଲ ହୋଇଛି, ଅର୍ପିସକୁ ଗଲାବେଳେ ସମସ୍ତେ ପିଲାଟିକୁ ଦେଖି ଖୁସି ହେଉଛନ୍ତି କିଏ କେମିତି ଟଙ୍କାଏ ଦୁଇଟଙ୍କା ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ମୋତେ ତ ସମୟ ନଥାଏ । ତରତରରେ ସାଢ଼େ ଦଶଟା ବେଳକୁ ଅର୍ପିସରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ, ପୁଣି ଅର୍ପିସରୁ ମୁଁ କୋଉ ପାହୁଟା ବେଳେ ଫେରେ ଯେ ତା ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖାହେବ ବା କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବ ? ମୁଁ ଅର୍ପିସରୁ ଫେରୁ ଫେରୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସାତ । ସେତେବେଳକୁ କୋଉ ଭିକାରୀ ଥିବ ? ତେଣୁ ମୁଁ ତାକୁ ଅର୍ପିସ ଗଲାବେଳେ ଦେଖେ ମାତ୍ର ମନରେ ଭାବେ ଏମାନେ ତ ମୋର ଗପ ଲେଖିବାର ଉପାଦାନ, କେତେବେଳେ ସୁବିଧା ହେଲେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବି ମାତ୍ର ସୁବିଧା ଯୁଗେନା ।

ଆମ ସେକ୍ସନର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦିଦି ବଡ଼ ଚତୁର ଲୋକ, ଉଡ଼ିଗଲା ଚଢ଼େଇର ପର ଗଣିବା ଲୋକ ସିଏ । ସବୁ ଖବର ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବ । ସେ କେତେବେଳେ ଏ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ସାଙ୍ଗରେ କଥା ହେଇ ତା ଖବର ସବୁ ବୁଝିଛନ୍ତି, ମତେ ଜଣା ନଥାଏ । ଦିନେ ପ୍ରାୟ ୬ଟା ବେଳକୁ ମୁଁ ଅର୍ପିସରୁ ଘରକୁ ଆସିବାବେଳେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଦିଦି ମୋ ସହିତ ଭେଟ ହେଲେ । ଶ୍ରଦ୍ଧାଦିଦିଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ବଡ଼ ଖୁସି ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇ ଦିଦିଙ୍କୁ କଣ କହିବାକୁ ଯାଉଛି, ଦିଦି ଦଶଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍‌ଟେ ତା' ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଲେ । ମୁଁ ଦିଦିଙ୍କୁ ପଚାରିଲି କଣ ଇଏ ଆପଣଙ୍କ ଟିଫ୍ ? ଦିଦି ଟିକିଏ ଦୂରକୁ ଖୁଲିଯାଇ ମତେ କହିଲେ ହେ ଏଇଟା ବଦମାସ୍ ଝିଅଟାଏ । ବାହା ହୋଇଥିଲା, ସ୍ବାମୀକୁ ଛାଡ଼ି ପ୍ରେମିକ ସାଙ୍ଗରେ ଫେରାର ହୋଇଯାଇ ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଛି । ଭିକ ମାଗୁଛି । ମୁଁ କହିଲି ତା ସ୍ବାମୀ କ'ଣ ତା' ଖବର ପାଇନି ଏ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି, ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଛି ? ଦିଦି ମୋତେ ତାସ୍ତଲ୍ୟ କରି କହିଲେ ହଁ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଏପରି କାମ କରିଥିଲେ ଆପଣ ତାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତେ ? ଦିଦି ତାଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ ବସି ଖୁଲିଗଲେ । ମତେ ଦେଇଗଲେ ଅସରନ୍ତି ଭାବନା ।

ମୁଁ କିଛି ସମୟ ଠିଆ ହୋଇ ଭାବିଲି । ସତେ ତ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଏଭଳି ପଲେଇଘାଟ ପ୍ରେମିକ ପାଖରୁ ଧୋକା ଖାଇ ରାସ୍ତାରେ ପଡ଼ି ଭିକ ମାଗୁଥିଲେ ସତରେ କ'ଣ ମୁଁ

ସହିଥାନ୍ତି ? ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଏମିତି ବେଶରେ ଥାଇ କୋଉ ଷ୍ଟେସନ୍‌ରେ ଭିକ ମାଗୁଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ମୁଁ ଦେଖିଥିଲେ ସତରେ କଣ ତୁମ୍ଭ ହୋଇ ଝଲି ଆସିଥା'ନ୍ତି ? କେଉଁ ଶୀତୁଆ ରାତିରେ ଷ୍ଟେସନ୍‌ର ପ୍ଲାଟଫର୍ମ କଡ଼ ଲୁହାବାଡ଼ ମୂଳରେ ଶୋଇଥିବାବେଳେ ମୋର ଯଦି ଦେଖା ହୋଇଥାନ୍ତା ମୁଁ କ'ଣ ତାକୁ ଅସତୀ କହି ମୁହଁ ଫେରାଇ ନେଇଥାନ୍ତି ? ଏମିତି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ମୋତେ ଘାରିଲା । ଘରକୁ ଫେରିବି କଣ ? ପାଖ ଋ ଦୋକାନକୁ ଯାଇ ଗୋଟେ ଋ ପିଇଲି । ସେ ଛୁଆ ପାଇଁ ଗୋଟେ ବିସ୍କୁଟ୍ ପ୍ୟାକେଟ୍ କିଣି ସେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ପାଖକୁ ଫେରି ଦେଖେ, ମୁହଁ ସଞ୍ଜ ହେଲାଣି । ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ତା ବସିବା ଅଖା ଉଠାଇ ଛୁଆଟିକୁ କାଖେଇ ଝଲିଯିବାକୁ ବାହାରିଛି । ତାକୁ ଅଟକାଇ ଛୁଆଟିକୁ ବିସ୍କୁଟ୍ ଦେଲି । ତାକୁ ପଛରିଲି ତା ଜୀବନ କଥା ।

କାହିଁକି କେଜାଣି ଲୋକେ ମୋତେ ସହଜରେ ବିଶ୍ୱାସ କରିଯାଆନ୍ତି । ମୋରି ପାଖରେ ମୋରି ପରିବାର ପାଖରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଳି ଅର୍ଦ୍ଧଳୀ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ଭରଷି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଦେହରୁ କୁଆଡ଼େ ସ୍ୱଭାବ ବାରି ହୋଇପଡ଼େ । ସାଧୁ ବ୍ରଜଚକୋରୀ ଦେବୀ ଥରେ ପ୍ରବଚନ କାଳରେ କହୁଥିଲେ ଝିଅମାନେ ବୟସପ୍ରାପ୍ତି ହେବାପରେ ପୁରୁଷର ଆଖିରୁ ଜାଣିପକାନ୍ତି ତାଙ୍କ ଆଖିର ଭାଷା । କେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେମାନେ ଝୁଙ୍କୁଛନ୍ତି । ଏ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟିକୁ ପଛରିଲି ତୁମ ଘର କୁଆଡ଼େ ? ଏମିତି କେତେ ଦିନ ମାଗି ଚଳିବ ?

- ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟିର ନାଁ ସରୋଜିନୀ । ଥିଲାବାଲା ଲୋକର ଝିଅ । ମାଟ୍ରିକ୍ ପାଶ୍ କରିଛି । ସ୍କୁଲ ସାଙ୍ଗ ପାଖ ଗାଁର ଗୋଟିଏ ପୁଅକୁ ସ୍କୁଲ ପାଠପଢ଼ାବେଳୁ ଭଲ ପାଉଥିଲା । ପୁଅଟି ଥିଲା ଅନ୍ୟ ଜାତିର ମାତ୍ର ଅସବର୍ଷ ନୁହେଁ । ଝିଅଘର ଥିଲେ ସବର୍ଷ, ଉଚ୍ଚ ଜାତିର । ଝିଅଘର ଠାରୁ ପୁଅଘର ଥିଲା ଗରୀବ । ଗାଁ ଗହଳରେ ତ ଏସବୁ ବିବାଦ ଆଜିଯାଏ ରହିଛି । ବାପା ମା ରାଜି ହେବେ କେମିତି ? ଧନ ପଛେ କମ୍ ଆଉ ଜାତି କମ୍ ହେଲେ ଅଟଳ । ଝିଅକୁ ଆଉ କଲେଜରେ ପଢ଼େଇଲେ ନାହିଁ ଭଲ ବରପାତ୍ର ଦେଖି ବାପା ମା ବାହା କରିଦେଲେ । ପୁଅ ଯୋଗ୍ୟ । ଜାତିପୁଅ, ରାଉରକେଲାରେ ଝକିରୀ କରେ । ଝିଅକୁ ବାହାଦେଲେ ସିନା ଝିଅ ମନରୁ ଅସନ୍ତୋଷ ଗଲାନାହିଁ । ସରୋଜିନୀ ସେ ପୁଅ ପାଖକୁ ବରାବର ଚିଠି ପତ୍ର ଦିଆନିଆ କଲା । ଏମିତି କିଛିଦିନ ଯିବାପରେ ପ୍ରେମିକ ରାଉରକେଲାରେ ପହଞ୍ଚି ସରୋଜିନୀକୁ ଅପହରଣ କରିନେଇ ସୁରାଟ୍ ପଳେଇଲା । ସେଠାରେ ଦୁହେଁ ପାଖାପାଖି ଦୁଇବର୍ଷ ରହିଲେ । ସେଠି ଏ କୁନି ଝିଅଟି ଜନ୍ମ ହେଲା । ସରୋଜିନୀର ସ୍ୱାମୀ ଥାନାରେ ଏତଲା ଦେଲା । ବହୁ ଖୋଜା ଖୋଜି କଲା । ଆଜିଯାଏ ଖୋଜୁଛି । ତା ପରିବାର ତାକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିବାହ ପାଇଁ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ଆଜିଯାଏ ରାଜି ହୋଇନାହିଁ ।

ଏପଟେ ସରୋଜିନୀର କନ୍ୟାଜନ୍ମ ହେବାରୁ ପରିବାରରେ ଅସନ୍ତୋଷ ଦେଖାଦେଲା । ଦୁଇଜଣଙ୍କ ଭିତରେ କଳି ଝଗଡ଼ା ହେଲା । ସରୋଜିନୀକୁ ପିତା ମରା ମଧ୍ୟ କଲା । ଏମିତିଦିନେ ସରୋଜିନୀକୁ ଛାଡ଼ି ତା ପ୍ରେମିକ କେଉଁଆଡ଼େ ଉଭାନ ହୋଇଗଲା । ସରୋଜିନୀ ବହୁଦିନ ଅପେକ୍ଷା କଲା, ସୁରାଟ ଭଳି ସହରରେ ଯାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ କିଏ ଅଛି ? ସରୋଜିନୀ ଶେଷକୁ ଘରଭଡ଼ା ଦେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଘର ମାଲିକ ସମସ୍ତ କଥା ଶୁଣି ଦେଶକୁ ଫେରି ଯିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲା ଓ ରେଳରେ ଟିକେଟ୍ କାଟି ଭୁବନେଶ୍ୱର ପଠାଇଦେଲା । ସରୋଜିନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ପହଞ୍ଚି ଭିକ୍ଷାବୃତ୍ତିକୁ ଆଦରି ନେଇଛି । ତାର ସାହସ ନାହିଁ ବାପ ଭାଇଙ୍କୁ ଖବର ଦେବା ପାଇଁ । କୋଉ ମୁହଁରେ ନିଜର ସ୍ୱାମୀକୁ ମୁହଁ ଦେଖାଇବ ? ମନ ଜାଣେ ପାପ । ପାପ ବୋଧ ତାକୁ ଖାଇଯାଉଛି । ସେ ସତ୍ ସାହସ କାଜି, ସ୍ୱାମୀ ପାଖକୁ ଫେରିଯିବ ?

ମୁଁ ଝୁଲାଇକିରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁ କରୁ ସରୋଜିନୀର ସ୍ୱାମୀ ଓ ତା କ୍ଲାଟର ଠିକଣା ଶୁଣି ମନେ ରଖିଦେଲି । ସରୋଜିନୀ ମାଟ୍ରିକ୍ ପାଶ୍ କରିଛି, ଶିକ୍ଷିତା, ମାତ୍ର ଭୁଲ୍ ତ କରିଛି । ଘରକୁ ଫେରି ଗୋଟିଏ ଚିଠି ସରୋଜିନୀର ସ୍ୱାମୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ସାହୁଙ୍କୁ ରାଉରକେଲା ଠିକଣାରେ ଲେଖିଲି । ମନରେ ଭାବୁଥାଏ ଭଦ୍ରଲୋକ ଯଦି ଏ ଭିତରେ କ୍ଲାଟର ବଦଳ କରିଥିବେ ତେବେ ଚିଠି ମିଳିବ ତ ? ପୁଣି ଭାବୁଥାଏ ପୁରୁଣା ଠିକଣାରେ ଯିଏ ଥିବେ ସନ୍ତୋଷବାବୁ ଜାଗା ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଚିଠିଟି ପଠେଇଦେବେ ଯେ । ଏମିତି ଭାବି ଭାବି ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ଲେଖିଲି- ବନ୍ଧୁ ସନ୍ତୋଷବାବୁ ଆପଣଙ୍କ ହଜିଥିବା ସ୍ତ୍ରୀର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଛି । ଆପଣ ତ ଖୋଜୁଥିବେ ନିଶ୍ଚୟ । ଖୋଜି ଖୋଜି ନୟାଗ୍ର ହେବେଣି । ଆପଣ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସନ୍ତୁ , ଆପଣଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ଯିବେ । ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଏଇ ଟେଲିଫୋନ୍ ନମ୍ବରରେ ସମ୍ପର୍କ କରିବେ । ମୋ ବସାରେ ଟେଲିଫୋନ୍ ନାହିଁ, ଅଫିସ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ । ତେଣୁ ୧୧ଟାରୁ ୫ଟା ଭିତରେ ଡାକିବେ । ବସରେ କିମ୍ବା ରେଳରେ କୋଉଥିରେ ଆସୁଛନ୍ତି ଜଣାଇଲେ ମୁଁ ଯାଇ ସେଇଠୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଆଣିବି ।

ଏମିତି ଲେଖି ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ପକେଇ ଦେଲି । ସେତେବେଳେ ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍ ଯୁଗ ଆସିନଥିଲା । ସବୁରାଘରେ ଟେଲିଫୋନ୍ ନଥିଲା । ଚିଠିଥିଲା ଏକମାତ୍ର ସଂଯୋଗ ସେତୁ । ଭଦ୍ରଲୋକ ସନ୍ତୋଷବାବୁ ତିନିଦିନ ପରେ ଚିଠି ପାଇ ଦେଇଥିବା ଟେଲିଫୋନ୍ ନମ୍ବରରେ ଫୋନ୍ କଲେ । ଯୋଗକୁ ମୁଁ ଅଫିସ୍ରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲି । ସନ୍ତୋଷବାବୁ ମୋ ଠିକଣା ନାଁ ସବୁ ବୁଝି ଦୁଇଦିନ ଭିତରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ପହଞ୍ଚିବେ ବୋଲି ଜଣାଇଲେ । ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ଦୁଇଦିନ ପରେ ରାଉରକେଲାରୁ ରେଳ

ଯୋଗେ ଆସି ଭୁବନେଶ୍ୱର କ୍ଷେତ୍ରରେ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଧରି ସାଇକେଲରେ ବସାଇ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ନିକଟରେ ରହୁଥିବା ଭଡ଼ାଘରେ ପହଞ୍ଚିଲି ।

ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ଦଶଟା ବେଳକୁ ଖିଆପିଆ କରି ସାଇକେଲରେ ଯାଇ ଅଫିସ୍ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ସରୋଜିନୀର ଆଉ କାମ କଣ ? ସେ ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ ନ'ଟା ବେଳକୁ ତା ଆସ୍ଥାନରେ ବସିଯିବା କଥା, ବସିଯାଏ । ଆମେ ଦୁହେଁ ଦୂରେଇ କରି ଠିଆହେଲୁ । କିଛି ସମୟ କଥା ହେଲୁ । ଛୋଟ ଝିଅଟିକୁ ଦେଖି ସେ ସବୁକଥା ବୁଝିଗଲେ । ଆଉ କାଳବିଳମ୍ବ ନକରି ସନ୍ତୋଷବାବୁ ସରୋଜିନୀ ଆଗରେ ଯାଇ ଠିଆହେଲେ । ମୁଁ ଦୂରେଇ କରି ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ସନ୍ତୋଷବାବୁ ସରୋଜିନୀକୁ ଆଦେଶଦେବା ଭଙ୍ଗୀରେ କହିଲେ - କ'ଣ ? ଏଇ ଯାଗାରେ ଆସି ବସିବାର ଥିଲା ? ତମ ଘର କଥା କଣ ତମର ମନେପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ? ଉଠ ଝଲ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ । ଏତିକିରେ ସରୋଜିନୀ ଭୋ ଭୋ ହୋଇ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ସନ୍ତୋଷବାବୁଙ୍କ ପାଦତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ଅଫିସ୍ ଆଗଟାରେ ଏ ଦୃଶ୍ୟ । ପୁଣି ସାଢ଼େ ଦଶଟାରୁ ଏଗାରଟା ସମୟ, ଲୋକ ଭିଡ଼ ବେଳ । ଲୋକ ଗଦା ହୋଇଗଲେ । ସରୋଜିନୀ ପାଦତଳେ ଲମ୍ବ ହୋଇ ପଡ଼ିଥାଏ, ଉଠୁ ନଥାଏ । ଏତେବେଳକୁ ମୁଁ ଯାଇ ଖଣ୍ଡେ ଅଟୋ ଆଣି ପାଖରେ ଠିଆ କରାଇଲି । ସନ୍ତୋଷବାବୁ ସରୋଜିନୀର ଅଖାକୁ ଦୂରକୁ ଫୋପାଡ଼ି ଦେଇ ଝିଅକୁ କାଖେଇ ସରୋଜିନୀକୁ ଉଠାଇ ପକାଇଲେ । ମୁଁ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଅଟୋକୁ ଦେଖାଇ ଦେଲି । ମୋତେ କେତେଜଣ ଆମ ଅଫିସର କର୍ମଚାରୀ ଭାଇ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥାନ୍ତି କଥା କଣ ବୋଲି ? ଏତିକିବେଳେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଦିଦି ଆସି ତାଙ୍କ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ । ଏସବୁ ବ୍ୟାପାର ଦେଖି ସେ ସବୁ ବୁଝିନେଇ ମୋ ଆଡ଼େ ଅନାଇ କହିଲେ ସବୁ ଯାକରି ନାଟ । ହଉ ଯାନ୍ତୁ ଭଲ କାମଟାଏ କଲେ । ମୁଁ ଦିଦିଙ୍କ ହାତକୁ ପୂର୍ବରୁ ଲେଖି ରଖିଥିବା ଛୁଟି ଦରଖାସ୍ତ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ବଡ଼ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଇ ଦେବାକୁ କହିଲି । ତାପରେ ଆମ ବସାକୁ ଝଲିଲୁ । ସନ୍ତୋଷବାବୁ ସରୋଜିନୀକୁ ଧରି ଅଟୋରେ ଓ ମୁଁ ସାଇକେଲରେ ଆଗେ ଆଗେ ବାଟକଢ଼ାଇ ଝଲିଲି । ଆମ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ, ଖାଇବା ପିଇବା ସବୁ ଝଲିଲା । ସରୋଜିନୀର ସବୁ ଲୁଗାପଟା ଫୋପାଡ଼ି ଦିଆଗଲା । ସରୋଜିନୀ ଓ ତା ଝିଅ ନୂଆଲୁଗା ଓ କାମା ପନ୍ଧିଲେ । ସରୋଜିନୀ କେବଳ କାନ୍ଦୁଥାଏ । ଅନୁତାପର କୋହ ବାରମ୍ବାର ଉଠୁଥାଏ । କଥା କହିପାରୁ ନଥାଏ । ଏଭଳି ମହାପୁରୁଷ ସ୍ୱାମୀକୁ ସେ ଅବଜ୍ଞା କରି ସେ କେତେ ଯେ ପାପ କରିଛି ତାର ହିସାବ ସେ କରିପାରୁ ନଥାଏ । ଆମ ଶ୍ରୀମତୀ ତାକୁ ବାଧ୍ୟ କରି ଖୁଆଉଥାନ୍ତି ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ରାଉରକେଲା ରେଳଗାଡ଼ି ସମୟ । ସେଇଥିରେ ସନ୍ତୋଷବାବୁ ରାଉରକେଲା ଫେରିଯିବେ ବୋଲି ସ୍ଥିର କରିଥାନ୍ତି । ମୁଁ ତ ସହଜରେ ଛୁଟି ନେଇଥାଏ ।

ଖାଇ ପିଇ ସାରିବା ପରେ ସନ୍ତୋଷବାବୁଙ୍କୁ ମୁଁ ପଚାରିଲି - ବନ୍ଧୁ ଆପଣ ତ ଜଣେ ମହାନ ବ୍ୟକ୍ତି । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଦାର ଅତ୍ୟନ୍ତ କରୁଣାମୟ । ଆପଣଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧାରଣ ମଣିଷ କରିପାରିବ ନାହିଁ । କେଉଁ ଭାବନା ନେଇ ଆପଣ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ? ସମାଜ ଆଗରେ ଆପଣ କେମିତି ଜବାବ ଦେବେ । ସନ୍ତୋଷବାବୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ:-

ସଂସାରରେ ଯାହା କିଛି ଘଟୁଛି ତାହା ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କଛାତ୍ରରେ ଘଟୁଛି । ଏ ମଧ୍ୟ ଭଗବାନଙ୍କର ଗୋଟେ ଲୀଳା । ଭଗବାନ ମନୁଷ୍ୟର ସବୁ କର୍ମକୁ ଦେଖି କେବଳ ଖୁସି ହେଉଥିବେ, ହସୁଥିବେ, ଆନନ୍ଦିତ ହେଉଥିବେ । ଦୁଃଖର ଲେଖମାତ୍ର ଚିହ୍ନ ଏଥିରେ ନାହିଁ । କିଏ କାହାର ସ୍ତ୍ରୀ, କିଏ କାହାର ସ୍ୱାମୀ ତାହା ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧାରିତ । ଭଗବାନ ମଧ୍ୟ ଆମ ଦି'ଜଣଙ୍କୁ ଏକାଠି କରିଛନ୍ତି । ଭୁଲ୍ ଠିକ୍ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରେ ନାହିଁ, ଅଛି କେବଳ ଚେତନା, କର୍ମ କରିବା ପଛରେ ବାସନା, ଅଭିପ୍ରାୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । କ'ଣ ଭାବି, କଣ ଆମେ କରୁଚେ ସେଇଠୁ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେଉଛି, ପାପ ପୁଣ୍ୟ । ମୁଁ ତ ଭୁଲ୍ କରିନାହିଁ । ସରୋଜିନୀ ମଧ୍ୟ ଭୁଲ୍ କରିନାହିଁ । ସେ ଭଲ ପାଇଛି । ମୋତେ ବାହାହେବା ପୂର୍ବରୁ ଜଣକୁ ଭଲ ପାଇଥିଲା । ବାହାଘର ପରେ ମଧ୍ୟ ଭଲ ପାଉଥିଲା । ଭଲ ପାଇବା ସ୍ୱର୍ଗୀୟ । ତା'ର ଭଲ ପାଇବାରେ କପଟତା ନଥିଲା । ବରଂ ଥିଲା ଗୋଟେ ଉଲ୍ଲାସ । କିନ୍ତୁ ଯାହାକୁ ଭଲ ପାଇଥିଲା - ସେ କ'ଣ କଲେ ? ପ୍ରେମର ପ୍ରତିଦାନ କଣ ଏଇୟା । ଗୋଟେ ନାରିହ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକକୁ ଛାଡ଼ି ସେ ଉତ୍ତାନ ହୋଇଗଲେ, ମନରେ କେଉଁ ଭାବ ତାଙ୍କର ଜାଗିଥିବ ? ଖାଲି ପ୍ରଚାରଣା, ହିଂସା, ପ୍ରତିହିଂସା, ଘୃଣା ଓ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଯିବାର ଗୋଟେ ଅହମିକା । ଏହା କ'ଣ ପାପ ନୁହେଁ ? ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ସରୋଜିନୀ ତ ନିଷ୍ଠାପ । ତା ଆଖିରେ ରହିଛି କେବଳ ଭଲ ପାଇବା । ଘୃଣା ତା 'ଭିତରେ ଥିଲା କି ?

ଆଉ ମୁଁ ତ ସହଜରେ ସ୍ୱାମୀ, ଅଗ୍ନିକୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖି ବିଭା ହେଲାବେଳେ ଶପଥ ନେଇଛି - ସ୍ତ୍ରୀର ଦଶଦୋଷ କ୍ଷମା କରିବି ବୋଲି । ତାକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦିଅନ୍ତି କେମିତି ? ଆମ ବିବାହ ତ ସ୍ୱର୍ଗ ରାଜ୍ୟରେ ହୋଇଥିବ । ଏଠି ଖାଲି ଆମେ ପାଳନ କରିବୁ । ମୁଁ ବୋଧେ ମୋର ପୂର୍ବଜନ୍ମରେ କାହାକୁ ଧୋକା ଦେଇଥିଲି ତେଣୁ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଅନ୍ୟ ବାଟକୁ ଝୁଲିଗଲା । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ଜାଣି ଜାଣି ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ କରୁଛି । ମୋ ପାଇଁ ଭାତଥାଳି ବଢ଼ାଯାଇଛି ସେଥିରୁ ମୁଁ ଅଧେ ଖାଇସାରିଲିଣି, କେହି ଯଦି ଆସି ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ବସି ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଭାତ ଖାଇଦିଏ ତେବେ ମୋ ଥାଳି କ'ଣ ମାରା ହୋଇଯିବ ? ଅପବିତ୍ର ହୋଇଯିବ ? ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଦାଣ୍ଡରେ ବସି ଭିକ ମାଗିବ - ଝିଅଟି ଆଜି ଛୋଟ ଅଛି କାଲି ବଡ଼ ହେବ ତା'ର ଦାୟିତ୍ୱ ନେବାକୁ ଯଦି କେହି ନ ରହନ୍ତି ତେବେ ସେ ଝିଅର ଜୀବନ କ'ଣ ହେବ ? ଝିଅଟି ଯଦି ଅବାଟରେ ଝୁଲିଯାଏ ତେବେ ଏହା ସମାଜ ପ୍ରତି ଅପରାଧ ନୁହେଁ ? ମୁଁ

ଯଦି ଏ ଅନ୍ଧତାରୁ ଆଗାମୀ ବଂଶଧରକୁ ରକ୍ଷାକରେ ଏହା କ'ଣ ଈଶ୍ବର ସେବା ନୁହେଁ ?
 ଗାଁ ତଥା ପରିବାରରେ କିଏ କେତେ କଥା କହିବେ, ମାତ୍ର ଅପୁତ୍ରିକ ଅନାଥାଶ୍ରମରୁ ପୂତ୍ର
 କନ୍ୟା ଆଶୁନାହାନ୍ତି ? ଏହା କ'ଣ ଈଶ୍ବରାରୋପିତ କର୍ମ ନୁହେଁ ? ମୁଁ ଯଦି ବୁଝିଯିବି,
 ପରିବାର ବୁଝିବେ ନାହିଁ ?

ସନ୍ତୋଷବାବୁଙ୍କ କଥା ମୋତେ ଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଭାଷାଭଳି ବୋଧ ହେଉଥିଲା । ମୁଁ
 ନୀରବରେ କେବଳ ଶୁଣୁଥିଲି ଓ ଭାବି ଯାଉଥିଲି କେତେକଥା । ମୋ ଚିନ୍ତା କାହିଁ କେଉଁ
 ଦିଗ୍‌ବଳୟକୁ ଛୁଇଁ ଯାଉଥିଲା । ସନ୍ତୋଷବାବୁ ମୋ ନୀରବତାକୁ ଭଙ୍ଗ କରି କହିଲେ -
 ଭାଇ, ଆପଣ କିଛି କମ୍ କାମ କରିନାହାନ୍ତି । ମାନବିକତାକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଅର୍ଥ ଭଗବତ୍
 ସେବା । ଭାଇ କେବଳ ଭଉଣୀକୁ ରକ୍ଷା କରେ । ଜୀବନ ମରଣର ସମସ୍ୟାରୁ ବଞ୍ଚାଏ ।
 ଆପଣ କେତେ ଜନ୍ମଧରି ସରୋଜିନୀର ଭାଇ ଥିଲେ - ଏ ଜନ୍ମରେ ରକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇ
 ଜନ୍ମ ନେଇନାହାନ୍ତି ସିନା, ପ୍ରକୃତ ଭାଇର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ମୁଁ ଓ ମୋ ପରିବାର
 ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ରଣା ।

ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି ଦେବତାର କଥା, ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ କଥା - God shall grow
 when wise men talk and sleep . ସନ୍ତୋଷବାବୁ ପ୍ରକୃତରେ ସନ୍ତୋଷର ଦେବତା
 - ଏକ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଗବତ୍ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ।

କୁସ୍ଥିତ ଭାବନା କୁସ୍ଥିତ ଆବେଗ ସୃଷ୍ଟି କରେ — କୁସ୍ଥିତ ଆବେଗ ତୋତେ
 ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଦୂରକୁ ନେଇଯାଏ ଏବଂ ସଜତାନର ବାହୁ କବଳରେ ନିରସ୍ତ
 କରି ପକାଇଦିଏ ଯେ'କି ତୋତେ କେବଳ ଉଦରସ୍ଥ କରିବାକୁ ହିଁ ଝୁଇଁଥାଏ- ଏବଂ
 ଏହା ହିଁ ଅସରନ୍ତି ଦୁଃଖ - ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଉତ୍ସ ।

— ଶ୍ରୀମା

ଗହନା କର୍ମଣୋ ଗତିଃ

ଫଗୁଣ ମାସ । ଶୀତ ଛାଡ଼ି ଗଲାଣି ରାତି ପାହୁ ପାହୁ ଗାଁରେ ଆଲୋଚନା, ଅକ୍ଷୟ ଆଜି ବାହା ହୋଇଯିବ । ସମସ୍ତେ ବାହା ହେବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅକ୍ଷୟର ବାହାଘରରେ ଏତେ ଆଲୋଚନା କାହିଁକି ? ଅକ୍ଷୟ ବାପା ମା'ଙ୍କର ବଡ଼ ପୁଅ, ଭାରି ଗୁଣର ପୁଅ , ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷକ, ସାହିତ୍ୟରେ ଅଗାଧ ଜ୍ଞାନ, ପୁରୋହିତ କର୍ମକାଣ୍ଡରେ ଏକବାର ପଦ୍ମ । ବାପା ସାଙ୍ଗକୁ ପୁଅ ଏକାଠି ହୋଇଛନ୍ତି ଆଜିକାଲି ଚଣ୍ଡିପାଠ, ବ୍ରହ୍ମାଭିଷେକ ସବୁ କରୁଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ପିଲାଟା ଦେଖିବାକୁ କୁହୁଡ଼ି କଦାକାର । ଦେହର ଗଠନ ଅତି ଅସୁନ୍ଦର ଯିଏ ଦେଖିବ ତାକୁ ଗୁଣାରେ ଅନେଇ ରହିବ ଏପରି କଦାକାର ଗଠନ ସମ୍ଭବ ତ ? ତା'ରି ଆଜି ବାହାଘର, ବହୁ ଖୋଜା ଲୋଡ଼ା ପରେ ବାହାଘର ଠିକ୍ ହୋଇଛି । ବାପାଙ୍କ ମନ ବହୁତ ଖୁସି । ବାପା ଖୁସି ହୋଇ ବାଣ ବାଜା ସବୁ କରିଛନ୍ତି । ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ମୋଟେ କୁଣ୍ଡିତ ନୁହଁନ୍ତି ।

ଅକ୍ଷୟ ବରବେଶ ହୋଇ ପାଲିଙ୍କିରେ ବସିଲେ । ଗାଁର ଦେଖଣାହାରୀ ଗଦା ହେଲେ ଅକ୍ଷୟ ବର ବେଶ ହୋଇ କେମିତି ଦିଶୁଛି ? କୁଳବଧୂମାନେ ବନ୍ଦାପନା କରି ବିଦାୟ ଦେଲେ, ବ୍ରାହ୍ମଣ ବିଭାଘର ଦିନରେ । ତେଣୁ ଦିନ ୧୨ଟା ପରେ ଶୁଭ ବେଳ ଦେଖି ବରଯାତ୍ରୀ ସହ ବର ଶୁଭ ଅନୁକୂଳ କଲେ ।

କନ୍ୟାଘର ଏଇ ଋଷି ମାଈଲ ଦୂରରେ । ସବୁ ଜଣାଶୁଣାରେ ହୋଇଛି । ଯଥା ସମୟରେ କନ୍ୟାଘରେ ବର ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ବାଟ ବରଣ ସରିଲା, ବରଯାତ୍ରୀମାନେ ଖିଆପିଆ କଲେ । ମାତ୍ର କନ୍ୟା ବେଦୀକୁ ଆସିବାବେଳେ ଅଡ଼ିବସିଲା ସେ ବରକୁ ବାହା ହେବ ନାହିଁ, କାରଣ ତ ସ୍ୱଷ୍ଟ - ଏପରି ଅସୁନ୍ଦର ବରକୁ ସେ ବରଣ କରିବ ନାହିଁ । ବର ପିତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଚଡ଼କ ପଡ଼ିଗଲା । କନ୍ୟାରତ୍ନକୁ ବରପକ୍ଷର ଗୁରୁଜନ ତଥା କନ୍ୟାପକ୍ଷର ଗୁରୁଜନ ବହୁ ବୁଝାସୁଝା ପରେ ମଧ୍ୟ କନ୍ୟା ଚଳିଲେ ନାହିଁ । ଅଗତ୍ୟା ଅକ୍ଷୟ ହେଲେ ଶିଶୁପାଳ ।

କନ୍ୟାଘର ଛାଡ଼ି ସମସ୍ତେ ଗ୍ରାମ ଅଭିମୁଖେ ଫେରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ବାଟରେ ଜଣେ ସମ୍ପର୍କୀୟ ମତ ଦେଲେ ପୁଅ ମଜୁଲ ହୋଇ ଘରୁ ବାହାରିଛି କେମିତି ବୋହୁ ନ ନେଇ ଫେରିବା ? ପାଖ ଗାଁରେ ତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶାସନ ଅଛି ଏଠି ବୁଝାବୁଝି କରନ୍ତେ ନେଇଁ ? ସଦାରୀ ପାଲିଙ୍କି ଗ୍ରାମଦେବୀ ଭୁଆସୁଣାଙ୍କ ବିଶାଳ ବରଗଛ ତଳେ ଥୁଆ ହେଲା । ବର ଝଲି ଝଲି ଫେରୁଥାଏ, ଆଉ ପାଲିଙ୍କିରେ ବସିବ କ'ଣ ?

ଅକ୍ଷୟର କେହି କେହି ସମ୍ପର୍କୀୟ ଆମ ଗାଁର ଶାସନ ସହିତ ପରିଚିତ ଥିଲେ । ସେମାନେ ଗାଁକୁ ଆସିବେ ବୋଲି ବାହାରିଛନ୍ତି ଏହି ସମୟରେ ଆମ ଗାଁର ଜଣେ ନବଯୁବକ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଏ ବାବୁ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷକ ପଣ୍ଡିତ । ପୂର୍ବରୁ ଅକ୍ଷୟ ସହିତ ସାମାନ୍ୟ ପରିଚିତ ହୋଇଛି କେଉଁ ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଆଲୋଚନା ଚକ୍ରରେ । ନବଯୁବକ ସମସ୍ତ କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ନିଜ ଭଉଣୀକୁ ଦାନ କରିବେ ବୋଲି କଥା ଦେଇ ଗାଁକୁ ଫେରିଆସିଲେ । ଗାଁରେ ପ୍ରଥମେ ଆୟୋଜନ କରିବେ ପରେ ବାଟ ବରଣୀ ହେବ । ଆମ ଗାଁର ଏ ପରିବାର ଖୁବ୍ ଥିଲାବାଲା । ଝିଅ ସୁନ୍ଦର ଦେଖିବାକୁ । ଓଡ଼ିଶାରେ କୁହାଯାଏ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘର ଝିଅ ସଚରାଚର ସୁନ୍ଦର । ଯାଜପୁର ଜିଲ୍ଲାର କରଣ ଝିଅମାନେ ସୁନ୍ଦର । ତେଲିଘରର ଝିଅମାନେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଆରାଧନା କରୁଥିବାରୁ ଓ ଗୁଡ଼ିଆଘର ଝିଅମାନେ ବହୁ ନୀତି ନିୟମ ପାଳନ କରୁଥିବାରୁ ସୁନ୍ଦର । ଯାହାହେଉ ଅକ୍ଷୟ ଭାଗ୍ୟରେ ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅଟିଏ ଅଛି ଭାବି - ତାଙ୍କ ବରଯାତ୍ରୀ ମାନେ ଖୁସି ହେଉଥାଆନ୍ତି ।

ଯଦିଓ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ତଥାପି ବିଭାଘର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିଦେଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ବାହାଘର ବେଶୀ ସମୟ ଲାଗେ ନାହିଁ । ବ୍ରତଘର ବେଳେ ସବୁ ସରିଥାଏ, ଗୋଟାଏ କର୍ମ ବାକିଥାଏ । ବାହାଘର ଶେଷରେ ବରକନ୍ୟା ବିଦା ହୋଇଗଲେ । ଅକ୍ଷୟ ଶିଶୁପାଳ ଦୋଷରୁ ମୁକ୍ତ ହେଲା ।

ବରକନ୍ୟା ବିଦାୟ ନେବା ପରେ କନ୍ୟାଘର ପରିବାରରେ ଭାଲେଣି ପଡ଼ିଲା । ସେମାନେ ଭୁଲ୍ କରିଦେଲେ । କିଏ କହିଲା - କନ୍ୟାର ଭାଇ ତାକୁ ବୁଡ଼େଇ ଦେଲା । କିଏ କହିଲା କିଛି ନଦେଖି ନବୁଝି କେମିତି ଝିଅକୁ ଦେଇଦେଲ । ଏମିତି ହଜାର ହଜାର କଥା - ବର୍ଣ୍ଣନା ଦରକାର ନାହିଁ ।

ଏମିତି ସମୟରେ କନ୍ୟା ଫୋନ୍‌କରି ଜଣାଇଲା ଯେ ସେ ଆଉ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚାହେଁନା, ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିଦେବ ।

ଶେଷରେ କନ୍ୟାର ଭାଇ ଓ ତାଙ୍କର ଜଣେ ସାଥୀ ଗୋଟେ ବିଘର କଲେ । । ସେଇ ଅନୁସାରେ କାମ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହେଲା । ହାତରେ ପଇସା ଧରି କିଭଳି କାମ ଶେଷ କରା ହେବ ତା'ର ଉପାୟ କରାଗଲା -

ବିଭାଘରର ତୃତୀୟ ଦିନ । ଅକ୍ଷୟଙ୍କଘରେ ଆମ ଗାଁର ଜଣେ କିଶୋର ବୟସର ପିଲା ପହଞ୍ଚି ଅଭିନୟ କଲେ - କନ୍ୟା ପିତାଙ୍କର ହଠାତ୍ ରକ୍ତବାନ୍ତି ହୋଇ ମସ୍ତିଷ୍କ କୋମାକୁ ଝଲିଯାଇଛି । ପରିବାରର ସମସ୍ତେ କଟକ ମେଡ଼ିକାଲରେ । ଅକ୍ଷୟର ଶାଶୁ ଝହାନ୍ତି ଏ ଶେଷବେଳରେ ଝିଅ କ୍ଲାଙ୍ଗ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତୁ । ସେଥିପାଇଁ ଗାଡ଼ି

ପଠାଇଛନ୍ତି । ଝିଅ ଲାଙ୍ଗ ଝଲନ୍ତୁ । ଆସନ୍ତା କାଲି ତ ଚତୁର୍ଥୀ ଭୋଜିଭାତ ଆଜି ଗୋଟାଏ ଦିନରେ ବେଳ ଆଉଁ ଆଉଁ ଫେରି ଆସିବା । ବର ପିତା ମାତା ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ଘରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ନୂଆ ବନ୍ଧୁର ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ କିଏ ବା ରାଜି ନ ହୁଅନ୍ତା ? ତେଣୁ ଅକ୍ଷୟ ବୋହୂକୁ ଧରି ଗାଁରୁ ଯାଇଥିବା ଯୁବକଙ୍କ ସହିତ କଟକ ଯିବା ପାଇଁ କାରରେ ବସିଲେ ।

କଟକରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ମେଡ଼ିକାଲ ଗଲେ ଓ ଝିଅ ଲାଙ୍ଗ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଇମରଜେନ୍ସି ପାଖରେ ଠିଆହେଲେ । ପୂର୍ବ ବିଷର ଅନୁସାରେ ଅକ୍ଷୟଙ୍କୁ ପିଣ୍ଡାରେ ଥିବା ସିମେଣ୍ଟ ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ବସାଇ ଦେଇ ଝିଅ ସହିତ ଖୁବ୍ ଭିତରକୁ ଯାଉଛି ବୋଲି କହି ଚମ୍ପଟ ମାରିଲେ । ଆଗରୁ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଅନୁସାରେ କନ୍ୟାର ଭାଇ ଭାଉଜ କୁଆଡ଼େ ଲୁଚିଥିଲେ ବାହାରିଲେ ଓ ସମସ୍ତେ କନ୍ୟାକୁ ନେଇଥିବା କାରରେ ବସାଇ ଅପହରଣ କରି ଆଣିଲେ । ଅକ୍ଷୟ ବିଚରା ସାଧାସିଧା ମଣିଷ ସେ ଏତେ କପଟ କୋଉଠୁ ବୁଝୁଛି ? ଦିନ ଯାଇ ସଞ୍ଜ ହେଲା । ଅକ୍ଷୟ ଉଠି କେତେଆଡ଼େ ଖୋଜା ଲୋଡ଼ା କଲା ଶେଷରେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ବସ୍ ଧରି ନିଜ ଗାଁରେ ପହଞ୍ଚି ଖବର କ'ଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଶୁଶୁର ଘରକୁ ଲୋକ ପଠାଇଲା । ଗାଁକୁ ଲୋକ ଆସି ସବୁକଥା ବୁଝିଲେ ଓ ପଡ଼ୋଶୀ କହିଲେ ଝିଅକୁ ଅପହରଣ କରାଯାଇଛି । ବାହାଘରଟା ଭୁଲ୍ ହୋଇଗଲା ବୋଲି ପରିବାର ଅନୁଭବ କରି ଏକଥା କରିଛନ୍ତି । ତୁମେମାନେ ଗାଁକୁ ଫେରିଯାଅ ।

ଅକ୍ଷୟ ଓ ଅକ୍ଷୟର ପରିବାର ଏ କଥାରେ ମର୍ମାହତ ହେଲେ ଏତିକି ଶାନ୍ତନା ଯେ, ଅକ୍ଷୟ ଆଉ ଶିଶୁପାଳ ନୁହେଁ ସେ ବିଭା ହୋଇ ଘରକୁ ଫେରିଛି । ତା ସ୍ତ୍ରୀ ଅପହୃତା ହୋଇଯାଇଛି । ତେଣୁ ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନ୍‌ରେ ତାଏରୀ ସହ କୋର୍ଟରେ ମକଦ୍ଦମା ରୁଜୁ ହେଲା ।

ଏକଥା ଦୁଇ ଗାଁ ତଥା ଗାଁ ପାଖ ଗାଁରେ ଚହଳ ପଡ଼ିଗଲା । ମଣିଷର ମନରେ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଏସବୁ ଘଟେ କାହିଁକି ? ମଣିଷ କେବଳ କର୍ମଫଳ ଭୋଗ କରୁଛି । ଅକ୍ଷୟ ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦିଶା କାହିଁକି ଭୋଗ କଲା ? ଦୁଇ ଦୁଇ ଜଣ କନ୍ୟାପାତ୍ରୀ ଏହାକୁ ଅସ୍ବାକାର କଲେ କାହିଁକି ? ଏ ଜନ୍ମରେ ଏ ଦୁଇଜଣ କଣ ଭୁଲ୍ କଲେ ନାହିଁ ? ବାହା ହୋଇଥିବା କନ୍ୟାର ଭାଇ ଓ ତା ସାଙ୍ଗ ଯିଏ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଅଭିନୟ କରି ବରକନ୍ୟାଙ୍କୁ କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନେଇଯାଇ ପାରିଲା ସେ କି ଦଣ୍ଡ ଭଗବାନଙ୍କ ବିଚାରାଳୟରୁ ପାଇବେ ? ଏମିତି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଭିତରେ ସବୁକି ହୋଇ, କର୍ମ ଓ କର୍ମଫଳ ଭିତରେ ଘାଣ୍ଟି ହୋଇ ଦୁଇ ତିନିଦିନ ମୁଁ ଅନିଦ୍ରା ହେଲି । ସମାଧାନ ପାଇଁ ଆମ ଗୁରୁଦେବ ଅବଧୂତ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଇ ବିନମ୍ର ହୋଇ ଏ ସବୁର ସମାଧାନ ଚାହିଁଲି ।

ଅବଧୂତ ବାବା ମୋତେ ଅନାଇଁ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ହସିଲେ ଓ କହିଲେ ସବୁ କର୍ମଫଳ ବାପା । କିଏ କଣ ସବୁ ରାତିର ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ କରିଯାଉଛି ସେ ସବୁ ଲେଖା ହୋଇ ରହୁଛି । ଭଗବାନ ଅସହାୟ ତୁମେ ଆତ୍ମଗନ୍ଧ ଲଗାଇଲେ ଆତ୍ମଫଳ ପାଇବ, ଯଦି ତୁମେ ଆତ୍ମ ନପାଇ ଆତ୍ମତା ଫଳ ପାଉଛ ତେବେ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଯେ ତୁମେ ଆତ୍ମ ଗନ୍ଧ ଲଗାଇନାହିଁ - ଏଥିରେ ବିସ୍ମିତ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ ।

ତତ୍ପରେ ଅବଧୂତ ବାବା ତାଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ନେତ୍ରରେ ଦେଖିପାରିଲେ ଓ କହିଲେ - ପୂର୍ବଜନ୍ମରେ ଅକ୍ଷୟ ଥିଲା ଜଣେ ସୁନାରୀ ବଣିଆଁ । ସୁନା ରୂପାରେ ଅଳଙ୍କାର ଗଢ଼ି ବିକ୍ରି କରିବା ଥିଲା ତାର ବ୍ୟବସାୟ । ଦିନେ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଜମିଦାର ଏ ବଣିଆକୁ ଡକାଇ ପଠେଇଲେ, କାରଣ ଥିଲା ସୁନାର ଦୁଇମୁର୍ତ୍ତି ରାଧାକୃଷ୍ଣ ନିର୍ମାଣ କରିବା । ବଣିଆଁ ସେଇ ଅନୁସାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଜମିଦାରଙ୍କ ଗାଁକୁ ଆସିଥିଲେ । ଆସିବା ବାଟରେ ଗୋଟିଏ ଗାଁ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଗାଁ ଦାଡ଼ରେ ଯାଉ ଯାଉ ସୁନାରୀକୁ ବହୁତ ଶୋଷ ହୁଅନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଘର ପାଖରେ ଅଟକିଗଲା । ଘରଟି ଥିଲା ଗୋଟିଏ ଋଷୀର । ବେଶ୍ ବଡ଼ ଋଷୀ । ଘରବାରୀ ମିଶି ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ ଏକର । ମଝିରେ ଖଞ୍ଜାଘର । ଋକିକଡ଼ରେ ବାଡ଼ି ବଗିଚା । ଫଳ ଫୁଲ ପନିପରିବାରେ ଭରପୁର । ଘର ପଛକୁ ଖଜାବାଡ଼ି ଓ ପୋଖରୀ । ପୋଖରୀରେ ମାଛ ଭରପୁର । ବଡ଼କ ଓ ହଂସ ପୋଖରୀରେ ସଦାଦିନେ କ୍ରୀଡ଼ାରତ । ଏହିପରି ଏକ ମନୋରମ ପରିବେଶରେ ଘର । ସୁନାରୀ ସେଇଠି ଅଟକି ପାଣି ପିଇବାକୁ ଚାହିଁଲା । ଘରକଡ଼ରୁ ଝିଅଟିଏ ବାହାରି ଆସିଲା । ସେ ବୋଧେ କିଛି ସଫାସଫି କାମରେଥିଲା । ବିଦେଶୀଙ୍କୁ ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଆସିବାର କାରଣ ପଚାରିଲା ଓ ସାନଭଉଣୀକୁ ଡାକ ପକାଇଲା । ସାନ ଭଉଣୀ ଆସି ପାଣି ଦେଲା । ବଡ଼ ଭଉଣୀ କହିଲା ବଳଦମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଉଥିଲି ତ ହାତ ସଫା ନାହିଁ । ଏ ଦୁଇ ଭଉଣୀଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଝିଅ ରହେ ସେ ହେଉଛି ଏ ପରିବାରର ପରିଚାରିକା । ଘୋଡ଼ା ଓ ଗଧମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଏ, ଦାୟିତ୍ବ ନିଏ । ଋଷୀଙ୍କର ଦୁଇ ଯାଗାକୁ ଯିବା ଆସିବା ପାଇଁ ଘୋଡ଼ାଟିଏ ଅଛି ଓ ଦୁଇଟି ଗଧ ଅଛନ୍ତି ଫସଲ ବୋହିବା ପାଇଁ । ଋଷ ପାଇଁ ବଳଦ ଓ କ୍ଷୀର ପାଇଁ ଗାଈ ମଧ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି । ଏମିତି ପରିବେଶଟିଏ ଦେଖି ବଣିଆ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲା ଓ ଥକ୍କା ମେଣ୍ଟାଇ ଜମିଦାରଙ୍କ ନିବାସ ଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲା । ଜମିଦାରଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରି ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢ଼ିବାର ବରାଦ ପାଇଲା ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ ଘରକୁ ଆସି ମୂର୍ତ୍ତି ତିଆରି କରିବ ବୋଲି ଆଦେଶ ପାଇ ଫେରିଗଲା ।

ସୁନାରୀ ମନରେ ଏଇ ଦୁଇଭଉଣୀଙ୍କ ଚେହେରା ଲାଖି ରହିଛି । ସବୁଦିନ ଜମିଦାରଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବା ଓ ଫେରିବା ବାଟରେ ଏଇ ଦୁଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରେ । ସାକ୍ଷାତରୁ ବନ୍ଧୁତା ଓ ପରେ ବଡ଼ ଭଉଣୀ ସହିତ ଭଲପାଇବା ହୋଇ ମନ ଦିଆନିଆ ହୋଇଗଲା ।

ସାନ ଭଉଣୀ ଏସବୁ ଦେଖି ବହୁତ ଖୁସି ହୁଏ । ସେ ମନରେ ଭାବେ ବଣିକ ଯୁବକ ସୁନ୍ଦର ଓ ସୁନା ରୂପା ବ୍ୟବସାୟମାନେ ଧନୀ ନିଶ୍ଚୟ । ଏପରି ପରିବାରରେ ସମ୍ଭବ ହେଲେ ଦୁଇ ପରିବାରକୁ ମଙ୍ଗଳ । ଏଣେ ଯେଉଁ ଝିଅଟି ପରିଭ୍ରମିକା ଅଛି ସେ ଏମାନଙ୍କର ଭଲ ପାଇବା ଦେଖି ଖୁସି ହୁଏ ସତ, ମାତ୍ର ମନରେ ନିଜ ପ୍ରତି ଧୂଳିକାର କରେ । ମୁଁ ତ ଗରୀବ ମୂଲ ଲାଗୁଛି, ବାପା ମା ଗରୀବ, ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ସୁନ୍ଦର ଗୁଣର ଧନୀବର କାହିଁ ? ଏମାନେ ଥିଲାବାଲା, ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଗୁଣର ଧନୀପୁଅ ତାଙ୍କରି ଭାଗ୍ୟରେ ସିନା । ଏଇମିତି ତିନୋଟି ଝିଅଙ୍କ ମନର କଥା ।

କେତେଦିନ ଗଲାପରେ ବଣିଆ ଯୁବକ ବଡ଼ ଝିଅର ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ ତା' ବାପା ମା'ଙ୍କୁ ଦେଲା । କନ୍ୟା ପିତା ମାତା ଏଥିରେ ସମ୍ମତ ହେଲେ । ଏସବୁ ସିନା ହେଉଥାଏ ମାତ୍ର ବଣିଆ ପୁଅ ମନରେ ଥାଏ ବିଷ । ସେ ଖାଲି ଭଲ ପାଇଥାଏ ବୋଲି ଦେଖେଇ ହେଉଥାଏ ସିନା ମନରେ ଥାଏ ଅବିଶ୍ୱାସର ନିଆଁ । ଧୋକା ଦେଇ ଝଲିଯିବାର ଚେଷ୍ଟା । କନ୍ୟାପିତା ଶେଷରେ ବର ଓ ଘର ଦେଖିବାକୁ ଅଗ୍ନିନକ ବାହାରିଗଲେ ଓ ବଣିଆଁ ପୁଅ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । କନ୍ୟାପିତା ଯାଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ବଣିଆ ପୁଅ ବିବାହିତ ଓ ସୁନ୍ଦର ସଂସାର କରି ରହୁଛି । ବଣିଆର ସ୍ତ୍ରୀ ଆସି ପିତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣିପାତ କଲା ଓ ଭରମ ରୂପେ ଚର୍ଚ୍ଚା କଲା । ଝିଅବାପା ମନରେ ମନ କଥା ରଖି ଫେରିଆସିଲେ । ଘରେ ସବୁକଥା ଆଲୋଚନା ପରେ ବାପା ବଡ଼ ଝିଅକୁ କହିଲେ - ତୁ ଧୋକାରେ ପଡ଼ିଯାଇଛୁ, ଆହୁରି ଭଗବାନ ରକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ଯେ ତୋତେ ମୁଁ ଅନ୍ଧତାବରେ ତା ହାତରେ ଟେକି ଦେଇନାହିଁ । ଦୁଇ ସଂସାରରେ ନିଆଁ ଜଳିଥାନ୍ତା ସିନା । ବଡ଼ଝିଅ ବହୁତ କାନ୍ଦିଲା ଓ ସାନଝିଅ କ୍ରୋଧରେ ନିଆଁ ହୋଇଗଲା । ଦୁହିଁଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରତିଶୋଧର ନିଆଁ ଜଳିଉଠିଲା । ଏ ଦୁଇଜଣ ପଛରେ ସଂସାର କଲେ ମାତ୍ର ବଣିଆଁ ପୁଅର ଧୋକାବାଜ୍ କଥା ଜୀବନଯାକ ଭୁଲିପାରିଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଜଳୁଥିଲା ପ୍ରତିଶୋଧର ନିଆଁ ।

ଏକଥା କହିସାରି ଅବଧୂତ ବାବା କହିଲେ - ସେ ଯେଉଁ ସୁନ୍ଦର ପୁରୁଷ ବଣିଆଁ ଯୁବକ ଥିଲା, ସେ ଏ ଜନ୍ମରେ ଅତି କଦାକାର ହୋଇ ଅକ୍ଷୟ ନାମରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି । ତାର ସୁନ୍ଦର ପଣ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଗର୍ବ ଥିଲା ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେ ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀମାନଙ୍କୁ ନିଜ ମାୟାଜାଲରେ ମୋହିତ କରୁଥିଲା ତାହା ଏ ଜନ୍ମରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛି । ତାକୁ ଝିଅ କ'ଣ, ଯେ କେହି ଦେଖିଲେ ନାକ ଟେକିଛନ୍ତି ଘୃଣା କରୁଛନ୍ତି । ଅକ୍ଷୟ ଯେଉଁ ଗାଁକୁ ପ୍ରଥମେ ବିଭାହେବାକୁ ଯାଇଥିଲା ସେ ହୋଇଛି ସେ ପୂର୍ବଜନ୍ମର ସାନ ଭଉଣୀ । ତା' ମନରେ ପ୍ରତିଶୋଧର ବହି ପୂର୍ବଜନ୍ମରୁ ଜଳୁଥିବାରୁ ସେ ଅକ୍ଷୟକୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଘୃଣାରେ ତା ମନ ଭରିଗଲା । ସେ ତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କଲା । ଆଉ ତୁମ ଗାଁର ଏ ଝିଅଟି ହୋଇଛି

ପୂର୍ବଜନ୍ମର ସେଇ ବଡ଼ଝିଅ । ତା' ମନରେ ବଶିକ ଯୁବକକୁ ବିଭାହେବାର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରବଳ ଭାବରେ ଜଳି ଉଠିଥିଲା, ତେଣୁ ଏ ଜନ୍ମରେ ତା'ସହିତ ବିଭାଘର ହୋଇଗଲା । ମାତ୍ର ପରେ ତା'ପ୍ରତି ଘୃଣା ଜାତ ହୋଇଥିବାରୁ ସଂସାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରବେଶ କରି ପାରିଲାନାହିଁ ।

ବାବାଙ୍କୁ ମୁଁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲି - ବାବା ଏ ଦୁଇକନ୍ୟା କ'ଣ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବଜନ୍ମ ରହସ୍ୟ ଜାଣିପାରୁଛନ୍ତି ? ବାବା ଉତ୍ତର ଦେଲେ ସେମିତି ହୁଏନା । ମଣିଷର ତିନିଗୋଟି ଶରୀର ରହିଛି, ଗୋଟେ ହେଲା ସ୍ଥୁଳ ଶରୀର ଯାହା ଆମେ ଦେଖୁଛେ ଦ୍ଵିତୀୟରେ ହେଲା ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶରୀର ତୃତୀୟରେ ହେଲା କାରଣ ଶରୀର ।

ପୂର୍ବଜନ୍ମର ସତ୍ କର୍ମରୁ ଜାତ, ପଞ୍ଚକୃତ ପଞ୍ଚମହାଭୂତଙ୍କର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ଦ୍ଵାରା ଗଠିତ ସୁଖ ଦୁଃଖ ଆଦି କର୍ମଫଳ ଭୋଗର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ସ୍ଥୁଳ ଶରୀର କୁହାଯାଏ । ପଞ୍ଚମହାଭୂତ କଥା ତ ତୁମେ ଜାଣ କ୍ଷିତ, ଅପ, ତେଜ, ମରୁତ ଓ ବ୍ୟୋମ । ଏ ସ୍ଥୁଳ ଶରୀର ଛଅ ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଇ ଗତି କରେ । ତାହା ହେଲା ଅଛି, ଜନ୍ମନିଏ, ବୃଦ୍ଧିହୁଏ, ପରିପକ୍ୱ ହୁଏ, କ୍ଷୟ ହୁଏ ଓ ଶେଷରେ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରେ ପଡ଼େ ।

ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶରୀର ଯାହା ଅପଞ୍ଚକୃତ ପଞ୍ଚମହାଭୂତର ସମ୍ମିଶ୍ରଣରୁ ତିଆରି, ପୂର୍ବଜନ୍ମର ସତ୍‌କର୍ମରୁ ଜନ୍ମ, ସୁଖ ଦୁଃଖ ଇତ୍ୟାଦି ଭୋଗ କରିବାର ଉପକରଣ, ପଞ୍ଚ ଜ୍ଞାନେନ୍ଦ୍ରିୟ, ପଞ୍ଚ କର୍ମେନ୍ଦ୍ରିୟ, ପଞ୍ଚପ୍ରାଣ, ମନ ଏବଂ ବୁଦ୍ଧି ଏହି ଭଳି ୧୭ଟି କଲା ସହିତ ଯାହା ଅବସ୍ଥାନ କରେ ତାହା ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶରୀର । ତାହା ସୂକ୍ଷ୍ମ , କାରଣ ତାହା ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଦ୍ଵାରା ଗ୍ରହଣ ହୋଇପାରେନାହିଁ । ଆମେ ନିଜର ମନକୁ ତଥା ଅନ୍ୟର ମନକୁଦେଖିପାରୁନାହିଁ । ମାତ୍ର ମନକଥା ବୁଝିହୁଏ ।

କାରଣ ଶରୀର ତିନି ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ସୂକ୍ଷ୍ମତମ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ଶରୀରରେ ବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ପ୍ରକୃତରେ ଅସ୍ଥିତ୍ୱ ନଥାଏ ମାତ୍ର ତାର ଅସ୍ଥିତ୍ୱ ନାହିଁ ବୋଲି କୁହାଯାଇ ପାରିବନାହିଁ । ଏହା ଗୋଟିଏ ଅଦୃଶ୍ୟ ମଞ୍ଜି ଭଳି । ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମକୁ ଏ ଶରୀର ଯାଇଥାଏ । ମନ ଭିତରେ ଏହାକୁ ବାସନା ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହି ବାସନା ପୁଣ୍ୟ ବା ପାପକୁ ବହନ କରିନେଇ ଋଣେ । ଟେପ୍‌ରେକର୍ଡ଼ରେ ଯେମିତି କଥା ରେକର୍ଡ଼ିଂ ହୋଇଥାଏ ମଣିଷ ମନର ଏହି ବାସନା ସମସ୍ତ ରାଗ, ଦ୍ଵେଷ, ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ, ଭଲପାଇବା, ଘୃଣା ସବୁ ବହନ କରି ଏଜନ୍ମରୁ ଆସନ୍ତା ଜନ୍ମକୁବହନ କରି ନେଇଯାଏ । ତେଣୁ ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ ତୁମେ କ'ଣ ଚିନ୍ତା ନେଇ ମରୁତ - ତାହା ତୁମର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜୀବନକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ । ତେଣୁ ମୃତ୍ୟୁକୁ ମଧ୍ୟ ଏକ ଯଜ୍ଞ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଏ । ଆସନ୍ତା ଜନ୍ମରେ ତୁମେ ମହାପୁରୁଷ ହେବ କି ମାଂସ ବିକାଳୀ ହେବ ଏଇ

ମୃତ୍ୟୁକାଳରେ ହିଁ ସ୍ଥିରାକୃତ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ସଂସାରୀ ଏମିତି କିଛି କାମ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଯାହା ତା ମନରେ ଅବଶୋଷ, ଅନୁତାପ, ଘୃଣା, ସନ୍ଦେହ, ସୃଷ୍ଟି ନ କରେ । ତେଣୁ ସାଧୁ, ସାବଧାନ ।

ଏଠାରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଭଉଣୀ ବଣିଆ ପୁଅ ଉପରେ ଘୃଣା, ଅବିଶ୍ୱାସ, ପ୍ରତିଶୋଧର ବନ୍ଧି ଜୀବନଯାକ ବହନ କରି ଝଲିଲେ ତାହା ମୃତ୍ୟୁକାଳରେ ମନେ ପଡ଼ିବା ସ୍ୱାଭାବିକ୍ । ତାହାର କାରଣ ଶରୀର ଏଇ ଘୃଣା ଅବିଶ୍ୱାସ ଓ ପ୍ରତିଶୋଧରେ ହିଁ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଏ ଜନ୍ମରେ ସାକାର ରୂପ ନେଲା । ସେମାନେ ଜାଣିପାରୁନାହାନ୍ତି ଯେ ଏଇ ଯୁବକତାକୁ ଧୋକା ଦେଇଥିଲା ମାତ୍ର ଯୁବକକୁ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଅହେତୁକ ଘୃଣା ଜନ୍ମ ନେଇଛି ।

ଆହୁରି ମଜାକଥା କହୁଛି ଶୁଣ, ସେ ଯେଉଁ ଋଷାଘରର ପରିଘରିକା ଯେ କି ଝକରାଣୀ ଭାବରେ କାମ କରୁଥିଲା - ସେ ତ ଏ ବଣିଆ ପୁଅକୁ ମନେ ମନେ ଭଲ ପାଉଥିଲା, ନିଜର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ପାଇଁ ନିଜକୁ ଧିକ୍କାର କରୁଥିଲା - ତାରି ଭଲପାଇବା ତାକୁ ସ୍ନେହୀ, ସୁନ୍ଦରୀ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧାମୟୀ କରି ଜନ୍ମ ଦେଇସାରିଛି । ତାର କଲ୍ୟାଣ ଭାବନା ତାକୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଘରେ ଖୁବ୍ ଧନବାନର ସୁନ୍ଦରୀ କନ୍ୟା ଭାବରେ ଜନ୍ମ ଦେଇସାରିଛି । ସେ ହିଁ ହେବ ଅକ୍ଷୟର ଏ ଜନ୍ମର ପତ୍ନୀ ।

ମୁଁ ପୁଣି ପଚାରିଲି- ସେ କେଉଁଠି ଜନ୍ମ ନେଇଛି ? ବାବା ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଅକ୍ଷୟ ଘରର ପଶିମ ଦିଗରେ । ମୁଁ କହିଲି ଅକ୍ଷୟ ଗାଁର ପଶିମରେ ତ ଆମ ଗାଁ । ବାବା କହିଲେ ସେ କଥା ମୁଁ କହିପାରିବି ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏହା ତ୍ରିବାର ସତ୍ୟ ।

ବାବା ଏକଥା କହିବାର କିଛିଦିନ ପରେ ଶୁଣିଲି ଯେ, ଆମ ଗାଁର ପଶିମ ଦିଗରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଏକ ଗାଁରେ ଅକ୍ଷୟର ବିଭାଘର ହୋଇଯାଇଛି । ତା ସ୍ତ୍ରୀ ଗୁଣବତୀ ଓ ବେଶ୍ ଯୌତୁକ ପାଇ ବିବାହ କରିଛି । ବାବାଙ୍କ କଥା ଅନୁସାରେ ତା ଶ୍ୱଶୁର ଘର ତା ଘରର ପଶିମରେ ।

ସୁଖ ଓ ଦୁଃଖ କାହିଁକି ?

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପାଠକଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପାଠକଙ୍କୁ ବସୁଥିବା ଶ୍ରୀକାଲୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ଦିନ । ବର୍ଷରେ ଯେଉଁ ଦିନ ପାଠକ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ ସେହି ଦିନକୁ ମନେ ପକାଇବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନ ହୁଏ । ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଓ ଶ୍ରୀମାଙ୍କ ରଚିତ ପୁସ୍ତକ ପାଠହୁଏ । କିଛି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବକ୍ତାଙ୍କୁ ଅଧିବେଶନକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥାଏ, ସେମାନେ ପଠିତ ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶେଷ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତି । ଶେଷରେ ଭୋଜନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥାଏ । ପରିବାରର ସମସ୍ତେ ତଥା ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ସେଦିନ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ଏକାଠି ଭୋଜନ କରନ୍ତି ।

ପୁରୁଣା ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ପାଠକ ଆନ୍ଦୋଳନର ଜଣେ ଆଗଧାଡ଼ିର କର୍ମୀ ଥିଲେ ତାଙ୍କର ବିବାହ ବାର୍ଷିକୀ ହେଉଛି ଜୁଲାଇ ଏକ ତାରିଖ । ସେ ସେହିଦିନ ତାଙ୍କ ଘରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପାଠକ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜୁଲାଇ ଏକ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ଘରେ ପାଠକଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପାଳିତ ହୁଏ । ସେ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ପ୍ରିୟଜନଙ୍କୁ ଘରକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଆଣନ୍ତି ଓ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦର୍ଶନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଆଲୋଚନା ହେବାପରେ ଭୋଜନ ପର୍ବ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।

ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଗୋପାଳବାବୁଙ୍କ ଏହି ବାର୍ଷିକ ପାଠକଙ୍କୁ ସଂଘଳକ ମୁଁ ଥିଲି । ମୋର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁସାରେ ଦୁଇଜଣ ବକ୍ତାଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନେ ହେଲେ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ରଥ । ଦୁହେଁ ବିଦ୍ୱାନ, ବହୁଶାସ୍ତ୍ରଦର୍ଶୀ ଓ ମା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ଜଣେ ଜଣେ ଅନୁରାଗୀ ଭକ୍ତ । ସେମାନଙ୍କୁ ଗାଡ଼ିରେ ଅଣାଗଲା । ଗୋପାଳବାବୁଙ୍କ ଜ୍ୱାଲି ତାଙ୍କୁ ଯାଇ ନେଇ ଆସିଥିଲେ ।

ପାଠକ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଉପକ୍ରମଣିକା ମୁଁ ଦେଲି ଓ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ରଚିତ ମା ବହିର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ ପାଠ କଲି ତାହା ଥିଲା -

“ତୁମର ଶ୍ରଦ୍ଧା, ତୁମର ଆତ୍ମବିକଳତା ଓ ସମର୍ପଣ ଯେତେ ପୂର୍ଣ୍ଣତର ହେବ, ମା’ଙ୍କର କରୁଣା ଓ ଅଭୟ ସେତେ ହିଁ ଘେରି ରହିବ । ଯଦି ମା ଭଗବତାଙ୍କର କରୁଣା ଓ ଅଭୟ ତୁମ ସଙ୍ଗେ ରହିଛି, ତେବେ ଆଉ ଏପରି କ’ଣ ଅଛି ଯାହା ତୁମକୁ ସ୍ୱର୍ଗ କରିବ ବା ଆଉ

କାହାକୁ ତୁମେ ଭୟ କରିବ ? ଏହି କୃପାରୁ ଅଳ୍ପ ଟିକିଏ ବି ତୁମକୁ ସକଳ ବାଧା ବିପତ୍ତି
 ଓ ସଙ୍କଟରୁ ପାର କରିଦେବ ; ତାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପସ୍ଥିତି ଯଦି ତୁମକୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରି ରଖେ,
 ତେବେ ନିରାପଦରେ ତୁମ ପଥରେ ତୁମେ ଝଲିଯାଇ ପାରିବ, କାରଣ ସେ ପଥ ହେଲା
 ମା'ଙ୍କର, ଏ ଜଗତରେ ହେଉ ବା ଅଦୃଶ୍ୟ ଜଗତ ସମୁଦ୍ଧରେ ହେଉ, କୌଣସି ଶତ୍ରୁଶକ୍ତି,
 ତାହା ଯେତେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହେଉ ନା କାହିଁକି, ତୁମକୁ ସ୍ବର୍ଣ୍ଣ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି
 କରୁଣାର ସ୍ବର୍ଣ୍ଣରେ ସଙ୍କଟ ସୁଯୋଗରେ, ବ୍ୟର୍ଥତା ସାର୍ଥକତାରେ, ଦୁର୍ବଳତା ଅମୋଘ
 ସାମର୍ଥ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୁଏ । କାରଣ ଦିବ୍ୟଜନନୀଙ୍କର ଅନୁକମ୍ପା ହେଲା ପରମେଶ୍ବରଙ୍କ
 ଅନୁମତି । ଏବେ ହେଉ ବା ପରେ ହେଉ, ତାହାର ଫଳ ସୁନିଶ୍ଚିତ, ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ,
 ଅବଶ୍ୟକତା ଓ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ।”

- “ମା”, ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ, ଶେଷପାରା । ପୃଷ୍ଠା-୧୪

ଶ୍ରୋତା ବକ୍ତା ମିଶି ପ୍ରାୟ ୫୦ରୁ ଅଧିକ । ସମସ୍ତେ ନୀରବ ହୋଇ ଶୁଣୁଥାନ୍ତି, ହଲ୍
 ଭିତରେ କୌଣସି ଟିକିଏ ହେଲେ ଶବ୍ଦ ନାହିଁ । ହଠାତ୍ ନୀରବତାକୁ ଭଙ୍ଗ କରି ଗୋପାଳବାବୁ
 କହିଉଠିଲେ - ସୁବାସବାବୁ, ଆପଣ ବୋଧେ ପୂର୍ବରୁ ଏଭଳି ପଢ଼ିବେ ବୋଲି ଭାବି ସ୍ଥିର
 କରିଥିଲେ । ବାଃ, ବହୁତ ଭଲ କଲ । ଆଲୋଚନା ଏହା ଉପରେ କେତେ କଣ ହେବ
 ତା’ର ସୀମା ନାହିଁ । ସେତେବେଳକୁ ମୋ ଆଖି ଛଲ ଛଲ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ମା’ ଆଉ
 ସାଧକଙ୍କୁ କେମିତି ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ? ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ଏହା ଅଭୟବାଣୀ ।

ଏହା ପଠିତ ହେବା ପରେ ଜଣେ ଭକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ - କେଉଁଗୁଡ଼ିକ ଅଦୃଶ୍ୟ
 ଜଗତ ? ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ କହିଲେ ଆମେ କହିବା ନାହିଁ -
 ଏହାର ଉତ୍ତର ମା କ’ଣ ଦେଇଛନ୍ତି ତାହା ପାଠ କରାଯାଉ । ତେଣୁ ମାଙ୍କ ଲିଖିତ ମା’ବହି
 ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପୁସ୍ତକର ପୃଷ୍ଠା ୩୪- ୩୫ ପାଠ କରାଗଲା । ଆମ୍ଭେମାନେ ସଭାର ବିଭିନ୍ନ
 ଅବସ୍ଥା ନେଇ ଗଠିତ । ଦୈହିକ, ପ୍ରାଣିକ, ମାନସିକ, ଅନ୍ତରାତ୍ମିକ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଇତ୍ୟାଦି ।
 ସଭାର ଏହି ସମସ୍ତ ଆନ୍ତର ଅବସ୍ଥାର ଅନୁରୂପ ଓ ତାହା ସହ ସଂଯୁକ୍ତ ଅଦୃଶ୍ୟ ଜଗତ ସବୁ
 ରହିଛି । ଏକ ସ୍ଥୂଳ ଦୈହିକ ଜଗତ, ପ୍ରାଣିକ, ମାନସିକ ଅନ୍ତରାତ୍ମିକ ଜଗତ ରହିଛି ।
 ଅନେକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜଗତ ରହିଛନ୍ତି । ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସୂକ୍ଷ୍ମତର ଜଗତ ସବୁର ଏକ
 କ୍ରମବିନ୍ୟସ୍ତ ବିସ୍ତାର ପରମ ଭଗବାନଙ୍କ ଦିଗରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସମ୍ପନ୍ନିତ ଓ ନିକଟତର
 ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ।

ଏହିଭଳି ଆଲୋଚନା ହେବା ପରେ ଗୋପାଳବାବୁଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଭାଗ୍ୟଲତା ଦେବୀ ପ୍ରଶ୍ନ
 କଲେ - ତାଙ୍କର ଜଣେ ମାଉସୀ ଥିଲେ ସେ ପରିବାରର ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ବ ସହ ଅତି ଭଗ୍ନ

ଆଚରଣ ଜୀବନକାଳ ଭିତରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିଷ୍ଠା ବିରୁଦ୍ଧରେ ପଦେ ହେଲେ କହିବାର ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେ ଏଇ କେତେଦିନ ତଳେ ଦେହତ୍ୟାଗ କରିଛନ୍ତି । ଦେହତ୍ୟାଗ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅନେକ କଷ୍ଟ ସହିଲେ ପାତ୍ର ପାଇଲେ । ବହୁ ଶାରୀରିକ କଷ୍ଟ ପାଇ ସେ ଦେହତ୍ୟାଗ କଲେ । ଜଣେ ଭଲ ମଣିଷକୁ ବିଧାତା ଏତେ କଷ୍ଟ କାହିଁକି ଦେଲେ ?

ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ କହିଲେ କର୍ମର ଗତି ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର । ସେଥିପାଇଁ ଆମକୁ କ'ଣ କରିବାକୁ ଓ କିପରି କରିବାକୁ ହେବ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ତାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ଜାରୀ କରି ଯାଇଛନ୍ତି ଯାହା ଆଗାମୀ ଏକ ହଜାର ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଳବର୍ତ୍ତର ରହିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଆମକୁ ଆଗାମୀ ଏକ ହଜାର ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର୍ମ ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ଯାହା ମନୁଷ୍ୟର ବିବର୍ତ୍ତନ ଦିଗରେ କାମ କରିବ । ତେଣୁ କେବଳ ସତ୍ କର୍ମ କର ଓ ଏ ଗହନ କର୍ମର ଗତି ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀ ରଥ କହିବେ । ତହିଁ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ରଥ ମହୋଦୟ ଆରମ୍ଭ କଲେ :-

କର୍ମର ଗତି ବଡ଼ ଗହନ । ବାହାରୁ ଦେଖି ତାକୁ ବିଚାର କରାଯାଇ ନପାରେ । କ୍ରିୟା ଓ କର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଫରକ ରହିଛି । ଶାରୀରିକ ସ୍ତରରେ, ବାଚିକ ସ୍ତରରେ ବା ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ସମସ୍ତ ସଚେତନ ଚେଷ୍ଟା କର୍ମ ପଦବାଚ୍ୟ ଅଟେ । ଏହା କ୍ରିୟା ନୁହେଁ । କର୍ମ ପଛରେ ରହିଥିବା ଚେତନା ହିଁ କର୍ମ । ଚେତନା କ'ଣ ତାହା ହେଲା Intention । ଆପଣ କୋଉ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କର୍ମ କରୁଛନ୍ତି ? କର୍ମ ପଛରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନଥିଲେ ତାହା କର୍ମ ନୁହେଁ । ସଚେତନ ଚେଷ୍ଟା ଯଦି ନାହିଁ ତେବେ ତାହା କର୍ମ ନୁହେଁ । ଏହି ଚେତନା ବା Intention ବା ଆପଣଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଫଳ ମିଳେ । ଆପଣ ଘର ଓଳଉଛନ୍ତି ହଠାତ୍ ଆଗକୁ ଶୁଖୁର ପଶିଆସିଲେ ତାଙ୍କ ଗୋଡ଼ରେ ଛାଞ୍ଚୁଣୀ ବାଜିଗଲା । ଏହା କର୍ମ କି ? ଏହା କର୍ମ ନୁହେଁ । ଏଥିରୁ ଶୁଭ କିମ୍ବା ଅଶୁଭ ଫଳ ମିଳିବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଶୁଖୁର ଦିନରେ ଦୁଇଥର ଖାଇବାକୁ ମାଗିଲେ ଆପଣ ତାଙ୍କୁ କ୍ରୋଧରେ ଗାଳି ଦେଲେ କିମ୍ବା ମନରେ କ୍ରୋଧ କଲେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୋଧରେ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ । ସେଥିରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କମନର ସ୍ଥିତି ଉପରେ ଫଳ ମିଳିବ । ମନ ଯଦି ଶାନ୍ତ, ଫଳ ଶୁଭ ମନ ଯଦି ବିସ୍ମୟ, ଫଳ ଅଶୁଭ । ତହିଁ ସେ ଗୋଟିଏ କାହାଣୀ କହିଲେ -

ଗୋଟିଏ ଆଶ୍ରମରେ ଜଣେ ଯୁବକ ଶିକ୍ଷାଲାଭ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଗୁରୁଦେବ ତାଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଦୁଇଜଣ ଆରାଧ୍ୟାୟଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ । ଜଣେ ଆରାଧ୍ୟାୟ ଖୁବ୍ କୋମଳ ସ୍ୱଭାବର କ୍ଷମାଶୀଳ, ଦୟାଶୀଳ । କିଛି ଭୁଲ୍ କଲେ କ୍ଷମା କରିଦିଅନ୍ତି ମାତ୍ର ଆଉ ଜଣେ

ଆରମ୍ଭ୍ୟ ଚିକେ ରୁଷ ! ଭୁଲ୍ କଲେ ଦଣ୍ଡ ଦିଅନ୍ତି, ସାମାନ୍ୟ ବିଶ୍ୱଙ୍ଗଳା ହେଲେ ଅପମାନ କରନ୍ତି, ଚିରସ୍ଥାର କରନ୍ତି । ଏଇ ଦୁଇ ଆରମ୍ଭ୍ୟଙ୍କ ପାଖରେ ଶିଷ୍ୟ ବିଦ୍ୟାରମ୍ଭ କଲେ ଓ କିଛିଦିନ ପରେ ଦେଖାଗଲା ଶିଷ୍ୟଜଣକ ଦୟାଶୀଳ ଆରମ୍ଭ୍ୟଙ୍କର ବଶମତ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ଓ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ରୁଷ ଆରମ୍ଭ୍ୟଙ୍କର କଥା ମାନିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉନାହାନ୍ତି । ଯଦି ମାନୁଛନ୍ତି ତେବେ ବଡ଼ ଅମନଯୋଗୀ ହୋଇ । ଗୁରୁ ସେବାର ଅର୍ଥ ମାନିବା । ଯଦି ମାନନ୍ତି ନାହିଁ ତେବେ ସବୁ ଅନର୍ଥ । ଭାବିବେ ନାହିଁ ତାଙ୍କ ଆଗରେ ମାନିଯିବା ସେ ନଥିଲାବେଳେ ଯାହା ଜନ୍ମା କରିଛନ୍ତି । ଏହା ନୁହେଁ - ସେଥିପାଇଁ ମା କହିଛନ୍ତି Always behave as if the mother was looking at you because she is indeed always present . ସେ କହିଲେ କଥାଏ ଆପଣ ତାକୁ କାୟ ମନ ବାକ୍ୟରେ ମାନି ଚଳିବେ । ଏହା ହେଲା ଗୁରୁସେବା । ଗୁରୁସେବାର ଅର୍ଥ ଗୋଡ଼ ଘଷିବା ନୁହେଁ ।

ଏହିଭଳି ଭାବରେ କ୍ରୋଧୀ, ରୁଷ ଆରମ୍ଭ୍ୟଙ୍କ କଥା ଶିଷ୍ୟ ମାନିଲେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମେଲାପା ଆରମ୍ଭ୍ୟଙ୍କ କଥା ମାନିଲେ, ତାଙ୍କ କାମ କଲେ । ତାଙ୍କର ଲୁଗା ସଫା କରିବା, ତାଙ୍କ ପାଇଁ ବଣରୁ ସମିଧ ଆଣିବା ଆଦି ଯାବତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ମାତ୍ର ମନ ଭିତରେ ଭାବ ରହିଲା ଅସୁଯା । ଲୁଗା ସଫା କଲାବେଳେ କିମ୍ବା ସମିଧ ଆଣିବା ବେଳେ ଶିଷ୍ୟ ଦେଖେଇ ହେଲାଭଳି ମନେ ମନେ କହି ହେଉଥାନ୍ତି, ଦେଖ୍ ତୁମ କଥା ମାନିବି ? ତୁମେ ମୋର ଚଉଦପୁରୁଷ ଗାଳି ଦେବ ତୁମ କଥା କିଏ ମାନିବ ? ଦିନକୁ ଦିନ ଏପରି ହେଲା ଯେ ଶିଷ୍ୟ କେବଳ ନମ୍ର ଆରମ୍ଭ୍ୟଙ୍କ ସେବା କଲେ ଆଉ ଜଣଙ୍କୁ ଦେଖାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ବିରକ୍ତି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ପାଠ ପଢ଼ା ଶେଷରେ ଶିଷ୍ୟ ଯେବେ ବିଦାୟ ନେବାକୁ ଚାହିଁଲେ ଗୁରୁ ତାଙ୍କର ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ଗ୍ରହଣ କଲେ ନାହିଁ କହିଲେ ତୁମର ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ଶେଷ ହୋଇନାହିଁ । ତୁମେ ଆଉ ଏକ ବର୍ଷ ସାଧନା କର ।

ଗୁରୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ କହିଲେ ତୁମକୁ ଜାଣି ଜାଣି ଦୁଇ ପ୍ରକାରର ଆରମ୍ଭ୍ୟଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକୃତରେ ସେମାନେ କୁର କିମ୍ବା ନମ୍ର ହେବାର ଅଭିନୟ କରିଥିଲେ । ତୁମେ କିଭଳି ଦୁଇ କଥାକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁଛ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ।

ଏ କଥା ରଥ ମହାଶୟ ଶୁଣାଇ ସାରିବା ପରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରାନ୍ତୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲେ - କହିପାରିବେ କେଉଁ ଚେତନାରେ ଆପଣଙ୍କ ମାଉସା ଥିଲେ ? ସେ ପ୍ରକୃତରେ ସୁଖ ଦେବା ପାଇଁ ସେବା କରିଛନ୍ତି ? ତାହା ବଡ଼ ଗହନ କଥା । ମନେ ରଖନ୍ତୁ ଯେବେ ଆପଣ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବେ ମୁଁ କାହିଁକି ଏ ଫଳ ପାଉଛି - ସେତେବେଳେ ଆପଣଙ୍କର ଫଳ ପାଇବା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯିବ । ଯେ ଯାଏ ଆପଣ ଅବିଚଳିତ ଅଛନ୍ତି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟର

କର୍ମରେ ବିଚଳିତ ହେଉନାହାନ୍ତି ସେ ଯାଏ ଆପଣ ନିଶ୍ଚିତରେ ଅଛନ୍ତି, ଦୁଃଖ ଆପଣଙ୍କୁ
ଛୁଇଁ ପାରିବ ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ - ଆପଣ ମୋତେ ବାଡ଼େଇଲେ, ମତେ କଷ୍ଟ
ହେଲା ମାତ୍ର ଫଳ କିଏ ପାଇବା କଥା ? ଯେ ବାଡ଼େଇଛି - ମାତ୍ର ମତେ କଷ୍ଟ ହେଉଛି
ମୁଁ ଫଳ ପାଉଛି । ଏଇଠି ଯଦି ମୁଁ ଶାନ୍ତ ରହିବି ତେବେ ମୋତେ ଦୁଃଖ ଛୁଇଁ ପାରିବ ନାହିଁ
ବାଡ଼େଇ ଥିବା ଲୋକ ନିଶ୍ଚିତ ଫଳ ପାଇବ ଏହିଭଳି କର୍ମର ଗତି ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର ।
ପାଠକଙ୍କୁ ଶେଷ ହେଲା ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ନେଇ ।

ଅଜ୍ଞାନତା ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ମାନବିକ ବ୍ୟାଧି ଏବଂ ଏଥିରୁ କେହି ନିଷ୍କାର
ପାଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ଭଗବାନଙ୍କ ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇନାହାନ୍ତି ।

— ଶ୍ରୀମା

ମା'ର ଅଭୟ ହସ୍ତ

ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମରେ ଜନ୍ମଦିନ ପାଳନକୁ ବହୁତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଶ୍ରମବାସୀ ନିଜ ନିଜର ଜନ୍ମଦିନ ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ମାସ ମାସ ଧରି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାନ୍ତି । ଏହିଦିନ ସାଧକ ସାଧୁକାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ମା'ଙ୍କ ପାଖକୁ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ମା'ଙ୍କର ଅତି ନିକଟକୁ ଯିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳେ । ମା ଫରାସୀ ଭାଷାରେ *Bonne Fete* ଯାହାର ଅର୍ଥ *Happy Birth Day to you* ଉଚ୍ଚାରଣ ପୂର୍ବକ ସ୍ଥିତହାସ୍ୟ ବଦନରେ ସ୍ୱାଗତ କରନ୍ତି ।

ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଗ୍ରହ ନକ୍ଷତ୍ର ମାନଙ୍କ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ଏହି ବିଶ୍ୱଶକ୍ତିର ଯେଉଁ ଲୀଳା ତାହାର ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ଛନ୍ଦ ଅଛି । ଏହି ଛନ୍ଦ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହିଦିନ ବ୍ୟକ୍ତି ନବଜନ୍ମ ଲାଭ କରେ । ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନ୍ତଃସତ୍ତା ଅତ୍ୟନ୍ତ କମନାୟ ହୋଇଥାଏ । ଏହି କାରଣରୁ ଶ୍ରୀମା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ତାର ଜନ୍ମଦିନରେ ଦର୍ଶନ ଦିଅନ୍ତି । ଏହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱଶରୀରରେ ପୁଣି ଶିଶୁ ହୋଇ ଜନ୍ମଲାଭ କରେ । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଲା ଜୀବନର ଗୋଟିଏ ନୂତନ ବର୍ଷର ଉନ୍ମୋଚନ, ଯେଉଁଦିନ ତାହାର ଅନ୍ତଃସତ୍ତାର ନୂତନ ଜନ୍ମ ହୁଏ । ଏହି କାରଣ ପାଇଁ ମା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜନ୍ମଦିନରେ ବିଶେଷ ଦର୍ଶନ ଦିଅନ୍ତି । ମା କହନ୍ତି ଜନ୍ମଦିନ ଦିନ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁ ନୂତନ ଚେତନା ପାଇଁ ଉତ୍ସୁକ ଥାଏ ତାହା ପାଇ ପାରେ ଏବଂ ଚେତନାର ଗୋଟିଏ ପାହାଚରୁ ଆହୁରି ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରକୁ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିଦିଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଚେତନା ଭୂମିରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଥାଏ । ତେଣୁ ତା'ର ନୂତନ ଜନ୍ମ ହୁଏ । ଏହିପରି ଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତି ତାର ଜୀବନାବସ୍ଥାରେ ଶତଶତ ନୂତନ ଜନ୍ମଲାଭ କରିପାରେ ।

ଜନ୍ମଦିନ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ମା' ତାଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦର୍ଶନ କ୍ଷମ୍ଭକୁ ଆସନ୍ତି । ଆଶ୍ରମର ପୁଷ୍ପ ସରବରାହ ବିଭାଗ ଗୋଟିଏ ଆଳିରେ ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥଯୁକ୍ତ ଫୁଲର ସମ୍ମାରରେ ସଜାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଆମ ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ ଫୁଟୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଫୁଲକୁ ମା ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନାମ ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା - ଅରଣ୍ଡ - (Courage) ସାହସ, ମଧୁମାଳତୀ (Harmony) ସଂଗତି, ଚଗର (Mental Purity) - ମାନସିକ ପବିତ୍ରତା, କଟକତରା- ମାନସିକ ସରଳତା, ଗେଣ୍ଡୁ (Plasticity) ନମନୀୟତା, ବଉଳ- ଯୈର୍ଯ୍ୟ (Patience) - ଦୃଢ଼ତା - ତପସ୍ୟା, ସବାବିହାରୀ (Progress) ପ୍ରଗତି ଇତ୍ୟାଦି । ଏହିପରି ସମସ୍ତ ଫୁଲର ନାଁ ମା ତାଙ୍କ

ସାଧନା ବୃଷିରେ ରଖି ନାମକରଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହିଭଳି ଫୁଲର ଏକ ସୁସଜ୍ଜିତ ଥାଳି ଯେଉଁଥିରେ ଆହୁତ୍ସା (ଗଙ୍ଗଶିଉଳୀ), ଧୈର୍ଯ୍ୟ (ବଉଳ), କୃତଜ୍ଞତା (ଅମରିଫୁଲ), ସମର୍ପଣ (ଗୋଲାପ), ସଙ୍ଗତି (ମଧୁମାଳତୀ) ଇତ୍ୟାଦି ନାନା ଭାବଯୁକ୍ତ ଫୁଲମାନ ରଖାଯାଇ ଥାଏ । ତାହାକୁ ନେଇ ଜନ୍ମଦିନ ଦର୍ଶନାର୍ଥୀ ମା'ଙ୍କୁ ଉପହାର ଦିଏ । କେହି କେହି ଗୋଟାଏ ଥାଳିରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାରର ଗୋଲାପ ଫୁଲ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ଉପହାର ଦିଅନ୍ତି । ମା ବ୍ୟକ୍ତିର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଥାଳି ମଧ୍ୟରୁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଫୁଲ ବାଛି ତାହାକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ପୂର୍ବକ ଦିଅନ୍ତି । ମା ତାଙ୍କର ଅସରନ୍ତି ହସର ପସରା ମେଲି ଦିଅନ୍ତି ଯେଉଁ ସୁଷମାର ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ ।

ଏ କଥା କେବଳ ଜନ୍ମଦିନମାନଙ୍କରେ ହୁଏ ଓ କେବଳ ବିଶେଷ ଦିବସମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ମା ସମସ୍ତ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଫୁଲ ବଣ୍ଟନ କରିଥାନ୍ତି । ଆଶ୍ରମର ଦର୍ଶନ ଦିବସଗୁଡ଼ିକରେ ମା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ବାଣୀ ଲେଖାଥିବା କାର୍ତ୍ତମାନମଧ୍ୟ ବଣ୍ଟନ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ବେଳେ ବେଳେ ଦେଖାଯାଏ ମା ଧାଡ଼ିରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ପୁଷ୍ପ ବଣ୍ଟନ କରୁ କରୁ କାହାରି କାହାରି ହାତରେ ଫୁଲଟିଏ ଦେଉ ଦେଉ ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ହୋଇଯାଆନ୍ତି ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ମା ସେହିଭଳି ଦେବା ଓ ନେବା ମୁଦ୍ରାରେ ଥାଇ କିଛି ସମୟ ଠିଆ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ଭକ୍ତଜଣକ ମା'ଙ୍କ ହାତକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବାର ଅଧିକା କିଛି ସମୟ ପାଇ କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ଏପଟେ ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ଭକ୍ତମାନେ ଖୁସି ହୋଇଯାଆନ୍ତି ଓ ମନେ ମନେ ଭାବନ୍ତି - ଏପିଲାଟି / ବ୍ୟକ୍ତିଜଣକ ବଡ଼ ଭାଗ୍ୟବାନ । ମା'ଙ୍କ ସହିତ ଯୁକ୍ତ ହୋଇ କେତେ ସମୟ ରହିଗଲା ନିଷ୍ପନ୍ନ କିଛି ଉତ୍ତମ କର୍ମ ଏ ସାଧକଙ୍କର ଥିବ । କେତେପ୍ରକାରର କଥା ବାହାରେ, କିଏ କିଏ କହନ୍ତି ଭାଗ୍ୟବାନ, କିଏ କହନ୍ତି ସେ ମା'ଙ୍କର ଅନନ୍ୟ ଭକ୍ତ, କିଏ କହେ ସେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଆଶ୍ରମକୁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାନ ଦିଅନ୍ତି । ଏମିତି କେତେ କଥା ।

ମାତ୍ର ମା'ଙ୍କୁ ଥରେ ଏ ବିଷୟରେ ପଚରା ଯାଇଥିଲା । ମା' କିନ୍ତୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କଥା ଏ ବିଷୟରେ କହିଥିଲେ । ମା କହିଲେ ଦୁର୍ବଳ ପୁତ୍ର ଓ ସବଳ ପୁତ୍ର ଭିତରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଏଇଯା । ଯେଉଁ ପୁଅଟି ସୁସ୍ଥ ସବଳ, ଯେଉଁଟି ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ବେଶ୍ ସଜାଗ ତା' ପାଇଁ ବାପା ମା'ଙ୍କୁ ବେଶି ଚିନ୍ତିତ ହେବାକୁ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ପୁଅଟି ଦୁର୍ବଳ ତାହା ଶାରୀରିକ ସ୍ତରରେ ହେଉ ବା ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ହେଉ ତା ପାଇଁ ବାପା ମା' ବେଶି ଚିନ୍ତିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ବ୍ୟବସାୟରେ ଦୁଇଭାଇ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପରେ ଜଣେ ଉଠିବସିଲା ଆଉ ଜଣେ ବାରମ୍ବାର କ୍ଷତି ସହିଲା । ବାପା ମା' କାହାକୁ ବେଶି ପରାମର୍ଶ ଦେବେ ? କାହା ଉପରେ ବେଶି ଆଖି ରହିବ ? ସେଇମିତି ଯେଉଁ ପୁଅଟି ବା ଝିଅଟି କେମ୍ପା ବା ଛୋଟା ତା'ଉପରେ ବେଶି ଧ୍ୟାନ ଦେବ ନା ଯେଉଁ ପୁଅଟି ମଲ୍ଲ କୁସ୍ତି କରୁଛି ତାକୁ ଖୁଆଇ

ଦେବ ? ପୁଣି ଏହା ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେ ମା' ତାର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପାତର ଅନ୍ତର କରୁଛି । ସେ ସବୁଟି ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଥାଏ, ଏତିକି ତା'ମନରେ ଗୋଟେ ବିଶ୍ୱାସ ଥାଏ ଯେ ପାରିବା ପୁଅଟି ପାଇଁ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ, ଛୋଟା ପୁଅଟି କେମିତି ତା'ର ଅକ୍ଷମତାରୁ ପାରି ହୋଇ ଯାଆନ୍ତା ନାହିଁ ? ସେଇଥିପାଇଁ ମା ହୃଦୟରେ ଥାଏ ଦରଦ । ସେ ଅନବରତ ଏ ଅକ୍ଷମ ପୁଅଟିକୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥାନ୍ତି ।

ତେଣୁ କୌଣସି ସାଧକଙ୍କୁ ଧାଡ଼ିରେ ଦେଖି ମା' ଯଦି କୌଣସି ଅକ୍ଷମତାକ୍ରିୟା ବିପଦର ସମ୍ଭାବନା ଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତି ତେବେ ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ହୋଇଯାଆନ୍ତି ଓ ସାଧକଙ୍କ ହାତରେ ଫୁଲସହ ଲାଗି ରହିଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ସମାଧିସ୍ଥ ହୋଇଯା'ନ୍ତି । ଫଳରେ ସାଧକ ଓ ବିପଦ ମଝିରେ ମା ଗୋଟେ ଲୁହାର ପ୍ରାଚୀର ଭଳି ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି ଓ ବିପଦ ଚଳିଯାଏ ।

ଆଶ୍ରମ ସ୍କୁଲ ଓ କଲେଜରେ ପାଠ ପଢ଼ି ସାରିବା ପରେ ଦୁଇଜଣ ପୁଅ ଝିଅ ଆଶ୍ରମରେ ସବୁଦିନେ ରହି ସାଧନାରତ ହେବେ ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲେ ଓ ମା'ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଲେ । ମାତ୍ର କିଛି ଦିନ ପରେ ସେ ଦୁହେଁ ବିବାହ କରିବେ ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲେ । ମା' ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ମତ ଦେଲେ । ଦୁଇ ପରିବାରର ମୁରବାମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଆଶ୍ରମରେ ବିଭାଜନ ହେଲା । ନୂଆବୋହୂକୁ ମା' କାନମୁଲ ଉପହାର ଦେଲେ ଓ ବରବଧୂକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଲେ । ମାତ୍ର ଆଶ୍ରମର ନିୟମ ହେଉଛି ଯେଉଁମାନେ ବିବାହ କରିବେ ସେମାନେ ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଆଶ୍ରମ ବାହାରେ ରହିବେ । ଏ ନିୟମ ତ ମାନିବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ବରକନ୍ୟା ଆଶ୍ରମରୁ ବାହାର ହୋଇ ନିଜ ଘରକୁ ଉଲଟିଗଲେ । ବାହା ସିନା ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ମାତ୍ର ଆଶ୍ରମରୁ ବାହାରି ଯିବାର ଦୁଃଖ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନବରତ ଘାରିଲା । ପୁଅର ବାପା ବେଶ୍ ବଡ଼ ଲୋକ, କୌଣସି ଜିନିଷରେ ଅଭାବ ନାହିଁ ତଥାପି ସେମାନେ ମନରେ ଏକ ଅଭାବବୋଧ ଅନୁଭବ କଲେ । ଏମିତି ଏମିତି କିଛିଦିନ ଯିବା ପରେ ବୋହୂଟି ଗର୍ଭବତୀ ହେଲା । କିଛିଦିନ ପରେ ସେମାନଙ୍କ ନିଜଟକୁ ମା'ଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଟେଲିଗ୍ରାଫ୍ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା - ସେଥିରେ ଲେଖା ଥିଲା ବୋହୂର ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ଅଶୁଭ ସଂକେତ ଦେଖିପାରୁଛି ତେଣୁ ତୁମେ ଶୀଘ୍ର ଆସି ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚ । ସେଇ ଅନୁସାରେ ଦୁଇଜଣ ଯାକ ମଟରରେ ଆସି ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ମା'ଙ୍କ କକ୍ଷକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯାଇ ମା'ଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଲାଭ କଲେ । କିଛି ସମୟ ମା'ଙ୍କ କକ୍ଷରେ ବସି ରହିଲେ । ମା' କହିଲେ କିଛିଦିନ ତୁମକୁ ଏଠାରେ ରହିବାକୁ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ଦୁହେଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ ।

ମାତ୍ର ଆଶ୍ରମର ନିୟମ ଅନୁସାରେ କୌଣସି ଦମ୍ପତି ପରିବାର ନେଇ ଆଶ୍ରମରେ ରହିପାରିବ ନାହିଁ, ତେଣୁ ଆଶ୍ରମ ବାହାରେ ଘରଭଡ଼ା ନିଆଗଲା ଓ ସେଠାରେ ଦୁହେଁ

ରହିଲେ । ପ୍ରଥମ ସନ୍ତାନ ଭୂମିଷ୍ଠ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ନିରନ୍ତର ମା'ଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଲେ ଓ ପ୍ରତିଦିନ ଦର୍ଶନ ପାଇଲେ । ପ୍ରଥମ ସନ୍ତାନ ଭଲରେ ଭୂମିଷ୍ଠ ହେଲା ପରେ ସଂକଟ ଚଳିଲା ।

ଏକଭଳି ହେଉଛି ମା'ଙ୍କ ସ୍ନେହ ଓ ଦାୟିତ୍ବ । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କୃପା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଛନ୍ତି । ସକ୍ଷମକୁ ଦୂରରେ ଏବଂ ଅକ୍ଷମକୁ ପାଖରେ ରଖି ସେ କେବଳ କୃପା ଦୃଷ୍ଟି କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । ତାର ଯୋଗ୍ୟ ହେଲେ ଯାଇ ଏ କଥାକୁ ଅନୁଭବ କରିହେବ ।

ଯେତେବେଳେ ତୁ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ୁଛୁ କିମ୍ବା ବିବ୍ରତ ହେଉଛୁ, ମନେରଖ ଯେ ଏହା ହେଉଛି ତୋର ଅହଂକାର, ଯେ'କି ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଛି ଓ ତାକୁ କହ, “ମୁଁ ତୋତେ ଚାହେଁ ନାହିଁ, ମୋ ଠାରୁ ବାହାରି ଯା ।”

—ଶ୍ରୀମା

ଶ୍ରୀ ସୁବାସଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ

ଜନ୍ମ : ଫେବୃଆରୀ, ୧୮, ୧୯୫୮

ନିଜ ଗ୍ରାମ ବଳରାମପୁର ହାଇସ୍କୁଲ, ଆନନ୍ଦପୁର
କଲେଜ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜ, ବ୍ରହ୍ମପୁର,
ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତି ପରେ କିଛି କାଳ
ଅଧ୍ୟାପନା, ଓ ସାମ୍ବାଦିକତା। ଶେଷରେ ସରକାରୀ
ରାଜିରାରି ଅବସର। ଛାତ୍ର ଜୀବନରେ କବିତା ରଚନାରୁ
ଲେଖାଲେଖି ଆରମ୍ଭ। ପରେ ଗଳ୍ପ ଓ ପ୍ରବନ୍ଧ ରଚନାରେ
ମନୋନିବେଶ କରିଛନ୍ତି। କୈଶୋର ଜୀବନରୁ
ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ
ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଭାରତୀୟ ଦର୍ଶନ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସମ୍ମାନ
ରଖିଛନ୍ତି।

ପ୍ରକାଶିତ ଗଳ୍ପ ସଂକଳନଟି ତାଙ୍କର ଗଭୀର
ଅଧ୍ୟୟନର ଫଳଶ୍ରୁତି। ପାଠକ ଆତ୍ମତୃପ୍ତି ପାଇଁ କିଛି
ଉପାଦାନ ଏଥିରୁ ପାଇପାରିବେ।

